

Industridepartementet.

Vedlegg til St. prp. nr. 1.
1961—62, Vassdrags- og
elektrisitetsvesenet.

MEDDELTE VASSDRAGSKONSESJONER

(ERVERVS-, REGULERINGS- OG KRAFTLEIETILLATELSER)

XLVII. TILLATELSER MEDDELT I 1960

Innholdsfortegnelse.

	Side
1. Tokke—Vinjevassdraget. Planendring. Kgl. res. 8. januar 1960. Jfr. bind 1957 side 48 og 1958 side 101	5
2. A/S Knaben Molybdængruber. Kraftleie fra Vest-Agder Elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 8. januar 1960	9
3. A/S Granfos Brug Ltd. Kraftleie fra Bærum Elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 12. januar 1960	10
4. A/S Ranheim Papirfabrikk. Kraftleie fra Fjæremfossen kommunale kraftselskap. Industridepartementets tillatelse 13. januar 1960	11
5. A/S Forenede Papirfabrikker. Kraftleie fra Drammen Elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960	13
6. A/S Norsk Ståltrådtrekkeri. Kraftleie fra Trondheim Elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960	14
7. A/S P. Ltz. Aass, Drammen. Kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960	15
8. Norsk Staaltaugfabrik, Trondheim. Erverv av aksjer i A/S Norsk Ståltrådtrekkeri. Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960. Jfr. nr. 6 foran	16
9. M. Peterson & Søn A/S. Kraftleie fra A/S Kykkelsrud. Industridepartementets tillatelse 18. januar 1960	16
10. A/S Ardal og Sunndal Verk. Kraftleie fra Aura. Kgl. res. av 29. januar 1960	18
11. Narvik kommunale Elektrisitetsverk. Overføring av Brudesløret til Nygårdsvassdraget. Kgl. res. 4. februar 1960	23
12. A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabrikker. Overdragelse av konsesjon av 16. januar 1959 på kraftleie fra A/S Hafslund m. v. Jfr. bind 1959 side 13	30
13. Førde kommunale elektrisitetsverk. Midlertidig regulering av Jølstervatn. Industridepartementets tillatelse 20. februar 1960	31
14. Det Norske Nitridaktieselskap. Kraftleie fra Arendal kommunale elektrisitetsverk og ytterligere kraftleie fra A/S Arendals Fossekompagni. Jfr. bind 1913 side 92 flg.	31
15. Drammen Paper Mills A/S. Kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk. Kgl. res. 11. mars 1960. Jfr. bind 1943 side 74 og 1947 side 68	37
16. Granvin Elektrisitetsverk. Midlertidig regulering av Krokavatn. Industridepartementets tillatelse 17. mars 1960	40
17. A/S Norsk Wallboardfabrikk. Kraftleie fra henholdsvis Vest-Agder elektrisitetsverk og fra Kristiansands elektrisitetsverk og Vest-Agder elektrisitetsverk	40
18. A/S Tofte Cellulosefabrikk. Kraftleie fra Hurum kommunale elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 30. mars 1960	43
19. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Midlertidig regulering av Tisleifjord. Industridepartementets tillatelse 6. april 1960. Jfr. nr. 29 nedenfor	44
20. A/S Hansa Bryggeri, Bergen. Kraftleie fra Bergens Elektrisitetsverk. Kgl. res. 8. mars 1960. Jfr. bind 1953 side 70	45
21. A/S Egersund Fayancefabriks Co. Kraftleie fra Egersund komm. elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 19. april 1960	46
22. A/S Eidefoss. Overføring av Veo til Tessevassdraget. Kgl. res. av 22. april 1960. Jfr. bind 1916 side 37, 1947 side 77, 1948 side 123 og 1952 side 127	47
23. Saugbrugsforeningen. Utvidelse av aksjekapitalen. Industridepartementets tillatelse 5. mai 1960	51
24. A/S Granfos Sales Ltd. Erverv av aksjer i A/S Granfos Brug Ltd. Industridepartementets tillatelse 5. mai 1960. Jfr. nr. 3 foran	51
25. Fossing Tresliperi A/S. Kraftleie fra Kragerødistriktets Kraftlag. Industridepartementets tillatelse 7. mai 1960	52

	Side
26. Reguleringsbestemmelser for statsregulering av Bleikvatn i Korgen m. v. (Fastsatt ved kgl. res. av 13. mai 1960.) Jfr. nr. 61 og 76 nedenfor	53
27. Granvin kommune. Regulering av Krokavatn i Folkedalselv. Ytterligere fristforlengelse. Industridepartementets avgjørelse 23. mai 1960. Jfr. bind 1942 side 64 og 1946 side 87	56
28. A/S Rjukanfos. Kraftleie fra Svælgfos III, tilhørende Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab. Kgl. res. 17. juni 1960	57
29. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Regulering av Rysntjern i Vang herred, Oppland fylke. Kgl. res. 17. juni 1960. Jfr. bind 1959 nr. 23, 30, 31, 32, 33 og 34 og nr. 19 foran	58
30. Tokke—Vinjevassdraget. Reguleringsbestemmelser for ytterligere statsregulering. (Fastsatt ved kgl. res. 17. juni 1960.) Jfr. bind 1957 side 48 og 1958 side 101 og nr. 1 foran	73
31. Kunstsilkefabrikken A/S. Kraftleie fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab. Kgl. res. 17. juni 1960. Jfr. bind. 1951 side 6	77
32. Falconbridge Nikkelverk A/S. Kraftleie fra Kristiansands Elektrisitetsverk. Kgl. res. 17. juni 1960. Jfr. bind 1958 side 16	80
33. Mosjøen Aluminium A/S. Ytterligere kraftleie fra Røssåga. Kgl. res. 17. juni 1960. Jfr. bind 1958 side 64	83
34. A/S Foss Jernstøperi. Kraftleie fra Oslo Lysverker. Industridepartementets tillatelse 28. juni 1960	87
35. A/S Årdal og Sunndal Verk. Ytterligere erverv og regulering m. v. i Fortun-Grandfastavassdragene m. m. Kgl. res. 1. juni 1960. Jfr. bind 1957 side 20	89
36. Emaljeverket A/S. Kraftleie fra Oslo Lysverker. Industridepartementets tillatelse 25. juli 1960	97
37. A/S Norsk Elektrisk & Brown Boveri. Kraftleie fra Oslo Lysverker. Industridepartementets tillatelse 27. juli 1960	98
38. A/S Kværner Brug. Kraftleie fra Oslo Lysverker. Industridepartementets tillatelse 27. juli 1960	99
39. Christiania Glasmagasin A/S som eier av Hadelands Glassverk. Kraftleie fra Hadelands Elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 28. juli 1960	100
40. O. Mustad & Søn, Brusveen Fabriker. Kraftleie fra Vardal kommunale kraftforsyning. Industridepartementets tillatelse 29. juli 1960	101
41. Vestfold flatbrødfabrik. Kraftleie fra Vestfold kraftselskap. Industridepartementets tillatelse 30. juli 1960	103
42. A/S Schous Bryggeri. Kraftleie fra Oslo Lysverker. Industridepartementets tillatelse 23. august 1960	104
43. Jens Hetland. Ryttervik Fabriker. Kraftleie fra Egersund kommunale elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 31. august 1960	105
44. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering. Regulering av Bjonevatn og Samsjøen. Fristforlengelse. Industridepartementets avgjørelse 12. september 1960. Jfr. bind. 1958 side 130 ..	106
45. A/L Nord-Østerdal Kraftlag. Kraftleie fra Hedmark kraftverk. Industridepartementets tillatelse 5. oktober 1960	106
46. A/S Rockwool. Kraftleie fra Vestfold Kraftselskap. Industridepartementets tillatelse 5. oktober 1960	107
47. Mosjøen Veveri A/S. Kraftleie fra Midt-Helgeland Kraftlag. Industridepartementets tillatelse 7. oktober 1960	108
48. The Kellner-Partington Paper Pulp Co. Ltd. Fortsatt kraftleie fra A/S Hafslund. Kgl. res. 14. oktober 1960. Jfr. bind 1945 side 31	110
49. A/S Fauske Lysverk. Kraftleie fra Fauske kommune. Kgl. resolusjon 14. oktober 1960	112
50. A/S Tafjord Smelteverk. Fortsatt kraftleie fra Tafjord Kraftselskap. Jfr. bind 1937 side 104 ...	115
51. A/S Follum Fabriker. Kraftleie fra Statens kraftverker resp. Samkjøringen. Kgl. res. 14. oktober 1960	117
52. A/S Oslo Sporveier. Fornytt kraftleie fra Oslo Lysverker. Industridepartementets tillatelse 17. oktober 1960	119
53. A/S Yven Papirfabrikk. Fornytt kraftleie fra A/S Hafslund. Industridepartementets tillatelse 17. oktober 1960	120
54. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk. Manøvreringsreglement for regulering av Vekteren og Limingen i Røyrvik og Nordli herreder m. m. Kgl. res. 21. oktober 1960, Jfr. bind 1958 side 57 og 1948 side 60	122
55. Tokke-Vinjevassdraget. Manøvreringsreglement for ytterligere statsregulering. Kgl. res. 28. oktober 1960. Jfr. nr. 30 foran	130
56. Hjartdøla kraftverk. Tillatelse til å rå over alt vannet innvunnet ved overføring av Heiå til reguleringsformål. Kgl. res. 28. oktober 1960. Jfr. bind 1957 side 118 og 138	133

	Side
57. Herre Fabrikker A/S. Kraftleie fra Langesundsfjordens kommunale Kraftselskap. Industri- departementets tillatelse 15. november 1960	139
58. Løvenskiold-Vækerø v/ Hurum Fabriker. Kraftleie fra Hurum komm. elektrisitetsverk. Industridepartementets tillatelse 23. november 1960	141
59. A/S Star Paper Mill. Kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk. Industridepartementets til- latelse 24. november 1960	142
60. Stranda komm. Elektrisitetsverk. Overføring av Svartåa og Auskargrova til Fausavassdraget. Kgl. res. 25. november 1960	143
61. Midlertidig statsregulering av Bleikvatn. Industridepartementets tillatelse 2. desember 1960. Jfr. nr. 26 foran	149
62. Lyse Kraftverk. Midlertidige vassdragsreguleringer. Industridepartementets tillatelse 3. desem- ber 1960	150
63. Førde kommunale elektrisitetsverk. Midlertidig regulering av Jølstervatn. Industrideparte- mentets tillatelse 3. desember 1960	151
64. Nord-Salten Kraftlag A/L. Midlertidig regulering av Rekvatn. Industridepartementets tillatelse 6. desember 1960	151
65. A/S Askim Gummivarefabrik. Kraftleie fra Askim komm. elektrisitetsverk. Industrideparte- mentets tillatelse 9. desember 1960	152
66. A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik. Kraftleie fra henholdsvis Norderhov komm. elektrisi- tetsverk og Nore kraftverk. Kgl. res. 9. des. 1960	153
67. Saugbrugsforeningen, Halden. Kraftleie fra A/S Hafslund. Kgl. res. 9. desember 1960	157
68. Søre Sunnmøre Kraftlag. Midlertidige reguleringer i Brandalsvassdraget. Industrideparte- mentets tillatelse 9. desember 1960	159
69. L/L Gjerdsvik Kraftverk. Midlertidig senking av Rødsandvatn i Sande. Industridepartementets tillatelse 12. desember 1960	160
70. Bergenshalvøens komm. kraftselskap. Midlertidige reguleringer i Haugsdalsvassdraget. Industri- departementets tillatelse 14. desember 1960. Jfr. nr. 71 og 72 nedenfor	160
71. Bergenshalvøens komm. kraftselskap. Midlertidig regulering av Rundevatn i Førdevassdraget. Industridepartementets tillatelse 14. desember 1960. Jfr. nr. 70 foran og 72 nedenfor	161
72. Bergenshalvøens komm. kraftselskap. Midlertidige reguleringer i Torfinnsvassdraget og Bergsdalsvassdraget. Industridepartementets tillatelse 16. desember 1960. Jfr. nr. 70 og 71 foran	162
73. A/S Svelvik Papirfabrik. Kraftleie fra Vestfold Kraftselskap. Kronprinsregentens res. 16. desember 1960	163
74. Reguleringsbestemmelser for overføring av Mouldajokka og Irrgasjaurie til Altevatn. (Fastsatt ved kgl. res. 22. desember 1960)	166
75. Midt-Helgeland Kraftlag A/L. Erverv og regulering av Grytåvassdraget og regulering og overføring av Hundålavassdraget m.m. Kgl. res. 22. desember 1960	168
76. Reguleringsbestemmelser for overføring av vann fra Vefsnvassdraget til Røsvatn. (Fastsatt ved kgl. res. 22. desember 1960.) Jfr. bind 1954 side 106 og nr. 26 foran	174
77. A/S Norsk Aluminium Company. Midlertidig regulering av Uldalsvatn. Industridepartementets tillatelse 23. desember 1960	179
78. Midlertidig statsregulering av Krutvatn. Industridepartementets tillatelse 31. desember 1960 ...	180

1. Tokke-Vinjevassdraget.

(Endring av planene for regulering.)

Kgl. res. av 8. januar 1960.

Med Stortingets samtykke er det ved Kronprinsregentens resolusjon av 8. februar 1957 fastsatt reguleringsbestemmelser for statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1957 side 48 flg., St. prp. nr. 32 for 1956 og Innst. S. nr. 278 for s. å.

Ved kgl. resolusjon 4. juli 1958 er det med Stortingets samtykke fastsatt enkelte endringer i planene for reguleringen, herunder også tilleggsreguleringer, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1958 side 101 flg., St. prp. nr. 80 og Innst. S. nr. 166 for s. å.

I brev til departementet av 29. oktober 1959 har Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet søkt om tillatelse til å endre planene for reguleringen for så vidt angår Bordalsvatn og om tillatelse til i denne forbindelse å gjennomføre ekspropriasjon før skjønn er holdt. Hovedstyrets brev er sålydende:

«Den juridiske og administrative avdeling har utarbeidet følgende notat, datert 21. mars 1959:

«Reguleringsbestemmelser for statsreguleringen av Tokke-Vinjevassdraget m. v. er som kjent gitt ved de kgl. resolusjoner henholdsvis 8. februar 1957 (etter Stortingets vedtak 10. desember 1956) og 4. juli 1958 (etter Stortingets vedtak 14. juni 1958). Den første bygde på planer utarbeidet i 1954 (jfr. St. prp. nr. 32 for 1956) og den andre bygde på planer datert juni 1957 og mars 1958 (jfr. St. prp. nr. 80 for 1958).

Ved kgl. resolusjon 4. juli 1958 er det i medhold av lov 13. juni 1958 gitt Tokke kraftanlegg tillatelse til før skjønn er holdt å gjennomføre ekspropriasjon av grunn og rettigheter for bygging av hoveddam og sperredam ved Songavatn og sperredam ved Bordalsvatn.

Den første planen for Bordalsvatn forutsatte regulering mellom kotene 852,0 og 886,0. Ved denne regulering var det ikke nødvendig med sperredam i Bordalsvatn. Imidlertid ble planene for regulering av Bordalsvatn endret under den videre behandling av saken. I hovedstyrets forslag i brev til Industridepartementet 18. februar 1956 ble øvre reguleringsgrense i Bordalsvatn lagt til kote 891,0 idet reguleringshøyden ble økt fra 34,0 til 39,0 m. Det endelige vedtak er i samsvar med dette forslag når det gjelder reguleringshøyden. Denne endring i planene ble imidlertid foretatt uten at en var merksam på at en slik reguleringshøyde i tilfelle nødvendiggjorde bygging

av en sperredam i Margitvatn-området. I planene av juni 1957 og mars 1958 var riktignok sperredam ved Margitvatn inntegnet på de vedlagte oversiktstegninger B-3396, B-3691 og B-3593, men det ble ikke nevnt noe hverken om sperredammen eller overføringen av Rafdøla og tilleggsreguleringen m. v. av 1958 omfatter i det hele tatt ingen endringer av reguleringen av Bordalsvatn.

Den planlagte sperredam ved Margitvatn er etter planene plasert i en naturlig innsnevring i terrenget litt syd-øst for Store Margitvatns utløpsos. Dette sted utpeker seg som naturlig for plasing av sperredammen. Det ville også være fysisk mulig å plasere sperredammen mellom Bordalsvatn og Vesle Margitvatn, men dette sted er mindre godt egnet på grunn av terrengformasjonene og grunnforholdene og ville medføre betydelig større anleggskostnad.

Neddemningen av Margitvatn-området vil medføre skade på beite- og slåttemark, skade og ulemper for fiske, flytting av to sportshytter på bygslet grunn, samt de skader og ulemper som følger av at øvre del av Rafdøla overføres til Bordalsvatn.

De arealer som omfattes av denne utvidelsen ligger i alt vesentlig til eiendommen Botn i Vinje. Bare selve damstedet med nærmest tilstøtende grunn tilhører Knut Groven som også eier en betydelig del av grunnen som støter til Rafdøla nedenfor damstedet.

Det er påstevnet skjønn for hele reguleringen av Bordalsvatn. Synfaring ble foretatt sommeren 1958 og skjønnet ventes avhjemlet i april d. å.

Eieren av Botn og eierne av sportshyttene har ikke reist innsigelse mot ekspropriasjonen av Margitvatn-området. På vegne av Knut Groven har imidlertid h.r.advokat Aage Rygh overfor skjønnsretten nektet ekspropriasjonen fremmet for så vidt angår grunn og morenemasser til sperredam ved Margitvatn. Skjønnsretten har ved kjennelse avsagt 28. januar 1959 med 5 mot 2 stemmer tillatt skjønnet fremmet etter begjæringen, jfr. vedlagte utskrift av rettsbok for Vest-Telemark herredsrett. H.r.advokat Rygh har imidlertid anket over avgjørelsen, jfr. vedlagte avskrift av prosesskriv 2. mars d. å. til Agder lagmannsrett. Partenes begrunnelse for sine standpunkter fremgår i alt vesentlig av disse to dokumenter.

I og med rettens kjennelse og ovennevnte kgl. resolusjon av 4. juli 1958 har kraftanlegget lovlig adgang til å iverksette ekspropriasjonen i nødvendig utstrekning for utførelse av anleggsarbeidene. Da det imidlertid er oppstått tvil om hvorvidt den foreliggende ekspropriasjonstillatelse omfatter vedkommende områder og det fra enkelte av de grunneiere som berøres av ekspropriasjonen er reist innsigelse mot ekspropriasjonstillatelsens omfang, har en funnet grunn til å søke om å få godkjent planendring for derved å få ryddet bort den tvil som er reist.

I samsvar med dette søkes det herved om planendring slik at reguleringsplanen for Bordalsvatn mellom kotene 852,0 og 891,0 utvides til også å omfatte områdene ved Lille og Store

Margitvatn ved bygging av sperredam syd-øst for Store Margitvatns utløpsos, jfr. vedlagte tegning B-3400 og B-4174 b samt at øvre del av Rafdøla overføres til Bordalsvatn idet det graves en mindre (ca. 100 m lang) kanal mellom Vesle Margitvatn og Viertjønn som har naturlig avløp til Bordalsvatn, og at elveløpet mellom Vesle og Store Margitvatn utdypes slik at laveste regulerte vannstand i disse to vann blir kote 880,50 tilsvarende naturlig vannstand i Viertjønn.

I tillegg til det som ovenfor er anført gis følgende opplysninger:

1. Margitvatn-området. Sperredam.

Sperredammen er vist på vedlagte tegning B-4174 b. Dammen er planlagt bygget som en stein-morenefyllingsdam med en sentral tetningskjerne av morenemasser. Damkronen blir som for Bordalsdammen lagt på kote 896,0. Sperredammen er ikke tenkt utstyrt med flomløp eller permanent luke idet den samlede vannføring fra Bordalsvatn-magasinet er forutsatt tappet gjennom omløpstunnelen ved Bordalsdammen eller i tilfelle over sistnevnte dams flomløp.

Vesle Margitvatn har en naturlig vannstand på ca. kote 883,3 og Store Margitvatn på ca. kote 876,8. Begge vatn vil etter reguleringen få en felles høyeste regulerte vannstand på kote 891,0, idet dette magasin blir sammenhengende med Bordalsvatns magasin for øvrig. Reguleringshøyden i disse to vatn blir således 7,7 m oppdemning for Vesle Margitvatn og 14,2 m oppdemning for Store Margitvatn. Under flom kan vannstanden unntaksvis stige 1,50 m over høyeste vannstand. Laveste regulerte vannstand blir for begge vatn ca. kote 880,5 idet det som ovenfor nevnt er forutsatt graving av en mindre kanal mellom Vesle Margitvatn og Viertjønn og utdyping av elveleiet mellom Vesle og Store Margitvatn.

Det samlede felt og tilløp til Bordalsmagasinet er beregnet til ca. 177,1 km² å 49 liter/sek. tilsvarende ca. 274 mill. m³ årsvannføring. Av dette utgjør feltene til Margitvatna ca. 4,9 km² å 47 liter/sek. tilsvarende ca. 7,3 mill. m³ årsvannføring eller ca. 0,23 m³/sek. midlere vannføring.

2. Rafdøla.

Rafdøla er vassdraget fra Margitvatna. Den er en sideelv til Kjela og faller ut i denne ved Eikelidhyl i Edland, jfr. vedlagte oversikts-tegning B-3593.

Fallhøyden fra store Margitvatn på kote 876,8 til Eikelidhyl på kote 734,6 er 142,2 m.

Det felt som nå er planlagt overført til Bordalsvatn antas i det vesentlige å være det samme som i tilfelle ville blitt nyttet ved separat regulering og utbygging av Rafdøla. Den beregnede årsvannføring, 7,3 mill. m³, jfr. ovenfor, tilsvarer midlere vannføring ca. 0,23 m³/sek. Ved den planlagte overføring vil Rafdøla således få redusert sin vannføring tilsvarende. Regnet i effekt representerer det overførte felt: $13,33 + 0,23 + 142,2 = 436$ nat.-hk.

På grunn av det slake fall og den forholdsvis beskjedne vannmengde er Rafdøla neppe egnet som separat utbyggings-objekt.

Vannet fra Bordalsvatn-magasinet forutsettes utnyttet i et ennå ikke ferdigprosjektert kraftverk — foreløpig betegnet som Tokke 4 — plasert et eller annet sted ved Vinje-vassdra-

get, jfr. vedlagte tegning B-3593. Det overførte felt på øvre del av Rafdøla vil ved overføring videre til dette kraftverket gi en økning av energiproduksjonen med ca. 2,9 mill. kWh pr. år.

Eiere av grunn eller rettigheter til dette vassdraget er følgende:

Knut Groven, Edland, repr. ved h.r.advokat Aage Rygh, Oslo.

Knut og Halvor Gunvaldjord, Edland, repr. ved h.r.advokat Aage Rygh, Oslo.

Margit Gunvaldjord, Edland, repr. ved o.r.-saksfører Roholdt, Kviteseid.

Henrik Teigen, Edland.

H. T. Gunvaldjord, Edland.

En har vært i kontakt med h.r.advokat Aage Rygh som på vegne av en del av eierne av rettighetene i Rafdøla har forhandlet om frivillig overdragelse av fallrettighetene. Grunneierne har vært tilbuddt kr. 7 000 for de samlede fallrettigheter i Rafdøla. Dette tilbud er ikke godtatt. I stedet er det fra grunneierne reist krav om erstatning for de skader som overføringen medfører. Under forhandlinger på dette grunnlag er det fra grunneierne side antydning av erstatningsbeløp av størrelsesorden kr. 100 000 eller til og med vesentlig mere. Bygningsledelsen har vanskelig for å forstå at skadene og ulempene ved overføring av dette vassdrag skal være av slikt økonomisk omfang og har under disse omstendigheter funnet å måtte henvise erstatningsfastsettelsen til skjønnsrettens avgjørelse.

Etter den oppsatte terminplan er det forutsetningen at arbeidene med sperredammen skal påbegynnes våren 1959.

Det vil medføre vesentlige ulemper og betydelige merkostnader om disse arbeider ikke skulle kunne påbegynnes som forutsatt.

Allerede i anleggstiden vil forholdene i Rafdøla bli vesentlig forstyrret. I begynnelsen av anleggsperioden blir det vesentlig forurensninger på grunn av arbeidene med opprensning av selve damstedet. Senere kan avløpsforholdene bli sterkt forstyrret idet det som ovenfor nevnt ikke er reknet med permanent luke.

Da flere av grunneierne har protestert mot ekspropriasjonsinngrepet, anser en det nødvendig å anmode om tillatelse til i medhold av lov 13. juni 1959 å iverksette ekspropriasjon av de ovennevnte rettigheter før skjønn er holdt.»

Planendring og søknaden om iverksetting av ekspropriasjon før skjønn er holdt er kunnngjort i Norsk lysingsblad for 17. og 21. april 1959 (nr. 88 og 91) og er også forelagt direkte for de rettighetshavere som berøres.

Det er innkommet følgende uttalelser:

Høyesterettsadvokat Aage Ryghs brev av 4. mai 1959:

«I anledning av Vassdragsvesenets søknad av 14. f. m. om å få overføre Rafdøla til Bordalsvatn ved å bygge en sperredam i Rafdøla ved utløpet av Margitvatn, protesteres herved på vegne av eierne av Rafdøla nedenfor den påtenkte dam mot at det gis tillatelse hertil. Dette vil være i strid med vassdragslovens § 62, pkt. 2, jfr. reguleringslovens § 8, pkt. 2.

Mine klienter eier Rafdølas fall i sin helhet fra utløpet av Margitvatn ned til Kjelaelven og dessuten fall videre nedover i denne.

I seg selv kan Rafdøla uten store vanskeligheter og med rimelige omkostninger utbygges for eiernes eget behov, med Margitvann som det hensiktsmessige reguleringsbasseng.

Hertil kommer at når de store reguleringer i Kjela—Bora—Totak blir gjennomført, vil vannføringen i Kjelaelven bli så liten at det vil være enn mere behov for den vannføring som kommer fra Margitvann ved Rafdøla.

Overføringen kan etter loven ikke tillates uten samtykke fra mine klienter hvis interesser i Rafdøla i og for seg ikke kan sies å være ubetydelige, når de omfatter alle fallrettighetene fra Margitvann til Kjelaelven.

Jeg viser i den anledning til lovens motiver (Innst. O. VI, 1917 s. 18) gjengitt i Olaf Amundsens kommentar (1928) s. 74: Rettighetene må være av liten betydning «sett alene og ikke i sammenheng med fordelene». For å «gjøre dette tydeligere» foreslo Specialkomiteen av 1916 å tilføye ordene «i og for seg».

Når samtlige eiere av fallrettighetene i denne elv ikke vil samtykke, men direkte protesterer mot at elven overføres fra Kjela- til Bordalsvassdraget, må det være klart at lovens vilkår for å gi tillatelse dertil ikke foreligger.

Det må videre fremheves at eierne har sagt seg villige til å samtykke hvis de får den naturlige kompensasjon det vil være at de som vederlag fikk et passende kvantum elektrisk kraft levert til sine bruk, som ligger nær statens egen kraftlinje fra Vafoss til Songedammen.

Et slikt vederlag må også sies å være særdeles rimelig når man av Vassdragsvesenets søknad ser:

- 1) At damsted ved Margitvanns utløpsos økonomisk og praktisk vil være så langt mere fordelaktig enn ved det naturlige vannskille mellom Bordalsvatn og Vesle Margitvatn, og
- 2) At overføringen av Rafdølas øvre del vil gi det planlagte kraftverk Tokke 4 en forøkelse av energiproduksjonen med hele ca. 2,9 mill. kWh pr. år.

For et damsted som har så fremragende egenskaper, må selv det offentlige betale noe som står i rimelig forhold til de fordeler som oppnås, og det står ikke på noen som helst måte i forhold når staten her har tilbudt som fullt vederlag derfor — kr. 7 000!

Jeg viser i denne forbindelse til enstemmig Høyesterettsdom i Rt. 1956 s. 109 og s. 493, hvor det er fastslått at det offentlige må finne seg i måtte betale det grunneierne ved fritt kjøp og salg kunne tenkes å oppnå. Jeg viser spesielt til uttalelsene midt på s. 111 og 499.

På toppen av et så økonomisk fordelaktigere damsted, synes Vassdragsvesenet øyensynlig å mene at de skal få den forannevnte kraftmengde helt gratis, en oppfatning som ikke ut fra noen synsvinkel med rimelighet kan begrunnes. Det riktige må være at en passende del derav avgis til de grunneiere som i tilfelle vil måtte oppgi de muligheter for varig elektrisk kraft man her har.

Mine klienter anser sine krav her så sterkt berettigete at Vassdragsvesenet må regne med at man kan finne det riktig å prøve ulovlig-

heten av mulige overføringstiltak i alle nødvendige instanser.»

Vinje jordstyes vedtak i møte 30. mai 1959:

«Den planlagte dam burde etter vårt skjønn ha vært plasert mellom Vesle Margitvatn og Bordalsvatnet for dermed å unngå neddemning av verdfullt jordbruksareal, beite under tre setrer. Men, Vassdragsvesenet har vel alt påbegynt arbeidet og kommet så langt at det ikke nytter å sette seg mot.»

Vinje kommunestyes vedtak i møte 6. juni 1959:

«Kommunestyret har ikkje noko å merke til denne overføringa.»

Telemark fylkeslandbruksstyres vedtak i møte 16. september 1959:

«Fylkeslandbruksstyret hadde sett det som ein foremon om det vart bygt veg fram til setra Smørvik, men har elles ikkje noko å merkja til saka slik ho ligg føre no.»

Fylkesmannen i Telemark nøyer seg i sine oversendelsespåskrifter av 22. august og 21. september 1959 med å vise til fylkeslandbruksstyrets vedtak.

Inspektøren for ferskvannsfisket slutter seg i brev av 25. september 1959 til følgende uttalelse fra fiskerikonsulenten for Det østenfjelske:

«Ved den omhandlede overføring må en regne med at det årlige pålegg om utsetting av yngel og/eller settefisk av aure som en hittil har regnet med som følge av reguleringen i Tokke-Vinjevassdraget vil øke en del som følge av overføringen av Rafdøla. Det årlige tillegg i utsettingen av yngel og/eller settefisk blir nærmere å bestemme av Landbruksdepartementet. De øvrige betingelser når det gjelder fisket som følge av denne overføring faller sammen med de som regulanten allerede er pålagt.»

Hovedstyret skal bemerke:

Det er tidligere vedtatt å regulere Bordalsvatn 39 m mellom kotene 852 og 891, jfr. St. prp. nr. 32 for 1956 og Meddelte Vassdragskonsesjoner for 1957 side 48—54. Den planen som lå til grunn for dette vedtaket var utarbeidet for en regulering mellom kotene 852 og 886, og man var ikke da oppmerksom på at en heving av øvre reguleringsgrense fra 886 til 891 foruten forhøyelse av hoveddammen også nødvendiggjorde bygging av en sperredam for å hindre at magasinet får avløp ned Rafdøla.

Den plan for sperredam i Rafdøla som nå legges fram, må derfor betraktes som et nødvendig supplement til den tidligere vedtatte plan. Undersøkelser i marka har ført til at dammen er plasert i Rafdøla, litt nedenfor

utløpet fra Store Margitvatn. Det er jo også teknisk mulig å bygge dammen på vannskillet mellom Bordalsvatn og Vesle Margitvatn som påpekt av Vinje jordstyre. Ut fra tekniske og økonomiske hensyn er imidlertid det valgte damstedet avgjort det beste.

Foreliggende plan medfører dessuten en fordel ved at øvre del av Rafdøla-feltet på 4,9 km² kommer med ved den videre utbygging av Tokke-Vinjevassdraget (Tokke 4) og der vil gi en energitilvekst på ca. 2,9 mill. kWh pr. år. Også i Tokke I vil overføringen gi en viss kraftøkning. Det felt som føres over, kan teoretisk nyttes ved separat utbygging av Rafdøla, men på grunn av det slake fall og den beskjedne vannmengde ville dette bli en dyr utbygging etter forholdene i dag.

Skader og ulemper.

I det siterte notat av 21. mars 1959 som har vært forelagt distriktet anføres følgende skadevirkninger: Neddemming av beite- og slåttemark, skade og ulempe for fiske og flytting av to sporthytter samt skader og ulemper langs Rafdøla ved at en del av feltet tas vekk. Vinje jordstyre peker på at det vil demmes ned verdifullt beite og uttalelsene ellers bringer ikke fram noe nytt om skadevirkningene.

Til høyesterettsadvokat Ryghs henvisning til vassdragslovens § 62 pkt. 2 og reguleringslovens § 8 pkt. 2 skal bemerkes at disse lov-punkter er opphevet, jfr. kgl. resolusjon 10. april 1959.

Hovedstyret antar etter dette at den fremlagte plan også innebærer en rasjonell utnyttelse av vasskraften i Rafdøla samtidig som den er et naturlig og nødvendig supplement til den tidligere vedtatte plan for regulering av Bordalsvatn. Man foreslår den godkjent som en del av reguleringsplanen av 1956 og således underlagt de tidligere fastsatte reguleringsbestemmelser.

Videre anbefales gitt tillatelse til å iverksette ekspropriasjon av de omhandlede rettigheter før skjønn er holdt.

De spørsmål høyesterettsadvokat Rygh reiser om vederlag for rettighetene mener Hovedstyret det er best å overlate til skjønns vurdering slik saken nå står.

Når det gjelder fylkeslandbruksstyrets uttalelse om veg til Smørvik, kan opplyses at denne setra ligger langt inne ved Vesle Margitvatn — og ikke har vært i bruk i de siste år. Den anleggsvegen som er bygget inn til damstedet følger tracéen for et gammelt setervegprosjekt og antas å ha bedret mulighetene for å nytte ut disse havnestrekninger betraktelig. Man kan ikke tilrå at anlegget pålegges å bygge nevnte veg.

Sakens dokumenter følger vedlagt.
Behandlet i møte 28. oktober 1959.»

Departementet skal bemerke:

I henhold til de planer som ligger til grunn for reguleringsbestemmelsene for Tokke-Vinjevassdrag og i samsvar med fastsatt manøvreringsreglement skal Bordalsvatn reguleres 39 m med 28,8 m oppdemming og 10,2 m senking mellom kotene 891,0 og 852,0.

Oppdemmingen nødvendiggjør bygging av en sperredam for å hindre at magasinet får avløp ned Rafdøla. Ut fra tekniske og økonomiske hensyn ønskes sperredammen plassert i Rafdøla litt nedenfor utløpet av Store Margitvatn, hvorved den øvre del av Rafdøla med Vesle og Store Margitvatn blir overført til Bordalsvatn.

Ved kgl. resolusjon 4. juli 1958 fikk vassdragsvesenet tillatelse til å gjennomføre ekspropriasjon av grunn og rettigheter for bygging av sperredammen før skjønn er holdt.

Man har senere blitt oppmerksom på at de godkjente planer for reguleringen av Bordalsvatn ikke omfatter overføringen av Rafdøla.

Innlemmelsen av den øvre del av Rafdøla i Bordalsmagasinet vil gi en energitilvekst i en planlagt kraftstasjon Tokke 4 på ca. 2,9 mill. kWh pr. år og dessuten en mindre kraftøkning i kraftstasjonen Tokke I. Som nevnt av hovedstyret ville det felt som er søkt overført også kunne nyttes ved separat utbygging av Rafdøla, men utbyggingen ville bli dyr etter forholdene i dag.

Eierne av Rafdøla nedenfor den påtenkte dam har protestert mot overføringen, og Vinje jordstyre har pekt på at dammen burde ha vært plassert mellom Vesle Margitvatn og Bordalsvatn, for dermed å unngå neddemming av beite under tre setrer.

Departementet antar at den søkte overføring innebærer en rasjonell utnyttelse av vannkraften i Rafdøla, og at skadene og ulemperne er av mindre betydning i forhold til de fordeler overføringen innebærer. Man antar at søknaden bør imøtekommes, og vil anbefale at gjennomføringen av tiltaket blir å anse som en planendring, slik at de tidligere fastsatte reguleringsbestemmelser blir gjeldende også for overføringen av den øvre del av Rafdøla.

Skjønn vedkommende overføringen blir å holde etter bestemmelsene i vassdragsreguleringsloven, slik som disse lyder etter lovendringen av 10. april d.å.

Angående spørsmålet om gjennomføring av ekspropriasjon før skjønn er holdt, viser departementet til den foran gjengitte utredning fra hovedstyrets juridiske og administrative avdeling.

Departementet antar at lovens betingelser for å gi tillatelse til forhåndsavståelse er tilstede, og vil anbefale at Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen gis tillatelse til, før skjønn er holdt, å gjennomføre ekspropriasjon av grunn og rettigheter for bygging av sperredam i Rafdøla nedenfor Store Margitvatn og overføring av øvre del av Rafdøla til Bordalsvatn.

Det anbefales oppstilt som vilkår for tillatelsen at hovedstyret på forhånd lar fotografere de områder som berøres av avståelsen og for øvrig foretar slike terrengbeskrivelser, målinger og andre undersøkelser som må antas å være nødvendige for at skjønnsretten skal kunne foreta en riktig fastsettelse av erstatningen.

Industridepartementet

tilråder:

1. Planen for statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget endres i samsvar med Industridepartementets tilråding av 8. januar 1960.
2. I medhold av midlertidig lov av 13. juni 1958 tillates Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen før skjønn er holdt å gjennomføre ekspropriasjon av grunn og rettigheter for bygging av sperredam i Rafdøla nedenfor Store Margitvatn og for overføring av øvre del av Rafdøla til Bordalsvatn.

2. A/S Knaben Molybdængruber.

(Kraftleie fra Vest-Agder Elektrisitetsverk.)
Industridepartementets tillatelse 8. januar 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Knaben Molybdængruber å leie inntil 2 000 kW fra Vest-Agder Elektrisitetsverk.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge kraftleiekontrakten av 17. september/13. september 1958 mellom A/S Knaben Molybdængruber og Vest-Agder elektrisitetsverk står ved makt, dog ikke utover 20. mars 1980.

2. Styre og kapital.

a. Selskapets styre skal ha sitt sete her i landet og minst $\frac{2}{3}$ av styrets medlemmer skal til enhver tid være norske statsborgere.

b. Ved ny aksjetegning skal norsk kapital gis anledning til under iakttagelse av aksjeloens bestemmelser å delta i foretagendet med inntil $\frac{1}{3}$ av den kapital som ønskes tegnet.

c. Uten vedkommende regjeringsdepartements samtykke må ikke mer enn $\frac{2}{3}$ av aksjekapitalen til enhver tid tilhøre fremmede statsborgere eller utenlandske selskaper. Aksjemajoriteten må ikke tilhøre noen som for øvrig driver bergverksdrift her i riket. Styret skal til enhver tid, dersom det kommer til kunnskap om at disse bestemmelser om aksjemajoriteten er overtrådt, uoppholdelig innberette dette til vedkommende regjeringsdepartement.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjenne som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departe-

ment for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft, hvorav der etter kraftleiekontrakten skal betales leie erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone pr. kW. Ved fastsettelsen av det avgifts-pliktige kvantum regnes for overforbrukets vedkommende kW = $\frac{\text{kWh}}{4\,000}$.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av postene 2 og 8 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

3. A/S Granfos Brug Ltd.

(Kraftleie fra Bærum Elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 12. januar 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917, § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Granfos Brug Ltd. å leie inntil 2 000 kW elektrisk energi fra Bærum Elektrisitetsverk.

Når konsesjon er gitt på leie av inntil 2 000 kW, og ikke bare inntil 1 850 kW som selskapet har søkt om, er det fordi maksimaluttaket av kraft etter det departementet har fått opplyst i 1958 var på 1 922,5 kW.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/S Granfos Brug Ltd. måtte leie inntil 1 850 kW, eventuelt inntil 2 000 kW fra Bærum Elektrisitetsverk, jfr. kraftleiekontrakt mellom partene av 2. november 1957, dog ikke lenger enn til 1. januar 1969.

2. Styre og kapital.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal bare bestå av norske statsborgere.

Aksjene i selskapet kan ikke eies av andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller — med vedkommende departements godkjenning — andre norske banker eller selskaper. Bestemmelse om dette skal påføres aksjene i det norske, engelske, franske og tyske språk.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av vedkommende departement eller for noen del avgis til utlandet uten tilatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opp-

lysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig er benyttet i årets løp skal det svares en årlig avgift til statskassen på kr. 1 — en krone — pr. kW. Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Blir avgiften ikke betalt til forfallstid, svares 6 pst. årlig rente fra forfallsdagen.

De nærmere bestemmelser om beregningen og betalingen av avgiften fastsettes av Industridepartementet.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917, nr. 16 §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

4. A/S Ranheim Papirfabrikk.

(Kraftleie fra Fjæremfossen kommunale kraftselskap.)

Industridepartementets tillatelse 13. januar 1960.

I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 15. mai 1959 tillates A/S Ranheim Papirfabrikk å leie inntil 4 000 kW fra Fjæremfossen kommunale kraftselskap på følgende betingelser:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/S Ranheim Papirfabrikk måtte leie inntil 4 000 kW fra

Fjæremsfossen kommunale kraftselskap dog ikke lenger enn til 1. januar 1968.

2. Styret.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjenne som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilagge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes omfram kraft til dampfremstilling, erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW beregnet etter formelen:
kWh
8 760.

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1956. Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 8 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt

i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Uttaket av kraften forutsettes å være undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

5. A/S Forenede Papirfabrikker.

(Kraftleie fra Drammen Elektrisitetsverk.)
Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960.

I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 15. mai 1959 tillates A/S Forenede Papirfabrikker å leie inntil 2 000 kW primakraft fra Drammens Elektrisitetsverk, så lenge primakraftleiekontrakten mellom partene av 3. oktober/28. oktober 1958 består, dog ikke lenger enn til 31. august 1963. I konsesjonskvantumet inngår de 1 800 kW primakraft som omfattes av kraftleiekonsesjonen av 24. september 1954.

Tillatelsen gis på følgende betingelser:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge A/S Forenede Papirfabrikker måtte leie inntil 2 000 kW primakraft fra Drammen Elektrisitetsverk i henhold til kraftleiekontrakt av 3.—28. oktober 1958, dog ikke lenger enn inntil 31. august 1963.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjenner som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske

materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av

kr. 1 — en krone — pr. kW beregnet etter formelen: $\frac{8\ 760}{\text{kWh}}$

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfalltid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

Utgiften med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917, nr. 16 §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

6. A/S Norsk Ståltrådtrekkeri.

(Kraftleie fra Trondheim Elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 15. mai 1959 tillates A/S Norsk Ståltrådtrekkeri å leie inntil 2 000 kW fra Trondheim elektrisitetsverk inntil 1. januar 1970.

Tillatelsen gis på følgende betingelser:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/S Norsk Ståltrådtrekkeri måtte leie inntil 2 000 kW fra Trondheim elektrisitetsverk, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

2. Styre og kapital.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i landet og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Av selskapets aksjekapital skal minst $\frac{8}{10}$ være på norske hender, regnet på den måte som er fastsatt i § 19 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 med senere tillegg og endringer.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det

skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 pr. kW.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfalltid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

7. A/S P. Ltz. Aass, Drammen

(Kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk.)
Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960.

I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl.

resolusjon 15. mai 1959 tillates A/S P. Ltz. Aass å leie inntil 210 kW primakraft og inntil 3 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk i henhold til kontrakt av henholdsvis 21. oktober/29. desember 1959 og 25. mars 1954, dog ikke lenger enn til 1. juni 1964.

Tillatelsen gis på følgende betingelser:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/S P. Ltz. Aass måtte leie inntil 210 kW primakraft og inntil 3 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk, dog ikke lenger enn inntil 1. juni 1964.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjenne som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m.v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den

prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes omfram kraft til dampfremstilling, erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8\,760}$$

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av Industridepartementet.

8. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 8 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Departementet skal bemerke at også det lille primakraftkvantum er konsesjonspliktig når det leies fra samme utleier som spillkraftkvantumet, jfr. lovens § 22. Konsesjonen må derfor omfatte også primakraften. Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

8. Norsk Staaltaugfabrik, Trondheim.

(Erverv av aksjer i A/S Norsk Ståltrådtrekkeri.)

Industridepartementets tillatelse 16. januar 1960.

I medhold av § 36 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 19. desember 1958 tillates A/S Norsk Staaltaugfabrik å inneha mer enn 35 pst. av aksjekapitalen i A/S Norsk Ståltrådtrekkeri.

9. M. Peterson & Søn A/S.

(Kraftleie fra A/S Kykkelsrud.)

Industridepartementets tillatelse 18. januar 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates M. Peterson & Søn A/S, Moss å leie inntil 3 312 kW (4 500 hk) elektrisk energi fra A/S Kykkelsrud.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge kraftleiekontrakten av 17. september 1958 mellom partene om leie av inntil 3 312 kW (4 500 hk) står ved makt, dog ikke lenger enn til 31. desember 1967.

2. Styre og kapital.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Selskapets kapital skal til enhver tid være på norske hender.

3. Overdragelse av energi.

Den ervervede energi kan ikke overdras videre uten samtykke av vedkommende departement.

Handler selskapet herimot, skal det for hver gang erlegge en konvensjonalbot av inntil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter vedkommende departements nærmere bestemmelse.

4. Kraftens anvendelse.

For så vidt selskapet anvender energien til bedrift som ved røk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det av almene hensyn finner føye til å gripe inn, anerkjennes som rett saksøker i anledning av mulige overtredelser av nabolovgivningen.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m.v., skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den kan fås like god, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll).

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post, erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som

utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kraftavståelse.

Selskapet er forpliktet til å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som Kongen bestemmer.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges uttatt etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettet, hva enten dette tilhører selskapet eller vannfallets eier.

Hvis departementet finner at denne pris er vesentlig høyere enn om den var beregnet overensstemmende med reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 2, post 12, tredje ledd, første, annet og tredje punktum, skal prisen beregnes etter disse regler. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Forårsaker kraftens uttakelse økede utgifter, bæres disse av dem som uttok kraften.

Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas.

Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å underkaste seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de vilkår som er nevnt foran.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av foranstående poster 2 og 8 medfører i gjentakelsestilfelle tap av konsesjonen således at reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917 om ervervelse av vannfall m.v. §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

10. A/S Årdal og Sunndal Verk.

(Konsesjon på leie av kraft fra Aura.)

Kgl. res. av 29. januar 1960.

Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet har gitt følgende uttalelse datert 9. september 1959 om konsesjon for A/S Årdal og Sunndal Verk på leie av inntil 113 000 kW fra Aura kraftverk:

«Med Industridepartementets påtegning av 4. mai 1956 har hovedstyret mottatt til uttalelse en søknad av 25. april 1956 fra A/S Årdal og Sunndal Verk om konsesjon på leie av den kontraktmessige kraft som selskapet måtte utta fra Aura kraftverk for drift av aluminiumverket på Sundalsøra.

Søknaden er sålydende:

«Stortinget har i møte den 20. mars d. å. samtykket i at det opprettes kontrakt mellom Den Norske Stat og vårt selskap om levering av elektrisk energi fra Aura Kraftverk til vårt aluminiumverk på Sunndalsøra, i det vesentlige overensstemmende med det foreliggende utkast til kontrakt.

Vi tillater oss å søke konsesjon i henhold til lov av 14. desember 1917 nr. 16 § 23 til erverv av den energimengde som er angitt i kontraktutkastet og som utgjør 900 mill. kWh pr. år med maksimal effekt 113 000 kW. Kontrakten skal gjelde for 50 år fra leveringens begynnelse, som ifølge utkastet finner sted 1. juli 1956.

I vårt aluminiumverk vil energien gi mulighet for produksjon av 40 000 tonn aluminium pr. år samt for drift av de nødvendige hjelpevirksomheter.

Vårt selskaps styre har sitt sete i Norge og består utelukkende av norske statsborgere. Styrets erklæring overensstemmende med konsesjonslovens § 24 følger vedlagt.

Konsesjon søkes for kontraktstiden, 50 år fra 1. juli 1956.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Sunndal herredsstyre har i møte den 20. juli 1956 fattet følgende enstemmige vedtak i saken:

«Søknaden anbefales innvilget. En tar forbehold om at det blir ytet full erstatning for eventuelle skader og ulemper som anleggets bygging og drift medfører.

Kommunestyret går ut fra at den alminnelige standardkontrakt for erverv av elektrisk energi vil bli brukt ved fastsettelse av konsesjonsbetingelsene.

På grunn av de ekstraordinære forhold som jord-, skog- og eventuelt fiskeribruk kommer i på grunn av Verkets drift, ber en allikevel departementet om at det pålegges konsesjonæren å avsette et fond til fremme av jord-, skog- og fiskeribruk i Sunndal.

Landbruksdepartementet fastsetter nærmere bestemmelser for bruken av dette fond.

Det kunne være andre ting å ta med i vilkårene, en kan nevne støtte fra Verket til

bygging av samfunnshus på stedet, men denne sak mener en løses best ved direkte forhandlinger mellom Verket og stedlige organer.»

Elektrisitetsforsyningen i Møre og Romsdal har i påtegning av 28. august 1956 til fylkesmannen i Møre og Romsdal fylke bemerket følgende:

«Søknaden anbefales innvilget med de forbehold som Sunndal kommunestyre har vedtatt. — Ifølge foreliggende kontraktutkast skal 900 mill. kWh leveres fra 1. juli 1956, mens Aura Kraftverk ikke vil være ferdig utbygget før i 1957—58 og vil først da komme opp i full produksjon på 1 430 mill. kWh årlig. Jeg er av den oppfatning at leveringsplikten av nevnte 900 mill. kWh ikke kan gjøres gjeldende før Aura Kraftverk er ferdig utbygget.

Når det gjelder størrelsen på kraftkvantumet, 900 mill. kWh, vil jeg ha uttalt at dette har vokset sterkt fra Aluminiumverket ble vedtatt utbygget.»

Fylkesmannen i Møre og Romsdal fylke har i påtegning av 4. september 1956 til hovedstyret meddelt at han henholder seg til det som er uttalt i foran siterte påtegning av 28. august 1956 fra elektrisitetsforsyningskontoret.

De nevnte uttalelser er herfra derpå sendt A/S Årdal og Sundal Verk til eventuelle bemerkninger.

Imidlertid var dokumentene kommet bort for A/S Årdal og Sundal Verk slik at nye dokumenter har måttet skaffes til veie herfra. I brev av 24. juni 1959 til hovedstyret bemerket A/S Årdal og Sundal Verk nå følgende:

«Vi viser til Vassdragsvesenets brev av 15. mai d. å. med bilag.

I anledning av Sunndal kommunes forslag om at det skal avsettes et fond til fremme av jord-, skog- og fiskeribruk i Sunndal vil vi nevne at vi anser det tvilsomt om det foreligger lovhjemmel for pålegg om avsetning til et fond i forbindelse med konsesjon til kraftleie. Etter vår mening er det heller ikke noe reelt grunnlag for et slikt pålegg. Overfor de krav som er fremkommet i anledning av skade på jord- og skogbruk i Sunndalen, har Verket inntatt det standpunkt at vi erkjenner erstatningsplikt for skader som kan påvises å skyldes driften av aluminiumverket på Sunndalsøra. Det er foretatt et erstatningsoppgjør med bøndene i Nedre Sunndal, hvoretter Verket har betalt 1 mill. kroner til oppgjør av skader på jordbruk fram til 1. juni 1958. Det er innledet forhandlinger om et erstatningsoppgjør med bøndene i Øvre Sunndal. Likeledes er innledet forhandlinger om et erstatningsoppgjør for skade på skogbruk i Sunndalen. Når det gjelder fiske er det ikke fremkommet opplysninger om noen skade.

Ved det nevnte erstatningsoppgjør for skade på jordbruk i Nedre Sunndal ble det tatt hensyn til bøndenes kapitalbehov i forbindelse med de driftsomlegginger som kan være ønskelige under de nye forhold.

I anledning av uttalelsen fra Elektrisitetsforsyningskontoret i Møre og Romsdal vil vi bare påpeke at den inngåtte kraftleiekontrakt omfatter de kraftkvantum som trenges til Aluminiumverkets drift overensstemmende med de planer som ble godkjent av Stortinget i 1951.»

Hovedstyret har for sitt vedkommende ikke noe å innvende mot at A/S Årdal og Sunndal Verk gis konsesjon på leie av inntil 113 000 kW resp. inntil 900 mill. kWh pr. år fra Aura kraftverk som søkt om (jfr. i det høve St. prp. nr. 5, 1956. Statskraftverkenes leveringer til storindustri m. v. samt kraftleiekontrakten av 9. august/31. oktober 1956 mellom Vassdragsvesenet og A/S Årdal og Sunndal Verk om nevnte kraftleie fra Aura).

Kraftleiekontrakten gjelder i 50 år regnet fra 1. juli 1956.

Tillatelsen anbefales da meddelt for den tid kraftleiekontrakten står ved makt, dog ikke lenger enn inntil 1. juli 2006.

Det anbefales oppstillet de vanlige vilkår om norsk styre og kapital og den i loven krevde 10 pst. kraftavståelse til kommuner.

Hovedstyret vil videre foreslå at det betinges en årlig avgift av kr. 1 pr. kW til kommuner og en årlig avgift av kr. 1 pr. kW til staten av den kraft som gjennomsnittlig benyttes beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$ (For

tilsvarende avgifter jfr. konsesjon på kraftleie av 25. mai 1958 til Mosjøen Aluminium A/S.) Avgiftene foreslås oppkrevet fra og med 1. juli 1956.

For øvrig anbefales tillatelsen gitt i det vesentlige på samme vilkår av sosial og samfunnsmessig art som vanligvis blir å ta med i konsesjoner på kraftleie under tilsvarende forhold. Jfr. konsesjoner på kraftleie av 23. november 1956 og 23. mai 1958 til henholdsvis A/S Norsk Jernverk og Mosjøen Aluminium A/S.

Sundal herredstyre har foreslått at det stilles vilkår om å opprette «et fond til fremme av jord-, skog- og fiskeribruk i Sunndal». Etter Hovedstyrets mening vil et slikt fond neppe få avgjørende betydning for Sunndal. Derimot vil Hovedstyret understreke at det vil være av meget stor betydning for Sunndal, at de bestemmelser som er satt opp i punkt 4 under vilkårene for kraftleiekonsesjonen til Mosjøen Aluminium A/S, også blir gjort effektive overfor A/S Årdal og Sunndal Verk.

Som det tør være kjent foregår det for tiden en økt kraftlevering til Aluminiumverket utover det i kraftleiekontrakten fastsatte kraftkvantum. En går da ut fra at selskapet gjøres kjent med at det blir å søke konsesjon på vanlig måte på det i tilfelle forhøyede kraft-

kvantum så snart leieforholdet på dette er brakt i orden.

Behandlet i hovedstyremøte den 9. september 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet skal bemerke:

Utbyggingen av Aura utover første byggetrinn ble satt i gang vesentlig med sikte på reising av et aluminiumverk på Sunndalsøra. Kraftleveringen til aluminiumverket kom i gang allerede i februar—mars 1954. Ekstraordinære forhold medførte at Aura i vinterseongen 1954—55 på langt nær produserte så mye kraft som forutsatt da vedtaket om idriftsettingen av aluminiumverket ble truffet. Kraftasjonering måtte iverksettes og departementet tildelte A/S Årdal og Sunndal Verk så mye kraft som departementet fant forsvarlig under hensyntagen til den alminnelige forsynings behov.

Kraftleiekontrakt for A/S Årdal og Sunndal Verk har vært under behandling sammen med spørsmålet om en standardkontrakt for levering av statskraft til storindustri.

Stortinget samtykket 20. mars 1956, jfr. Innst. S. nr. 55 og St. prp. nr. 5 for 1956, bl. a. i kraftleiekontrakter for A/S Årdal og Sunndal Verk, A/S Norsk Jernverk og Mosjøen Aluminium A/S og kraftleiekontrakter ble senere opprettet i samsvar med Stortingets vedtak. For Årdal og Sunndal Verk er kraftleiekontrakten datert 9. august/31. oktober 1956.

For A/S Norsk Jernverk og Mosjøen Aluminium A/S ble kraftleiekonsesjonen gitt ved kgl. resolusjoner av henholdsvis 23. november 1956 og 23. mai 1958.

Som det fremgår av hovedstyrets uttalelse hadde A/S Årdal og Sunndal verk søkt om konsesjon i april 1956 og hovedstyret forela på vanlig måte saken for distriktet til uttalelse. Distriktsuttalelsene forelå i tiden juli—september 1956. Etter hva det er opplyst underhånden fra A/S Årdal og Sunndal Verk mottok verket distriktsuttalelsene til eventuelle merknader med en ekspedisjon fra hovedstyret datert 10. juni 1958 og dokumentene kom bort for verket således som antydnet i hovedstyrets uttalelse.

Departementet viser til hovedstyrets uttalelse, idet departementet finner å måtte beklage at den forberedende behandling av konsesjonssaken har tatt så lang tid.

Et særlig forhold ved aluminiumverket på Sunndalsøra er at det da verket ble satt i gang viste seg at skadevirkningene som følge av giftige gasser ble langt mere omfattende enn departementet på forhånd hadde antatt.

A/S Årdal og Sunndal Verk har viet det således oppståtte problem stor oppmerksomhet og har søkt å redusere utviklingen av giftige gasser så meget som mulig og å avbøte de omfattende skadevirkninger i distriktene omkring aluminiumverket.

Da reisingen av et aluminiumverk i Mosjøen basert på Røssåga-kraft ble aktuelt, enedes Elektrokemisk og departementet om at der i konsesjonsvilkårene skulle tas med nærmere bestemmelse om forebygging av skadelig røyk og gasser fra industrianleggene og oppretting av et fåtallig utvalg av spesielt sakkyndige som rådgivende og kontrollerende organ for departementet i disse spørsmål, post 4 i konsesjonsvilkårene for Mosjøen Aluminium A/S.

Departementet er enig med hovedstyret i at et tilsvarende vilkår bør inntas i konsesjonen for A/S Årdal og Sunndal Verk. Det må være hensiktsmessig at aluminiumverket på Sundalsøra blir tilpliktet å gjennomføre de tiltak som er teknisk og økonomisk forsvarlig for å forebygge at skadelige røyk og gasser unnvikker fra industrianleggene og at departementet får et rådgivende og kontrollerende organ som for aluminiumverket i Mosjøen bestemt. Omkostningene ved utvalget, herunder analyser m. v., refunderes av konsesjonæren.

Departementet meddelte i brev av 9. oktober f. å. A/S Årdal og Sunndal verk at det i tilslutning til hovedstyret fant å kunne tilrå at selskapet får konsesjon på leie av inntil 113 000 kW — 900 millioner kWh pr. år — på samme vilkår som i Mosjøen Aluminiums konsesjon, med enkelte tillempninger.

A/S Årdal og Sunndal Verk har i brev av 27. november 1959 fremkommet med sine bemerkninger til de foreslåtte konsesjonsvilkår og har på foranledning av et brev av 30. desember 1959 fra departementet supplert sine merknader i brev av 14. januar 1960. Departementet skal etter det foreliggende ytterligere bemerke om de enkelte konsesjonsvilkår:

Årlige avgifter til staten og til kommuner. Etter departementets utkast til konsesjonsvilkår skal avgift betales av den kraft som benyttes fra og med 1. juli 1954, mens hovedstyret hadde foreslått 1. juli 1956. Selskapet henstiller til departementet å følge hovedstyrets forslag på dette punkt, idet selskapet særlig peker på at den meget store svikt i kraftleveransene i 1954 og 1955 medførte store vanskeligheter for aluminiumverket på Sundalsøra, således at driftsregnskapet for aluminiumverket på Sundalsøra for 1954 og 1955 måtte gjøres opp med betydelige underskudd. Selskapet antar at avgiftene er å anse som vederlag for fordeler ved kraftleien, mens den forsinkede levering har brakt betydelige tap.

Departementet kan ikke anbefale at A/S Årdal og Sunndal Verk blir fritatt for avgift for tiden 1. juli 1954 til 30. juni 1956. Det har vært også andre bedrifter enn aluminiumverket på Sundalsøra som har vært rammet av kraftmangel og rasjonering uten at det derfor har vært reist spørsmål om fritakelse for de årlige avgiftene til staten og kommuner. Avgifter svares bare av den kraft som gjennomsnittlig har vært benyttet i året. Som foran nevnt begynte kraftleveringen allerede i februar—mars 1954, men da de første månedene i noen grad kan ansees som prøvedrift har departementet funnet å kunne foreslå at avgifter først skal beregnes fra og med 1. juli 1954.

Kraftavgivelse til kommuner. Etter konsesjonsloven § 23 post 5 første ledd skal det betinges at konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som Kongen bestemmer. Videre kan staten forbeholdes inntil 5 pst. og i særlige tilfelle kan det fastsettes høyere grenser for avgivelse av kraft både til kommuner og staten. Etter post 5 siste ledd bør det ved fastsettelsen av den kraftmengde som skal avgis til kommuner og staten, i tilfelle tas hensyn til den kraftavgivelse som ved tidligere ervervs- eller reguleringskonsesjoner er pålagt det vannfall hvorfra kraften leveres.

Under forhandlingene mellom departementet og selskapet angående kraftleiekontrakten ble det forutsatt at staten skulle levere nødvendig konsesjonskraft til kommuner utenom den leide kraft, som ble ansett nødvendig for å oppnå den forutsatte aluminiumsproduksjon. Fra departementets side har det vært forutsetningen at staten ikke skulle påføres økonomisk tap ved å levere konsesjonskraft utenom det leide kraftkvantum, og selskapet har ikke hatt noe å bemerke hertil.

Imidlertid har departementet kommet til at det under hensyn til konsesjonslovens § 23 post 5 siste ledd, som er referert foran, i det foreliggende tilfelle ikke bør betinges kraftavgivelse til kommuner. Etter lovbestemmelsen bør det i tilfelle tas hensyn til den kraftavgivelse som ved tidligere ervervs- og regulerings-«konsesjoner» er pålagt vannfallet. Departementet anser det ikke tvilsomt at det på samme måte blir å ta hensyn til den kraftavgivelse som ved tidligere reguleringsbestemmelser er pålagt vannfallet, når det gjelder en statsregulering. Aura-Lilledalsvassdraget m. v. er undergitt reguleringsbestemmelser fastsatt ved kgl. resolusjoner 31. juli 1953 og 10. juli 1959 og det er som vanlig betinget avgitt til kommuner inntil 10 pst. av den innvunne økning av kraften. Økningen av kraften tilsvarende praktisk talt hele den naturkraft som utnyttet i Aura—Osby. Kraftverkene vil

etter det opplyste utnytte ca. 324 000 nat.-hk. Herav tilsvare hele ca. 314 000 nat.-hk kraftøkningen ved reguleringene, mens bare ca. 9 800 hk tilsvare de naturlige lavvassføringer. Kraftavgivelsen til kommuner etter reguleringsbestemmelsene vil således praktisk talt tilsvare 10 pst. av hele kraftproduksjonen. Denne såkalte konsesjonskraft til kommuner har departementet for tiden ikke fordelt, idet jo langt mer enn 10 pst. av produksjonen leveres til kommuner.

Etter departementets skjønn kan det i det foreliggende tilfelle i full utstrekning tas hensyn til konsesjonskraften etter reguleringsbestemmelsene. Etter en foreløpig beregning blir det, hvis en skulle betinge kraftavståelse også i kraftleiekonsesjonen, kun en kraftavgivelse på ca. 0,5 pst. av det leide kvantum det blir tale om. Fordeling av et slikt minimalt kraftkvantum ville være uten praktisk betydning, idet staten må forutsettes som hittil å ville disponere Aurakraften under hensyn også til kommunenes berettigede interesser.

De øvrige konsesjonsvilkår gir etter det foreliggende ikke anledning til merknader. Departementet har antatt at det ikke er aktuelt å ta med vanlige vilkår om legehjelp og sykehus, idet anleggsarbeidet i forbindelse med det leide kraftkvantum forlengst er avsluttet.

Etter det anførte vil departementet anbefale disse konsesjonsvilkår:

«1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge kraftleiekontrakten med Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen av 9. august/31. oktober 1956 for leie av inntil 113 000 kW fra Aura kraftverk står ved makt dog ikke lenger enn til 1. juli 2006.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bestå av norske statsborgere.

Selskapets aksjer eller parter skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes, erverves eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller med vedkommende regjeringsdepartements godkjennelse andre norske banker eller selskaper. Bestemmelse herom skal påføres aksje- eller partbrevene i det norske, engelske, franske og tyske språk.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

Konsesjonæren plikter å gjennomføre de tiltak som er teknisk og økonomisk forsvarlig for å forebygge at skadelig røyk og gasser unnviker fra industrianleggene. Renseanlegg må være installert og nyttes ved igangsettingen og senere under driften.

Som rådgivende og kontrollerende organ for Industridepartementet utpeker dette et fåtallig utvalg av spesielt sakkyndige som skal etterse at slike tiltak blir gjennomført og øve kontroll med luftens, drikkevannets og kulturvegetasjonens — herunder også den naturlige trevegetasjonens — mulige innhold av skadelige røykpartikler og gasser. Utvalget skal i samråd med konsesjonæren drøfte hvilke tiltak som bør treffes og fremkomme med råd og veiledning. Skulle herunder uenighet oppstå om hva som bør gjøres blir saken å avgjøre av departementet.

Til medlemmer av utvalget må ikke oppnevnes noen som er ansatt i eller forbundet med konkurrerende bedrifter. Utvalgets medlemmer er forpliktet til å bevare taushet om drifts- og andre forretningshemmeligheter som de måtte få kjennskap til under utøvelsen av sin virksomhet. Omkostningene ved utvalget, herunder analyse m. v. refunderes av konsesjonæren.

De tiltak som på denne måte blir truffet fritar ikke konsesjonæren for ersatningsplikt for skade som allikevel måtte oppstå.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid

og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang illegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreves opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortinnnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som fra og med 1. juli 1954 gjennomsnittlig benyttes, beregnet etter formelen kWh : 8760, erlegges en årlig avgift av kr. 1 — en krone pr. kW — til kommuner og en årlig avgift av kr. 1 — en kr. pr. kW — til staten.

Avgiften forfaller til betaling pr. 30. juni hvert år. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens be-

regning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Husrom, tomter m. v.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe de ved fabrikanlegget samt ved bedriften beskjeftigede arbeidere og funksjonærer sundt og tilstrekkelig husrom og tomter til bygging av egne hjem, veier, vann, kloakk og elektrisk lysanlegg samt grunn til forsamlingslokale med leseværelse m. v., til lokale for kooperativ eller annen handelsvirksomhet og lignende — alt etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsigelsesreglene i nevnte paragraf.

I tilfelle av salg av hus eller tomter skal konsesjonæren sørge for å innta i hjemmelsbrevet bestemmelse om at der fremtidig ikke skal kunne beregnes større husleie enn at den dekker forrentning av kapitalen, utgifter til vedlikehold, skatter, avgifter og tilsyn samt passende amortisasjon.

Tilsvarende regler skal gjelde hvis bygsel eller tomteleie benyttes istedenfor salg. I tilfelle av tvist om leiens størrelse fastsettes denne av husleienemnda hvis sådan finnes, men ellers av fylkesmannen.

Konsesjonæren plikter å bekoste utarbeidet utkast til reguleringsplan for den by-messige bebyggelse på stedet som er eller påregnes å bli en følge av konsesjonærens virksomhet og innsende denne til vedkommende departement gjennom de stedlige myndigheter. Ved regulerings fastsettelse kan departementet forlange avstått av konsesjonærens eiendom uten vederlag grunn til offentlige veier og gater — både i og utenfor det regulerte strøk — samt grunn til oppførelse av bygninger til skole, kirke, post, telegraf, tollbod, rettslokale og fengsel.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Kongen avstå til vedkommende kommune etter innkjøpspris med tillegg av renter og øvrige utgifter, konsesjonæren tilhørende ubebygd grunn som han ikke har eller

antas å få bruk for til sin bedrift og som ansees skikket til bebyggelse eller andre kommunale formål utenfor dem som er betinget i foregående ledd. Såfremt det ikke oppnås enighet om overdragelsessummen, skal den fastsettes ved skjønn på grunnlag av foranstående bestemmelse.

Kommunen kan ikke uten tillatelse av Kongen selge noen del av den således ervervede grunn.

9. Veier, broer og kaier.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyret bestemmer, å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, broer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig økt ved anleggsarbeidet og ved transporten til og fra de bedrifter som tilhører konsesjonæren og som forsynes med kraft som leies i henhold til nærværende konsesjon.

Veier, broer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget og de bedrifter som erholder kraft fra dette.

10. Sikringsfond og forsorgsfond.

Konsesjonæren er forpliktet til for de ham tilhørende bedrifter å oppsamle et fond til sikring av vedkommende forsorgskommune, ovenstemmelse med de regler som i lov om forsorgsvesenet av 19. mai 1900, kap. 4 er gitt om bergverker.

Likeledes er konsesjonæren forpliktet til etter vedkommende departements nærmere bestemmelse å avsette et fond til sikring av vedkommende kommunes (eller kommuners) utgifter til understøttelse av de beskjeftigede arbeidere og deres familier. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond som ikke medgår til dekning av kommunens utgifter til understøttelse av arbeidere ved de nevnte anlegg, overgår til et for det hele land eller visse deler av landet felles fond, som fortrinnsvis skal tjene til sikring for kommunene, men som også skal kunne benyttes til andre formål til beste for arbeiderne, alt etter nærmere regler som Kongen gir. På samme måte skal forholdes med det førstnevnte fond, hvis det senere ved lov blir bestemt.

11. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det

offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

12. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 11 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjon hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917, nr. 16, § 31 og § 32.»

Industridepartementet

tilråder:

I medhold av § 23 i konsesjonsloven av 14. desember 1917 gis A/S Årdal og Sunndal Verk konsesjon på leie av inntil 900 millioner kWh for hvert driftsår og inntil 113 000 kW fra Aura kraftverk på de vilkår som er stillet opp i Industridepartementets tilråding av 29. januar 1960.

II. Narvik kommunale Elektrisitetsverk.

(Tillatelse til å overføre Brudesløret til til Nygårdsvassdraget i Ankenes herred.)

Kgl. res. av 4. februar 1960.

I anledning av søknad datert 28. juni 1957 fra Narvik kommunale Elektrisitetsverk om tillatelse til å overføre Brudesløret, som gjennom Brudevann har avløp til Rombakselven, til Nygårdsvassdraget, har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet i brev av 22. januar 1960 gitt følgende uttalelse til departementet:

«Hovedstyret har mottatt følgende søknad fra Narvik kommunale Elektrisitetsverk datert 28. juni 1957:

«Narvik kommunale Elektrisitetsverk tillater seg i henhold til reguleringsloven av 14. desember 1917 med tillegg og endringer av 21. mai 1920 og 13. mars 1925 å søke om å bli meddelt konsesjon på følgende overføring og regulering:

Overføring av Brudesløret til Nygårdsvassdraget.

Hensikten med overføringen og reguleringen er å utnytte de overførte vannmengder i Nygård kraftanlegg.

Det er foretatt oppmålinger og undersøkelser, og som eget bilag vedlegges de i reguleringslovens § 5 forlangte opplysninger i den utstrekning de kan skaffes.

Vi går ut fra at de målinger og undersøkelser som foreligger, er tilstrekkelig til å gi den nødvendige oversikt over forholdene nå og over de forandringer som overføringen og reguleringer medfører.

Angående de øvrige paragrafer i reguleringsloven bemerkes:

§ 8, p k t. 2. Erklæring fra de oppsitterne hvis rettigheter blir berørt ved overføringen oversendes senere. Underhandling med grunneierne pågår.

§ 9, p k t. 1. Det er ingen brukseierforening i Nygårdsvassdraget eller i noen av de vassdrag hvorfra det skal overføres vann.

§ 9, p k t. 2. Narvik kommunale Elektrisitetsverk utnytter et fall på 255 m i Nygårdsvassdraget.

§ 10, p k t. 2. Søkeren er et kommunalt elektrisitetsverk. Konsesjon på den nåværende regulering av vassdraget er gitt på ubegrenset tid. Det anmodes derfor om at konsesjon på overføring og regulering gis på ubegrenset tid.

§ 11. Det søkes om fritakelse for avgift i henhold til p k t. 7 da Narvik kommunale Elektrisitetsverk leverer kraft på lempelige vilkår til Ankenes kommune.

§ 12. Det søkes om at konsesjonsbetingelsene blir fastsatt lempeligst mulig. Angående § 12's forskjellige punkter bemerkes:

P k t. 4. Det blir ingen større ansamling av arbeidere, da anleggsarbeidene blir av et begrenset omfang.

P k t. 6. Anleggsarbeidene vil ikke forårsake noe øket vedlikehold av veier og broer.

P k t. 7. Det søkes om at de i dette punkt nevnte fonds sløyfes. De tarv som her skulle ivaretas blir nå ivaretatt gjennom sosial-lovgivningen.

P k t. 8. Da det må antas at de skader som eventuelt kan oppstå blir forholdsvis ubetydelige, søkes det om fritakelse for innbetaling til dette fond.»

Dessuten er gitt følgende opplysning (bilag 1):

«Brudesløret er en bekk som renner ned i Brudevann. Bekken har sitt nedslagsfelt på Katteratfjell. Bekken kan overføres til en annen bekk som renner noe lengre nord, og denne bekk kan igjen overføres til Nygårdsvassdraget.

Overføringen kan skje ved to kanaler, en kanal på ca. 200 m og en på ca. 70 m.

Omkostningene kan anslagsvis settes til ca. kr. 20 000. Man kan få overført et nedslagsfelt på 3,0 km². Avløpet fra dette felt er i middel 3,9 mill. m³ pr. år. I Nygårdsanlegget vil man vinne anslagsvis 1,5 mill. m³ vann pr. år eller 0,9 mill. kWh pr. år.

Brudevann har avløp til Rombakselven.»

Og i bilag 2 sies det:

«§ 5. b. *Fordeler.*

Ved den overføring og regulering det er søkt om, vil man kunne øke ytelsen i Nygårdsanlegget.

§ 5. c. *Skader på ferdsel, fløting, fiske etc.*
Overføringen kan neppe ha noen innvirkning på fisket.

Den regulering og de overføringer det er søkt om konsesjon på, vil ikke ha noen innflytelse på ferdsel og fløting.»

Det framgår av vedliggende dokumenter i forbindelse med bystyrets behandling av saken at totalomkostningene antas å dreie seg om kr. 30 000, at prisen pr. kWh blir 0,22 øre og at verdien av kraften i vannfattige år er anslått til kr. 18 000.

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad 11. og 15. oktober 1957 (nr. 236 og 239).

Saken er sammen med konsesjonssøknad vedrørende Kobberfjellvatn i Elvegårdselva av s. d. forelagt distriktet med følgende resultat:

Ankenes herredstyre har behandlet begge saker i møte 7. mars 1958 og utskriften av møteboken lyder slik:

«Sak nr. 114/58: *Konsesjonssøknad* (40/58).

Saken utsatt for ny behandling i formannskapet. Friluftsnemnda har hatt saken til uttalelse. — Dessuten er det kommet protest-skriv fra grunneiere langs Elvegårdselva mot reguleringen.

Vedtak:

Formannskapets innstilling:

Konsesjon tilrådes under forutsetning av at de framkomne betenkeligheter og innsigelser vies tilbørlig oppmerksomhet med eventuelle bestemmelser i vilkårene om erstatning og/eller tiltak for å forebygge skadevirkninger på grunn av reguleringen det her gjelder, tiltres, med 15 — 5 st.»

Friluftsnemnda i Ankenes har i møte 19. februar 1958 fattet dette enstemmige vedtak:

«Søknaden fra Narvik komm. E-verk om regulering av Kobberfjellvann og Brudesløret tilrådes ikke innvilget.

Viser ellers også til skriv av 10. februar 1958 fra grunneierne av Elvegårdselva i Bjerkvik, og gjenpart av skriv den 27. desember 1957 fra Narvik Jeger- og Fiskerforening.»

Brevet av 10. februar 1958 vedrører kun søknaden om overføring av Kobberfjellvatn og refereres derfor ikke her. Uttalelsen fra Narvik Jeger- og Fiskerforening av 27. desember 1957 derimot er sålydende:

«For å gå direkte på sak, så ble Håkvik-elven regulert i 1913, samtidig også vannene i Håkvikdalen. I 1953 ble så elven helt tørrlagt idet der ble tatt gjennomslag i bunnen på Storvannet med tunnel gjennom fjellet til Ankenes. Dermed var denne i sin tid så gode lakselv gått over til historien og stort sett også vannene. I 1928 kom reguleringen av Nygårdsvassdraget. Der ble Gropvannet, Fiskeløsa (store), Cirkelvann og Jernvann tatt og oppdemmet. Ved oppdemningen av disse vann, ble skogen ikke hugget, så fisket ble mye ødelagt, og på grunn av den store høydeforskjell på vannstanden, ble alle gyteplasser for ørreten ødelagt. Siden ble så Skitdalsvannet først oppdemmet, og i 1956 ble der tatt gjennomslag og vannet tømt. I år ble så Lille Fiskeløsa tatt, også der med gjennomslag, så vannet er også der så å si tømt. Dette vann var ett av våre stamvann. Av planer videre foreligger det å ta Brudesløret, Kobberfjellvann og i neste omgang Rombakselven. Etter planene skal Sjørdalselven reguleres over til Sildvik, hvorved det vesentlige tilløp til Rombakselven blir borttatt, og da Brudesløret som også har tilløp til samme elv, blir ledet bort, må man regne med at denne elv stort sett blir tørrlagt. Med hensyn til Brudesløret kan det vel for vårt vedkommende ikke gjøre så mye om det blir tatt. Det som kan tale imot planene er at tilløpselven skal ledes bort, så vannet ikke får fritt tilløp, og det er vel dermed stort sett ødelagt som fiskevann.

Med hensyn til Kobberfjellvann, må vi på det bestemteste både fraråde og protestere mot regulering. Dette vann er sammen med Gressvann blant de få rene ørretvann vi nå disponerer, og vi er nå henvist til å ta vår stamfisk fra disse to vann. I Kobberfjellvann er det meget pen fisk, opptil ca. 5 kg. Det som dog teller mest, er at vannet har avløp til Bjerkvikelven. Denne elv som er en meget bra lakseelv har ett meget begrenset nedslagsdistrikt, og bør ikke fratas noe av sitt naturlige tilsig. Vi vil så innstendig som mulig be Skogforvalteren å ta denne sak alvorlig. Håkvikelven er helt tørrlagt, nå forslag om å frata Bjerkvikelven tilløp, videre den påtenkte regulering av Rombakselven, hvorved også denne elv blir ødelagt, vil si det samme som at E-verket så å si ødelegger laksefisket i Indre Ofoten, en meget alvorlig affære. For å ta forholdet i vårt naboland Sverige, så ser vi at det blir tatt vare på fisket på en helt annen måte enn her i Norge, og vi tillater oss å sende utklipp av en nettopp avsaugt dom i Sverige, analogt med reguleringen her.

Vi er klar over at i de kontrakter vi har med Skogforvaltningen forbeholder jo det offentlige seg uten hinder å bruke vannkraften, så vi er for så vidt maktesløse, og vi er heller aldri blitt forespurgt om vårt syn på disse saker. Siden E-verket begynte sin utbygging og til i dag er det til vår forening ikke ydet noen erstatning, hverken i form av pengemidler, innkjøp av rogn eller til kulturarbeide. Fra 1911 og til i år har vår forening klekket og sluppet ut ca. 1,7 mill. yngel av laks, sjørørret og fjellørret, og vi mener oss berettiget til erstatning for det arbeide vi har nedlagt og for det videre kulturarbeide.

Dette er noen av de synspunkter vår forening har angående de foretatte og påtenkte reguleringer. Med hensyn til Skittdalsvannet og Lille Fiskeløsa, mener vi at disse reguleringer kunne ha vært unngått, da begge disse vann fra før av hadde avløp til Nygårdsvassdraget.

Vi vedlegger en liste over utsluppet yngel i de vann og elver som er oppdemmet og likedan tilstøtende elver og vann som har tilknytning til reguleringen.»

Nordland Fylke. Elektrisitetskontoret sier bl. a. følgende i påtegning av 17. mars 1958:

«Overføringen av Brudesløret omfatter en vesentlig del av tilløpet til Brudevatn, som har sitt avløp til Rombakselven.

I hvilken grad disse overføringer kan få innvirkning på fisket bør formentlig bli nærmere utredet av inspektøren for ferskvannsfisket. Dersom fisket kan antas å bli skadet, bør formentlig konsesjonæren pålegges tiltak, eventuelt gjennom den lokale Jeger- og Fiskerforening, slik at skadene kan kompenseres.

Så vidt vi kan forstå vil overføringen ikke forårsake andre skader eller ulemper. På den annen side er overføringene utvilsomt økonomisk fordelaktige for konsesjonæren.

Da det her i begge tilfelle gjelder overføringer fra et vassdrag til et annet, bør konsesjonæren i henhold til reguleringslovens § 8 komme til en minnelig overenskomst med grunneierne. Av søknadene fremgår for øvrig at underhandlinger pågår.

Under henvisning til ovenstående og til de innhentede uttalelser, vil vi anbefale at de omsøkte konsesjoner kan bli innvilget.»

Nordland fylke viser hertil i påtegning av 20. mars 1958.

Direktoratet for statens skoger har avgitt uttalelse datert 17. mars 1958. Uttalelsen gjelder også en tidligere søknad vedrørende Lille Fiskeløsvatn samt også overføring av Kobberfjellvatn. Den lyder slik:

«Etter innhentet uttalelse fra skogforvalteren i Troms vil ovennevnte regulering og overføring etter dette direktorats mening i noen grad påføre såvel fisket som statens grunn rundt vatna endel skade og ulempe.

Direktoratet finner derfor å måtte forbeholde seg erstatning — om nødvendig etter skjønn — for den mulige skade som måtte påføres fisket og grunnen rundt vatna ved overføringen og reguleringen.

Når det gjelder erstatningsspørsmålet antar en imidlertid at dette må kunne la seg ordne i minnelighet gjennom direkte forhandlinger med E-verket eller Narvik kommune.

Direktoratet har ved skriv av i dag bedt skogforvalteren i Troms om å oppta forhandlinger med kommunen for om mulig å komme fram til en overenskomst.

En vil i tilfelle gi Hovedstyret underretning så snart det foreligger en ordning.»

Inspektøren for ferskvannsfisket har i sin ekspedisjon av 28. oktober 1957 vist til uttalelse fra konsulenten for ferskvannsfisket i Nord-Norge av 18. s. m.

Vedrørende Brudesløret sier konsulenten følgende:

«Brudesløret er en bekk som renner ned i Brudevatn. Nedslagsfeltet angis til ca. 3 km². Avløpet fra Brudevatn går ut i Rombakselva, som har muligheter for å bli en meget god sjøaure-elv. Narvik Jeger- og Fiskerforening har nedlagt et godt arbeid for å få opp fiskebestanden i dette vassdraget. Nedslagsområdet til Rombakselva er også lite, størrelsen kjennes ikke. En slik overføring som planlagt vil derfor virke inn på vassføringen i Rombakselva, og vil føre med seg skadevirkninger for elvas fiskeproduksjon. En kan likevel ikke rekne med at skadene blir så store at konsesjonssøknaden bør avslås, men konsesjonæren bør skaffe settefisk til Rombakselva i et antall størrelse og slag som måtte bestemmes av vedkommende departement som ferskvannsfisket sorterer under. Settefisken bør være av det slag som finnes hensiktsmessig, vanlig vil det bli tale om sjøaure i utvandrerstørrelse. Da slik settefisk for tiden ikke kan skaffes i denne delen av distriktet, er det et spørsmål om ikke konsesjonæren burde kunne tilpliktes å bygge og drive et slikt anlegg, dersom utsettingsplikten ikke kan oppfylles på annen måte. Med års mellomrom bør det foretas fiskeribiologiske undersøkelser, og konsesjonæren bør tilpliktes å betale kostnadene med dette.»

Fiskeriinspektøren sier selv om denne sak:

«Når det gjelder overføring av bekken Brudesløret må jeg be om at såfremt tillatelse

til denne overføring gis, må følgende tas inn i konsesjonsvilkårene:

«Til fremme av fisket plikter konsesjonæren årlig å sette ut settefisk i de vann og elveområder som berøres av reguleringen, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å la foreta fiskeribiologiske undersøkelser i reguleringsområdet, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.»

Da det her kan komme på tale å gi pålegg om utsetting av settefisk i utvandningsferdig størrelse, og slik settefisk for tiden ikke produseres i distriktet, må det være i konsesjonærens interesse for å kunne effektivere mulige pålegg og således dekke sine forpliktelser, å bygge eget anlegg for klekking av yngel og oppdrett av settefisk.»

Fra ansøkeren har Hovedstyret mottatt følgende brev datert 29. desember 1958:

«Vi har mottatt ovennevnte brev. Vedrørende Kobberfjellvann viser det seg ugjørlig å komme til en minnelig avtale med grunneierne. På grunn av en del nye momenter i saken, ønsker vi at vår konsesjonssøknad utsettes inntil videre.

Også når det gjelder Brudesløret viser det seg umulig å komme fram til en minnelig ordning med grunneierne. I dette tilfelle ber vi Dem snarest mulig, eller eventuelt etter at den nye vassdragsloven er vedtatt, å fremme konsesjonssøknaden med de vanlige ekspropriasjonsrettigheter.»

Hovedstyret skal bemerke:

Reguleringene i Nygårdsvassdraget som alle er utført i henhold til meddelt konsesjon — jfr. kgl. resolusjon 5. juli 1928 (st. prp. nr. 94 for s.å.) med planendring av 10. juli 1937, kgl. resolusjon 31. august 1956 og 12. desember 1958 — er nå drevet så langt at den regulerte vassføring på ca. 5,6 m³/sek. praktisk talt tilsvarende 100 pst. av midlere årlige avløp. Maskinene tar imidlertid ved full belastning nærmere 9,5 m³/sek.

Elektrisitetsverket vil nå utvide nedslagsfeltet ved å overføre ca. 3 km² av Rombakselvens felt — Brudesløret — og søker om konsesjon på denne overføring i henhold til reguleringsloven. Etter Hovedstyrets beregning vil dette gi et tilskudd til regulert vassføring på ca. 0,09 m³/sek. tilsvarende ca. 305 nat.-hk i Nygård Kraftanlegg.

Etter hva man kan se blir det i det vesentlige tale om skade på fisket. Det fryktes at Brudevatn stort sett blir ødelagt som fiskevatn når tilløpet ledes bort og samtidig er det fare for noen innvirkning på fiskeproduksjonen i Rombakselven.

Ansøkeren sier at det har vært umulig å komme til en minnelig ordning med grunneierne. Hvilke interesser de framholder er

ikke nærmere angitt, men underhånden har man fått opplyst fra elektrisitetsverket at motstanden gjelder, foruten redusering av vassføringen i Rombakselven, også at det skal gå noe tapt skjønnehetsmessig for området.

Med hensyn til vassføringen i Rombakselven vil denne bli lite endret idet det overførte felt bare utgjør ca. 2,5 pst. av Rombakselvens ved utløpet i sjøen.

Nevneverdige andre skadevirkninger vil neppe oppstå.

Overføringen antas konsesjonspliktig i henhold til reguleringslovens § 3, pkt. 2, b.

Hovedstyret finner at vilkåret for å gi konsesjon i henhold til samme lovs § 8 er til stede og anbefaler søknaden innvilget.

Når det gjelder en regulering (overføring) som ikke medfører en kraftøkning utover de i lovens § 3, post 2, d, nevnte grenser, kan Kongen i henhold til lovens § 12, post 21, bestemme at reglene i § 10, § 11 og nærmere angitte poster i § 12 helt eller delvis ikke skal gjelde. I dette tilfelle hvor det bare dreier seg om en kraftøkning på ca. 300 nat.-hk er det således adgang til å gjøre bruk av bestemmelsen, men da det her er spørsmål om tillegg til tidligere konsederte reguleringer finner Hovedstyret det rimelig at de viktigste betingelser samsvarer med de gamle med de forandringer som følger av endringsloven av 10. april 1959. Dessuten foreslår man betinget innløsningsrett for staten, jfr. bemerkningene nedenfor. Utkast vedlegges.

Vedrørende betingelsene bemerkes for øvrig:

Konsesjonstid, post 1.

Som ved de tidligere tillatelser foreslås konsesjonen gitt på ubegrenset tid, men med tilføyelse av at vilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Innløsningsrett, post 2.

Av hensyn til statens interesser i forbindelse med Torotraskprosjektet anbefaler man at staten forbeholdes rett til når som helst å innløse anlegget. Lovens regler er på vanlig måte lagt til grunn, men da anleggsomkostningene er så beskjedne vil Hovedstyret anbefale at anlegget innløses med sin fulle verdi uten fradrag for amortisasjon.

Årlige avgifter, post 3.

Det er søkt om fritakelse for erleggelse herav, men Hovedstyret finner ikke grunn til å anbefale det. Ved hovedtillatelsen av 1928 ble avgiftene til stat og kommune satt til henholdsvis kr. 0,50 og kr. 0,75 pr. innvunnet nat.-hk, og ved tillatelsene av 1956 og 1958 ble kommuneavgiften høynet til kr. 1,50, særlig av hensyn til fisket og forholdsvis liten innvunnet kraftmengde.

Da det også her dreier seg om en beskjeden kraftinnvinning foreslår Hovedstyret kr. 0,50 til staten og kr. 1,50 til kommuner.

Fisaket, post 12.

Vilkåret er i alt vesentlig som foreslått av fiskeriinspektøren.

Kraftavgivelse

er i post 15 betinget med de vanlige satser og i samsvar med de endrede bestemmelser i loven.

Ankenes uttar nå på det nærmeste all konsesjonskraft.

Da anleggsarbeidet blir meget beskjedent av omfang og varighet, har man med hjemmel i § 12, pkt. 21, sløyfet enkelte vanlige vilkår. Således om sykehus eller sykestue, forsamlingslokale, husrom og hydrologiske observasjoner.

Da overføringskanalen er uten reguleringsinnretninger, trenges ikke noe manøvreringsreglement, og den tilsvarende post i betingelsene går da også ut.

Sakens dokumenter vedlegges.

Behandlet i møte 20. januar 1960.»

Hovedstyrets forslag til konsesjonsbetingelser er sålydende:

«1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Konsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

Det utførte overføringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

Staten skal når som helst kunne innløse overføringsanlegget. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vassbyggningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn på statens

bekostning. Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den økning av vasskraften som ved overføringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 1,50 pr. nat.-hk.

*Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved overføringen innvunne økning av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved overføringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 15, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommande departement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år, etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse frister uten tillatelse meddelt av departementet oversittes, erlegger konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 100.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris

som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Til og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegges konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og bruer, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veier og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten for så vidt departementet finner

at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

12.

Konsesjonæren plikter årlig å sette ut settefisk i de vatn og elveområder som berøres av overføringen, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å la foreta fiskeribiologiske undersøkelser i reguleringsområdet, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

13.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende overføringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

14.

Eieren skal uten verderlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

15.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved overføringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører overføringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av de som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Ved varsel om kraftuttak kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

16.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og områder, når dette ansees ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggin-

gen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasingen av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdet.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

17.

Overføringsanleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av overføringsanleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

18.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke overføringen kan medføre forpliktelser.»

Departementet slutter seg i det vesentlige og i resultatet til det som er framholdt av Hovedstyret og rår til at konsesjon til overføring blir gitt på de av Hovedstyret foreslåtte betingelser. Vedrørende den nærmere begrunnelse for de enkelte vilkår vises til side 9—10 foran. I tilslutning til det som er anført i forbindelse med post 2, om innløsningsrett, vil departementet for sin del bemerke at en finner det riktig at staten holder muligheten for innløsning åpen av hensyn til at det angjeldende nedbørsfelt muligens mest hensiktsmessig kan utnyttes i forbindelse med Toroträskprosjektet (overføring av Toroträsk m. m. til Rombakselva).

Industridepartementet

tilrår:

Narvik kommunale Elektrisitetsverk tillates i medhold av lov nr. 17 av 14. desember 1917 å overføre Brudesløret til Nygårdsvassdraget i Ankenes herred — i det vesentlige i samsvar med søknad av 28. juni 1957, og på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 4. februar 1960.

12. A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabrikker.

(Overdragelse til A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabrikker av konsesjon av 16. januar 1959 for De-No-Fa A/S på kraftleie fra A/S Hafslund m. v.

Kgl. res. av 12. februar 1960.

Ved kgl. resolusjon av 16. januar 1959 fikk De Nordiske Fabrikker De-No-Fa A/S på nærmere vilkår tillatelse til å leie inntil 10 000 kW elektrisk energi fra A/S Hafslund.

Post 4 i vilkårene for konsesjonen inneholder følgende bestemmelse om kraftens anvendelse, som også var tatt inn i selskapets tidligere konsesjon av 19. september 1947 på kraftleie fra A/S Hafslund:

«Kraften kan av De-No-Fa ikke uten etter ny tillatelse benyttes til annet enn drift av fabrikker og anlegg for fremstilling og foredling eller annen utnyttelse av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer, såsom raffinasjon, herding, destillasjon, ekstraksjon og knusing av oljefrukt, drift av spaltning-anlegg og elektrolyse samt de ved disse fabrikkasjoner fallende biprodukter. Kraften kan for disse formål utnyttes i hvilken som helst form, såsom drivkraft, lys og varme.»

Det var imidlertid en forutsetning for tillatelsen av 16. januar 1959 at selskapet søker om dispensasjon, dersom kraften skal nyttes til andre formål enn de som er nevnt i vilkårenes pkt. 4.

Angående den fulle ordlyd av vilkårenes pkt. 4 viser en til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1947, side 90.

A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabrikker har i følgende brev av 27. november 1959 søkt om endring av den nevnte bestemmelse om kraftens anvendelse i vilkårenes pkt. 4:

Ved kongelig resolusjon av 16. januar 1959 er De Nordiske Fabrikker De-No-Fa A/S meddelt konsesjon på leie av inntil 10 000 kW elektrisk energi fra A/S Hafslund.

Etter funksjonen mellom De Nordiske Fabrikker De-No-Fa A/S og A/S Lilleborg Fabrikker pr. 7. ds. er De-No-Fa's navn endret til A/S DE-NO-FA og LILLEBORG FABRIKER, og vi ber Dem godhetsfullt å foreta tilsvarende navnerettelse hos Dem.

Vi vedlegger selskapets nye vedtekter.

Vi har foretatt inngående eksperimenter med Utnyttelse kunstharpikser og har nådd lovende resultater hvorav kan nevnes korrosjonsbeskyttende belegg, gulvbelegg i industrielle bedrifter, dekkbelegg for skip, bygningsplater m. v.

I det hele tatt vil vi komme til å legge an på utvidet produksjon i den kjemiske sektor.

Da vår kunstharpiksproduksjon muligens ikke dekkes av de nugjeldende bestemmelser i punkt 4, vil vi be om at det gjøres en tilføyelse om dette. Det gjelder drift av anlegg for fremstilling og foredling eller annen utnyttelse av kunstharpikser og annen produksjon i den kjemiske sektor.»

Saken har vært forelagt Industriavdelingen, som i notat til Vassdragsavdelingen av 23. desember 1959 har uttalt:

«I vilkårenes pkt. 4 heter det:

«Kraften kan av De-No-Fa ikke uten etter ny tillatelse benyttes til annet enn drift av fabrikker og anlegg for fremstilling og foredling eller annen utnyttelse av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer, såsom raffinasjon, herding, destillasjon, ekstraksjon og knusing av oljefrukt, drift av spaltning-anlegg og elektrolyse samt de ved disse fabrikkasjoner fallende biprodukter. Kraften kan for disse formål utnyttes i en hvilken som helst form, såsom drivkraft, lys og varme.»

De-No-Fa har i de senere år tatt opp produksjon av alkyder, som må sies å være dekket av formuleringen ovenfor. Videre lages det fenolharpikser og polyestere, samt en del ferdige produkter. Disse fabrikkasjoner er ikke dekket av den nåværende formulering av pkt. 4.

En må regne med at bedriften vil ekspandere videre på den kjemiske sektor, og også utvide produksjonen av halvfabrikata. Det foreligger eksempelvis planer om produksjon av en bygningsplate.

En må være interessert i at produksjonen av kjemikalier blir øket ved bedriften, og pkt. 4 i konsesjonsvilkårene bør derfor utformes slik at bedriften har anledning til dette. Dette kan hensiktsmessig gjøres ved at det i pkt. 4 innføres en setning, f. eks. slik:

«Bedriften kan videre drive kjemisk produksjon, herunder fremstilling av kjemikalier, halv- og helfabrikata, og hva dermed står i forbindelse,» dersom det i det hele er nødvendig å opprettholde pkt. 4 i konsesjonsbetingelsene nå som A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabrikker er et helt norsk selskap.»

Departementet skal bemerke:

Som det fremgår er A/S De-No-Fa og A/S Lilleborg Fabrikker, etter at kraftleiekonsesjonen av 16. januar 1959 til A/S De-No-Fa ble gitt, slått sammen til et nytt selskap — A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabrikker. Departementet vil derfor foreslå at konsesjonen overdras til dette nye selskap.

Etter det foreliggende vil departementet videre foreslå at pkt. 4 i vilkårene for konsesjonen endres i samsvar med Industriavdelingens nevnte forslag, slik at det som nytt nest siste punktum tilføyes følgende setning:

«Bedriften kan videre drive kjemisk produksjon, herunder fremstilling av kjemikalier, halv- og helfabrikata og hva dermed står i forbindelse.»

Industridepartementet

tilrår:

1. Den ved kgl. resolusjon av 16. januar 1959 gitte konsesjon for A/S De-No-Fa på kraftleie fra A/S Hafslund overdras til A/S De-No-Fa og Lilleborg Fabrikker.

2. Pkt. 4 i vilkårene for konsesjonen endres i samsvar med forslag i Industridepartementets tilråding av 12. februar 1960.

13. Førde kommunale Elektrisitetsverk.

(Midlertidig regulering av Jølstervatn.)

Industridepartementets tillatelse 20. februar 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959, tillates Førde kommunale Elektrisitetsverk i lågvassperioden 1959—60 å senke Jølstervatn 0,30 m overensstemmende med følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 31. desember 1959, men bare ned til kote 205,80.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Førde kommunale elektrisitetsverk.

2.

Avgiftene fastsettes til kr. 2 500 til kommuner og kr. 400 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Reguleringsanleggets eier plikter etter vedkommende departements bestemmelse å sette ut yngel og/eller settefisk av godkjent aurestamme samt bekoste biologiske undersøkelser, bl. a. undersøkelser av gytegrunnene i Jølstervatn etter hvert som vannstanden synker.

5.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

6.

Reguleringsanleggets eier plikter å opprettholde vannforsyningen til Jølster meieri og andre som vil bli berørt hvis den skulle svikte som følge av senkningen.

Det fastsettes følgende manøvreringsreglement for den midlertidige regulering:

1.

Jølstervatn kan i sesongen 1959—60 senkes ytterligere 0,30 m under den nå tillatte laveste reguleringsgrense kote 206,10 til kote 205,80.

2.

Vannslippingen skjer etter Stakallefossen kraftverks behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1959—60.

Departementet samtykker i at nødvendig grunn m. v. avstås før erstatning er fastsatt og uten frist etter skjønnsloven § 55. Tilsvarende gjelder for skade og ulempe som reguleringen kan føre med seg.

14. Det Norske Nitridaktieselskap.

(Tillatelse til å leie inntil 6 200 kW, eventuelt inntil 7 700 kW sommerkraft fra Arendal kommunale elektrisitetsverk og å leie fra A/S Arendals Fossekompani — utover de inntil 25 000 hk som omfattes av selskapets konsesjon av 7. juli 1913 — ytterligere 500 hk pluss 8 250 kW.)

Kgl. res. av 4. mars 1960.

Det Norske Nitridaktieselskap fikk ved kgl. resolusjon av 7. juli 1913 tillatelse til for et tidsrom av 60 år regnet fra 1. juli 1913 på nærmere vilkår å leie inntil 25 000 el. hk fra Arendals Fossekompani, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1913 side 92 flg.

I anledning av en søknad av 19. juni 1957 fra Det Norske Nitridaktieselskap om tillatelse til ytterligere kraftleie fra Arendals Fossekompani samt til leie av sommerkraft fra Arendals kommunale Elektrisitetsverk har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet i brev av 10. oktober 1959 gitt følgende uttalelse til departementet:

«Ved kgl. resolusjon av 7. juli 1913 er Det Norske Nitridaktieselskap meddelt konsesjon på leie av inntil 25 000 hk fra Arendals Fossekompani. Det leiede kraftkvantum nyttes ved

selskapets smeltebedrift i Eydehavn for produksjon av aluminium.

Da bedriftens kraftuttak etter her foreliggende oppgaver var større enn det konsesjonsmessige kraftkvantum, anmodet en selskapet ved brev av 7. desember 1953 om å søke konsesjon på den ytterligere kraftleie som det måtte ha behov for.

Ved brev av 20. januar 1954 mottok en derpå selskapets søknad om konsesjon på 7 400 hk økt kraftleie fra A/S Arendals Fossekompagni

En var imidlertid kjent med at bedriften hadde betydelige ombyggings- og moderniseringsarbeider gående. Dessuten var av selskapet alt forut ved brev av 3. desember 1948 søkt om forlengelse av den fastsatte tidsbegrensning 60 år, for kraftleiekonsesjonen av 7. juli 1913. Jfr. hovedstyrets brev av 9. mai 1952 til Industridepartementet. Den nevnte søknad om konsesjon på ytterligere kraftleie ble derfor stillet i bero i påvente av den videre utvikling av saken.

I brev av 19. juni 1957 til Hovedstyret søker så Det Norske Nitridaktieselskap om konsesjon på leie av 7 700 kW sommerkraft fra Arendal komm. E.verk samt om konsesjon på leie av ytterligere inntil 11 700 hk fra A/S Arendals Fossekompagni. Søknaden er sålydende:

«Vi tillater oss herved å søke om konsesjon på leie av elektrisk energi i sommerhalvåret (sommerkraft) fra Arendal Kommunale Elektrisitetsverk og vedlegger i den anledning avskrift av kontrakt av 5.—11. juni 1957 med Arendal Kommunale Elektrisitetsverk samt avskrift av kontrakt av 21. mars 1957 med A/S Arendals Fossekompagni om formidling av sommerkraften.

Kontraktene gjelder levering av 6 200 kW, respektive ca. 20 mill. kWt. i tiden fra ca. 1. mai til ca. 30. september hvert år. Imidlertid er det, som det vil sees av par. 1, pkt. 2 i kontrakten med Arendals Fossekompagni, forutsatt den mulighet at dette kvantum kan økes til 7 700 kW, respektive 24 mill. kWt., og vi søker derfor om at konsesjon gis for dette kvantum.

Begge kontrakter gjelder for 15 år, men, som det vil ses, omtaler begge kontrakter også muligheten for fortsatt leveranse og formidling av sommerkraft. Vi ber derfor om at konsesjonen for sommerkraft blir gitt for tidsrommet inntil 31. desember 1981, hvilken dag vår hovedkontrakt om leie av 25 000 HK fra Arendals Fossekompagni utløper, se nedenfor.

Overensstemmende med § 24 i konsesjonsloven av 4. desember 1917 vedlegger vi en erklæring undertegnet av vårt selskaps styre:

Vedr. Konsesjon på leie av 25 000 HK fra A/S Arendals Fossekompagni.

I denne forbindelse tillater vi oss å minne om vårt brev av 3. desember 1948, hvori vi meddelte at vår kontrakt av 22. september 1912 om levering av 25 000 HK fra Arendals

Fossekompagni er gjort gjeldende til 31. desember 1981, mens vår konsesjon på leien av dette kvantum utløper 1. juli 1973. I brevet søkte vi om at konsesjonen måtte bli forlenget til 31. desember 1981 på uforandrede vilkår.

Vedr. Konsesjon på leie av tilleggskraft fra A/S Arendals Fossekompagni.

I vårt brev av 20. januar 1954 til Vassdragsvesenet søkte vi om konsesjon på leie av 7 400 HK fra Arendals Fossekompagni i tillegg til de 25 000 HK som er omhandlet ovenfor.

Søknaden var basert på følgende kraftleveranse fra Arendals Fossekompagni:

500 HK		kontrakt av 1912
25 000 »		
6 900 »		
<hr/>		
32 400 HK		

De ovenstående 6 900 HK tilsvarer de 5 000 kW som er omtalt i siste avsnitt i § 4 i vår tilleggskontrakt med Arendals Fossekompagni av 15. oktober 1951, hvorav avskrift vedlegges. Dette kvantum er etter avtale med Arendals Fossekompagni nå øket til 8 250 kW tilsvarende 11 200 HK. Ovenstående oppstilling blir derfor å endre slik:

500 HK		kontrakt av 1912
25 000 »		
11 200 »		
<hr/>		
36 700 HK		

Vår søknad om konsesjon på tilleggskraftleie fra Arendals Fossekompagni endres derfor til å gjelde et kvantum på 11 700 HK i stedet for de 7 400 HK som er nevnt i vårt brev av 20. januar 1954.

Konsesjon på dette kvantum bes gitt inntil 31. desember 1981 og på samme betingelser som gjelder hovedkontrakten.»

Ved brev av 25. juni 1959 til Hovedstyret har selskapet gitt følgende supplerende opplysninger:

«Vi bekrefter at våre konsesjonssøknader i ovennevnte brev av 19. juni 1957 fremdeles står ved makt og at det ikke er skjedd noen endringer i de kraftleiekontrakter som søknadene gjelder.

Med hensyn til aksjonærforhold og styrets sammensetning er det skjedd følgende forandring:

Inntil 1. april 1958 var vår aksjekapital fordelt mellom Compagnie Péchiney, Paris, The British Aluminium Company Ltd., London, og Aluminium Limited, Montreal, med ca. $\frac{1}{3}$ på hver gruppe. Den 1. april 1958 solgte den franske gruppe sin aksjepart til den engelske og kanadiske gruppe med en halvpart hver, slik at disse to grupper nu sitter med ca. 50 pst. hver av vår aksjekapital. Etter denne aksjeovergang ble det besluttet at selskapets representantskap skulle oppheves og at Styret skulle forsterkes slik at det nu kan bestå av 3 til 9 medlemmer, hvorav et flertall skal være norske statsborgere. Styrets formann skal alltid være norsk statsborger.

Styrets nåværende sammensetning er: Høyesterettsadvokat Wilhelm Bugge, formann.

Direktør J. Kraft Johanssen, viseformann.
 Samkjøringssjef C. B. Blydt.
 Høyesterettsadvokat Georg Lous.
 Direktør Johs. Høeg, administrerende direktør.
 Mr. C. E. V. Jensen, London.
 Mr. M. B. de Sousa Pernes, Genève.
 Mr. W. J. Thomas, London.
 Mr. W. B. C. Perrycoste, London.

Vi vedlegger et eksemplar av selskapets vedtekter slik de lyder etter forandringer vedtatt i generalforsamling 30. juni 1958. Likeledes vedlegges avskrift av brever fra Industridepartementet til styrets formann, advokat Wilhelm Bugge, datert 23. august 1957 og 25. april 1958.

Som svar på Deres spørsmål i telefonen vedrørende kontrakten med Arendals Fossekompagni av 1912 meddeles at denne kontrakt gjelder 25 000 HK, dog således at så lenge cos. Ø er lik 0,9, kan vi ta ut 25 500 HK mot kun å betale for 25 000 HK. Vår kraftleiekonsesjon av 7. juli 1913 lyder på 25 000 HK og av konsesjonsbetingelsene fremgår at det skal betales konsesjonsavgift av den kraft som benyttes over 500 HK.»

Søknaden har herfra vært forelagt for Industridirektoratet samt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Industridirektoratet bemerker i brev hertil av 3. november 1958 følgende:

«En skal bemerke at i de planer som Det Norske Nitridaktieselskap har forelagt for Industridirektoratet i forbindelse med bl. a. byggesøknader, har det vært regnet med en årsproduksjon på 8 000—9 000 tonn aluminium fra Eydehamn. Ved en relativ liten aluminiumfabrikk som fabrikk i Eydehamn blir kraftforbruket utenom det som skal til for selve aluminiumsmeltingen forholdsvis stort. En kan i dette tilfelle antakelig regne med et totalforbruk beregnet pr. tonn aluminium på ca. 25 000 kWt., hvilket gir 200—230 mill. kWt. pr. år.

Kontraktene med Arendals Fossekompagni vil med en brukstid på 8 500 timer i året gi maksimalt ca. 230 mill. kWt. En har forstått at endel av kraften leveres som toppkraft og ikke helårskraft, slik at det aktuelle uttak blir noe mindre enn nevnte kvantum.

Kontrakten med Arendals kommunale elektrisitetsverk på inntil 24 mill. kWt. svarer omtrent til produksjon av 1 000 tonn aluminium, som selskapet vil få i tillegg til produksjonen hittil ved en høyere utnyttelse av anleggene i sommerhalvåret.

Selskapet har drøftet å foreta en større utvidelse ved bedriften, men har samtidig krevet visse innrømmelser overfor de utenlandske aksjonærselskaper i vilkårene for selskapets drift i Norge. Enighet er ikke oppnådd, og planene er stillet i bero. De ovennevnte kraftleieforhold vedrører ikke en slik større utvidelse, men bare den produksjon som er utbygget med godkjenning av Industridepartementet. Det skulle derfor ikke være noe å bemerke til at kraftleieavtalene blir godkjent og gitt gyldighet til ut 1981 som er den

tid da hovedkontrakten med Arendals Fossekompagni utløper.»

Stokke herredsstyre har i møte den 6. august 1959 vedtatt å anbefale at konsesjon blir gitt.

Fylkesmannen i Aust-Agder fylke har med påtegning av 26. august 1959 ekspedert saken tilbake hertil under henvisning til Stokke herredsstyrets vedtak.

Hva konsesjonsspørsmålet angår skal bemerkes:

Ved foran nevnte kgl. resolusjon av 7. juli 1913 er Det Norske Nitridaktieselskap meddelt tillatelse til: «Fra 1. juli 1913 å leie 10 000 el. hk samt fra 1. april 1914 ytterligere 15 000 el. hk fra A/S Arendal Fossekompagni, alt for et tidsrom av 60 år.»

Den til grunn for kraftleien liggende kontrakt av 22. september 1912 var gjeldende for et tidsrom av 30 år med opsjon på fornyelse av kontrakten for ytterligere 30 år. Imidlertid er kraftleiekontrakten senere forlenget til 31. desember 1950 og det er gitt opsjon for et tidsrom av 30 år regnet fra 1. januar 1952. Selskapet har besluttet å gjøre denne sin rett gjeldende fra 1. januar 1952 og har derfor ved brev av 3. desember 1948 søkt om forlengelse av kraftleiekonsesjonen av 7. juli 1913 til 31. desember 1981, idet konsesjonen regnes for utløpet den 1. juli 1973.

Konsesjon på den ytterligere kraftleie er likeledes søkt for tidsrommet inntil 31. desember 1981.

Konsesjonen av 7. juli 1913 er meddelt på vilkår om at selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og at det for minst $\frac{2}{3}$ skal være norske statsborgere. Videre er det i konsesjonen fastsatt vilkår om en årlig avgift til staten av kr. 0,25 pr. hk i de første 5 år, kr. 0,55 pr. hk i de neste 10 år og kr. 1 pr. hk i resten av konsesjonstiden, beregnet av den kraft som benyttes over 500 hk. Dertil er selskapet pålagt å oppsamle et fond til sikring for vedkommende fattigkommune. (Fattigfond.)

For øvrig er tillatelsen meddelt på alminnelige vilkår svarende til nå vanlige betingelser for konsesjon på kraftleie. Det er i konsesjonen dog ikke fastsatt vilkår om kraftavståelse til kommuner.

Med hensyn til de foreliggende 3 nye kontrakter skal bemerkes:

1. *Kraftleiekontrakten* av 5.—11. juni 1957 mellom Arendal komm. Elektrisitetsverk (AKE) og Det Norske Nitridaktieselskap (DNN).

I henhold til § 1 i denne kraftleiekontrakt leier AKE til DNN den elektriske energi (sømerkraft) som AKE kan unnvære, begrenset

oppad til henholdsvis 3 100 og 6 200 kW levert i Eydehamn. For DNN bestemmes begrensningen av likerettergruppens belastningsevne.

Leveringen til DNN beregnes normalt å kunne bli ca. 18—20 mill. kWh sommerkraft pr. år i tiden 1. mai—30. september hvert år. Det er dog forutsetningen at alle parter skal samarbeide med det formål å skaffe DNN det størst mulige energikvantum, alt innenfor rammen av eksisterende kraftleiekontrakter. (Kraftleiekontraktens § 2.)

Energien leveres over A/S Arendals Fossekompagni's nye overføringslinje Bøylefoss—Eydehamn.

For nevnte energileveringer betaler DNN til AKE 1 øre pr. kWh, dog min. kr. 130 000 pr. år, forutsatt at AKE har stillet min. 13 mill. kWh til DNN's disposisjon. (Kraftleiekontraktens § 3.)

Kraftleiekontrakten er bindende for begge parter fra 1. mai 1957 i 15 år til 30. september 1971, dog med revisjon etter 10 år gjeldende fra 1. mai 1967. Etter utløpet av de nevnte 15 år skal DNN ha fortrinnsrett fremfor andre kraftavtagere til fortsatt å få leie denne tilleggskraft til konkurrerende priser og vilkår. (Kraftleiekontraktens § 8.)

2. *Formidlingskontrakten* av 21. mars 1957 mellom A/S Arendal Fossekompagni (AF) og Det Norske Nitridaktieselskap (DNN) på den ene side og Arendals Kommunale Elektrisitetsverk (AKE) på den annen side.

I henhold til § 1 i denne kontrakt forplikter AF seg til å formidle overført — på et av AF bygget nytt overføringsanlegg Bøylefoss—Eydehamn — den av DNN fra AKE leide kraftmengde 6 200 kW, resp. ca. 20 mill. kWh, levert Eydehamn, fra 1. mai til ca. 30. september hvert år så lenge denne kontrakt varer — første gang fra 1. mai 1957, eller snarest mulig deretter — og DNN forplikter seg til å betale for overføringen fra samme tidspunkt.

Hvis AKE skulle kunne øke de ovenfor nevnte 6 200 kW, resp. ca. 20 mill. kWh, til ca. 7 700 kW, resp. ca. 24 mill. kWh, levert Eydehamn, er AF villig til å overføre denne økete kraftmengde såfremt dette etter AF's skjønn kan gjøres av hensyn til andre kraftavtagere. (Kontraktens § 1 pkt. 2.)

I overføringsavgift betaler DNN til AF 0,6 øre pr. kWh og DNN garanterer at AF hvert år får en overføringsgodtgjørelse av minst kr. 102 000 pr. år.

Kontrakten gjelder til utløpet av 15de sommerkraftperiode og deretter med 1 års gjensidig oppsigelse. Kontrakten kan tidligst bringes til opphør 30. september 1971 og oppsigelse må i så fall ha funnet sted 30. september 1970.

Hvis kontrakten blir oppsagt fra AF's side vil imidlertid AF så vidt mulig gi DNN for-

trinnsrett til fortsatt å få overført eller få kjøpt det samme kraftkvantum til konkurrerende priser og vilkår. (Kontraktens § 10.)

3. *Tilleggskontrakten* av 15. oktober 1951 mellom A/S Arendals Fossekompagni (AF) og Det Norske Nitridaktieselskap (DNN) om ytterligere kraftleie.

Ifølge denne kontrakt stiller AF til DNN's disposisjon — ut over de 25 000 hk, resp. 25 500 hk, i henhold til hovedkontrakten av 22. september 1912 — så meget tileggskraft som det til enhver tid kan leveres fra Fossekompagniets kraftstasjoner etter at dets øvrige kraftleveringer først er dekket, dog er AF ikke forpliktet til å levere mer enn 5 000 kW tilleggskraft. Dette tilleggskvantum er ved senere avtale mellom partene økt til 8 250 kW. Jfr. søknaden av 19. juni 1957.

I og med tilleggskontrakten forhøyes kraftprisen for de 25 000 hk, resp. 25 500 hk, i henhold til hovedkontrakten fra kr. 45 pr. hk og år etappevis til kr. 50 pr. hk og år, dog med forbehold om indeksregulering. (Tilleggskontraktens § 2 og § 4.)

For tilleggskraft betaler DNN 0,88 øre pr. kWh og en minsteavgift på kr. 150 000 pr. år, motsvarende et uttak på 17 045 450 kWh pr. år. (Tilleggskontraktens § 5.)

Tilleggskontrakten er bindende så lenge hovedkontrakten (kraftleiekontrakten av 22. september 1912) er bindende for partene. (Tilleggskontraktens § 15.)

Kraftleveringen tar til så snart utbedringsarbeidene ved Bøylefos er tilendebragt, forutsetningsvis i 1955.

I henhold til det foran refererte søker Det Norske Nitridaktieselskap altså nå om konsesjon på leie av inntil 6 200 kW eller eventuelt inntil 7 700 kW sommerkraft fra Arendal komm. elektrisitetsverk og på 8 250 kW tilleggskraft fra A/S Arendals Fossekompagni. Videre søkes det om konsesjon på de 500 hk som Nitridaktieselskapet eventuelt har rett til å utta utover de 25 000 hk på selskapets hovedkontrakt av 22. september 1912 med A/S Arendals Fossekompagni.

Etter Hovedstyrets mening vil konsesjon bli å gi idet kraftleieforholdet vedrører den produksjon som er utbygget med myndighetenes samtykke — jfr. foran siterte brev av 3. november 1958 fra Industridirektoratet til Hovedstyret.

Tillatelsen anbefales i tilfelle meddelt med samme tidsbegrensning inntil 1. juli 1973, som for selskapets hovedkonsesjon av 7. juli 1913. Samme tidsbegrensning gjelder for øvrig for A/S Arendals Fossekompagni's konsesjoner og på dets høyspente elektriske kraftoverførings-

anlegg Bøylefoss—Eydehavn. Noen konsesjon på erverv av vannfall har Fossekompaniet så vidt vites, ikke. Derimot deltar Fossekompaniet med sine to kraftstasjoner Bøylefoss og Flatenfoss i følgende reguleringskonsesjoner: Arendals Vassdrags Brugseierforenings konsesjon av 10. september 1912 på regulering av Arendalsvassdraget, konsesjon til samme av 19. juli 1930 på ytterligere regulering av Fyresvatn samt i konsesjoner av 22. juni 1951 og 6. februar 1953 til A/S Skafså kraftverk på regulering av Urvatn og Bordsjø i Åmdalsvassdraget.

Hovedstyret finner hva tidsbegrensningen angår ikke å kunne anbefale tidsfristen forlenget til 31. desember 1981 som søkt om. I henhold til loven vil det vel for øvrig måtte kreves helt ny konsesjon ved konsesjonstidens forlengelse i dette tilfelle.

Hovedstyret vil rå til at det som vilkår fastsettes at selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og at det for et flertalls vedkommende skal bestå av norske statsborgere, samt at styrets formann bør være norsk statsborger. Dette i samsvar med Industridepartementets brev av 26. juni 1959 til høyesterettsadvokat Wilhelm Bugge.

Hovedstyret vil videre foreslå at det fastsettes vilkår om en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. hk av den kraft som gjennomsnittlig benyttes dvs. samme avgift som er pålagt i selskapets hovedkonsesjon på kraftleie av 7. juli 1913.

Avgiften er forut betalt til og med året 1958. For året 1958 var avgiften alt i alt kr. 32 541.

Da det handler seg delvis om 25 perioders strømleveringer og delvis om tilskudd av sommerkraft som tør ansees lite egnet for alminnelig elektrisitetsforsyning, vil en foreslå at det ikke fastsettes vilkår om konsesjonskraft til kommuner, — jfr. tilleggsloven av 10. april 1959 § 23 post 5. Strømforsyningen av distriktet skjer for øvrig fra fylkesverket: Aust-Agder Kraftverk.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på vanlige vilkår således at betingelsene i sin helhet blir som vedlagte forslag.

Med hensyn til selskapets aksjekapital vises til Industridepartementets brev av 23. august 1957 til høyesterettsadvokat Wilhelm Bugge, hvori samtykke er gitt til at aksjene overføres til likelig fordeling mellom The British Aluminium Company Ltd., England, og Aluminium Ltd., Canada.

Behandlet i hovedstyremøte den 9. oktober 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet har med følgende brev datert 14. januar 1960 forelagt selskapet et utkast

til vilkår for en eventuell kraftleiekonsesjon og forespurt om det godtar disse:

«*Kraftleie fra Arendal komm. Elektrisitetsverk samt ytterligere kraftleie fra A/S Arendals Fossekompani.*

Selskapets søknad av 19. juni 1957, jfr. søknad av 20. januar 1954 om kraftleiekonsesjon.

Saken har vært forelagt Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet, som har gitt den i gjenpart vedlagte uttalelse av 10. oktober 1959, som departementet i det vesentlige slutter seg til.

Etter det foreliggende mener departementet å kunne tilrå at det ærede selskap gis den søkte konsesjon på leie av inntil 6 200 kW, eventuelt inntil 7 700 kW sommerkraft fra Arendal komm. Elektrisitetsverk samt inntil 500 hk resp. inntil 8 250 kW tilleggskraft fra A/S Arendals Fossekompani utover de inntil 25 000 hk som omfattes av selskapets konsesjon av 7. juli 1913 på kraftleie fra A/S Arendals Fossekompani. Tillatelsen vil bli anbefalt gitt på vilkår som i vedlagte utkast.

Disse vilkår er i det vesentlige de samme som foreslått av hovedstyret, bortsett fra at det er tatt med vilkår om inntil 5 pst. kraftavståelse til kommuner for så vidt angår kraftleien fra A/S Arendals Fossekompani.

Departementet vil videre foreslå at det i kraftleiekonsesjonen tas inn forutsetning om at uttaket av kraften skal være undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Før departementet foretar noe videre med saken, tør en be meddelt snarest mulig om det ærede selskap godtar de nevnte vilkår for en eventuell kraftleiekonsesjon som nevnt.

Spørsmålet om eventuell forlengelse av selskapets hovedkonsesjon av 7. juli 1913 på kraftleie fra A/S Arendals Fossekompani, jfr. selskapets søknad av 3. desember 1948, mener departementet bør utstå.»

Det nevnte utkast til vilkår for en eventuell kraftleiekonsesjon er sålydende:

«Utkast til konsesjonsbetingelser for konsesjon til Det Norske Nitridaktieselskap på leie av inntil 6 200 kW eventuelt inntil 7 700 kW sommerkraft fra Arendal komm. elektrisitetsverk samt inntil 500 hk og ytterligere inntil 8 250 kW tilleggskraft fra A/S Arendals Fossekompani.

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid Det Norske Nitridaktieselskap måtte leie inntil 6 200 kW eventuelt inntil 7 700 kW sommerkraft fra Arendal komm. elektrisitetsverk, samt inntil 500 hk resp. inntil 8 250 kW tilleggskraft fra A/S Arendals Fossekompani alt i samsvar med kraftleiekontraktene av henholdsvis 5. juni/11. juni 1957 og 15. oktober 1951 samt hovedkontrakten av 22. september 1912, jfr. Nitridaktieselskapets kontrakt av 21. mars 1957 med A/S Arendals Fossekompani om formidling av sommerkraft og selskapets brev av 25. juni 1959 til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet, — dog ikke lenger enn inntil 1. juli 1973.

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal for et flertalls vedkommende bestå av bare norske statsborgere. Styrets formann skal være norsk statsborger.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren

på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Kraftavståelse.*

Selskapet er forpliktet til av den tilleggs-kraft som i henhold til konsesjonen leies fra A/S Arendals Fossekompagni å avstå inntil 5 pst. til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Hvis departementet finner at denne pris er vesentlig høyere enn om den var beregnet overensstemmende med reglene i ervervsloven av 14. desember 1917 § 2, post 12, tredje ledd, første, annet og tredje punktum, skal prisen beregnes etter disse regler. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes, erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. hk.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av Industridepartementet.

9. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

10. Overtredelse av konsesjonsbetingelsene.

Overtredelse av postene 2 og 9 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.»

Departementet skal bemerke:

Som svar på departementets nevnte brev har Nitridaktieselskapet i brev av 15. februar 1960 meddelt at det ikke har noe å bemerke til det fremlagte utkast til vilkår for en eventuell kraftleiekonsesjon.

Etter det foreliggende vil departementet med hovedstyret rå til at Det Norske Nitridaktieselskap gis den søkte konsesjon på leie av inntil 6 200 kW eventuelt inntil 7 700 kW sommerkraft fra Arendal komm. Elektrisitetsverk samt inntil 500 hk resp. inntil 8 250 kW tilleggskraft fra A/S Arendals Fossekompagni utover de inntil 25 000 el. hk som omfattes av selskapets nevnte kraftleiekonsesjon av 7. juli 1913.

Tillatelsen anbefales gitt på de vilkår som er tatt inn foran og som er godtatt av selskapet.

Videre forutsetter departementet at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Som det fremgår er disse vilkår stort sett de samme som foreslått av hovedstyret, bortsett fra at det i vilkårenes pkt. 7 er betinget inntil 5 pst. kraftavståelse til kommuner av

den tilleggskraft som i henhold til konsesjonen leies fra A/S Arendals Fossekompagni. Etter lov nr. 16 av 14. desember 1917, jfr. endringslov av 10. april 1959 § 23, pkt. 5, annet ledd vil det ikke være adgang til å sløyfe vilkåret for så vidt angår den kraft som ikke leies ut av kommuner. Ved fastsettelse av satsen — 5 pst. — for kraftavgivelse har en tatt hensyn til den kraftavgivelse som ved flere tidligere reguleringskonsesjoner i Arendalsvassdraget er pålagt de vannfall hvorfra kraften leveres, jfr. lovens § 23, post 5, siste ledd.

Som det fremgår av pkt. 1 i de foreslåtte vilkår vil konsesjonen komme til å gjelde med tidsbegrensning til 1. juli 1973, dvs. med samme tidsbegrensning som hovedkonsesjonen av 7. juli 1913 på kraftleie fra Arendals Fossekompagni, mens det var søkt konsesjon for tidsrommet inntil 31. desember 1981.

Nitridaktieselskapet hadde allerede 3. desember 1948 søkt om forlengelse av hovedkonsesjonen av 1913 til den 31. desember 1981. Som det fremgår mener imidlertid departementet at dette spørsmålet bør utstå, og denne søknaden er derfor stillet i bero.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av kap. IV i lov nr. 16 av 14. desember 1917 tillates Det Norske Nitridaktieselskap å leie inntil 6 200 kW, eventuelt inntil 7 700 kW sommerkraft fra Arendal komm. elektrisitetsverk og å leie fra A/S Arendals Fossekompagni utover de inntil 25 000 hk som omfattes av selskapets konsesjon av 7. juli 1913 ytterligere 500 hk pluss 8 250 kW elektrisk energi.

Tillatelsen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 4. mars 1960.

15. Drammen Paper Mills A/S.

(Tillatelse til å leie inntil 3 000 kW primærkraft og inntil 12 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk.)

Kgl. res. av 11. mars 1960.

Drammen Paper Mills A/S fikk ved vedtak av 19. august 1943, stadfestet ved kgl. resolusjon av 6. juni 1947 tillatelse til å leie inntil 6 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1943 s. 74 flg. og for 1947 s. 68—69.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 9. september 1959 gitt følgende uttalelse i anledning av søknader av 5. august 1954 og av

18. juni 1959 fra Drammen Paper Mills A/S om konsesjon på ytterligere kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk:

«I brev av 18. juni 1959 til hovedstyret har Drammen Paper Mills A/S søkt om fornyet konsesjon på selskapets leie av primakraft og spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk.

Søknaden er sålydende:

«Vi har mottatt Deres skrivelse av 15. ds. og tillater oss hermed å søke om fornyet konsesjon på vår leie av primakraft og spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk.

Vi vedlegger i den anledning følgende dokumenter:

- 1) Opplysninger vedrørende vårt selskaps aksjekapital og styre,
- 2) Erklæring fra vårt selskaps styre i samsvar med ervervslovens § 24,
- 3) Avskrift av vår kontrakt med D. E. V. av 3. januar 1958 vedrørende spillkraft,
- 4) Avskrift av vår kontrakt med D. E. V. av 3. mars 1959 vedrørende primakraft.»

I henhold til den vedlagte oppgave av 17. juni 1959 over selskapets aksjekapital og styre utgjør selskapets aksjekapital kr. 750 000 fordelt på aksjer à kr. 1 000. Av selskapets 750 aksjer eier Bergens Privatbank, Oslo, 747 aksjer. Selskapets styre består av bare norske statsborgere.

Med hensyn til de nevnte to kraftleiekontrakter så leier selskapet nå fra Drammens Elektrisitetsverk inntil 3 000 kW primakraft i henhold til kontrakten av 26. januar/3. mars 1959 og inntil 12 000 kW spillkraft i henhold til kontrakten av 16. desember 1957/3. januar 1958.

Da Drammen kommune en gang for alle har bedt seg fritatt for å få seg forelagt saker av denne art som måtte vedrøre kommunens egne forhold er dokumentene på saken i dette tilfelle bare forelagt fylket til uttalelse.

Fylkesmannen i Buskerud fylke har i det høve i påtegning av 29. juni 1959 til hovedstyret meddelt at han anbefaler søknaden innvilget.

Hovedstyret skal bemerke:

Den 19. august 1943 ble Drammen Paper Mills A/S meddelt konsesjon på leie av inntil 6 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk inntil 1. juli 1953 og på vilkår om norsk styre og for øvrig på vanlige betingelser men uten vilkår om avgift i det den elektriske energi ble å nytte til dampfremstilling.

Det søkes nå om konsesjon på leie av så vel primakraft som spillkraft. Spillkraftkontrakten gjelder til 31. desember 1967 mens primakraftkontrakten gjelder inntil 31. desember 1963.

Hovedstyret vil rå til at Drammen Paper Mills A/S gis tillatelse til å leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft

fra Drammens Elektrisitetsverk for den tid de resp. kraftleiekontrakter måtte stå ved makt dog ikke lenger enn inntil 31. desember 1963 slik at konsesjonen på så vel primakraftleien som spillkraftleien utløper samtidig. Hovedstyret vil foreslå at det betinges en årlig avgift på kr. 1 pr. kW til staten av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes beregnet etter formelen: $\frac{kWh}{8760}$

Avgiften foreslås oppkrevet fra og med året 1956. Jfr. selskapets opprinnelige søknad av 5. august 1954.

Som vanlig blir det ikke å kreve avgift av spillkraften da denne nyttes til dampfremstilling.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som er fastsatt i den nevnte nå utløpte spillkraftkonsesjon av 19. august 1943, herunder innbefattet vilkåret om norsk styre. Det forutsettes at det i tilfelle foretas enkelte redaksjonelle endringer og eventuelle tillegg som følge av tilleggsloven av 10. april 1959.

En har med foranstående dog ikke tatt standpunkt til hvorvidt Bergens Privatbank, Oslo fortsatt kan stå som eier av majoriteten av selskapets aksjer.

Behandlet i hovedstyremøte den 9. september 1959.

Dokumentene vedlegges.»

Etter det foreliggende vil departementet med hovedstyret rå til at Drammen Paper Mills A/S gis konsesjon på leie av inntil 3 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk på følgende vilkår som selskapet har vedtatt i brev til departementet av 26. oktober 1959 og 4. mars 1960:

«1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge Drammen Paper Mills A/S måtte leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk i henhold til kontrakter av januar/mars 1959 og av 16. desember 1957/3. januar 1958, dog ikke lenger enn til 31. desember 1963.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Industridepartementet.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonal-

bot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i ut-

landet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes, omfram spillkraft til fremstilling av damp, erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW, beregnet

etter formelen:
$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1956.

Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfalltid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.»

Det er videre en forutsetning for tillatelsen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industridepartementet

tilråder:

Drammen Paper Mills A/S tillates i medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV å leie inntil 3 000 kW primakraft og inntil 12 000 kW spillkraft fra Drammens Elektrisitetsverk.

Tillatelsen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 11. mars 1960.

16. Granvin Elektrisitetsverk.

(Midlertidig regulering av Krokavatn.)

Industridepartementets tillatelse 17. mars 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959 tillates Granvin Elektrisitetsverk i lågvassperioden 1959—60 å senke Krokavatn i Folkedalselv i Hordaland fylke ytterligere 2 m til kote 539,0, på følgende vilkår.

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknad av 9. mars 1960. Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes.

2.

Avgiftene fastsettes til kr. 25 til staten og kr. 250 til kommuner — og betales samtidig med at den ytterligere senking settes i verk.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Reguleringsanleggets eier plikter å sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

5.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

6.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påsees at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement for den midlertidige regulering:

1.

Krokavatn kan i sesongen 1959—60 senkes ytterligere 2,0 m under den nå tillatte nedre reguleringsgrense kote 541,0 til kote 539,0.

2.

Vannslippingen skjer etter Granvin Elektrisitetsverks behov.

3.

De tidligere vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1959—60.

17. A/S Norsk Wallboardfabrikk.

(Tillatelse til å leie inntil 2 000 kW primakraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk og 15 000 kW spillkraft fra Kristiansands elektrisitetsverk og Vest-Agder Elektrisitetsverk.)

Kgl. res. av 18. mars 1960.

Ved kgl. resolusjon av 26. august 1949 er Norsk Wallboardfabrikk v/ Mosvold Shipping Co. A/S meddelt konsesjon på leie av inntil 1 200 kW primakraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk samt på leie av inntil 7 500 kW spillkraft fra Kristiansands elektrisitetsverk og Vest-Agder elektrisitetsverk i samsvar med kraftleiekontrakter av 11./29. november 1948 og 12. februar 1948. Tillatelsen gjaldt til 1. mai 1959.

I anledning søknad av 11. september 1959 fra Norsk Wallboardfabrikk om fornyet konsesjon har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet gitt følgende uttalelse til departementet:

«Med Industridepartementet, Vassdragsavdelings påtegning av 15. september 1959 har hovedstyret mottatt til uttalelse en søknad av 11. september 1959 til departementet fra A/S

Norsk Wallboardfabrikk i Vennesla herred, om fornyet konsesjon på leie av primakraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk, samt på leie av spillkraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk og Kristiansand elektrisitetsverk.

Søknaden er sålydende:

«Vi takker for Deres brev av 7. f. m., og beklager meget at vi har oversett å søke om fornyet konsesjon for det kvantum primakraft og spillkraft som omfattes av kgl. resolusjon av 26. august 1949.

Ifølge vedlagte fotostatkopier av kontrakt, datert 2. og 3. februar 1959, med Vest-Agder Elektrisitetsverk, er primakraften forhøyet fra 1 200 til 2 000 kW. Ifølge spillkraftkontrakt av 12. februar 1948 med Kristiansand Elektrisitetsverk og Vest-Agder Elektrisitetsverk, hvorav likeledes vedlegges fotostatkopier, har vi rett til å utta inntil 15 000 kW spillkraft til dampproduksjon.

Etter den utvidelse som nå er foretatt hos oss, vil vi få behov for det fulle kvantum spillkraft etter kontrakten.

Vi tillater oss derfor herved å søke konsesjon på henholdsvis 2 000 kW primakraft og 15 000 kW spillkraft.

Vi vedlegger avskrift av vårt selskaps vedtekter samt erklæring om at det ikke foreligger noen avtale med sikte på å overdekke det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Vennesla herredsstyre har i møte den 9. november 1959 enstemmig vedtatt å anbefale at søknaden innvilges.

Fylkesmannen i Vest-Agder fylke har i påtegning av 4. desember 1959 til hovedstyret vist til nevnte uttalelse fra Vennesla herredsstyre og for øvrig meddelt at han ikke har noe å bemerke til saken.

Industridepartementets treforedlingskontor har i påtegning hertil av 10. desember 1959 meddelt at det ingen bemerkninger har å gjøre til at fornyelse av konsesjonen på kraftleie blir innvilget.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 26. august 1949 er Norsk Wallboardfabrikk v/ Mosvold Shipping Co. A/S meddelt konsesjon på leie av inntil 1 200 kW primakraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk samt på leie av inntil 7 500 kW spillkraft fra Kristiansands elektrisitetsverk og Vest-Agder elektrisitetsverk i samsvar med kraftleiekontraktene av 11. november/9. november 1948 og 12. februar 1948.

Tillatelsen som var gjeldende inntil 1. mai 1959, er meddelt på vilkår om norsk styre og en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige betingelser.

Avgiften til staten er betalt med kr. 1 176,70 for 1958.

Bedriften kunngjør i brev av 31. januar 1959 at Norsk Wallboardfabrikk fra 1. januar 1958 er omdannet til A/S Norsk Wallboardfabrikk med en aksjekapital på 2 mill. kroner fullt innbetalt. Selskapets styre består av fire representanter som samtlige er norske statsborgere og bosatt her i landet.

I henhold til kraftleiekontrakten av 2. februar/3. februar 1959 med Vest-Agder Elektrisitetsverk leier bedriften fra 1. mai 1959 til 1. mai 1964 inntil 2 000 kW primakraft. Dertil leier bedriften inntil 15 000 kW spillkraft til dampproduksjon i henhold til kraftleiekontrakten av 12. februar 1948 med Vest-Agder elektrisitetsverk og Kristiansand Elektrisitetsverk. Prisen på spillkraften bestemmes ut fra prisen på olje resp. kull, men er begrenset oppad til 1 øre pr. kWh så lenge bedriftens utlegg til transformatoranlegget m. v. ikke er betalt av de resp. elektrisitetsverker ved spillkraftlevering, jfr. spillkraftkontraktens § 10.

Spillkraftkontrakten av 12. februar 1948 er den samme kontrakt som lå til grunn for bedriftens nå utløpne konsesjon på leie av spillkraft. Den var bindende for partene til 1. januar 1959. Den løper imidlertid videre inntil den oppsies med 1 års varsel av en av partene.

Primakraften betales etter en pris av kr. 125 pr. kW og år i henhold til kontrakten med Vest-Agder elektrisitetsverk.

Hovedstyret vil for sitt vedkommende rå til at A/S Norsk Wallboardfabrikk meddeles fornyet konsesjon på leie av inntil 2 000 kW primakraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk samt på inntil 15 000 kW spillkraft til dampproduksjon fra Vest-Agder elektrisitetsverk og Kristiansands elektrisitetsverk som søkt om.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid de resp. kraftleieforhold måtte stå ved makt, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

Hovedstyret vil foreslå at det nå blir å betinge en årlig avgift til staten av kr. 1,50 pr. kW av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår, heri innbefattet vilkårene om norsk styre m. v. som fastsatt i den nå utløpne kraftleiekonsesjon av 26. august 1949 til Norsk Wallboardfabrikk. Dog således at vilkåret i post 5, Norske tjenestemenn og arbeidere, i denne konsesjon — etter den praksis som følges — nå skal utgå. Videre vil en foreslå at vilkåret i post 8 om 10 pst. kraftavståelse til kommuner utgår, idet distriktenes strømforsyning besørges av fylkesverket i Vest-Agder.

Behandlet i hovedstyremøte den 2. mars 1960.»

Departementet har intet å innvende og rår til at det blir gitt tillatelse som omsøkt på følgende vilkår:

1. *Leietid.*

Tillatelsen gjelder så lenge Norsk Wallboardfabrik måtte leie inntil 2 000 kW primakraft fra Vest-Agder Elektrisitetsverk samt inntil 15 000 kW spillkraft fra Kristiansands Elektrisitetsverk og Vest-Agder Elektrisitetsverk i samsvar med kontraktene henholdsvis av 2./3. februar 1959 og 12. februar 1948, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til en hver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten tillatelse av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er like god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr like så gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Avgift.*

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Blir avgiften ikke betalt til forfallstid, svares 6 pst. årlig rente fra forfallsdagen.

De nærmere bestemmelser om beregningen og betalingen av avgiften fastsettes av vedkommende departement.

8. *Kontroll.*

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser vedkommende departement måtte

treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Industridepartementet

tilrår:

1. I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917, kap. IV tillates A/S Norsk Wallboard-fabrikk å leie inntil 2 000 kW primakraft fra Vest-Agder elektrisitetsverk samt inntil 15 000 kW spillkraft fra Kristiansands elektrisitetsverk og Vest-Agder elektrisitetsverk i samsvar med kraftleiekontrakter av henholdsvis 2./3. februar 1959 og 12. februar 1948, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.
2. Tillatelsen gis på de vilkår som er inntatt i Industridepartementets tilråding av 18. mars 1960.

18. A/S Tofte Cellulosefabrikk.

(Kraftleie fra Hurum kommunale elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 30. mars 1960.

I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 15. mai 1959 tillates A/S Tofte Cellulosefabrikk å leie inntil 3 500 kW primakraft av Hurum kommunale elektrisitetsverk, så lenge de to kraftleiekontrakter mellom partene av 26. oktober 1959 står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970. I konsesjonskvantumet inngår de 1 000 kW primakraft som omfattes av kraftleiekonsesjon av 29. april 1959 og som refererte seg til kontrakt av 13./25. november 1950 mellom partene som nå er bortfalt. Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/S Tofte Cellulosefabrikk måtte leie inntil 3 500 kW primakraft av Hurum kommunale elektrisitetsverk i henhold til de to kraftleiekontrakter av 26. oktober 1959, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid for et flertalls ved-

kommende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av vedkommende departement eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligget over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f.eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 — en krone 50/100 — pr. kW.

Avgiften forfaller til betaling pr. 30. juni hvert år. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

Avgiften blir å erlegge fra og med driftsåret 1959—60.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

19. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

(Midlertidig regulering av Tisleifjord.)

Industridepartementets tillatelse 6. april 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 30. oktober 1959 tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering i lågvassperioden 1959—60 å senke Tisleifjord 1 m overensstemmende med følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 29. mars 1960.

Så snart som mulig etter vårflommens kulminasjon i 1960 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

2.

Avgiftene fastsettes til kr. 15 000 til kommuner og kr. 2 500 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Dersom vedkommende departement finner det nødvendig å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i vassdraget, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

5.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

6.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Reguleringsforeningen en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 25 000.

Det fastsettes følgende manøvreringsreglement for den midlertidige regulering:

1.

Tisleifjord kan i sesongen 1959—60 senkes ytterligere 1,00 m til kote 808,84.

2.

Vannslippingen skjer etter de nedenforliggende kraftverkers behov.

3.

De tidligere vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1959—60.

20. A/S Hansa Bryggeri, Bergen.

(Tillatelse til å leie inntil 5 000 kW spillkraft samt inntil 500 kW primakraft fra Bergens Elektrisitetsverk.)

Kgl. res. av 8. mars 1960.

A/S Hansa Bryggeri har senest ved Industridepartementets brev av 2. juni 1953 fått tillatelse til å leie inntil 1 500 kW spillkraft fra Bergens Elektrisitetsverk på nærmere vilkår, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1953 side 70. Tillatelsen gjaldt inntil 1. januar 1960 og er således utløpt.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 3. mars 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av søknader av 11. mai 1959 og av 20. februar 1960 fra A/S Hansa Bryggeri om leie av henholdsvis spillkraft og primakraft fra Bergens Elektrisitetsverk:

«I brev av 11. mai 1959 og 20. februar 1960 til Industridepartementet har A/S Hansa Bryggeri, Bergen søkt om konsesjon på leie av henholdsvis inntil 5 000 kW spillkraft og inntil 500 kW primakraft fra Bergens e.v. — Søknadene er sålydende:

1) Søknaden av 11. mai 1959:

«Vi tillater oss å henvise til tidligere konsesjon på kraftleie, senest datert 2. juni 1953. Den nåværende elektrodekjel ville snart trenge omfattende ettersyn, og vi har derfor like godt besluttet å anskaffe ny kjel, som med sikte på fremtiden er større enn den gamle, nemlig 5 MW, 7,5 kV. Gjennom Elektrisitetsilsynet, 4. distrikt, har vi søkt tillatelse til å sette opp og drive den nye elektrodekjel.

Kraftuttaket vil overensstemme med avtale med Bergens Elektrisitetsverk av 3. desember 1957/7. januar 1958, hvorav fotostat-kopi vedlegges, for tiden være begrenset til 3 000 kW. Idet vi samtidig vedlegger selskapets vedtekter samt erklæring fra selskapets styre om at dette utelukkende representerer norske interesser, tillater vi oss å anmode om det ærede departements godkjennelse av avtalen med Elektrisitetsverket, idet vi samtidig

bekrefter at kraftleien utelukkende er til eget bruk.»

2) Søknad av 20. februar 1960:

«Idet vi viser til Deres brev av 30. november f. å., tillater vi oss herved å søke tillatelse til, hos Bergens Elektrisitetsverk, å leie inntil 500 kW pr. år til lys og motordrift, ekskl. kraft til dampfremstilling, for hvilket vi har fått tillatelse den 9. november f. å.»

Sakene har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Bergens bystyre har i møte den 11. september 1959 vedtatt at det ikke har noe å bemerke til at Hansa Bryggeri gis konsesjon som søkt om.

Fylkesmannen i Bergen og Hordaland fylker har i påtegning av 24. september 1959 til Hovedstyret meddelt at han ikke har noe å bemerke til bystyrets vedtak.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved Industridepartementets brev av 2. juni 1953 er Hansa Bryggeri meddelt konsesjon på leie av inntil 1 500 kW spillkraft fra Bergens e.v.

Tillatelsen som gjaldt inntil 1. januar 1960 er meddelt på vilkår om norsk styre. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår, uten vilkår om avgift av spillkraftuttaket idet dette ble å nytte til erstatning for brensel (kull eller olje) til dampfremstilling i bedriftens elektrodekjel.

Ifølge den siterte søknad av 11. mai 1959 aktes det oppsatt en ny elektrodekjel på 5 MW og for 7,5 kV. Det søkes om konsesjon på leie av et tilsvarende kraftkvantum jfr. den vedlagte kraftleiekontrakt av 3. desember 1957/7. januar 1958 mellom A/S Hansa Bryggeri og Bergens e.v.

Kontrakten gjelder inntil den med 3 måneders varsel blir oppsagt av en av partene.

Utenom nevnte spillkraft leier bedriften inntil 500 kW fra Bergens e.v. til lys og motordrift på tariffmessige vilkår. Energiuttaket var ifølge verket 1 787 000 kWh i driftsåret 1958—59.

Hovedstyret vil rå til at det meddeles A/S Hansa Bryggeri konsesjon på leie av inntil 5 000 kW spillkraft og inntil 500 kW primakraft fra Bergens e.v. som søkt om.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid de respektive kraftleieforhold består, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

Da nevnte spillkraft aktes nytt til dampfremstilling blir det som vanlig i slike tilfelle ikke å kreve avgift av spillkraftuttaket. Hva den øvrige primakraft angår vil hovedstyret foreslå at det heller ikke av denne kreves avgift, da det i nærværende tilfelle handler seg om et relativt mindre tariffmessig leiet primakraftkvantum.

For øvrig vil hovedstyret anbefale at tillatelsen meddeles på de samme vilkår, herunder vilkåret om norsk styre som fastsatt i den nå utløpne kraftleiekonsesjon av 2. juni 1953 til A/S Hansa Bryggeri, dog således at vilkåret om norske tjenestemenn og arbeidere samt vilkåret om 10 pst. kraftavståelse til kommuner i denne konsesjon nå utgår.

Behandlet i hovedstyremøte den 2. mars 1960.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet skal bemerke:

Som det fremgår skal spillkraften nyttes til fremstilling av damp i selskapets nye elektrokjel, som har en kapasitet på 5 000 kW. Spillkraftkontrakten med Bergens Elektrisitetsverk er ikke begrenset til noe bestemt kraftkvantum, og i søknaden om konsesjon er opplyst at selskapet for tiden tar ut inntil 3 000 kW spillkraft i henhold til kontrakten.

Etter det foreliggende vil departementet i tilslutning til hovedstyret anbefale at A/S Hansa Bryggeri gis konsesjon på leie av inntil 5 000 kW spillkraft fra Bergens Elektrisitetsverk tilsvarende elektrokjelen kapasitet og videre på leie av de omhandlede inntil 500 kW primakraft fra Bergens Elektrisitetsverk i henhold til særtariff.

Tillatelsen anbefales gitt på de av hovedstyret foreslåtte vilkår.

I samsvar hermed anbefales vilkårenes pkt. 1 om leietid gitt følgende ordlyd:

«Tillatelsen gjelder så lenge A/S Hansa Bryggeri måtte leie inntil 5 000 kW elektrisk energi i henhold til kontrakt av 3. desember 1957/7. januar 1958 med Bergens Elektrisitetsverk om leie av spillkraft til dampfremstilling samt inntil 500 kW primakraft fra Bergens Elektrisitetsverk til lys, motordrift og annet teknisk bruk i henhold til særtariff, jfr. Bergens Elektrisitetsverks brev av 3. juli 1959 til finansrådmannen i Bergen, dog ikke utover 1. januar 1970». Tillatelsen foreslås for øvrig gitt på samme vilkår som for selskapets nå utløpne kraftleiekonsesjon av 2. juni 1953, bortsett fra at vilkårenes pkt. 5 om norske funksjonærer og arbeidere og pkt. 8 om kraftavståelse til kommuner i samsvar med nåværende praksis ikke tas med. Videre anbefales første punktum i vilkårenes pkt. 6 om norsk arbeid og materiell gitt følgende nye ordlyd som er i samsvar med praksis i den senere tid:

«For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og

prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll.»

Departementet er enig med hovedstyret i at det ikke bør fastsettes avgift til staten i denne konsesjon.

Departementet forutsetter at uttaket av primakraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates A/S Hansa Bryggeri, Bergen å leie inntil 5 000 kW spillkraft samt inntil 500 kW primakraft fra Bergens Elektrisitetsverk.

Tillatelsen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 8. april 1960.

21. A/S Egersunds Fayancefabriks Co.

(Kraftleie fra Egersund komm. elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 19. april 1960.

Selskapets søknad av 7. oktober 1959, jfr. søknad av 8. mars 1955 om kraftleiekonsesjon.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917, kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Egersunds Fayancefabriks Co., å leie fra Egersund komm. elektrisitetsverk i alt inntil 1 250 kW primakraft i henhold til kontrakt mellom partene av 6. april 1954 samt inntil 1 000 kW spillkraft til fremstilling av damp på verkets vanlige spillkraftvilkår:

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge Egersund Fayancefabriks Co. måtte leie fra Egersund komm. elektrisitetsverk i alt inntil 1 250 kW primakraft i henhold til kontrakt mellom partene av 6. april 1954 samt inntil 1 000 kW spillkraft i henhold til verkets vanlige spillkrafttariff, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til en hver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Industridepartementet.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m.v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er like så god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp proto-

koll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

8. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 7 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er en forutsetning for tillatelsen at ut-taket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

22. A/S Eidefoss.

(Tillatelse til å overføre Veo til Tessevassdraget i Oppland fylke.)

Kgl. res. av 22. april 1960.

Stortinget har ifølge meddelelse fra dets presidentskap i møte 5. april 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykkjer i at det vert gjeve løyve for A/S Eidefoss å føra over Veo til Tessevassdraget i Oppland fylke, alt i samsvar med Industridepartementet si tilråding av 4. september 1959, med den endring at avlaupet frå overføringstunnelen frå Veo vert førd ut i Smådalsvatna i staden for førd ut i Smådøla nedanfor Nedre Smådalsvatn.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 168 for 1959—60 som samsvarer med St. prp. nr. 6 for samme år med den endring som er nevnt i vedtaket.

De av Stortinget vedtatte betingelser for konsesjonen er sålydende:

«1.

Konsesjonen gis for et tidsrom av 60 år regnet fra 7. november 1952. Dersom vassfall tilhørende norske kommuner deltar i overføringen eller blir medeiere i overføringsanlegget, gjelder konsesjonen for disses vedkommende i ubegrenset tid, men med adgang for konsesjonsmyndighetene til å ta konsesjonsvilkårene opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Ved konsesjonstidens utløp har Staten rett til å kreve avstått uten godtgjørelse de private falleieres andeler i overføringsanlegget med tilliggende grunn og rettigheter og med de bygninger og andre innretninger som er oppført av hensyn til overføringen.

Konsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte overføringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år etter 7. november 1952 skal Staten kunne innløse de private falleieres andeler i overføringsanlegget m. v. i den utstrekning hvori de etter post 1 tilfaller Staten ved konsesjonstidens utløp. Benytter Staten seg ikke herav, skal den hvert 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt anleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid lik konsesjonstiden. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på Statens bekostning.

Anlegget skal ved innløsning være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn av uvillige menn på Statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den øking av vasskraften som ved overføringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til Staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3,50 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved overføringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved overføringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 18, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag fristene uten tillatelse meddelt av Kongen måtte oversittes, erlegger konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 100.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusiv toll). I tilfelle

tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet forlanger i anleggstiden, å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved konsesjonærens anlegg og bedrifter og disses familier den nødvendige legehjelp i anleggstiden ved fastboende lege, og å holde, eller helt eller delvis dekke utgiftene til, en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr. Videre plikter konsesjonæren, etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommunes (eller kommuners) alminnelig forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak ved anlegget, samt sikre en øyeblikkelig erstatning til etterlatte etter arbeidere eller funksjonærer som omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige til anlegget knyttede befolkning.

Konsesjonæren skal stille kr. 5 000 til rådighet til almindennende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelser.

11.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten begrning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonæren og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger og bruer hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Veger og bruer som konsesjonæren anlegger skal stilles til fri benyttelse for almenheten for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

Konsesjonæren plikter å bygge og vedlikeholde gjerde langs kanalen i Veodalen som sikring mot at kreaturer faller uti.

13.

Konsesjonæren er forpliktet til for overføringsanlegget, kraftanleggene og de ham tilhørende bedrifter som forsynes med kraft fra anleggene å oppsamle et fond til sikring for vedkommende forsorgskommune overensstemmende med de regler som i lov om forsorgsvesenet av 19. mai 1900, kap. 4 er gitt om bergverker.

Likeledes er konsesjonæren forpliktet til etter vedkommende departements nærmere bestemmelse å avsette et fond til sikring av vedkommende kommunes (eller kommuners) utgifter til understøttelse av de ved overføringsanleggets utførelse beskjeftigede arbeidere og deres familier. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond som ikke medgår til dekning av kommunens utgifter til understøttelse av arbeidere ved de nevnte anlegg, overgår til et for det hele land eller visse deler av landet felles fond, som fortrinnsvis skal tjene til sikring for kommunene, men som også skal kunne benyttes til andre formål til beste for arbeiderne, alt etter nærmere regler som Kongen gir. På samme måte skal forholdes med det førstnevnte fond hvis det senere ved lov blir bestemt.

14.

Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement plikter konsesjonæren å sette ut yngel og/eller settefisk.

Dersom departementet finner det nødvendig med års mellomrom å la foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres av overføringen, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

15.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende overføringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

16.

Overføringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte høyeste oppdemningsgrense ved inntaket i Veodalen, kote 1233, betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

17.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

18.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved overføringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjern-

ledningene eller fra ledningsnettets hva enten ledningene tilhører overføringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er Staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

19.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i overføringsanlegget, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved overføringen, mot en årlig godtgjørelse til anleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

20.

For oppfyllelsen av de forpliktelser som ved anlegget eller dets drift pådras like over for andre og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser, skal det stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 10 000 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

21.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående

ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er freddet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

22.

Til skjønn i anledning av overføringen skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

23.

Overføringsanleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av overføringsanleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

24.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke overføringen kan medføre forpliktelse.»

Departementet vil rå til at det blir gitt A/S Eidefoss tillatelse til overføring av Veo til Tessevassdraget overensstemmende med Stortingets vedtak, som bl. a. forutsetter at overføringstunnelen fra Veo føres ut i Smådalsvatna (Nedre Smådalsvatn). Den omhandlede endring av proposisjonens forslag angående traseen for overføringstunnelen fra Veo er, som det vil framgå av innstillingen

side 414—15, i overensstemmelse med det standpunkt Industridepartementet har inntatt i brev av 15. januar og 19. februar 1960 til Stortingets skog-, vassdrags- og industrikomité.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates A/S Eidefoss å overføre Veo til Tessevassdraget i Oppland fylke på de betingelser som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 22. april 1960.

23. Saugbrugsforeningen.

(Utvidelse av aksjekapitalen.)

Industridepartementets tillatelse 3. mai 1960.

I medhold av § 36 i ervervsloven av 14. desember 1917 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 19. desember 1958 tillates Saugbrugsforeningen å utvide aksjekapitalen fra kr. 25 000 000 til kr. 37 500 000.

24. A/S Granfos Sales Ltd.

(Erverv av aksjer i A/S Granfos Brug Ltd.)

Industridepartementets tillatelse 5. mai 1960.

Søknad av 26. februar 1960.

I medhold av § 36 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 og pkt. 2 i vilkårene for A/S Granfos Brug Ltd.'s kraftleiekonsesjon av 12. januar 1960 — kraftleie fra Bærum Elektrisitetsverk — samtykker departementet i at det ærede selskap erverver samtlige aksjer i A/S Granfos Brug Ltd.

Det er et vilkår for samtykket at det ærede selskap hvert år innen utgangen av mars måned sender Industridepartementet, Vassdragsavdelingen slike opplysninger om selskapets styremedlemmer, aksjekapital og aksjonærer som foreskrevet i vedlagte rudskriv av 15. februar 1932 og 1. februar 1946 fra det daværende arbeidsdepartement.

Videre er det et vilkår at det ærede selskaps styre straks sender Industridepartementet, Vassdragsavdelingen, en erklæring, undertegnet av samtlige styremedlemmer om at det ikke foreligger noen avtale siktende til å dekke over det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse, jfr. lovens § 24. Endelig er det et vilkår for samtykket at ingen av aksjene i det ærede selskap er pantsatt eller på annen måte stillet til sikkerhet til utlendinger eller selskaper, hvis aksjer for mer enn $\frac{2}{10}$ tilhører utlendinger, jfr. lovens § 37, pkt. 3.

25. Fossing Tresliperi A/S.

(Kraftleie fra Kragerødistriktets Kraftlag.)

Industridepartementets tillatelse 7. mai 1960.

Søknad av 15. august 1955 om kraftleiekonsesjon, jfr. selskapets brev av 20. mars og av 26. oktober 1959 til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Fossing Tresliperi A/S å leie inntil 1 800 kW fra Kragerødistriktets Kraftlag.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge Fossing Tresliperi A/S måtte leie inntil 1 800 kW fra Kragerødistriktets Kraftlag i henhold til kontrakt mellom partene av 9. juli 1955, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til en hver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Industridepartementet.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m.v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive

toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlands materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW, beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1959.

Avgiften forfaller til betaling pr. 30. juni hvert år. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er en forutsetning for tillatelsen at den del av selskapets produksjon som måtte overstige 13 000 tonn våt tremasse pr. år ikke eksporteres, men blir anvendt til papirproduksjon ved innenlandske fabrikker, jfr. selskapets brev til departementet av 13. juni 1956. Videre forutsetter departementet at selskapets erklæring, datert 5. desember 1955, om begrenset krav på tildeling av norsk tømmer fremdeles står ved makt.

Det er videre en forutsetning for tillatelsen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

26. Bleikvatn.

(Fastsettelse av reguleringsbestemmelser og manøvreringsreglement for statsregulering av Bleikvatn i Korgen og overføring av Bleikvatn til Røsvatn.)

Kgl. res. av 13. mai 1960.

Stortinget har i følge meddelelse fra dets presidentskap i møte 25. april 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det fastsettes reguleringsbestemmelser for statsregulering av Bleikvatn i Korgen og overføring av avløpet fra Bleikvatn til Røsvatn i samsvar med Industridepartementets tilråding av 12. februar 1960 og det utkast til reguleringsbestemmelser som er tatt inn i denne.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 179 for 1959—60, som samsvarer med St. prp. nr. 86 for s. å.

De reguleringsbestemmelser som ligger til grunn for Stortingets vedtak er sålydende:

«1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i ubegrenset tid, men kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved reguleringen erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3,50 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lågvassføringen, som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne økning av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreier etter hvert som den ved reguleringen og overføringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantessikkerhet som skatter på fast eiendom og kan innføres på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 14, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Røssåga kraftverk er forpliktet til når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges kraftverket etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelig forebyg-

gende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan kraftverket etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget.

Røssåga kraftverk er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Kraftverket er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos det. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i tredje ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom kraftverket og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

6.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på Røssåga kraftverks bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veier, bruer og kaier som anleggenes eier bygger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

7.

Røssåga kraftverk er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

8.

Røssåga kraftverk plikter etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement å sette ut i vassdraget yngel og/eller settefisk av laks, aure, røye eller andre fiskearter.

Dersom vedkommende departement finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i vassdraget, plikter Røssåga kraftverk å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Hvis vedkommende departement finner det nødvendig, plikter Røssåga kraftverk å bygge gitter foran tappeluker o. l. for å hindre at fisk følger med vannet ut av vatna. Omkostningene med eventuelle undersøkelser i den anledning bæres av Røssåga kraftverk.

9.

Det neddemte område ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i 25 cms høyde. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest to år etter første neddemming av vedkommende areal.

Finrydding av hensyn til fisket foretas etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

10.

Før reguleringen tas i bruk, skal Røssåga kraftverk innbetale til Korgen kommune kr. 100 000 som avsettes til et fond, hvis renter etter nærmere bestemmelse av herredstyret anvendes til fremme av jordbruk i distriktet. For fondet skal utarbeides vedtekter som må godkjennes av Landbruksdepartementet.

11.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

12.

De som bor ved Bleikvasselva skal varsles om flommer som ventes å gå over dammen i så god tid i forvegen som mulig ved oppslag på høvelige steder.

De partier av isen på magasinene som mister sin bæreevne p. g. a. reguleringen eller overføringen, skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten innsirkles det svekkede parti med et tau festet til påler som settes fast i isen med passe mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde

over is- eller snøoverflate på mellom 0,5 og 1,0 m.

13.

Røssåga kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som Røssåga kraftverk lar oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

14.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å avgli til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

15.

Ved reguleringsanlegget skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at Røssåga kraftverk har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets benyttelse. Røssåga kraftverk må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøyemed.

16.

Det påhviler reguleringsanleggets eier i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Reguleringsanleggets eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Reguleringsanleggets eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Reguleringsanleggets eier plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

17.

Til skjønn i anledning av reguleringen og overføringen skal skjønnsmenn oppnevnes av departementet.

18.

Røssåga kraftverk underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av Røssåga kraftverk etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

19.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.»

Det er en forutsetning at alle brukerne ved Bleikvatn blir tilstått en billighetserstatning etter de samme retningslinjer som ved reguleringen av Røsvatn og Tustervatn og at Røssvassnemnda får det samme mandat som da.

Når det gjelder bestemmelsene om fisket, jfr. post 8, forutsetter Stortingets skog-, vassdrags- og industrikomité at disse også gjelder skikkede vatn som har sitt utløp i Bleikvatn.

Hvis det skulle oppstå uenighet om konsesjonskraftens fordeling over året, jfr. post 14 nest siste avsnitt, anser departementet seg — overensstemmende med det standpunkt som er tatt ved flere reguleringstillatelser i den senere tid — berettiget til å fastsette fordelingen.

Mindre planendringer kan avgjøres av departementet uten foreleggelse for Stortinget.

Departementet vil rå til at det blir fastsatt reguleringsbestemmelser overensstemmende med Stortingets vedtak.

Videre rå departementet til at det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen i samsvar med det utkast som er tatt inn i proposisjonen. Utkastet er sålydende:

«1.

Reguleringsgrensene er:

H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand)	
kote	407,5
Nåv.vst. (alminnelig lavvannstand)	
kote	400,0
L.R.vst. (laveste regulerte vannstand)	
kote	386,0
Reguleringshøyde 21,5 m, 7,5 m opp og 14,0 m ned.	

Høydene refererer seg til vassdragsnivellament L.nr. 379 av 1932.

Reguleringsgrensene skal angis ved faste og tydelige merker.

Vannstanden kan under maksimal flom på fullt magasin og blokert overføringstunnel stige til kote 409,2.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at det så vidt mulig ikke går flom over reguleringsdammen. For øvrig skal vannslipningen foregå gjennom overføringstunnelen og etter Røssåga kraftverkens behov.

3.

De som bor ved Bleikvasselva skal varsles om flommer som ventes å gå over dammen god tid i forvegen ved oppslag på høvelige steder.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som tilsettes av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og at de skal ha telefon i sine boliger.

5.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende, og at dammen og reguleringsluken til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander og eventuelt observeres og noteres nedbørmengder, temperatur m. v.»

Industridepartementet

tilråder:

Det fastsettes reguleringsbestemmelser for statsregulering av Bleikvatn i Korgen og overføring av Bleikvatn til Røsvatn overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 13. mai 1960.

Manøvreringsreglement for regulering av Bleikvatn fastsettes i samsvar med det utkast som er tatt inn i ovennevnte tilråding som gjeldende inntil videre.

27. Granvin kommune.

(Regulering av Krokavatn i Folkedalselv. Ytterligere fristforlengelse.)

Industridepartementets avgjørelse 23. mai 1960.

Elektrisitetsverkets søknad av 12. november 1959.

I medhold av lov nr. 17 av 14. desember 1917 § 12, pkt. 1 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 28. juni 1946 bestemmer departementet:

Den i kommunens reguleringsstillatelse av 2. juli 1942, stadfestet ved kgl. resolusjon av 13. september 1946, fastsatte frist for fullføring av reguleringsarbeidene ved Krokavatn, som senest ved departementets brev av 16. juni 1951 — er forlenget til den 2. juli 1956, forlenges herved ytterligere til den 2. juli 1964.

28. A/S Rjukanfos.

(Tillatelse til å leie maksimalt inntil 66 000 kW av den til enhver tid ledige kraft i kraftstasjonen Svælgfos III, tilhørende Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab.)

Kgl. res. av 17. juni 1960.

Ifølge meddelelse fra dets Presidentskap har Stortinget den 31. mai 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at A/S Rjukanfos får konsesjon på leie av maksimalt inntil 66 000 kW av den til enhver tid ledige kraft i kraftstasjonen Svælgfos III, tilhørende Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab, i samsvar med Industridepartementets tilråding av 22. april 1960.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 278 for 1959—60 som samsvarer med St. prp. nr. 127 for samme år.

De av Stortinget vedtatte vilkår for konsesjonen er sålydende:

«1. Leietid.

Tillatelsen gjelder fra idriftsettelsen, desember 1958, av kraftstasjonen Svælgfos III og så lenge kraftleiekontrakten av 17. februar 1960 mellom Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab og A/S Rjukanfos står ved makt, men ikke lenger enn til 23. desember 1984.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av vedkommende departement eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtreddelser av naboloven.

5. Norsk arbeide og materiell.

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er liksom god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre

om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse hvis særlige hensyn foreligger.

7. Kraftavståelse.

Selskapet plikter å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Avgifter.

Av den kraft som fra 1. januar 1959 gjenomsnittlig benyttes, erlegges en årlig avgift til staten av kr. 0,50 pr. kW, og en årlig avgift til de kommuner som Kongen bestemmer av kr. 1 pr. kW.

Avgiftene forfaller til betaling ved kalenderårets utgang.

Erlegges de ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om beregning av avgiftene og erleggelsen av dem fastsettes av vedkommende departement.

9. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

10. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av postene 2 og 9 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt

i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.»

Videre er det i samsvar med Stortingets vedtak en forutsetning for konsesjonen at den avløser de ved kgl. resolusjon av 16. februar 1933 og av 16. juni 1950 gitte konsesjoner for A/S Rjukanfos på leie av henholdsvis 6 500 kW og 28 500 kW fra Svælgfos — Lienfos.

Departementet vil rå til at det gis A/S Rjukanfos konsesjon på kraftleie i samsvar med Stortingets vedtak, jfr. St. prp. nr. 127 og Innst. S. nr. 278 for s. å.

Industridepartementet

tilrår:

A/S Rjukanfos tillates i medhold av Kap. IV i lov nr. 16 av 14. desember 1917 å leie maksimalt inntil 66 000 kW av den til enhver tid ledige kraft i kraftstasjonen Svælgfos III, tilhørende Norsk Hydro-Elektrisk Kvälstof-aktieselskab.

Tillatelsen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 17. juni 1960.

29. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

(Tillatelse til å regulere Rysntjern i Vang herred, Oppland fylke.)

Kgl. res. av 17. juni 1960.

Foreningen til Bægnavassdragets Regulering har i brev av 31. juli 1956 søkt om tillatelse til å regulere Rysntjern i Vang herred, Oppland fylke, 20 meter ved senking.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev til departementet av 27. november 1959 avgitt følgende uttalelse i anledning av søknaden:

«Fra Foreningen til Bægnavassdragets Regulering har Hovedstyret mottatt følgende søknad datert 31. juli 1956 vedrørende ovenstående:

«Konsesjonssøknad etter Vassdragslovens § 62.

Av vedlagte rektangelkart (bilag 1) vil fremgå at Rysntjern ligger i 1 432 meters høyde over havet, vest for Mugnatind i Vang herred i Oppland fylke. Omgivelsene består dels av uret høyfjell, dels av bre, som når helt ned til vannet. Bekken fra Rysntjern heter Rysna og går gjennom Heresdalen/Rysndalen og Hensbygda i Vang for så å falle ned i Begna kort utenfor Vangsmjøsas utløpsos.

Der er opptatt kart over Rysntjerns nedslagsfelt i målestokk 1 : 10 000 (bilag 2) hvorav fremgår at nedslagsfeltet er 9,4 km². Etter «Hydrografiske undersøkelser i Norge, Oslo 1947» kan det i strøket regnes med et avløp på ca. 30 sl/km² som vi på grunn av høyt over havet og beliggenheten av Rysntjerns nedslagsfelt øker til 35 sl/km². Arsavløpet skulle da bli ca. 10 000 000 m³ vesentlig i sommerhalvåret.

Der er opptatt fullstendig reguleringskart av Rysntjern i målestokk 1 : 5 000 (bilag 3) og i forbindelse med dette er opptatt magasincurve (bilag 4).

Spørsmålet om regulering har vært forelagt vår konsulent, ingeniør A. B. Berdal, Oslo som skriver bl. a.:

«Det 2 km² store Rysntjern ligger oppe i fjellet på k. 1432, ca. en mil nord for Vangsmjøsa. Adkomsten til vannet er gjennom Rysndalen hvor det er bilvei frem til Hæredalstøl på ca. k. 1070. Videre er det ca. 2 km veiløst, men flatt og lett lende inn til bunnen av dalen. Herfra er det ca. 400 m meget bratt stigning opp til Rysntjernosen.

Ved utløpet er det bare en ganske smal fjellegg som avsperrer vannet fra dalføret nedenfor. Ved å slå en tappetunnel på henimot 200 m lengde gjennom denne, kan man få et så stort reguleringsmagasin som man kan ha interesse av.

Nedslagsfeltet for Rysntjern er målt til 9,4 km². Det midlere årlige tilløp antas å være ca. 10 mill. m³ hvorav i sommerhalvåret ca. 9 mill. m³. I et spesielt vannrikt år kan sommertilløpet komme opp i ca. 13 mill. m³. Med et magasin i Rysntjern av denne størrelse behøver man aldri å slippe vann derfra i sommerhalvåret. Et magasin på 13 mill. m³ oppnås ved en senkning av vannstanden til k. 1425,5. Da imidlertid omkostningene ved en ytterligere senkning blir meget beskjedne, og da hverken hensynet til utseendet eller fisket her kan spille noen rolle, skulle forholdene ligge meget vel til rette for en betydelig overregulering. Dermed oppnår man å kunne lagre vann fra gode vannår og bruke dette i tørkeår og på den måte få en utjevning av produksjonen. Dette er naturligvis av meget stor betydning, selv om verdien herav vanskelig kan beregnes tallmessig. Imidlertid er forholdene i dette tilfelle slik at noen vidløftige betraktninger i så måte ikke synes nødvendig. Vi har nemlig foretatt en beregning av omkostningene for reguleringsarrangementet for henholdsvis

L. r. v.	Magasin	Kostnad
k. 1 420	23 mill. m ³	kr. 360 000
k. 1 412	36 mill. m ³	kr. 400 000
.....		

Hvor langt man bør gå med reguleringen avhenger naturligvis av hvordan magasinet vil bli disponert. Men i alle fall vil et magasin på f. eks. 36 mill. m³ — som altså rommer ca. tre og et halvt års tilsig — bety en meget kraftig overregulering og det er tvilsomt om man vil ha nevneverdig nytte av et større magasin bortsett da fra det man oppnår ved første gangs nedtapping.

Vi vedlegger to kopier av vår tegning nr. 4958 A som gir oversikt over et tunnelarrangement for senkning av vannstanden ned til k. 1412. Arrangementet er så vidt enkelt og greit at noen nærmere beskrivelse utover det som fremgår av tegningen formodentlig ikke er nødvendig. Videre vedlegges i to eksemplarer overslag over hva reguleringsanlegget vil koste.»

Ingeniør Berdals omkostningsoverslag for et magasin på 36 000 000 m³, datert 11. juli 1956, vedlegges som bilag 5.

Saken har vært behandlet i vår forening, og man har besluttet å søke om tillatelse til å regulere Rysntjern mellom kote 1412 og 1432 ved å slå en tunnel som forsynes med luker. Arrangementet fremgår av ingeniør Berdals tegning nr. 235/4958, som vedlegges som bilag 6, som også innbefatter detaljkart over Rysntjerns os i målestokk 1 : 500.

Det er en betydelig overregulering vår forening søker om, idet vannet fra Rysntjern er tenkt som tilskudd i dårlige vannår. Ved 36 000 000 m³ magasin vil man måtte regne med at det ikke blir fylt opp igjen, etter å være nedtappet første gang, slik at man senere har herredømme over vannet fra dette magasin.

Den gjennomsnittlige økning i vannføringen for de nedenforliggende verker og bruk vil antagelig bli ca. 0,3 sm³, men fordelen ved den foreslåtte regulering ligger som man vil forstå ikke bare i denne økning, men i at vannet fra magasinet bør regnes å kunne bli brukt i dårlige vannår. Da man ikke oppnår 3 000 hk kraftøkning og heller ikke 500 hk hos noen enkelt falleier, søkes konsesjonen meddelt etter Vassdragslovens § 62.

Med hensyn til spørsmålet om skader ved den foreslåtte regulering, må vi meddele at vi ikke er oppmerksomme på at slike kan oppstå i den høyde over havet det her gjelder. Vi tror tapningen kan ordnes slik at heller ikke skader vil oppstå nedover ved Rysna eller i hovedvassdraget. Det eneste som kan tenkes av skader, er skader ved selve anleggsarbeidene, men de må også bli beskjedne. Den eventuelle trafikk på de private veier som finnes i distriktet og som må benyttes ved anleggsarbeidet, er vi naturligvis rede til å gjøre opp for.

Følgende reguleringsreglement foreslås:

1. Rysntjern kan senkes til kote 1412,00 regnet fra bolt på høyre breidd ved utløpsoset med antatt høyde 1435,48 m o. h. Kote 1412,00 i tjernet markeres med fast merke, som skal godkjennes av det offentlige.
2. Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets naturlige flomvassføring så vidt mulig ikke økes.
3. Det skal påsees at anlegget til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Av protokollen sendes hver måned avskrift til Hovedstyret for Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen.
4. Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger, som godkjennes av vedkommende departement. Han skal ha telefon i sin bolig.

Skulle opplysninger trenges utover dem som vi har gitt i nærværende skrivelse, står vår

forening gjerne til tjeneste. Man ville være takknemlig om denne regulerings sak kunne fremmes så raskt at anlegget kunne bli ferdig til sesongen 1957—58.»

Etter tegningene blir tunnelen ca. 165 m lang og får et tverrsnitt på 3,2 m².

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad 15. og 18. oktober 1956 (nr. 240 og 243) og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Vang herredstyre har i møte den 16. februar 1957 fattet dette vedtak:

«Ved skrivelse av 31. juli 1956 til hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet har Foreningen til Bægnavassdragets regulering søkt om tillatelse til regulering av Rysntjern i Vang mellom kote 1412 og 1432 med en samlet reguleringshøyde på 20 m som i sin helhet representerer en senkning av vannstanden. Ved reguleringen regnes oppnådd et magasin på 36 000 000 m³, som rommer ca. 3½ års tilsig. Det dreier seg altså om en kraftig overregulering, som forutsetter en utnyttelse av magasinet i vannfattige år.

Kommunen har forelagt saken for sin tekniske konsulent ingeniør A. H. Lem, som i skrivelse av 7. og 29. januar 1957 har uttalt seg om reguleringen. Det henvises til disse skrivelser som vedlegges.

Rysntjern ligger på 1432 m o. h. og søknaden forutsetter ingen oppdemning. Skadevirkningene vil derfor i det alt vesentlige ramme grunneierne langs Rysna elv. Etter det første ganske betydelige fall fra utløpet av Rysntjern til Herredalen går elven først gjennom stolstrakter med støler og havnestreknings på begge sider. Lenger ned går den gjennom selve bygda med gårder på begge sider. Her er det atskillig dyrket mark ned til elven. Det manøvreringsreglement som er foreslått gir ikke nærmere opplysninger om hvorledes tappingen kommer til å foregå, men på grunn av regulerings karakter må man kunne gå ut fra at det bare vil bli tapping gjennomsnittlig ca. hvert 3dje år. Hvis hele magasinet blir tappet ut i løpet av 3 måneder om vinteren vil man få en gjennomsnittlig vannføring av 4,7 m³ pr. sek. Det er all grunn til å regne med at det da vil komme til å oppstå meget betydelige skadevirkninger i Rysnas dalføre. Det henvises for så vidt til ingeniør Lems uttalelse av 7. januar d. å. Det kan tilføyes at terrengforholdene nettopp ligger til rette for slike følger som ingeniør Lem nevner man må være forberedt på. Også ellers må man regne med at reguleringen vil medføre atskillige skadevirkninger. I de år magasinet ikke blir tappet om vinteren vil vannføringen i elven bli meget liten. Man må derfor regne med at den vil kjøve til. Når så vårflommen kommer og bryter isen opp, må man være forberedt på isgang og isdammer og derav følgende oversvømmelser og andre skader. Dette vil inntreffe alle de år hvor forholdene ligger til rette for det.

Stølsvegen til Herredalsstøl går langs Rysna elv. Det er fare for utgravning av denne vegen på flere steder. Den går tre ganger

i bro over elven. Man kan risikere at disse broer til stadighet vil bli tatt av isen i forbindelse med vintertapping og vårflom.

Elven er en god fiskeelv og reguleringen vil bevirke at fisket vil bli ødelagt. Vannføringen vil jo bli betydelig mindre enn før i den tid fisket pågår. Elven danner videre dele mellom eiendommer på begge sider og den har hittil fredet for kreaturer. Etter reguleringen vil det bli slutt med dette; noe som blir en stor ulempe. For å unngå denne skadevirkning må det oppføres gjerde. Hvis gjerdet ikke skal bli tatt av isen, må det oppføres i trygg avstand fra elven, noe som medfører at det sikkert vil bli nødvendig med gjerde på begge sider av elven.

Det er endel gårder som har sin vannforsyning fra elven. Herav er det 6 bruk som utelukkende får vann fra Rysna og 7 bruk som er delvis avhengig av vann fra elven, idet det viser seg at de må ty til denne i vannfattige år. Videre er stølsbruket i den øvre del av Rysnas dalføre helt avhengig av vannet i elven i sommertiden. Det er i alt 20 gårdsbruk som har støler i Rysnas dalføre, herav har 10 bruk heimstøler i Rysndalen og fjellstøler i Herredalen (dalførets øverste del), mens 10 bruk kun har heimstøler i Rysndalen. Det dreier seg således om i alt 30 støler. Den samlede besetning på disse utgjør ca. 350 storfe og hester, ca. 1 000 sauer og ca. 1 000 geiter. Alle disse dyr er i beitetiden avhengig av vannet i Rysna elv. Det har vist seg at i særlig tørre somre som i 1947 og 1955 blir de bekker som faller ut i Rysna nedenfor Rysntjern, helt tørrlagte. Når man i slike år har klart seg skyldes dette at det allikevel går noe vann i elven, men dette kommer fra Rysntjernet. Blir avløpet fra dette avstengt, vil krøtterne, stølene og gårdene bli helt uten vann i slike særlig tørre somre. Man kan vanskelig overvurdere de skadevirkninger dette vil medføre for de grunneiere det gjelder. Ingeniør Lem har uttalt at han ikke anser det sannsynlig at det kan bli for lite vann om sommeren for kreaturer, gårdsbruk, husholdninger m. v. Hertil kan bemerkes at ingeniør Lem jo ikke sitter inne med de praktiske erfaringer som kjentfolk har fra tørkesomrene 1947 og 1955. I forbindelse med dette spørsmål kan endelig nevnes at ca. 10 gårdbrukere ved Rysna har tenkt på å skaffe seg vanningsanlegg fra elven. Dette vil reguleringen avskjære dem fra.

Enkelte steder vil den lave sommervannføring kunne bevirke en senkning av grunnvannstanden med derav følgende skade for veksten.

Det kan nevnes at ordføreren på et møte på Åsvang skole den 24. f. m. har forelagt søknaden for grunneierne. De var alle av den oppfatning at reguleringen ville medføre store skadevirkninger.

Herredstyret har foretatt en vurdering av de skadevirkninger som foreligger og er etter dette kommet til at det må fraråde den foreliggende søknad om regulering av Rysntjern. Man er klar over at reguleringen vil medføre fordeler for reguleringsforeningens medlemmer og henviser for såvidt til ingeniør Lems uttalelse av 7. januar d. å., men er av den oppfatning at skadevirkningene er så betydelige at tillatelse allikevel ikke bør gis.

Reguleringsforeningen er av den oppfatning at det ikke skulle være nødvendig med konsesjon etter vassdragsreguleringsloven, jfr. dens § 3 nr. 2d) og har derfor søkt om tillatelse etter vassdragslovens § 62. Herredstyret kan ikke være enig i dette syn. For det første er man i tvil om hvorledes beregningen av kraftøkningen skal foregå når det gjelder en regulering hvor reguleringsperioden strekker seg over flere år. Det er vel et spørsmål om man ved utformingen av vassdragsreguleringslovens § 3 nr. 2d) har tenkt på slike reguleringer. For det annet er man av den oppfatning at det i dette tilfelle vil være nødvendig med konsesjon fordi reguleringsforetagendet rammes av bestemmelsen i vassdragsreguleringslovens § 3 nr. 2a). Isgang og kjøving og derav følgende oversvømmelser vil etter herredstyrets mening medføre at etter stedforholdene betydelige arealer av dyrket eller dyrkbar jord, naturlig eng og havnegang vil lide skade. Man er derfor av den oppfatning at reguleringen ikke kan gjennomføres uten konsesjon etter vassdragsreguleringsloven.

For det tilfelle at myndighetene skulle komme til at reguleringsforeningen bør få tillatelse til regulering av Rysntjern, vil herredstyret peke på de mulige andre alternativer for reguleringen som ingeniør Lem har vært inne på i sine skrivelser av 7. og 29. januar d. å. Disse alternativer er ikke nevnt i reguleringsforeningens søknad og foreligger således ikke til behandling nu. Herredstyret finner derfor ikke grunn til i dette vedtak å ta noe standpunkt til disse muligheter, men mener at det kunne være grunn til å undersøke dem nærmere. Dette gjelder både forholdet mellom meromkostningen ved utbyggingen og de fordeler som kunne oppnås i forbindelse med utnyttelsen av vannet i fallene mellom Fleinsendin og Strandefjord og det gjelder spørsmålet om hvorledes det ville stille seg med skadevirkninger i Rysnas dalere under disse alternativer.

For det tilfelle at konsesjon skulle bli gitt i samsvar med reguleringsforeningens søknad av 31. juli 1956 vil herredstyret be om at det i konsesjonsvilkårene blir inntatt bestemmelser om følgende:

- a) På grunn av de store skadevirkninger reguleringen må antas å ville medføre bør konsesjonsavgiften til kommunen settes til lovens maksimum.
- b) Konsesjonæren tilpliktes å legge om stølsvegen til Herredalsstølen hvor dette er nødvendig for å unngå utgraving og for å hindre at broer over elven blir tatt av isen. Hvis det etter en slik omlegging allikevel skulle inntreffe skader på vegen med broer, må reguleringsforeningen sørge for at vegen igjen blir satt i full stand før stølstiden om sommeren.
- c) Konsesjonæren tilpliktes å innbetale et beløp til Vang kommune til jordbruksfond som etter herredstyrets bestemmelse anvendes til fremme av jordbruk i distriktet.
- d) Konsesjonæren tilpliktes å utsette settefisk i Rysnavassdraget hvis og i den utstrekning Landbruksdepartementet finner det kan være til nytte.
- e) Konsesjonæren tilpliktes å oppføre og vedlikeholde gjerde langs Rysna elv i den utstrekning det vil være nødvendig for å

hindre kreaturers overgang over elven. Mulig tvist i forbindelse med denne bestemmelse må kunne avgjøres ved skjønn som avholdes når reguleringen er tatt i bruk.

- f) Det må inntas bestemmelse i manøvreingsreglementet om at konsesjonæren må være tilpliktet å tappe en viss minimumsvannføring når dette er nødvendig for å skaffe vann til kreaturer, gårdsbruk og husholdning. I motsatt fall må reguleringsforeningen tilpliktes å skaffe de interesserte vann på annen måte.
- g) Det er en alminnelig erfaring at skjønnretten har vanskelig for å bedømme på forhånd hvorledes skadevirkninger som kjøving, isgang og derav følgende oversvømmelser vil arte seg. Når det fastsettes erstatning for slike skadevirkninger, viser det seg ofte siden at erstatningene er uforholdsmessig små i forhold til den virkelige skade. Det er da som oftest vanskelig å få rettet på slike misforhold, fordi skjønnrettens skjønnsmessige vurderinger etter gjeldende bestemmelser må forutsettes å være endelige. Det bør derfor etter herredstyrets mening inntas bestemmelse om at den endelige erstatningsfastsettelse til grunneierne i dette tilfelle blir å utstå inntil man har fått sett virkningene av reguleringen.
- h) Konsesjonæren tilpliktes å kanalisere elven der elven går gjennom dyrkbar og dyrket mark.

Konklusjon:

Herredstyret fraråder at Foreningen til Bagnavassdragets Regulering får konsesjon på regulering av Rysntjern i Vang i samsvar med sin søknad av 31. juli 1956.»

Ingeniør A. H. Lems uttalelse av 7. januar 1957 er sålydende:

«Jeg viser til konferanse på mitt kontor den 19. desember, og har etter Deres anmodning gjennomgått den foreliggende konsesjonsøknad vedr. ovennevnte regulering.

Av søknaden fra Foreningen til Bagnavassdragets Regulering, datert 31. juli 1956, fremgår det at magasinet i Rysntjern er tenkt som et reservemagasin som skal tappes i vannfattede år. Det gjøres så stort (36 mill. m³) at det kan samle opp ca. 3½ års nedbør, uten at der slippes noget vann ut.

Reguleringen vil bevirke at sommervannføringen i Rysna blir betydelig redusert. En større del av nedbørsfeltet (9,4 km²) vil bli stengt av, og dessuten mister man den naturlige regulering av vannføringen som skjer i Rysntjern. Det gjenværende nedbørsfelt er imidlertid så stort at jeg ikke anser det sannsynlig at der kan bli for lite vann om sommeren for kreaturer, gårdsbruk, husholdning etc. Om elven vil danne gjerde for kreaturer, er mere tvilsomt. Her spiller selvsagt terrengforholdene stor rolle, og da jeg ikke har foretatt befaring langs elven, kan jeg ikke uttale meg med sikkerhet om dette spørsmål.

I vannfattede år, når det om vinteren blir aktuelt å tappe magasinet, vil vannføringen selvsagt øke meget betydelig ut over det normale for årstiden. Der foreligger ikke nærmere opplysninger fra Foreningen til Bagnavassdragets Regulering om hvorledes tappingen kommer til å foregå, men det sannsynlige er vel at man venter lengst mulig med å begynne tappingen av reservebeholdningen.

Vannsituasjonen er jo vanligvis mest prekar på efterjuls vinteren, og i gitt tilfelle kan situasjonen bli den at hele magasinet blir tømt i løpet av noen få måneder. Regner man med en tappetid på 3 måneder, fra midten av januar til midten av april, vil da den gjennomsnittlig vannføring bl. ca. 4,7 m³ pr. sekund. Tappingen vil begynne på et tidspunkt da elveleiet vanligvis er islagt, og følgen vil bli at isen brytes opp, og svære isganger vil oppstå. Isdammer kan bli bygget opp og forårsake oversvømmelser. Skadevirkningene av disse følger av reguleringen kan jeg ikke vurdere, da jeg ikke kjenner terrenforholdene, men oppsitterne langs Rysna gjør sikkert rett i å betrakte reguleringen som uheldig i flere henseender.

Jeg vil her peke på en annen løsning som straks springer i øynene ved studium av gradteigskartet, nemlig å tappe Rvsntjern nordover mot Remmiskintjern. O.r.sakf. Tank nevnte at denne mulighet også var påpekt av ordføreren i Vang, og jeg synes den har meget for seg. Riktignok blir den adskillig dyrere å gjennomføre, men på den annen side vil man i fremtiden kunne nyttiggjøre vannet også i de øvre fall i Østre Slidre, når disse blir utbygget. Selv om en slik løsning muligens må ansees som overføring til annet vassdrag, skulle konsesjonen neppe støte på motstand, såfremt oppsitterne langs Rysna og Vang kommune går inn for denne.

Det kan være av interesse å undersøke hvad Reguleringsforeningen vinner ved regulering av Rysntjern. Jeg setter ved beregningen det uregulerte vinteravløp fra Rysntjern til 1 mill. m³ som angitt i søknaden. Sommer vannføringen i Bægna er så rikelig at avskjæringen av Rysntjerns lille nedbørfelt ikke spiller noen praktisk rolle i sommerhalvåret. Den årlige vannmengde som samles i Rysntjern, vil derfor nesten i sin helhet kunne utnyttes til økning av kraftproduksjonen i anleggene. Den betinger ingen forandringer ved anleggene og verdien av økningen betyr et netto tillegg til anleggenes inntekter.

Ved tapping av Rysntjern gjennom Rysna vil gjennomsnittlig 9 mill. m³ hvert år kunne nyttiggjøres til øket produksjon av vinterkraft. Den samlede fallhøyde i de fall som for tiden regnes som nyttbare fra Ryfoss til Hellefoss, utgjør 279,71 m, hvorav det vesentligste er utbygget, og andre utbygninger er aktuelle. Jeg regner derfor med en fallhøyde som ovenfor, 279,71 m. Med en tappetid om vinteren på 104 døgn økes vannføringen med 1 m³/sek. Dette gir i samtlige fall en kraftøkning på

$$1,0 \times 279,71 \times 10 = 2797 \text{ HK.}$$

svarende til 2060 kW i 104 døgn.

Den hertil svarende kraftmengde blir $2060 \times 2500 = 5\,150\,000 \text{ kWh.}$

Den virkelige verdi av denne kraftmengde er vanskelig å beregne, da den for en stor del blir brukt direkte i industrielle virksomheter. Samkjøringen beregner for vinterkraft 3,4 øre pr. kWh. Trekker man fra foroverføringsavgift, skulle det ikke være urimelig å sette kWh-prisen til 3 øre.

Verdien av den økte kraftproduksjon skulle da for Reguleringsforeningen eller dens medlemmer beløpe seg til:

$$5\,150\,000 \times 0,03 = \text{kr. } 154\,500 \text{ pr. år.}$$

Herfra må da trekkes forrentning og amortisasjon av anleggskapitalen. Settes disse ut-

gifter til 7 pst. p. a., så utgjør dette, beregnet på grunnlag av ingeniør A. B. Berdals overslag av 11. juli 1956, (kr. 400 000) kr. 28 000 pr. år.

Netto-inntekten av reguleringen av Rysntjern kan da settes til kr. 126 500 årlig.

Ved overføring av Rysntjern til Remmiskintjern vil vannet også kunne utnyttes i høyere liggende fall. Jeg kjenner ikke de planer for utbygging i Rauddøla, Storåni og Dalsåni m. v. som kan tenkes å komme til utførelse, men en undersøkelse på kartet tyder på at det her kan være mulighet for utnyttelse i meget betydelige fallhøyder.

Regnes eksempelvis med 350 meter i tillegg, får man en økning i kraftproduksjonen i disse fall på ca. 6 450 000 kWh beregnet på samme grunnlag som foran. Det svarer da til en økt årsinntekt på kr. 193 000 i tillegg til det man oppnår ved tapping gjennom Rysna.

Selv om anleggsutgiftene ved tunnel nordover blir betydelig større, muligens kr. 2 000 000 i alt, synes dette for meg å være den teknisk og økonomisk riktige løsning. Det vil ved bedømmelsen herav være avgjørende hvorledes man vurderer aktualiteten av utbygging i Østre Slidre. Dette har selv sagt Reguleringsforeningen bedre forutsetninger for enn meg, men jeg mener at denne løsning bør drøftes, såfremt grunneierne og Vang kommune på grunnlag av foranstående, finner at dette vil være en fordel for bygden.»

Og hans uttalelse av 29. s. m. lyder slik:

«I radioen var det for kort tid siden en melding om reguleringen av Rysntjern. Det ble sagt at der blev drøftet 2 alternativer, tapping sydover eller tapping nordover. Jeg har ikke hørt noe om hvilket alternativ Vang kommune helst vil ha, men til støtte for alternativet «tapping nordover» vil jeg nevne en annen ting som bør påpekes i forhandlinger med Reguleringsforeningen, nemlig:

Såfremt tappetunnelen føres nordover, bør det undersøkes om den kan følge en slik trase at man kan få en forbindelse mellom tunnelen og bekkene fra Meatjern og Langetjern. På den måte kan avløpet fra disse maganiseres i Rysntjern, og nedbørfeltet til dette økes med ca. 80 pst. Magasinet blir da fullt ca. 2det hvert år, og utnyttes altså i langt høyere grad. Den påregnelige kraftøkning blir følgende også øket. Når jeg anfører 80 pst. økning av nedbørfeltet, forutsetter jeg at kartet er riktig og at Kvitetjern som er vist med avløp i to retninger kan stenges i nordenden slik at hele avløpet går sydover. Hvis der er interesse for en slik løsning skal jeg gjerne se nærmere på den.»

Elektrisitet skontoret for Hedmark og Oppland har i påtegning av 30. mars 1957 uttalt seg slik:

«Reguleringsforeningen søker om tillatelse til 20 meters senkning av Rysntjern. Det magasin som da oppnås utgjør 36 mill. m³, som tilsvarende 3½ års tilsig fra nedslagsfeltet til Rysntjern. Det er altså her tale om en meget stor overregulering.

En må forutsette at dersom reguleringsforeningen skal kunne utnytte denne store overregulering på en for seg hensiktsmessig måte, kan det komme på tale å slippe hele magasinet i løpet av f. eks. 3 vintermåneder i vannfattige år. Vang kommunes rådgiver i

denne sak, ingeniør Lem har pekt på dette, og Elektrisitetskontoret må si seg enig i herr Lems uttalelse her. En må altså regne med en vannføring enkelte vintrer på ca. 4,5 m³/sek i Rysnelven, og dette kan etter vår mening utløse store isganger nedover Rysndalen. Dette forhold bør nærmere undersøkes før eventuell reguleringstillatelse blir gitt.

Herr Lem har pekt på en mulighet for å overføre Rysntjerns magasin til Øystre Slidre elven. Elektrisitetskontoret mener denne plan har meget for seg. Vannet ville da komme ned i Olevatn. Vi mener at den overregulering med dermed følgende forsert tapping enkelte år ikke ville gjøre nevnte skade denne veien.

I Øystre Slidre har en flere betydelige fallstrekninger, som etter alt å dømme vil bli utbygget forholdsvis snart. En kan nevne Kalvedalsfossene (200 meter), Dalsfossen (160 meter) og fallet Heggefjord — Volbufjord (55 meter), tilsammen blir dette over 400 fallmeter. Et reservemagasin på 36 mill. m³ i dårlige vannår ville bli av meget stor verdi for disse kraftkilder.

Elektrisitetskontoret må si seg enig i Vang kommunestyres henstilling om at spørsmålet om overføring av Rysnafeltet til Øystre Slidre bør undersøkes og kostnadsberegnes før det blir tatt standpunkt til den foreliggende søknad.»

Fylkesmannen i Oppland slutter seg til denne uttalelse, jfr. påtegning av 8. april 1957.

Inspektøren for ferskvannsfisket viser i sin ekspedisjon av 10. januar 1957 til følgende uttalelse fra fiskerikon-sulenten for Det Østenfjelske datert 12. desember 1956:

«Jeg kjenner ikke til fiskeforholdene i Rysntjern, eller om det overhode er fisk i tjernet. Av kartet ser det ut til at gyteforholdene (gyteelvene) ikke kan være av nogen særlig utstrekning.

Vannet er ganske dypt jevnt over, så noen stor produksjon kan en i tilfelle ikke regne med her, samtidig som vannet ligger svært høyt.

Imidlertid bør en ta et forbehold i betingelsene for reguleringene at konsesjonæren tilpliktes årlig utsetting av yngel eller settefisk, såfremt dette ved senere undersøkelser skulle vise seg å være nødvendig.

Med hensyn til sperregitter foran tappetunnel bør en slik anordning pålegges konsesjonæren såfremt dette skulde vise seg å være nødvendig.»

I en eventuell tillatelse foreslår fiskeriinspektøren slik betingelse tatt inn:

«Til fremme av fisket i Rysntjern plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

For å hindre fisk i å bli ført ut av tjernet, plikter konsesjonæren dersom departementet finner det nødvendig, å bygge og vedlikeholde gitter eller annen sperreanordning foran tapelukene.»

Hovedstyret oversendte Reguleringsforeningen med brev av 7. mai 1957 ingeniør A. H. Lems utredning til uttalelse og man mottok følgende svar datert 31. august 1957:

«Vi har sett nærmere på det spørsmål ingeniør Lem reiser om å føre vann fra Rysntjern i Rysnas nedslagsfelt nordvest-over til Remmiskintjern i Olevatns nedslagsfelt gjennom en ca. 800 meter lang tunnel. Et slikt anlegg vil ikke kunne bygges uten at man får vei frem. Denne vil bli ca. 12 km lang. Allikevel vil det bli meget vanskelige arbeidsforhold.

Vi regner at meromkostningene vil bli ca. kr. 1 000 000. Et slikt tilleggsutlegg vil gjøre reguleringen av Rysntjern ulønnsom.

Efter samtaler vi har hatt må vi også slutte at folk bosatt i Rysnas nedslagsfelt nødig vil miste vannet fra Rysntjern.

Vi tør anmode om at konsesjon blir gitt oss overensstemmende med vår søknad av 31. juli 1956.»

Dessuten foreligger denne uttalelse fra Reguleringsforeningen datert 23. september 1959:

«Under henvisning til vår søknad av 31. juli 1956 om regulering av ovennevnte Rysntjern, vil vi gjerne bekrefte senere samtaler hvorved vi meddelte at man i vår forening ikke hadde noe imot at Hovedstyret setter inn de betingelser i manøvreringsreglementet, som man finner rimelig, for å hindre at isvanskeligheter oppstår i Rysna elv under tappingen av regulert vann fra Rysntjern.

Vi håper denne meddelelse vil gjøre det lettere for det ærede Hovedstyre å avslutte behandlingen av vår konsesjonssøknad. Vi tenker litt på om det skulle være mulig å få benyttet noe av vannet fra Rysntjern allerede i sesongen 1959—60, som jo ser ut til å ville bli meget vanskelig.»

Hovedstyret skal bemerke:

F.B.R. er inntil nå meddelt konsesjoner på ca. 633,2 mill. m³ magasin i Begna og det meste er utbygd — eller under utbygging — i alt ca. 579,4 mill. m³. Det gjenstår ca. 20 mill. m³ i Ylja, reguleringen av Aurdalsfjord samt av Bjonevatn og Samsjøen i Adal.

De tre sistnevnte er nylig gitt, jfr. kgl. resolusjon 25. april og 4. juli f. å. Yljareguleringen kan ikke rasjonelt utnyttes uten i forbindelse med utbygging av et større fall i vassdraget og fullførelsesfristen ble ved departementets bestemmelse av 28. september i år satt til 20. februar 1964.

Den regulerte vassføring ved utløpet av Aurdalsfjord er noe over 50 pst — ca. 30 m³/sek — av den gjennomsnittlige årlige og ca. 58 pst. — eller ca. 8,5 m³/sek — for Raudøla ved utløpet av Volbufjord.

Reguleringsforeningen søker nå om tillatelse etter vassdragslovens § 62 til å senke Rysntjern 20 m til kote 1412,00. Magasinet — 36 mill. m³ — rommer ca. 4½ års normaltilsig og tenkes brukt som reserve i vannfattige år. Det er derfor vanskelig å fastsette vassføringsøkningen, men man antar at den etter lovens forutsetning vil tilsvare ca. 0,45 m³/sek. En slik øking gir en kraftmengde på ca. 1 280 nat.-hk i utbygde fall og ca. 1 480 nat.-hk i nyttbare fall hvorav ca. 510 nat.-hk

er øking i Bagnfallet medregnet Storbrofoss). Man tar forbehold om å kunne revidere disse beregninger senere.

Reguleringen er konsesjonspliktig bl. a. i henhold til reguleringslovens § 3 pkt. 2d.

Skader og ulemper.

Selve Rysntjern ligger i goldt høyfjell så skadevirkninger her av noen betydning kan man vanskelig tenke seg. Det blir i første rekke spørsmål om virkningene av tappingen nedover i Rysndalen.

Vang herredsstyre som går imot søknaden, fremholder hva dens tekniske konsulent ingeniør A. H. Lem peker på, at magasinet må påregnes tappet fra ca. 15. januar til ca. 15. april i et dårlig vannår. Det befryktes å oppstå svære isganger og oppbygging av isdammer som kan forårsake oversvømmelser. Herredsstyret frykter også for kjøving ved innskrenket vassføring en stor del av vinteren når magasinet står avstengt, og isgang med oppstuvning og oversvømmelse når vårfloppen kommer. Herredsstyret legger dessuten meget stor vekt på at 13 bruk i dalen er helt eller delvis avhengig av elva til vannforsyning og at det samme gjelder 30 stølsbruk i sommer-tiden lenger oppe i Rysndalen. For øvrig pekes det på fisket i elva, at det blir stor ulempe ved gjerdehold langs den og at en mindre vassføring vil senke grunnvannstanden med den følge at veksten blir skadet. Det er videre nevnt at stølsveien til Herredalsstøl står i fare for å bli utgravd enkelte steder og at det er risiko for at isen på denne strekning kan ta tre bruer over elva.

Etter det som foreligger — bl. a. også etter befaringer av Hovedstyrets ingeniører i desember 1958 og februar 1959 og sommeren 1957 — er det på det rene at det særlig nedenfor Dal er forholdsvis meget dyrket mark langs elva, som ligger utsatt til. Hovedstyret finner det også overveiende sannsynlig at en vintertapping vil medføre oppvatning og oversvømmelse av dyrket mark særlig nedenfor Dal og Belsheim ved is- og sarrproduksjon i de overforliggende fallstrekninger. Det dreier seg her om flate strekninger åker, slåttemark og beitemark i en høyde av 0,30—1,40 m over elva. Hovedstyret finner det derfor ikke tilrådelig å tillate at det slippes reguleringsvann ned Rysna i vintertiden.

Ved en nærmere hydrologisk undersøkelse viser det seg at regulert vassføring, eksempelvis fra Strandefjord, i et dårlig vannår ligger over tilsiget mellom ca. 1. september og ca. 1. mai således at det i denne tid trengs tilskudd fra magasinet ovenfor. I ekstremår er lågvassperioden atskillig lengere. Den kritiske tid for isvanskeligheter antar man

faller mellom ca. 15. november og ca. 15. mars. Det er derfor en mulighet for å få Rysntjerns lagringsmagasin på 36 mill. m³ ned ved høst- og vårtapping over tilsammen ca. 4 måneder.

De betenkeligheter som er kommet fram om isulemper ved avstengt magasin faller i det vesentlige bort ved et eventuelt pålegg om at vassdragets lågvassføring ikke må forminskes. Så vidt det kan ses av uttalelsene skulle dette også sikre gårdsbrukene den nødvendige vannforsyning. Hovedstyret mener de øvrige skadevirkninger ikke kan være avgjørende. Stølsveien som er nevnt ligger for største delen i betryggende avstand fra elva, og bruene må antagelig forsterkes for anleggstransporten.

Man nevner at Rysntjerns nedbørfelt utgjør under $\frac{1}{4}$ del av Rysnas felt ved Dal og eventuelt skade på vekst som følge av senket grunnvannstand må derfor bli liten.

Det er som det ses brakt inn forslag om å se nærmere på muligheten av å føre Rysntjern nordover med tanke på fremtidig utnyttelse av vannet i Raudøla. Det anføres et tall her — 6,45 mill. kWh — som merytelsen vil tilsvare i fremtidige utbygginger. Fremlegget har vært kommentert av Reguleringsforeningen som i begge tilfelle representerer reguleringsinteressene. Den antyder en meromkostning på 1 mill. kroner og går imot planen. Hovedstyret mener det er betydelige fordeler som vinnes ved tapping nordover, men det er fremtidig innvinning, og avskrivning m. v. av anlegget etter den foreliggende plan kan være kommet langt før fallene i Raudøla blir bygd ut. Dessuten er det for Hovedstyret ikke minst hensynet til dalen som veier tyngst. Det er etter forholdene ikke uvesentlige jordbruksinteresser som er interessert i vannforsyning fra elva og Hovedstyret finner det ikke tilrådelig å avskjære den Rysntjerns nedbørfelt.

Med de forbehold som er nevnt og som man skal komme tilbake til nedenfor, finner Hovedstyret at fordelene er overveiende, jfr. reguleringslovens § 8, og vil anbefale tillatelse gitt på de i vedlagte utkast oppstilte betingelser.

Om betingelsene bemerkes:

Konsesjonstid, post 1 og *innløsningsrett*,
post 2.

Man foreslår at reguleringstillatelsen, som ved Otrøvatn og Olevatn m. v., blir gitt på ubegrenset tid for kommuner, men begrenset til 50 år for private felleiere og med vanlig hjemfalls- og innløsningsrett for staten til de privates andeler i reguleringsanlegget.

Årlige avgifter, post 3.

Vang herredsstyre krever lovens maksimumssats i tilfelle konsesjon blir gitt.

Med de kraftig innskrenkende bestemmelser som er foreslått i manøvreringsreglementet — se nedenfor — mener Hovedstyret at grunnlaget for kommunens krav er falt bort og at det er naturlig å trekke en sammenligning med andre reguleringer i Vang så som Otrøvatn (kgl. resolusjon 4. juli 1958) og ytterligere regulering av Olevatn (kgl. resolusjon 8. juni 1956) hvor avgiften til kommuner ble fastsatt til kr. 2,50 pr. nat.-hk og det gjaldt magasiner i 900—1000 m høyde med både oppdemming og senking. I betraktning av at skadevirkningene i dette tilfelle berører mere fast bosetting og kommunen selv ikke vil få nytte av reguleringen til kraftproduksjon er Hovedstyret kommet til at kommunavgiften bør settes høyere her og foreslår den satt til kr. 3,50 pr. innvunnen nat.-hk.

Til staten foreslås kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Veier og bruer, post 11.

Vang herredsstyre hevder at stølsveien til Herredalsstølen ligger utsatt til for graving av elva og isgang og at tre bruer på denne strekning kan bli tatt av isen i forbindelse med vintertapping og vårflom. Vang krever derfor veien omlagt stedvis for å hindre dette.

Hovedstyret finner at risikoen ikke er så stor nå og vil foreslå det vanlige vilkår, men med tilføyelse om plikt for konsesjonæren til å legge om veien hvis den skulle bli berørt.

Fisket, post 13.

Vang herredsstyre krever at konsesjonæren tilpliktes å utsette settefisk i Rysnavassdraget, hvis og i den utstrekning Landbruksdepartementet finner det kan være til nytte.

Fiskeriinspektøren foreslår utsetting i Rysntjern og Hovedstyret har oppstilt vilkår i henhold til dette forslag.

Kraftavgivelse, post 18

er betinget som vanlig med inntil 10 pst. til kommuner og inntil 5 pst. til staten. Årsenergien kan kreves avgitt på ned til 5 000 brukstimer.

Fløtingen, post 20.

Fløtingsvannet kan med hjemmel i reguleringslovens § 19 i alle tilfelle forlanges avgitt, men Hovedstyret foreslår at det vanlige vilkår tas med i samsvar med de øvrige tillatelser i Begnavassdraget.

Sikkerhetsstillelse, post 21.

Hovedstyret foreslår at beløpet settes til kr. 10 000.

Vang herredsstyre har forlangt at konsesjonæren blir pålagt å oppføre og vedlikeholde gjerde langs Rysna der det er nødvendig for å hindre kreaturene i å gå over elva. Hovedstyret viser her til reguleringslovens § 16, pkt. 3 hvoretter skjønnet kan treffe bestemmelse om tiltak eller ytelser som helt eller delvis gjenoppretter skaden. Man finner det også riktig at skjønnet i henhold til denne bestemmelse avgjør spørsmålet om kanalisering for å verne dyrket mark langs elva.

For øvrig må skjønnet følge de vanlige retningslinjer etter lovens § 16 ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet.

Hovedstyret har ved utformingen av manøvreringsreglementet tatt hensyn til jordbruksinteressene ved innskrenkning i tappingen fra magasinet og finner derfor ikke grunnlag for å foreslå opprettet jordbruksfond. Det nevnes i denne forbindelse at Vang er tilstått kr. 50 000 til slikt fond ved kgl. resolusjon 14. juli 1950 på regulering av Olevatn og Fleinsendin og videre er det også betinget kr. 50 000 til Vang og Årdal kommuner i forbindelse med ytterligere regulering av Tyin og Torolmen, jfr. kgl. resolusjon 18. april 1958.

Tunnellengden er ca. 165 m og anleggsarbeidene blir av beskjedent omfang og varighet. Man antar derfor at det ikke er adgang til å pålegge konsesjonæren ytelser til midlertidig forsamlingslokale, almendannende virksomhet og geistlig betjening.

De øvrige betingelser antas ikke å trenge nærmere begrunnelse.

Manøvreringsreglement.

Av hensyn til isvanskelighetene finner Hovedstyret det ikke tilrådelig å slippe vann utover lågvassføringen på den mest kritiske tid og foreslår helt forbud mellom 15. november og 1. mars. Det er ønskelig at tappingen deretter øker gradvis og full tapping, som ikke bør overstige 3,5 m³/sek, tillates først fra 15. mars.

Av hensyn til interesser nedover i Rysndalen er det tatt med påbud om slipping av lågvassføringen og at flomvassføringen så vidt mulig ikke må økes. Dessuten er tatt inn påbud om slipping av fløtingsvann.

Manøvreringsreglementet foreslås gjort gjeldende inntil videre.

Utkast vedlegges.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 25. november 1959.»

Departementet er enig med hovedstyret i at søknaden må bli å behandle etter

reglene i vassdragsreguleringsloven av 14. desember 1917.

Når det gjelder spørsmålet om å føre Rysntjern nordover med tanke på fremtidig utnyttelse av vannet i Raudøla, slutter man seg til det hovedstyret har anført.

Hovedstyret har foreløbig beregnet kraftøkningen ved reguleringen til 2 760 naturhestekrefter, fordelt med 1 280 nat.-hk i utbygde fall og 1 480 nat.-hk i nyttbare, men ikke utbygde fall, hvorav ca. 510 nat.-hk i Bagnfallet, Storbrosfoss medregnet. Det er da overensstemmende med vassdragsreguleringslovens bestemmelser regnet med en vassføringsøkning på ca. 0,45 m³/sek. På grunn av den betydelige overregulering som finner sted, vil foreningen kunne lagre vann i gode vannår og bruke vannet i dårlige år og på den måte utjevne produksjonen.

Omkostningene for reguleringsarrangementet er i 1956 beregnet til kr. 400 000.

Rysntjern ligger 1 432 m o. h. omgitt av ur, og det regnes ikke med skadevirkninger her. I vassdraget nedenfor antas det imidlertid å oppstå skader og ulemper av forskjellig slag. Disse er det gjort nærmere rede for i uttalelsene fra Vang herredsstyre og hovedstyret.

Hovedstyret finner det overveiende sannsynlig at vintertapping vil medføre oppvatning og oversvømmelse av dyrket mark og kan ikke anbefale at det tillates sluppet reguleringsvann i Rysna i vintertiden. Magasinet i Rysntjern regner hovedstyret med vil kunne tømmes om våren etter 1. mars og om høsten før 15. november.

For å begrense faren for isulemper ved avstengt magasin og for å sikre brukene og stølene den nødvendige vannforsyning, anbefaler hovedstyret at det gis pålegg om at vassdragets lågvassføring ikke må forminskes.

Med de forbehold hovedstyret har tatt an tar departementet at lovens betingelser for å gi den søkte tillatelse er til stede, og departementet vil i tilslutning til hovedstyret anbefale at konsesjon blir meddelt.

Hovedstyret har lagt frem følgende utkast til konsesjonsbetingelser:

«1.

Reguleringskonsesjon gis på ubegrenset tid. Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Dersom vassfall, som ikke tilhører staten eller norske kommuner deltar i reguleringen eller blir medeier i reguleringsanlegget, gjelder konsesjonen for dissés vedkommende i 50 år fra konsesjonens datum. Ved conse-

sjonstidens utløp tilfaller disse vassfallseieres andeler i reguleringsanlegget staten uten vederlag.

Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras uten Kongens samtykke.

Det utførte reguleringsanlegg eller andeler deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

I det 35. år fra konsesjonens datum skal staten kunne innløse de andeler i reguleringsanlegget som måtte tilhøre eiere for hvem reguleringstillatelsen er tidsbegrenset. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. år deretter ha samme adgang. Bestemmelsen om innløsning må være meldt reguleringsanleggets eier 5 år i forveien. Innløsningssummen blir å beregne under hensyn til at grunnstykker og rettigheter samt vassbyggningsarbeider og hus har en verdi svarende til hva de bevislig har kostet ved ervervelsen med fradrag for amortisasjon etter en amortisasjonstid av 50 år. For annet tilbehør beregnes den tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Anlegget skal ved innløsningen være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres i tilfelle tvist ved skjønn på statens bekostning.

Konsesjonæren plikter på sin bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

3.

For den øking av vasskraften som ved reguleringen tilflyter eiere av vassfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 3,50 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Økingen av vasskraften beregnes på grunnlag av den øking av vassføringen som reguleringen antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet med de tidligere bestående reguleringer. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen innvunne øking av vasskraften avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved reguleringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

4.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 3 og kontroll med vannforbruket, samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 18, skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

5.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år, etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For hver dag noen av disse frister uten tilatelse meddelt av departementet oversittes, erlegger konsesjonæren en løpende mulkt til statskassen av kr. 100.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at det er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusiv toll). I tilfelle tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

8.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anlegget og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde, eller helt eller delvis dekke utgiftene til, en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonæren og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og bruer, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veier og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten, for så vidt departemen-

tet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

Etter departementets nærmere bestemmelse plikter konsesjonæren å legge om stølsveien til Herredalsstøl på de steder der den måtte bli skadet eller brutt som følge av utgraving av elven.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

13.

Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk i Rysntjern.

For å hindre fisk i å bli ført ut av tjernet, plikter konsesjonæren dersom departementet finner det nødvendig å bygge og vedlikeholde gitter eller annen sperreanordning foran tappelukene.

14.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

15.

Vannslippingen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglement er fastsatt.

For så vidt vannslippingen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 200 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

16.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kartet som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

17.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

18.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

19.

Departementet kan under særlige omstendigheter gi en vassfalls- eller brukseier som ikke er medeier i reguleringsanlegget, tillatelse til å benytte driftsvann, som er innvunnet ved reguleringen, mot en årlig godtgjørelse til reguleringsanleggets eier. Denne godtgjørelse skal i tilfelle av tvist fastsettes av departementet.

20.

Reguleringsanleggets eier plikter å avgi vann i sådan utstrekning, at den alminnelige fløtning i vassdraget forulempes så lite som mulig ved reguleringen. Spørsmålet om hvilke forføyninger han skal treffe, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Skade eller ulempe for fløtningen, som ikke på denne måte avhjelpes, blir å erstatte overensstemmende med reguleringslovens § 16.

21.

For oppfyllelsen av de forpliktelser som ved anlegget eller dets drift pådras like overfor andre og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 10 000 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

22.

Det påhviler konsesjonshaveren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonæren skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir

berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anlegget i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Konsesjonshaveren har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdet.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

23.

Til skjønn i anledning av reguleringen skal skjønnsmenn oppnevnes av Kongen.

24.

Reguleringsanleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

25.

Reguleringskonsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringen kan medføre forpliktelser.

Hovedstyrets utkast til manøvreringsreglement lyder:

«1.

Rysntjern kan senkes 20 m til kote 1412,00.

Høyden refererer seg til bølt på høyre bredd ved utløpsoset med angitt høyde 1435,48 m o. h.

Reguleringsgrensen skal betegnes med et fast og tydelig vannstandsmerke som Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet godkjenner.

2.

I tiden 15. november til 1. mars er det ikke tillatt å tappe magasin vann, jfr. dog

2. ledd. Fra 1. mars åpnes luken gradvis til maksimum tapping 3,5 m³/sek. tidligst 15. mars.

Rysnas lavvassføring må dog ikke formins-kes til skade for andres rettigheter. Dens flomvassføring må så vidt mulig heller ikke forøkes.

For øvrig tappes det etter Reguleringsfor-eningens behov.

3.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i vassdraget nødvendige vann overensstem-mende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte regler.

4.

Det skal påses at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres, om det forlanges, regnmengder, temperatur m. v. Av protokol-len sendes hver måned avskrift til Hovedsty-ret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende de-partement. Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor dam-vokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

6.

Viser det seg at slippingen etter dette regle-ment medfører skadelige virkninger av om-fang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirknin-ger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endring av reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

1.

I brev til reguleringsforeningen av 29. de-sember 1959 meddelte departementet at det ville kunne foreslå for Kongen at det blir gitt tillatelse til å senke Rysntjern 20 meter i det vesentlige overensstemmende med hovedsty-rets forslag, og ha opplyst om foreningen i tilfelle ville kunne godta konsesjonsvilkårene og manøvreringsreglementet.

Fra Foreningen til Bægnavassdragets Re-gulering mottok man i den anledning følgen-de brev datert 27. januar 1960:

«Det ærede Departements ekspedisjon av 29. desember 1959 har vært behandlet hos oss. Vi returnerer vedlagt de oversendte dokumen-ter og tillater oss nedenfor å fremkomme med enkelte bemerkninger til disse.

a. B e t i n g e l s e n e s p u n k t 2. Med den depresiering av kronen som vi har opp-levet og opplever er det vel meget å for-lange at man skal bruke som innløsnings-sum etter 35 eller 45 år et beløp som fremkommer etter amortisasjon i dette tidsrom av den sum i kroner man opprin-nelig brukte til anskaffelse. Vi finner at det bør være gjenanskaffelsesverdien til enhver tid med fradrag av amortisasjon, som bør legges til grunn. Gjenanskaffel-sesverdien skulle vi anta passende kunne fastsettes ved skjønn, hvis innløsning av anlegget forlanges før konsesjonstidens utløp. Går man ikke frem på denne måten, vil man, hvis en depresiering av kronen finner sted i tiden fra anskaffelse til inn-løsning, få med delvis konfiskasjon å gjøre.

Vi tør be saken overveiet.

b. B e t i n g e l s e n e s p u n k t 13. Det er ikke fisk i Rysntjern såvidt vi har kunnet bringe i erfaring. Tjernet ligger 1 432 m o. h. med snebreer ned i vannet hele året, slik at dette må ha en meget lav temperatur, som ikke skulle tillate utvikling av fisk. Det er elven i Hæredalen og videre ned-over til hovedvassdraget som Vang her-redstyre nevner i sin uttalelse. Se nederst på side 4 i Hovedstyrets utredning. Vang herredstyres krav, se side 6 i Hovedsty-rets uttalelse under punkt d, baserer seg også på denne strekning.

Vi tillater oss å anmode om at første setning i punkt 13 tilføyes ordene «vass-draget nedenfor» foran ordet «Rysntjern». Annen setning ber vi helt strøket.

c. B e t i n g e l s e n e s p u n k t 18. A d mulig avgivelse av k o n s e s j o n s k r a f t. Skal det bli spørsmål om avgivelse av konsesjonskraft med kortere brukstid enn 8.760 timer pr. år, bes kraf-ten fortsatt forlanget avgitt minst etter den fordeling som gjelder for statskontrak-tenes med 6.000 timers brukstid, nemlig

1.950 kWh i tiden	15/5	—15/10
3.600 » » »	15/10	—15/4
450 » » »	15/4	—15/5

Allerede dette betyr en svær belastning på elveverk som de nedenfor Rysna lig-gende, idet disse hindres i å selge så meget kraft de ellers kunne om vinteren når det er bedre pris, men må levere tyngden av konsesjonskraften da. Det kan dreie seg om en betydelig nedsettelse av mulig-hetene til primakraftsalg, hvis ikke en skjønnsom fordeling blir foretatt når bruks-tiden settes under 8.760 timer. Avgjørel-sen blir mere trykkende jo kortere bruks-tiden er, hvis man ikke får energileverin-gen fordelt skjønnsomt over året. Forde-ling etter statskraftkontraktenes betin-gelser forekommer oss allerede å være me-get byrdefull for den klasse verk som skal utnytte vannet fra Rysna.

d. B e t i n g e l s e n e s p u n k t 19. Dette punkt har vi i tidligere korrespondanse angående konsesjonsbetingelser tillatt oss å fremholde bør gå ut. De som vil utnytte

- regulert vann, bør delta i de reguleringer som de vil utnytte, og da på like fot med andre.
- e. **Betingelsenes punkt 20.** Våren kommer sikkert så sent i 1432 meters høyde til Rysntjern og avstanden til nedenfor Strandefjord, hvor fløtingen begynner, er så lang at betingelsens opprettholdelse vil gi fløtingen fordeler den ikke har idag. Vi må be betingelsen strøket og tør gjøre oppmerksom på nedslagsfeltet til Rysntjern som er vel 9 km² eller bare ½ pst. av feltet til Aurdalsfjord.
- f. **Manøvreringsreglementets post 2** synes i annen setning å ha fått en antagelig ikke tilstrekkelig kategorisk form. Vi tillater oss å foreslå: «Fra 1. mars kan luken åpnes

Vi må også få lov til å nevne at etter manøvreringsreglementets post 2 synes tappingen av 3,5 sm³ kanskje å være begrenset til vårtapningen, men vi må vel etter premisset regne med at dette kvantum skal være maksimum også resten av året.

I den forbindelse vil vi gjerne gjøre oppmerksom på at det blir kort tappetid om våren, da vårtapningen vanskelig kan foregå utover 1. april av hensyn til medlemmene nedenfor Tvrifjord, hvis disse skal få nytte av den. Om høsten er det tiden 1. september til 15. november det mest gjelder. Det medfører neppe noen vanskeligheter å ta ned mere enn 3,5 sm³ i denne tiden uten skadevirkninger. All innhøstning er ferdig iallfall 15. september. Vi ber om å få en bestemmelse i reglementet om høsttapping, idet vi tillater oss å henvisse til at nedslagsfeltet ved første stølen i Hæredalen er ca. 25 km². Regnværslomvannføring her må antas å bli flere ganger større enn 3,5 sm³ ikke så sjelden. Ved den faste bebyggelse nede i dalen må den være ennå større, da nedslagsfeltet her blir omkring 50 km². Nærmeste sammenlignbare felt med målinger er Juvas nedslagsfelt med Vavatn (Hemsedal) 40,5 km². Største vannføring i de ni årene 1930—39 var 29 sm³.

- g. **Manøvreringsreglementets post 3** bes strøket under henvisning til det som er bemerket ovenfor under «e» angående fløtingen.

I tilfelle det ærede Departement skulle ønske ytterligere opplysninger i anledning det som er anført ovenfor, står vi gjerne til tjeneste. Vi vil være takknemlig for å høre fra Departementet om man finner å kunne etterkomme de anmodninger vi har tillatt oss å fremkomme med ovenfor.»

Foreningens brev ble forelagt for Hovedstyret, som i brev til departementet av 24. mars 1960 uttalte følgende:

«Til Reguleringsforeningens brev av 27. januar d.å. tillater Hovedstyret seg å bemerke:

Ad. a. Betingelsenes pkt. 2.

Reglene for innløsningssummens beregning er fastlagt i reguleringslovens § 10 pkt. 5, jfr. pkt. 4, og Hovedstyret oppfatter loven

slik at det ikke er adgang til å gå utenom hovedregelen i pkt. 4. Man tilføyer at bortsett fra bestemmelsen om amortisasjonstidens lengde er betingelsen på dette punkt gitt samme utforming som i Reguleringsforeningens samtlige reguleringstillatelser etter loven av 14. desember 1917.

Ad. b. Betingelsenes pkt. 13.

Vilkåret for utsetting av yngel m. v. i Rysntjern er oppstillet i henhold til forslag fra fiskeriinspektøren. Denne var — som det fremgår av Hovedstyrets brev av 27. november 1959 — ikkje kjent med fiskeforholdene i vatnet og heller ikke kjent med om overhode var fisk der. Etter det Reguleringsforeningen framholder, har Hovedstyret ikke noe imot at vilkår 13 endres som foreslått av F.B.R. Det skulle da få følgende ordlyd:

«Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement plikter konsesjonæren årlig å sette ut yngel og/eller settefisk i vassdraget nedenfor Rysntjern.»

Ad. c. Betingelsenes pkt. 18.

Reguleringsforeningen framkommer her med de samme anførsler som Glommens- og Laagens Brukseierforening framsatte i forbindelse med ytterligere regulering av Mjøsa, jfr. Hovedstyrets brev av 21. januar 1960. Hovedstyret mener nå som da at en slik fordeling som foreslått ville bety en større begrensning enn forutsatt i loven og kan ikke anbefale posten endret. Skal det skje en fordeling som nevnt, må det i tilfelle treffes avtale på frivillig grunnlag.

Ad. d. Betingelsenes pkt. 19.

Dette vilkår er oppstillet ved de fleste konsesjoner, således også ved Reguleringsforeningens tidligere konsesjoner. Hensikten med det er i særlige tilfelle å gi en vannfalls- eller brukseier anledning til å benytte reguleringsvannet uten å gå inn i reguleringen, f. eks. ved behov for en enkelt kort tids bruk for vassføringsøkningen.

Hovedstyret antar for øvrig av den tilsvarende lovbestemmelse, § 9 pkt. 7, kan gjøres gjeldende selv om den ikke er tatt inn som vilkår i konsesjonen.

Ad. e. Betingelsenes pkt. 20.

Forholdet til fløtingen er fastlagt i lovens § 19 som også gjelder uansett. Det er derfor ingen grunn til å stryke vilkåret og heller ikke post 3 i manøvreringsreglementet.

Ad. f. Manøvreringsreglementets post 2.

Hovedstyret har regnet med at Rysntjerns magasin skulle kunne tømmes i 2½ høstmåneder — 1. september til 15. november — og 1½ vårmåned — ca. 15. mars til 1. mai — med maksimum tapping 3,5 m³/sek. Det er særlig strekningen fra Dal og nedover til samløpet med Begna man må ta hensyn til med bestemmelse i reglementet om største tapping m. v. Ved Dal måtte man da regne med å få et midlere avløp i september og oktober på omkring 4,5 m³/sek og i november på ca. 4 m³/sek. Dette antas å være ca. 0,5 m³/sek. mere enn det midlere avløp sammesteds, f. eks. i flommåneden juni, men derimot 1,5—2 m³/sek. mindre enn det største juniavløp. Den midlere flom ved Dal ligger på omkring 7 m³/sek. — Det anføres at beregningsgrunnlaget er noe usikkert.

Da de utbygde fall nedenfor Tyrifjord til sammen bare utgjør ca. 41,2 m eller ca. ¼ av den samlede utbygde fallhøyde som kan nytte reguleringsvannet fra Rysntjern, finner Hovedstyret at hensynet til disse fall ikke bør tillegges avgjørende vekt, men som forholdene i det hele ligger an, anser Hovedstyret det forsvarlig å tillate at tappingen i høstmånede økes til maksimum 4 m³/sek. Herved forskyves ca. 1½ ukes vartapping til høsten.

Hovedstyret foreslår etter dette at manøvreringsreglementets post 2 gis denne ordlyd:

«I tiden 15. november til 1. mars er det ikke tillatt å tappe magasinvatn, jfr. dog 2. ledd. Når tapping finner sted — tidligst fra 1. mars — åpnes luken gradvis til maksimum tapping 3,5 m³/sek. tidligst 15. mars. Fra lavvassperioden inntreer om høsten og inntil 15. november kan tappes inntil 4 m³/sek. Rysnas lavvassføring må dog ikke forminskes til skade for andres rettigheter. Dens flomvassføring må såvidt mulig heller ikke forøkes.»

Behandlet i møte 21. mars 1960.

Departementet skrev derpå på ny til reguleringsforeningen 6. april 1960. Brevet gjen-gis:

«Foreningens brev av 27. januar d.å. har vært forelagt Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet, som etter å ha behandlet saken i hovedstyremøte 21. f. m., har avgitt uttalelse til departementet ved brev av 24. s. m. Gjenpart av hovedstyrets brev vedligger.

Departementet viser til hovedstyrets uttalelse, og vil etter omstendighetene kunne anbefale de endringer hovedstyret har foreslått i betingelsen post 13 og manøvreringsreglementets post 2.

I tilslutning til hovedstyrets bemerkninger om brukstiden ved avgivelse av konsesjonskraft, skal departementet tilføye at når loven bestemmer at kraften kan tas ut med en brukstid ned til 5 000 timer årlig, har det vært dette departements forutsetning at

kraften skal fordeles over hele året, idet man har gått ut fra at kommunene i sin alminnelighet vil ha bruk for noe kraft også om sommeren. Man viser i denne forbindelse til hovedstyrets uttalelse av 18. desember 1954, inntatt som bilag til Ot. prp. nr. 39 for 1958 om endring av vassdragsreguleringsloven, hvor det på side 61, annen spalte, er anført at uttaket etter hovedstyrets mening skal kunne skje med en brukstid som i alminnelighet må antas å svare til kommunenes behov. Departementet har i en tilråding om ytterligere regulering av Mjøsa gitt uttrykk for denne oppfatning. Departementet vil kunne ta inn en bestemmelse i konsesjonsvilkårene om at tvist om brukstidens fordeling over året, skal avgjøres av departementet, slik at nest siste avsnitt i post 13 blir sålydende:

«Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.»

Første punktum i betingelsen post 20 kan gis slik ordlyd:

«Dersom det kan skje uten uforholdsmessige utgifter eller arbeider, plikter reguleringsanleggets eier å treffe slike tiltak samt å avgi vann i slik utstrekning, at den alminnelige fløting i vassdraget forelmpes så lite som mulig ved reguleringen.»

Man skal be meddelt om den ærede forening etter det nå foreliggende vil kunne godta de oppstilte konsesjonsbetingelser.

I brev til departementet av 25. april 1960 meddelte reguleringsforeningen at departementet kunne regne med at betingelsene, slik som de nå var utformet, «vil bli godtatt av vår forening.»

Angående konsesjonsbetingelsene bemerkes:

Til post 3 bemerkes at den nytte reguleringen fører med seg i virkeligheten er større enn det kraftøkingen, beregnet etter lovens regler, gir uttrykk for, jfr. det som er anført på side 18, 3. avsnitt. Dette har man tatt hensyn til ved forslaget om satsen for kom-muneavgiften.

Post 11, første ledd, foreslås i samsvar med praksis i den senere tid gitt følgende ordlyd:

«Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier og bruer, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvist-tilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veier og bruer som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.»

Post 13 om fisket gis slik ordlyd som foreslått i hovedstyrets brev av 24. mars 1960.

Nest siste avsnitt i post 18 om konsesjonskraft og første punktum i post 20 om fløting gis slik ordlyd som foreslått i departementets brev til reguleringsforeningen av 6. april 1960, jfr. s. 72 foran.

Departementet finner ikke tilstrekkelig grunn til å kreve stillet sikkerhet for overholdelsen av konsesjonsbetingelsene m. m., og post 21 i hovedstyrets utkast til betingelser kan derfor utgå. De senere poster i utkastet rykker et nummer frem.

Siden hovedstyrets forslag til konsesjonsbetingelser ble avgitt er den vanlige bestemmelse om naturvern m. v. endret noe. Overensstemmende hermed foreslås 5. og 6. ledd i utkastets post 21 slått sammen til ett ledd, som gis slik ordlyd:

«Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hovedsål vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommune. Konsesjonshaveren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdet. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.»

For øvrig vises til hovedstyrets bemerkninger til de enkelte bestemmelser i utkastet.

Manøvreringsreglementets post 2, første ledd, gis slik ordlyd som foreslått i hovedstyrets brev av 24. mars 1960. Annet og tredje ledd blir som i utkastet.

Departementet anbefaler at reguleringstilatelelsen blir gitt på slike vilkår som foreslått av hovedstyret med de endringer som er omhandlet i tilrådingen. Manøvreringsreglement anbefales fastsatt overensstemmende med hovedstyrets utkast med den endring som er omhandlet i tilrådingen.

Industridepartementet

t i l r å d e r :

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Foreningen til Bægnavassdragets Regulering å foreta en regulering av Rysntjern i Vang herred, Oppland fylke, på de vilkår som er foreslått i Industridepartementets tilråding av 17. juni 1960.

Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringen i samsvar med de bestemmelser som er foreslått i Industridepartementets ovennevnte tilråding som gjeldende inntil videre.

30. Tokke—Vinjevassdraget.

(Fastsettelse av reguleringsbestemmelser for ytterligere statsregulering.)

Kgl. res. av 17. juni 1960.

Stortinget har i følge meddelelse fra dets presidentskap i møte 31. mai 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det fastsettes reguleringsbestemmelser for ytterligere statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget i Telemark fylke i samsvar med Industridepartementets tilråding av 8. april 1960 og det utkast til reguleringsbestemmelser som er tatt inn i denne.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 277 for 1959—60, som samsvarer med St. prp. nr. 121 for s. å.

De reguleringsbestemmelser som ligger til grunn for Stortingets vedtak er sålydende:

«I.

1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i 60 år regnet fra 8. februar 1957.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved reguleringene og overføringene erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,25 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 2,75 pr. nat.-hk. Dog skal avgiften for så vidt angår den økning i regulert vassføring som overføres til Vinjevassdraget til Totak medfører, være kr. 3 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lågvassføringen, som reguleringene og overføringene antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringene og overføringene innvunne økning av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved reguleringene og overføringene innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan innføres på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 14, skal for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Reguleringsanleggenes eier er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges reguleringsanleggenes eier etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelig forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan reguleringsanleggenes eier etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5.

Reguleringsanleggenes eier er forpliktet til å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget.

Reguleringsanleggenes eier skal stille kr. 100 000 til rådighet til almindennende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelser.

Reguleringsanleggenes eier er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Reguleringsanleggenes eier er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i fjerde ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom reguleringsanleggenes eier og arbeider når § 38 i lov om

husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsingsreglene i nevnte paragraf.

6.

Reguleringsanleggenes eier er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på Tokke kraftanleggs bekostning. Veger, bruer og kaier som anleggenes eier bygger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

Reguleringsanleggenes eier plikter å overta forskutteringen av omkostningene ved bygging av veggen Haugsæl—Myrstøyl for så vidt angår den del som skal dekkes av vegfondet (6/10).

7.

Reguleringsanleggenes eier er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

8.

Reguleringsanleggenes eier plikter etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement å sette ut yngel og/eller settefisk i de områder av Tokke—Vinjevassdraget som berøres av reguleringene og overføringene.

Dersom vedkommende departement finner det nødvendig og hensiktsmessig, plikter reguleringsanleggenes eier etter samme departements nærmere bestemmelse:

1. å anbringe fiskesperring foran tappeluker og tunnelinntak for å hindre utvandring av fisk under tappeperioden.
2. for fiskebestandens vedlikehold å treffe tiltak for å lette fiskens fremkomst til nye gyteplasser — for eksempel ved bygging av fisketrapper.
3. med års mellomrom å bekoste fiskeribiologiske undersøkelser i de berørte områder.

Reguleringsanleggenes eier plikter å refundere utgifter til forsterket jakt- og fiskeoppsyn i anleggstiden etter vedkommende departements nærmere bestemmelser.

9.

De neddemte områder ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye og/eller har over 8 cm stammediameter målt i 25 cm høyde.

Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal.

Etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement skal begrensede områder finryddes av hensyn til fisket eller når det finnes påkrevd av andre tungtveiende grunner.

10.

Før reguleringen tas i bruk, skal reguleringsanleggenes eier innbetale til vedkommende kommuner tilsammen kr. 150 000 som avsettes til fond, hvis renter etter nærmere bestemmelse av herredsstyrene anvendes til fremme av jordbruk i distriktet. Fondets fordeling mellom kommunene fastsettes av Landbruksdepartementet. For fondene skal utarbeides vedtekter som må godkjennes av Landbruksdepartementet.

11.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

12.

De som bor ved Kjela og Flothylelv skal varsles om flommer som ventes å gå over dammene i så god tid i forvegen som mulig ved oppslag på høvelige steder.

De partier av isen på magasinene som mister sin bæreevne p. g. a. reguleringene eller overføringene, skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten, innsirkles det svekkede parti med tau festet til påler som settes fast i isen med passende mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflaten på mellom 0,5 og 1,0 m.

13.

Reguleringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

14.

Reguleringsanleggenes eier er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

15.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at reguleringsanleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de derav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Reguleringsanleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

16.

Det påhviler reguleringsanleggenes eier i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Reguleringsanleggenes eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang, og arbeidet stanses.

Reguleringsanleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hovedsåvel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Reguleringsanleggenes eier plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

17.

Reguleringsanleggenes eier plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringene og overføringene fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak som skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med skjønnet etter reguleringslovens § 16, eventuelt § 19.

18.

Til skjønn i anledning av reguleringene og overføringene skal skjønnsmenn oppnevnes av departementet.

19.

Reguleringsanleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

20.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme om et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke reguleringene og overføringene kan medføre forpliktelser.

II.

De vassfalls- og brukseiere som benytter det ved reguleringen innvunne driftsvann, jfr. I, §§ 2 og 3, erlegger til statskassen en årlig godtgjørelse som for hvert år fastsettes av vedkommende departement etter følgende regler:

Som grunnlag benyttes den samlede anleggs-kapital omfattende undersøkelser og planlegging, utførelse av anleggene — herunder også grunn- og skadeserstatninger inkl. skjønnsutgifter, forføyninger til avvergelse av skader og ulemper og foranstaltninger for fløtningen, alt med tillegg av rentetap i byggetiden. Skulle det etter at anlegget er satt i drift påløpe engangsutgifter f. eks. til foranstaltninger for fløtningen eller til dekning av skader og ulemper, blir de å legge til kapitalen.

Av den til enhver tid bokførte kapital inkl. byggerenter beregnes renter etter den sats som Finansdepartementet bestemmer for hvert år. Som utgifter kommer dessuten avsetning til fornyelse eller amortisering etter de til enhver tid gjeldende regler, videre utgifter til administrasjon, drift og vedlikehold, årlige ulemper og skadeserstatninger, forsikring eller avsetning til sikringsfond, skatter m. v.

Det samlede beløp for året deles mellom de vassfallseiere som helt eller delvis har tatt det økte driftsvann i bruk. Delingen skjer i mangel av overenskomst ved skjønn overensstemmende med reguleringslovens § 9, punkt 4.

En vassfallseiers bestemmelse om å ta det innvunne driftsvann i bruk er bindende for den gjenstående del av reguleringstiden.

Godtgjørelsen erlegges ukrevd etterskuddsvis hvert års 1. mai, dog først 30 dager etter mottatt oppgave. Etter forfall beregnes 6 pst. rente. Godtgjørelsen inndrives ved utpantning.

Den vassfallseier eller bruker som ikke er legger skyldig reguleringsgodtgjørelse i rette tid er uberettiget til å benytte den regulerte vassføring.

Departementet kan kreve sikkerhet for godtgjørelsens erleggelse.

III.

Departementet kan under særlige omstendigheter, uten hinder av bestemmelsene i avsnitt II, gi en vassfalls- eller brukseier tillatelse til for et nærmere bestemt tidsrom å benytte driftsvann som er innvunnet ved reguleringen mot en godtgjørelse som i mangel av overenskomst fastsettes ved skjønn.

Departementet bestemmer i så fall i hvilken utstrekning reguleringsbestemmelsene for øvrig skal få anvendelse for vedkommende vassfalls- og brukseier.»

Mindre planendringer kan avgjøres av departementet uten foreleggelse for Stortinget.

Stortingets skog-, vassdrags- og industrikomité har forutsatt at de forskjellige alternativer for utnyttning av Bitdalsvatn blir nøye vurdert før arbeidet settes i gang. Likeså at det blir foretatt en nøye vurdering av ulempe i forhold til fordelene ved inntaket av de forskjellige småbekker. Departementet vil be meddelt hovedstyrets nærmere uttalelse herom før endelig avgjørelse treffes.

Når det gjelder den forskottering av omkostningene ved bygging av veggen Haugsæl—Myrstøyl som er omhandlet i reguleringsbestemmelsenes post 6, siste ledd, forutsetter komitéen at tilbakebetaling skjer etter hvert som ordinære bevilgninger til veggen blir vedtatt.

Komitéen har understreket betydningen av at det av hensyn til fisket og naturens utseende i den utstrekning rimelighet tilsier det blir bygget terskler (dammer) i vassdraget som blir tørrlagt på grunn av utbyggingen, og er — så fremt minnelig ordning ikke kan oppnås — enig med departementet i at det bør overlates til skjønnsretten å treffe bestemmelse om og i tilfelle hvor terskler skal bygges ut over dem det allerede er oppnådd enighet om.

Komitéen viser til det departementet har sagt i proposisjonen om hjemmel for avståelse av fallrettigheter m. v. og går ut fra at hovedstyret — hvor det kan være tvil om hjemmelen for avståelse er å finne i ekspropriasjonstillatelsen av 13. januar 1956 etter vassdragsloven eller i den nå omhandlede overføringskonsesjon — søker å komme til en minnelig ordning når det gjelder tiltak i anledning av skade for almene interesser og den enkelte.

Når det gjelder spørsmålet om den reviderte vassdragsreguleringslovs bestemmelser om justering av årlige erstatninger og avgifter skal gjøres gjeldende også for de tidligere reguleringer i vassdraget, erklærer komitéens flertall seg enig med hovedstyret og departementet i at spørsmålet ikke kan løses spesielt for Tokke-Vinjevassdraget, men må tas opp til alminnelig vurdering for alle statsreguleringer, og henstiller til departementet å utrede spørsmålet og legge det frem for Stortinget til avgjørelse. Departementet vil sørge for at spørsmålet blir utredet så snart som mulig.

Når det gjelder levering av kraft til reguleringskommunene henviser komitéen til at det i St. prp. nr. 1. Tillegg nr. 3 for 1956, vedtatt i Stortingets møte den 23. april 1956, er forutsatt at staten treffer en særavale med reguleringskommunene.

Departementet vil rå til at det blir fastsatt reguleringsbestemmelser overensstemmende med Stortingets vedtak.

Tilråding om fastsettelse av manøvreringsreglement vil bli fremmet så snart hovedstyrets forslag foreligger og er gjennomgått.

Industridepartementet

t i l r å d e r :

Det fastsettes reguleringsbestemmelser for ytterligere statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 17. juni 1960.

31. Kunstsilkefabrikken A/S.

(Tillatelse til å leie inntil 7 500 kW fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab).

Kgl. res. av 17. juni 1960.

Kunstsilkefabrikken A/S fikk ved kgl. resolusjon av 12. januar 1951 tillatelse til å leie inntil 7 500 kW fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1951 s. 6—7. Konsesjonen gjaldt til 1. januar 1960, og er således utløpt.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 18. mai 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 29. januar 1960 fra Kunstsilkefabrikken A/S om fornyet konsesjon på leie av inntil 7 500 kW fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab:

«I brev av 29. januar 1960 til hovedstyret har Kunstsilkefabrikken A/S, Notodden, søkt om fornyet konsesjon for bedriftens kraft-

leie fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab.

Søknaden er sålydende:

«Ved kgl. resolusjon av 12. januar 1951 er bestemt:

«I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates Kunstsilkefabrikken A/S å leie 7 500 kW fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementet tilråding av 12. januar 1951.»

Da konsesjonen er utløpet den 1. januar d.å., tillater vi oss å søke om å få den fornyet. I den anledning vedlegger vi kontrakt med Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab datert 14./23. februar 1950, med tilleggsavtale datert 6./7. oktober 1954. Dessuten vedlegges en erklæring fra vårt styre om at der med hensyn til bestyrelsen ikke er inntrådt noen sådan forandring at de lovbestemte betingelser for å erholde konsesjonen ikke lenger er tilstede.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Notodden bystyre har i møte den 25. mars 1960 enstemmig vedtatt å anbefale at den søkte kraftleiekonsesjon blir gitt.

Fylkesmannen i Telemark har i påtegning av 8. april 1960 til hovedstyret likeledes tilrådd at konsesjonen blir gitt.

Konsesjonen av 12. januar 1951 til Kunstsilkefabrikken på leie av inntil 7 500 kW fra Norsk Hydro var gjeldende inntil 1. januar 1960, og er således utløpet. Det søkes om fornyet konsesjon på leie av det samme kraftkvantum som før. Kraftleiekontrakten av 14. februar/23. februar 1950 er likeledes den samme kontrakt som lå til grunn for det tidligere leieforhold, dog gjelder nå et tillegg av 6. oktober/7. oktober 1954 til den nevnte opprinnelige kontrakt. I følge tilleggsavtalen vil kraftleiekontrakten kunne sies opp med 2 års varsel. Videre plikter bedriften ved kraftknapphet å koble ut sin elektrokjeler i det tidsrom Hydros egne elektrokjeler er utkoplet. Dessuten blir indeksregulering av kontraktens kraftpriser etter tilleggsavtalen «å regulere med samme proSENTSATS som Statens kraftpriser på Østlandet.»

Hovedstyret har ikke noe å bemerke til søknaden, og vil rå til at Kunstsilkefabrikken A/S gis fornyet konsesjon på leie av inntil 7 500 kW fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid leieforholdet måtte bestå, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som fastsatt i den nevnte, nå utløpne, kraftleiekonsesjon av 12. januar 1951 til Kunstsilkefabrikken A/S, herunder innbefattet vilkårene om norsk styre, kraftavståelse (10 pst.) til kommuner samt vilkå-

ret om en årlig avgift til staten av den kraft som gjennomsnittlig benyttes omfram kraft til dampfremstilling. Dog således at avgiften i tilfelle fastsettes til kr. 1,50 pr. kW og gjeldende fra og med 1960, mot før kr. 1 pr. kW. Avgiften etter kr. 1 pr. kW er betalt til og med året 1959. For 1959 var avgiften kr. 1 338,13.

Med hensyn til vilkåret «Norske tjenestemenn og arbeidere» så blir dette konsesjonsvilkår å sløyfe etter den praksis som nå følges.

Behandlet i hovedstyremøte den 13. mai 1960.»

Departementet vil etter det foreliggende rå til at Kunstsilkefabrikken A/S gis den søkte konsesjon på leie av inntil 7 500 kW fra Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab og på vilkår i det vesentlige i samsvar med hovedstyrets forslag.

Departementet er således bl. a. enig med hovedstyret i at satsen for årlig avgift til statskassen — i samsvar med den praksis som nå følges — settes til kr. 1,50 pr. kW, som forutsettes betalt fra og med året 1960.

De vilkår som foreslås blir da sålydende:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge Kunstsilkefabrikken A/S måtte leie inntil 7 500 kW i henhold til kraftleiekontrakt av 14.—23. februar 1950 med Norsk Hydro-Elektrisk Kvælstofaktieselskab, jfr. tilleggsavtale av 6.—7. oktober 1954, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til en hver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er liksom god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlands materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som

utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kraftavståelse.

Selskapet plikter å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Hvis departementet finner at denne pris er vesentlig høyere enn om den var beregnet overensstemmende med lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 2, post 12, tredje ledd, første, annet og tredje punktum, skal prisen beregnes etter disse regler. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes omfram kraft til dampfremstilling erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW, beregnet etter formelen $\frac{kWh}{8760}$

Avgiften blir å betale fra og med året 1960.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

9. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

«For 13 200 kW fast årskraft:
 Fra 1/1-1960 kr. 100 pr. kW år
 » 1/7-1963 » 110 » » »
 » 1/7-1970 » 115 » » »

For de resterende 4 800 kW:
 Fra 1/1-1960 1,14 øre pr. kWh
 » 1/7-1963 1,26 » » »
 » 1/7-1970 1,31 » » »

Kraftprisen skal gjøres gjenstand for indeksregulering pr. 1. juli 1974, 1. juli 1977 og 1. juli 1980. Som tillegg til kraftprisene kommer særavgifter som er eller blir pålagt produksjon og/eller levering av elektrisk kraft.»

«Kontrakten gjelder til 1. juli 1983 og deretter med 1 års gjensidig oppsigelse. Den kan altså tidligst bringes til opphør 1. juli 1983, og oppsigelse må i så fall senest ha funnet sted 1. juli 1982.

Falconbrigde har dog i tilfelle bedriften nedlegges, når som helst i kontrakttiden rett til med 4 års varsel å oppsi kontrakten.

Oppsigelse skal skje i rekommantert brev.»

Kontrakten er i henhold til dens § 15 bindende for Kristiansands Elektrisitetsverk fra den tid den er godkjent av Kristiansands bystyre, hvilket etter det foran opplyste fant sted den 3. februar 1960.

Med hensyn til det nærmere forhold, bemerker Nikkelverket i vedlagte brev av 12. april 1960 bl. a.:

«Det er, som De antar, av rent praktiske grunner at man har latt de tre eldre kontrakter med tildels forskjellige tekniske bestemmelser bli avløst av én kontrakt. Av hensyn til langtidsplanleggingen for vår bedrift var det viktig allerede nå å få rede på hvor vi kommer til å stå med hensyn til kraftforsyningen i årene fra 1963 av. For å unngå et betydelig sprang i kraftprisen i 1963 har vi i den nye kontrakt gått med på å betale forhøyet kraftpris allerede fra 1. januar 1960, og prisen fra 1963 av er stipulert under henstagen til dette.»

Som forholdene ligger an, skulle det ikke være noe å innvende mot at den søkte kraftleiekonsesjon gis, i tilfelle med tidsbegrensning inntil 1. juli 1983 i samsvar med kraftleiekontrakten.

H o v e d s t y r e t vil da for sitt vedkommende rå til at det meddeles Falconbrigde Nikkelverk A/S konsesjon på leie av de inntil 18 000 kW fra Kristiansands Elektrisitetsverk som søkt om. Tillatelsen forutsettes å tre i stedet for selskapets eldre konsesjoner av 11. april 1946, 31. mars 1949 og 23. oktober 1953 på leie av det tilsvarende kraftkvantum fra Kristiansands Elektrisitetsverk.

Tillatelsen anbefales gitt for den tid kraftleiekontrakten av 12./17. desember 1959 mellom partene måtte stå ved makt, dog ikke lenger enn inntil 1. juli 1983.

Forøvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår, herunder innbefattet vilkå-

rene om avgift til staten, og tilsvarende avgift til kommuner, som før fastsatt i Falconbrigde Nikkelverk A/S' respektive konsesjoner på kraftleie fra Kristiansands Elektrisitetsverk; dog således at vilkårene om norske funksjonærer og arbeidere blir å sløyfe etter den praksis som nå følges. Videre vil en foreslå at vilkåret om kraftavståelse (10 pst.) til kommuner utgår i dette høve, jfr. tilleggsloven av 10. april 1959 § 23, post 5.

Konsesjonsavgiftene til kommuner i de kraftleiekonsesjoner av 11. april 1946, 31. mars 1949 og 23. oktober 1953 som etter forutsetningene skal bortfalle, er ved Industridepartementets brev av 25. oktober 1957 tildelt Hægeland og Iveland kommuner med en halvpart på hver for tidsrommet 1. juli 1957 til 1. juli 1963. En går ut fra at Hægeland og Iveland i tilfelle fortsatt skal ha sin andel av omhandlede konsesjonsavgifter til kommuner inntil 1. juli 1963 som før av departementet bestemt.

Konsesjonsavgiften 1 kr. pr. kW til kommuner og 1 kr. pr. kW til staten er i. h. t. vilkårene herom i de tidligere konsesjoner å betale av det faste kontraktmessige leiede kW-kvantum samt av gjennomsnittlig benyttet kraft utover fast-kvantumet.

På samme måte forutsettes i tilfelle forholdt m. h. t. erleggelsen av de samme avgifter i nærværende konsesjon.

Konsesjonsavgiftene til kommuner og staten er betalt til og med året 1959. For 1959 var avgiftene alt i alt kr. 56 851,80. Konsesjonsavgiftene til kommuner er fordelt.

Behandlet i hovedstyremøte den 13. mai 1960.

Dokumentene vedlegges.»

I følgende brev, datert 29. mars 1960 til departementet har advokat Lous gitt nærmere opplysninger:

«Jeg henviser til min ekspedisjon av 1. ds. Jeg har senere fått telefonisk forespørsel om hvilke tidligere kraftleiekontrakter den nu foreliggende kontrakt skal avløse, og jeg kan opplyse at disse kontrakter er:

Kontrakt av	30./10. 1945 om ...	9 600 kW
»	» 28./10.-29./11. 1948	om 2 400 kW + 3 000
		kW + 1 000 kW = 6 400 »
»	» 2/10 1952 om	2 000 »
		<u>18 000 kW»</u>

D e p a r t e m e n t e t skal bemerke:

Angående de nevnte tidligere konsesjoner for Falconbrigde Nikkelverk A/S på kraftleie fra Kristiansands Elektrisitetsverk viser en til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1958 s. 16 flg.

Etter det foreliggende vil departementet med hovedstyret anbefale at Falconbrigde

Nikkelverk A/S gis den søkte konsesjon på leie av inntil 18 000 kW fra Kristiansands Elektrisitetsverk og på vilkår i det vesentlige i samsvar med hovedstyrets forslag.

Som det fremgår vil departementet med hovedstyret anbefale fastsatt samme avgiftsats — kr. 1 — årlig pr. kW — både til staten og til kommuner — som i selskapets tidligere konsesjoner på kraftleie. En har da bl. a. tatt hensyn til at det — forsåvidt angår de vassfall som leverer kraften — er betinget avgift i en rekke av de gitte reguleringskonsesjoner i Otravassdraget, jfr. bestemmelsen i lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23. pkt. 4, 1. ledds siste punktum.

De vilkår som foreslås blir da sålydende:

1. *Leietid.*

Tillatelsen gjelder så lenge selskapets kontrakt av 12. desember/17. desember 1959 med Kristiansands Elektrisitetsverk om leie av inntil 18 000 kW står ved makt, dog ikke utover 1. juli 1983.

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal for et flertalls vedkommende bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m.v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er like god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og pris-

forskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlands materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Avgift.*

Av den kraft hvorav der skal betales leie, erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW og til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Blir avgiften ikke betalt til forfallstid, svares 6 pst. årlig rente fra forfallsdagen.

De nærmere bestemmelser om beregningen og betalingen av avgiften fastsettes av departementet.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter videre at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Som det fremgår skal den foreliggende kontrakt av 12. desember /17. desember 1959 med Kristiansands Elektrisitetsverk om leie av inntil 18 000 kW erstatte tre av selskapets løpende kraftleiekontrakter på tilsammen 18 000 kW. For disse kraftleier har Nikkelverket konsesjoner av 11. april 1946, 31. mars 1949 og av 23. oktober 1953, som alle utløper 1. juli 1963. Konsesjonene av 11. april 1946 og av 31. mars 1949 faller nå bort i sin helhet. Konsesjonen av 23. oktober 1953, som gjelder leie av henholdsvis inntil 2 000 kW og inntil 5 000 kW i henhold til to særskilte kontrakter vil derimot bare falle bort forsåvidt angår leie av de omhandlede inntil 2 000 kW i henhold til tilleggsavtale av 2. oktober 1952 med Kristiansand Elektrisitetsverk.

Spørsmålet om fordeling av den betingede avgift til kommuner vil departementet ta opp og avgjøre i medhold av den bemyndigelse som er gitt ved kgl. resolusjon av 28. juni 1946.

Industridepartementet

t i l r å r :

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV tillates Falconbrigde Nikkelverk A/S å leie inntil 18 000 kW fra Kristiansands Elektrisitetsverk.

Tillatelsen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 17. juni 1960.

33. Mosjøen Aluminium A/S.

(Konsesjon på leie av ytterligere kraft fra Røssåga).

Kgl. res. av 17. juni 1960.

Ved kgl. resolusjon 23. mai 1958 fikk Mosjøen Aluminium A/S konsesjon på leie av kraft fra Røssåga — inntil 50 000 kW og 400 mill. kWh pr. år.

Med Stortingets samtykke — vedtak 19. mai 1959, jfr. innst. S. nr. 82 og St. prp. nr. 36 for s. å. — har selskapet fått en tilleggskontrakt av 9. juli 1959 på leie av ytterligere kraft fra Røssåga — etter hvert ca. 30 000 kW og 240 mill. kWh pr. år. Selskapet har søkt om konsesjon og Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet har i den anledning gitt følgende uttalelse av 3. mars d. å.:

«I brev av 12. oktober 1959 til Hovedstyret har Mosjøen Aluminium A/S søkt om konsesjon på leie av ytterligere inntil 17 500 kW og 140 mill. kWh eventuelt inntil 30 000 kW og 240 mill. kWh pr. år fra Røssåga kraftverk.

Søknaden er sålydende:

«Under henvisning til Stortingets beslutning av 19. mai 1959 om ytterligere kraftlevering fra Røssåga kraftverk til Elektrokemisk A/S, jfr. Industridepartementets tilråding av 13. februar 1959, St. prp. nr. 36 og Innst. S. nr. 82, tillater vi oss herved å søke om tillatelse til å leie elektrisk energi fra Røssåga kraftverk i det omfang og på de vilkår som er fastsatt i tilleggskontrakt mellom Staten ved Norges Vassdrags- og Elektrisitetsvesen og Elektrokemisk A/S av 9. juli 1959.

Nærmere opplysninger om Aluminiumverket i Mosjøen og anvendelsen av den omsøkte energi fremgår av Elektrokemisks søknad av 12. oktober 1955 om leie av inntil 50 000 kW fra Røssåga kraftverk som omhandlet i hovedkontrakten med Staten av 9. august 1956 og av de opplysninger som senere er gitt under behandlingen av konsesjonssøknaden under hovedkontrakten. Vi tillater oss å vise til disse dokumenter.

For ordens skyld vil vi også vise til Deres brev av 26. august 1959 til Elektrokemisk, hvor De bekrefter at De er innforstått med at tilleggskontrakten blir å tiltransportere Mosjøen Aluminium A/S og at konsesjonen for tilleggsleveringen på samme måte som for kraftleveringen under hovedkontrakten blir gitt Mosjøen Aluminium A/S.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

V e f s n h e r r e d s s t y r e har etter innstilling fra Vefsn formannskap i møte den 28. november 1959 fattet dette enstemmige vedtak:

«Vefsn kommunestyre har inga invending å gjera mot at Mosjøen Aluminium A/S får konsesjon på leige av ytterlegare 17 500 kW,

eventuelt 30 000 kW fra Røssåga kraftverk. Førsetnaden er då at Vefsn kommune blir minst like godt sikra mot skade og tap som konsesjonsvilkåra i Kgl. resolusjon av 23. mai 1958 fastsett.»

Mosjøen bystyre har etter innstilling fra formannskapet i møte den 13. november 1959 enstemmig vedtatt å anbefale at den søkte kraftleiekonsesjon blir gitt.

Nordland fylkes Elektrisitetskontor har i påtegning av 3. desember 1959 til fylkesmannen i Nordland fylke bemerket:

«Elektrisitetskontoret vil anbefale konsesjonssøknaden innvilget. Konsesjonsvilkårene bør formentlig være i overensstemmelse med vilkårene for den første kontrakt fastsatt ved kgl. resolusjon av 23. mai 1958.»

Fylkesmannen i Nordland fylke har i brev av 5. desember 1959 til hovedstyret erklært seg enig i foran siterte uttalelse fra fylkets elektrisitetskontor.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 23. mai 1958 er Mosjøen Aluminium A/S meddelt konsesjon på leie av inntil 50 000 kW og 400 mill. kWh pr. år fra Røssåga kraftverk. Tillatelsen gjelder så lenge kraftleiekontrakten med Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen av 9. august 1956 for leie av inntil 50 000 kW fra Røssåga kraftverk står ved makt, dog ikke utover 50 år regnet fra kraftleveringens begynnelse.

Tillatelsen er gitt på vilkår om at selskapets styre for et flertalls vedkommende skal bestå av norske statsborgere, samt på vilkår med hensyn til tegning og pantsettelse av selskapets aksjer. Videre er betinget 10 pst. kraftavståelse til kommuner og en årlig avgift av 1 kr. pr. kW til kommuner, samt en årlig avgift til staten av 1 kr. pr. kW av den kraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten skal betales leie.

For øvrig er tillatelsen meddelt på vilkår som vanlig under tilsvarende forhold, herunder vilkår om legehjelp og sykehus, husrom, tomter samt sikringsfond og forsorgsfond m. v.

I tillegg til de tidligere leiede 50 000 kW og 400 mill. kWh pr. år etter hovedkontrakten leveres selskapet fra 1. juli 1959 ytterligere 17 500 kW og 140 mill. kWh pr. år, eventuelt inntil 30 000 kW og 240 mill. kWh pr. år fra Øvre Røssåga kommer i drift, forutsetningsvis våren eller forsommeren 1961. Kontrakten for disse tilleggsleveringer gjelder til hovedkontrakten utløper — jfr. «St. prp. nr. 36 (1959) Ytterligere kraftlevering fra Røssåga til Elektrokemisk A/S» samt tilleggskontrakten av 9. juli 1959, mellom Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen og Elektrokemisk A/S.

Hovedstyret vil rå til at det meddeles Mosjøen Aluminium A/S den søkte konsesjon på leie av ytterligere 17 500 kW og 140 mill. kWh pr. år eventuelt inntil 30 000 kW og 240 mill. kWh pr. år fra Røssåga.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid hovedkontrakten med Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen av 9. august 1956 for leie av inntil 50 000 kW fra Røssåga kraftverk står ved makt, dog således at tillatelsen bortfaller eller utløper samtidig med den til Mosjøen Aluminium A/S meddelt kraftleiekonsesjon av 23. mai 1958.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som er fastsatt i den nevnte tidligere kraftleiekonsesjon av 23. mai 1958, herunder innbefattet vilkåret om en årlig avgift til staten av 1 kr. pr. kW samt en årlig avgift til kommuner av 1 kr. pr. kW av den kraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten (tilleggskontrakten) skal betales leie.

Vilkåret i post 8 om inntil 10 pst. kraftavståelse til kommuner foreslås derimot sløyfet i nærværende konsesjon i betraktning av at det i konsesjonen av 8. juli 1954 på statsregulering av Røssåga og i kraftleiekonsesjonen av 23. mai 1958 til Mosjøen Aluminium A/S er fastsatt vilkår om 10 pst. kraftavståelse til kommuner i hver av disse konsesjoner. Dessuten får distriktene sin strømforsyning fra Røssåga kraftverk via Midt-Helgeland kraftlag.

Videre vil utgå vilkåret i post 5, Norske tjenestemenn og arbeidere, etter den praksis som nå følges.

Behandlet i hovedstyremøte den
Dokumentene vedlegges.»

Departementet slutter seg i det vesentlige til hovedstyrets forslag til konsesjonsvilkår. Departementet er således enig i at det ikke bør betinges konsesjonskraft til kommuner. Det bemerkes at etter konsesjonslovens § 23, post 5 om kraftavgivelse bør det etter postens siste ledd i tilfelle tas hensyn til den kraftavgivelse som ved tidligere ervervs- eller reguleringskonsesjoner er pålagt det vannfall hvorfra kraften leveres. Og for Røssågareguleringene er betinget kraftavgivelse til kommuner på 10 pst. av kraftøkningen, jfr. kgl. resolusjoner 8. juli 1954 og 13. mai 1960. Forholdet er for øvrig at staten i forbindelse med Røssåga-utbyggingen har tatt mere hensyn til distriktets alminnelige kraftforsyning enn staten vanlig pleier i samsvar med konsesjonslovgivningen.

Mosjøen Aluminium A/S har i brev av 16. mars 1960 meddelt at det ikke har noe å bemerke til at konsesjon gis på de av hovedstyret foreslåtte vilkår.

Vilkårene skulle etter det foran anførte bli

følgende, idet bemerkes at departementet har supplert post 8 om legehjelp og sykehus i samsvar med någjeldende lovbestemmelse:

1. *Leietid.*

Tillatelsen gjelder så lenge kraftleiekontrakten med Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen av 9. august 1956 for leie av inntil 50 000 kW fra Røssåga kraftverk står ved makt, dog således at tillatelsen bortfaller eller utløper samtidig med kraftleiekonsesjonen av 23. mai 1958.

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid for et flertalls vedkommende bestå av norske statsborgere.

Selskapets aksjer eller parter skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes, erverves eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller med vedkommende regjeringsdepartements godkjennelse andre norske banker eller selskaper. Bestemmelse herom skal påføres aksje- eller partbrevene i det norske, engelske, franske og tyske språk. Dog kan en tredjedel av selskapets aksjer tegnes og eies av Aluminium-Industrie-Aktien-Gesellschaft, Sveits.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

Konsesjonæren plikter å gjennomføre de tiltak som er teknisk og økonomisk forsvarlig for å forebygge at skadelig røyk og gasser unnviks fra industrianleggene. Renseanlegg må være installert og nyttes ved igangsettingen og senere under driften.

Som rådgivende og kontrollerende organ for Industridepartementet utpeker dette et fåtallig utvalg av spesielt sakkyndige som skal etterse at slike tiltak blir gjennomført

og øve kontroll med luftens, drikkevannets og kulturvegetasjonens — herunder også den naturlige trevegetasjonens — mulige innhold av skadelige røykpartikler og gasser. Utvalget skal i samråd med konsesjonæren drøfte hvilke tiltak som bør treffes og fremkomme med råd og veiledning. Skulle herunder uenighet oppstå om hva som bør gjøres blir saken å avgjøre av departementet.

Til medlemmer av utvalget må ikke oppnevnes noen som er ansatt i eller forbundet med konkurrerende bedrifter. Utvalgets medlemmer er forpliktet til å bevare taushet om drifts- og andre forretningshemmeligheter som de måtte få kjennskap til under utøvelsen av sin virksomhet. Omkostningene ved utvalget, herunder analyse m. v., refunderes av konsesjonæren.

De tiltak som på denne måte blir truffet fritar ikke konsesjonæren for erstatningsplikt for skade som allikevel måtte oppstå.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er like god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlands materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det

skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten skal betales leie erlegges en årlig avgift av kr. 1 — en kr. pr. kW — til kommuner og en årlig avgift av kr. 1 — en krone pr. kW — til staten fra den tid tilleggsleveringen begynte.

Avgiften forfaller til betaling pr. 30. juni hvert år. Erlegges den ikke til forfalltid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Legehjelp og sykehus.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe de ved fabrikanlegget beskjeftigede arbeidere og funksjonærer og disses familier den til enhver tid nødvendige legehjelp og å holde et for øyemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Når omstendighetene tilsier det, kan pålegg som nevnt i de foregående to ledd, gis også for inntil 5 år etter at anleggsarbeidet er fullført.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden,

kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

9. Husrom, tomter m. v.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe de ved fabrikanlegget samt ved bedriften beskjeftigede arbeidere og funksjonærer sundt og tilstrekkelig husrom og tomter til bygging av egne hjem, veier, vann, kloakk og elektrisk lysanlegg samt grunn til forsamlingslokale med leseværelse m. v., til lokale for kooperativ eller annen handelsvirksomhet og lignende — alt etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsigelsesreglene i nevnte paragraf.

I tilfelle av salg av hus eller tomter skal konsesjonæren sørge for å innta i hjemmelsbrevet bestemmelse om at der fremtidig ikke skal kunne beregnes større husleie enn at den dekker forrentning av kapitalen, utgifter til vedlikehold, skatter, avgifter og tilsyn samt passende amortisasjon.

Tilsvarende regler skal gjelde hvis bygsel eller tomteleie benyttes istedenfor salg. I tilfelle av tvist om leiens størrelse fastsettes denne av husleienemnda hvis sådan finnes, men ellers av fylkesmannen.

Konsesjonæren plikter å bekoste utarbeidet utkast til reguleringsplan for den bymessige bebyggelse på stedet som er eller påregnes å bli en følge av konsesjonærens virksomhet og innsende denne til vedkommende departement gjennom de stedlige myndigheter. Ved regulerings fastsettelse kan departementet forlange avstått av konsesjonærens eiendom uten vederlag grunn til offentlige veier og gater — både i og utenfor det regulerte strøk — samt grunn til oppførelse av bygninger til skole, kirke, post, telegraf, tollbod, rettslokale og fengsel.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Kongen avstå til vedkommende kommune etter innkjøpspris med tillegg av renter og øvrige utgifter, konsesjonæren tilhø-

rende ubebygde grunn som han ikke har eller antas å få bruk for til sin bedrift og som ansees skikket til bebyggelse eller andre kommunale formål utenfor dem som er betinget i foregående ledd. Såfremt det ikke oppnås enighet om overdragelsessummen, skal den fastsettes ved skjønn på grunnlag av foranstående bestemmelse.

Kommunen kan ikke uten tillatelse av Kongen selge noen del av den således ervervede grunn.

10. Veier, broer og kaier.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesveistyret bestemmer, å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, broer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig økt ved anleggsarbeidet og ved transporten til og fra de bedrifter som tilhører konsesjonæren og som forsynes med kraft som leies i henhold til nærværende konsesjon.

Veier, broer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget og de bedrifter som erholder kraft fra dette.

11. Sikringsfond og forsorgsfond.

Konsesjonæren er forpliktet til for de ham tilhørende bedrifter å oppsamle et fond til sikring for vedkommende forsorgskommune, overensstemmende med de regler som i lov om forsorgsvesenet av 19. mai 1900, kap. 4 er gitt om bergverker.

Likeledes er konsesjonæren forpliktet til etter vedkommende departements nærmere bestemmelse å avsette et fond til sikring av vedkommende kommunes (eller kommuners) utgifter til understøttelse av de beskjeftigede arbeidere og deres familier. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond som ikke medgår til dekning av kommunens utgifter til understøttelse av arbeidere ved de nevnte anlegg, overgår til et for det hele land eller visse deler av landet felles fond, som fortrinnsvis skal tjene til sikring for kommunene, men som også skal kunne benyttes til andre formål til beste for arbeiderne, alt etter nærmere regler som Kongen gir. På samme måte skal forholdes med det førstnevnte fond, hvis det senere ved lov blir bestemt.

12. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

13. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 12 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Industridepartementet

t i l r å d e r :

I medhold av § 23 i konsesjonsloven av 14. desember 1917 gis Mosjøen Aluminium A/S konsesjon på leie av ytterligere inntil ca. 30 000 kW og 240 mill. kWh pr. år fra Røssåga kraftverk på de vilkår som er stillet opp i Industridepartementets tilråding av 17. juni 1960.

34. A/S Foss Jernstøperi.

(Kraftleie fra Oslo Lysverker).

Industridepartementets tillatelse 28. juni 1960.

I medhold av lov nr. 16 og 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Foss Jernstøperi å leie inntil 3 500 kW primakraft fra Oslo Lysverker, jfr. søknad av 18. januar 1960 om kraftleiekonsesjon og dermed fremlagt brev av 15. januar 1960 fra Oslo Lysverker.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge A/S Foss Jernstøperi måtte leie inntil 3 500 kW primakraft fra Oslo Lysverker, jfr. selskapets søknad av 18. januar 1960 om kraftleiekonsesjon og dermed fremlagt brev av 15. januar 1960 fra Oslo Lysverker, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Industridepartementet.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er liksom god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen av bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlands materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om

norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes omfram kraft til drift av selve smelteovnene, erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1959. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for tillatelsen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

35. A/S Årdal og Sunndal Verk.

(Tillatelse til ytterligere erverv og regulering m. v. i Fortun-Grandfastavassdragene m. m. i Oppland og Sogn og Fjordane fylker).

Kgl. res. av 1. juli 1960.

Stortinget har i følge meddelelse fra dets presidentskap i møte 31. mai 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det blir tillatt A/S Årdal og Sunndal Verk å foreta ytterligere erverv, regulering og overføring i Fortun—Grandfastavassdragene i Oppland og Sogn og Fjordane fylker i samsvar med Industridepartementets tilråding av 26. februar 1960, dog med følgende endringer:

Reguleringsbetingelsenes punkt 26 skal lyde:

Det påhviler reguleringsanleggets eier i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidene fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Reguleringsanleggets eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951, nr. 3, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Reguleringsanleggets eier plikter ved planlegging og utførelse av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Reguleringsanleggets eier plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. *Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.*

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

Reguleringsbetingelsenes punkt 27 skal lyde:

«Reguleringsanleggenes eier plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringene og overføringene fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak som skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med skjønn etter reguleringslovens § 16, eventuelt § 19.»

Reguleringsbetingelsenes punkt 27 blir punkt 28 osv.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 284 for 1959—60, som samsvarer med St. prp. nr. 96 for s. å. med de endringer som er nevnt ovenfor i vedtaket.

De vilkår som etter Stortingets vedtak blir å fastsette for tillatelsen er sålydende:

«1.

Selskapets styre (direksjon og representantskap) skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Selskapets aksjer eller parter skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes, erverves eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller med vedkommende departements godkjennelse andre norske banker eller selskaper. Bestemmelse herom skal påføres aksje- eller partsbrevene i det norske, engelske, franske og tyske språk.

Kongen kan bestemme at selskapets grunnkapital når utbyggingen er ferdig skal utgjøre minst en tredjedel av de samlede omkostninger ved alle selskapets anlegg.

Selskapets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjennelse.

2.

For så vidt konsesjonæren anvender energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det av almene hensyn finner føye til å gripe inn, anerkjennes som rett saksøker i anledning av mulig overtredelse av nabolovgivningen.

3.

Arbeidet må påbegynnes innen 2 — to — år fra konsesjonens datum, og vannbyggingsarbeidene og reguleringene må fullendes og full drift påbegynnes innen en ytterligere frist av 5 — fem — år.

Driften må ikke uten Kongens samtykke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva der måtte være avgitt til bruk for stat eller kommune etter post 12, og sådanne stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For overtredelse av de i første ledd omhandlede bestemmelser erlegger selskapet en løpende mulkt, stor kr. 200 pr. dag, som vedkommende frister oversittes.

For overtredelse av de i annet ledd omhandlede bestemmelser erlegger selskapet en løpende mulkt, stor kr. 2 000 pr. dag som vedkommende frister oversittes.

4.

Konsesjonæren skal ved reguleringen av vedkommende vassdrag, ved vassfallets utbygging og kraftanleggets drift samt ved de bedrifter som tilhører konsesjonæren og forsynes med kraft fra anleggene, fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisdifferens — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra disse regler.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

5.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

6.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved konsesjonærens anlegg

og bedrifter og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

8.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe de ved regulerings-, kraft- og fabrikk-anlegg samt ved driften beskjeftigede arbeidere og funksjonærer sunt og tilstrekkelig husrom og tomter til bygging av egne hjem med veier, vann, kloakk og elektrisk lysanlegg samt grunn til forsamlingslokale og leseverelse m. v., til lokale for kooperativ eller annen handelsvirksomhet og lignende — alt etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veier, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet og ved transport til og fra de bedrifter som tilhører konsesjonæren og som forsynes med kraft fra anlegget. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvor vidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veier, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt de-

partementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget og de bedrifter som erholder kraft fra dette.

Konsesjonæren plikter å legge om stier og andre fremkomstveger som neddemmes.

Konsesjonæren er videre forpliktet til å bekoste de for anleggsarbeidene nødvendige utvidelser og utbedringer av Sognefjellvegen samt til å bære de merutgifter som er forbundet med å holde vegen åpen i den for anleggsarbeidene nødvendige utstrekning i de tider av året den vanligvis er stengt for ordinær trafikk.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til for reguleringsanlegg, kraftanlegg og de ham tilhørende bedrifter som forsynes med kraft fra anlegget, å oppsamle et fond til sikring for vedkommende forsorgskommune overensstemmende med de regler som i lov om forsorgsvesenet av 19. mai 1900, kap. 4, er gitt om bergverker.

Likeledes er konsesjonæren forpliktet til etter vedkommende departements nærmere bestemmelse å avsette et fond til sikring av vedkommende kommunes (eller kommuners) utgifter til understøttelse av de ved regulerings- og utbyggingsarbeidene og oppførelse av kraftstasjon beskjefligede arbeidere og deres familier. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond som ikke medgår til dekning av kommunens utgifter til understøttelse av arbeidere ved de nevnte anlegg, overgår til et for det hele land eller visse deler av landet felles fond, som fortrinnsvis skal tjene til sikring for kommunene, men som også skal kunne benyttes til andre formål til beste for arbeiderne, alt etter nærmere regler som Kongen gir. På samme måte skal forholdes med det førstnevnte fond, hvis det senere ved lov blir bestemt.

11.

Anvendes vannkraften til produksjon av elektrisk energi, må konsesjonæren ikke uten samtykke fra vedkommende departement inngå i noen overenskomst til kunstig forhøyelse av prisene her i riket på energi eller på de produkter som frembringes ved energien.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den øking av den gjennomsnittlige kraftmengde i Fortun Kraftverk som overføringene og reguleringene vil bevirke og av den gjen-

nomsnittlige kraftmengde som Herva Kraftverk etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller ledningsnettet, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringene, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1,00 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn, som også fastsetter

de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

13.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 1,00 pr. nat.-hk, beregnet etter den økning av den gjennomsnittlige kraftmengde i Fortun Kraftverk som overføringene og reguleringene vil bevirke og etter den gjennomsnittlige kraftmengde som Herva Kraftverk etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 3,50 pr. nat.-hk, beregnet på samme måte.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vannkraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

14.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringen, overføringen og vassfallenes utbygging, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte, og de skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

15.

Når 60 år er forløpet fra 25. januar 1957, tilfaller vassfallet med alle de innretninger hvorigjennom vannets løp og leie forandres, så som damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m. m., de til utbyggingen og kraftanlegget ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjon med tilhørende maskineri og annet tilbehør så vel som regulerings- og overføringsanleggene med tilhørende grunn og øvrige rettigheter og de arbeiderboliger, bygninger og innretninger som hører med til reguleringen og kraftanlegget, staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til

reguleringen og kraftanlegget avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn. Det som ikke tilfaller staten, kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning eller forlange fjernet innen en av departementet fastsatt frist.

Anleggene med installert maskineri skal ved konsesjonstidens utløp være i fullt driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

16.

I det 35. år etter 25. januar 1957 skal staten kunne innløse det hele anlegg i den utstrekning hvori det etter post 15 tilfaller staten ved konsesjonstidens utløp. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. og 20. år deretter ha samme adgang. Bestemmelse om innløsning må være meldt konsesjonæren 5 år i forvegen. Innløsningssummen skal bestemmes således at vassfallet med tilhørende reguleringer, overføringer, grunnstykker, rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus betales med hva de bevislig har kostet konsesjonæren, med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden, mens rørledninger, maskiner og annet tilbehør innløses for deres tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Såfremt anlegget innløses, plikter staten å overta de av konsesjonæren med offentlig tillatelse inngåtte kontrakter om bortleie av kraft for et tidsrom som ikke må strekke seg ut over 5 år etter innløsningen. Staten har rett til for sådan bortleie av kraft å kreve en godtgjørelse som svarer til den gjennomsnittlige betalte pris på elektrisk kraft her i riket for lignende formål. I mangel av minnelig overenskomst herom fastsettes prisen ved et av Kongen oppnevnt skjønn, hvis avgjørelse ikke kan påankes.

17.

Reguleringskonsesjonen gis for et tidsrom av 60 år regnet fra 25. januar 1957. Den kan ikke overdras. De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg, uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anlegget.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

18.

Eiere av bruk eller vassfall — som ikke trenger ervervskonsesjon — som tar i bruk reguleringsvann fra de i denne konsesjon tillatte reguleringer, skal avgi kraft og betale

avgifter av kraftøkingen etter de samme regler som er oppstilt i postene 12 og 13.

19.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

20.

Konsesjonæren plikter årlig å sette ut det antall yngel og/eller settefisk som vedkommende departement anser påkrevd i relasjon til inngrepene. Konsesjonæren bærer alle utgifter som følger med pålegget.

For å hindre utvandring av fisk i tappeperioden, plikter konsesjonæren dersom vedkommende departement forlanger det og etter dette departementets nærmere bestemmelser å anbringe sperregitter eller annen sperreanordning foran tappeluker og/eller tunnelinntak samt å bære utgifter som følger med anskaffelse, oppsetting og vedlikehold m. v.

Dersom departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de vannområder som berøres av reguleringen og overføringen plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

Konsesjonæren plikter, etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement, å slippe nødvendig vann for drift av fisketrapper som måtte bli bygd.

21.

Konsesjonæren er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige til anlegget knyttede befolkning.

Konsesjonæren skal stille kr. 50 000 til rådighet til almindennende virksomhet blant arbeiderne og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

22.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

23.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på for-

hånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forstå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannslipningen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 500 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

24.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte oppdemningshøyde og den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

25.

Eieren skal uten vederlag for det utførte anlegg finne seg i enhver ytterligere regulering i vedkommende vassdrag som ikke forringer den tillatte regulerings effekt.

26.

Det påhviler reguleringsanleggets eier i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Reguleringsanleggets eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951, nr. 3, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Reguleringsanleggets eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den

utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner.

Reguleringsanleggets eier plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

27.

Reguleringsanleggenes eier plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringene og overføringene fører med seg for bygdefolkets interesser. Spørsmålet om hvilket tiltak som skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med skjønnet etter reguleringslovens § 16, eventuelt § 19.

28.

Den sikkerhetsstillelse for et beløp av kr. 100 000 som er betinget i konsesjonen av 25. januar 1957, post 29, gjøres gjeldende også for denne konsesjon.

29.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

30.

For så vidt det måtte påhvile de konsederte eiendommer eldre panteheftelser, servitutter av vesentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser, plikter konsesjonæren innen to år å fjerne disse eller sørge for at de viker prioritet for de i konsesjonen pålagte forpliktelser, derunder mulkt, som måtte pålegges i henhold til denne. Heftelser av mindre betydning kan av vedkommende departement tillates å forbli stående. Alle heftelser, som etter konsesjonens tinglysing (jfr. post 32) er påført vedkommende eiendommer og gjenstander, bortfaller når disse ifølge konsesjonen overgår til staten eller innløses av denne.

Hvis forholdet ikke er brakt i orden innen den fastsatte frist, kan departementet pålegge konsesjonæren en mulkt, stor kr. 100 pr. dag, som løper inntil saken er ordnet.

31.

Til skjønn i anledning av overføringene og reguleringene skal skjønsmenn oppnevnes av departementet.

32.

Overtredelse av foranstående poster 1, 11 og 29 samt unnlatelse av å stille de i medhold av post 10 påbudte fond medfører i gjentagelsestilfelle tap av konsesjonen således at reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917, §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.

33.

Idet konsesjonæren vedtar foranstående betingelser for konsesjon på vedkommende eiendomservervelser og regulerings- og overføringsarbeider som forpliktende for seg og de konsederte eiendommer, inngår han på at ervervs- og reguleringskonsesjonen, som ikke kan overdras uten kongelig tillatelse, på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans verneting og innen de jurisdiksjoner hvor de konsederte eiendommer og anlegg m. v. er beliggende.

Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene og overføringene kan medføre forpliktelser.

Departementet kan når som helst forlange at konsesjonæren sender inn kart i 2 eksemplarer over samtlige ervervede eiendommer og rettigheter, opptatt av en landmåler som departementet godkjenner og etter departementets nærmere bestemmelse.

Komitéen viser til det som er fremholdt av blant annet Den Norske Turistforening om at det er ønskelig å få utarbeidet en oversikt over visse områder hvor samfunnet bør ta sikte på å bevare naturen mest mulig ubørt, og ber departementet i samråd med hovedstyret å ta initiativ til at en slik oversikt blir lagt frem. Departementet viser til det komitéen her har uttalt, og vil så snart råd er ta opp spørsmålet om utarbeidelse av en oversikt som bedt om.

Ervervskonsesjonen gjelder de fallrettigheter i Stovvasselv og Hervasselv som ikke omfattes av A/S Årdal og Sunndal Verks ervervskonsesjon av 25. januar 1957, bortsett fra de deler av de angjeldende fallrettigheter som tilhører staten. Disse går man ut fra blir bortleid til selskapet, og det er i proposisjo-

nen forutsatt at det i leiekontrakten blir be-tinget hjemfall til staten av kraftverket m. v.

Det er en forutsetning for konsesjonen på overføring av Bærdalselva og Bergselvas til- løp i Riingsdalen, Skagastølsdalen og Helge- dalen og på regulering av Bærdalsvatn at selskapet vedstår seg sitt tilbud til falleierne av 8. desember 1959 og at grunneierne gis anledning til å innbringe også gjerdespørsmå- let for skjønnsretten, om de måtte ønske det, uten at de derfor mister den rett til bet- ing for fallrettigheter som tilbudet gir dem.

A/S Årdal og Sunndal Verk har gitt tilsagn om at det i nødvendig utstrekning vil bli slup- pet vann fra inntakene til stølsdrift og gårds- bruk, men forutsetter at vannforsyningen i enkelte tilfelle — spesielt bebyggelsen ved den nederste del av Bærdalselva — kan ordnes på annen tilfredsstillende måte, f. eks. ved brøn- ner. I proposisjonen er forutsatt at det blir forholdt overensstemmende hermed, og at spørsmålet i tilfelle av uenighet blir overlatt skjønnet til avgjørelse.

Stortingets skog-, vassdrags- og industri- komité har i innstillingen uttalt sin anerkjen- nelse til partene for det resultat de er kom- met til ved forhandlinger, og regner med at det ved fortsatte forhandlinger vil lykkes å oppnå enighet om de gjenstående spørsmål.

Komiteén anfører i innstillingen at A/S Årdal og Sunndal Verk har stilt seg velvillig til ønsket om at det ble bygget terskler (dam- mer) med tilstrekkelig vann i elva gjennom Helgedalen, og at selskapet har lovet å over- veie konkrete forslag om et slikt tiltak. Ko-

mitéens flertall «finner ikke å kunne foreslå at konsesjonæren pålegges en slik plikt, da det ikke foreligger noen konkret plan med kostnadsberegning, men går ut fra at hvis det ikke oppnås enighet mellom partene, at skjønnet vil vurdere saken.

Det er i proposisjonen forutsatt at departe- mentet som vanlig er bemyndiget til å god- kjenne eventuelle mindre endringer i planene for reguleringene og overføringene.

I forbindelse med vilkårenes post 12, 7. ledd, bemerkes at departementet anser seg berettiget til å fastsette konsesjonskraftens fordeling over året, hvis A/S Årdal og Sunn- dal Verk ikke oppnår enighet med kommune- ne om dette, jfr. det som er anført om dette spørsmål i St. prp. nr. 110 for 1959—60 om ytterligere regulering av Mjøsa, side 35 første spalte nederst og side 31, annen spalte. Man viser også til at det i reguleringsbestemmel- sene for ytterligere statsregulering av Tokke- Vinjevassdraget, vedtatt av Stortinget 31. mai d. å., i I post 14, 7. ledd, er inntatt ut- trykkelig bestemmelse om at departementet kan avgjøre tvist om kraftens fordeling over året.

Departementet vil rå til at ervervs- og re- guleringskonsesjon blir meddelt overens- stemmende med Stortingets vedtak.

Departementet vil videre rå til at det fast- settes manøvreringsreglement for regulering- ene i Fortun-Grandfastavassdragene i sam- svar med det utkast som er tatt inn i propo- sisjonen. Manøvreringsreglementet blir så- lydende:

«1.

Reguleringsgrensene er:

	Reg grenser		Reg. høyde m	Naværende vannstand
	øvre	nedre		
Storevatn	1270	1244	26	1260
Skålavatn	1013	988	25	1005,5
Øvre Hervavatn	1302,4	1287,4	15	1297,4
Prestesteinsvatn	1355,5	1333	22,5	1343
Fivlemyrane	1028	1018	10	1018
Gravdalsvatn	1267,6	1242	25,6	1268,2
Illvatn	1382	1367	15	1382
Breidalsvatn	1393	1374	19	1393
Svartdalsvatn	1407,7	1395,7	12	1407,7
Vatn kote 1362	1365	1350	15	1362
Øvre Grønevatn	1332	1312	20	1332
Nedre Grønevatn	1297	1277	20	1297
Medalsvatn	1290	1283	7	1290
Bærdalsvatn	1028,3	1026,7	1,6	1028,3

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet godkjenner.

Overføringer:

Til Fortun Kraftverk:

Feltene over ca. kote 1020 i Nørstedøla med Gravdalsvatn, Midtdøla, Vetledøla og Stølsdalen føres over til Skålavatn.

Feltene over ca. kote 1030 i Bærdalen, Riingsdalen, Skagastølsdalen og Helgedalen føres inn i driftstunnelen. Rya og Gjessingdøla føres inn i driftstunnelen.

Til Herva Kraftverk:

De øvre felt av Fortunvassdraget føres over til Storevatn ved tunnel fra Illvatn, Medalsvatn, Øvre Grønevatn—Storevatn, hvori også avløpet fra Vatn kote 1362 tas inn. Avløpet fra Dyrhaugslågån og Dyrhaugsvatn tas inn i driftstunnelen fra Storevatn.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes naturlige flomvassføring så vidt mulig ikke økes og at den naturlige lågvassføring — så vidt det kan skje uten at reguleringens (overføringens) effekt forringes — ikke forminskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vannslippingen foregå etter Fortun Kraftverks behov.

3.

Det skal påsees at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at dammer og andre reguleringsanlegg til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Om det forlanges skal også nedbørmengde, temperatur m.v. observeres og noteres. Av protokollen sendes hver måned avskrift til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

4.

Til å forestå manøvreringen antas norske statsborgere som godtas av vedkommende departement.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og at de skal ha telefon i sin bolig.

5.

Viser det seg at manøvreringen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av

omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

Endringer av reglementet kan bare foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

Som omhandlet i proposisjonen har A/S Årdal og Sunndal Verk også søkt om tillatelse til å innløse de fallrettigheter mellom Hervavatn og Skålavatn som det ikke har disposisjonsrett over. Det dreier seg om den vestre del av dette fall ned til kote ca. 1200. Søknaden gjelder videre ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for utbyggingen av Herva kraftverk.

I proposisjonen er forutsatt av Kongen — dersom Stortinget samtykker i at ervervs- og reguleringskonsesjon blir gitt — meddeler tillatelse etter vassdragslovens § 55 til innløsning av de fallrettigheter selskapet ikke har disposisjonsrett over og ekspropriasjonstillatelse etter samme lovs § 62 for utbyggingen av kraftverket.

Departementet vil anbefale at nevnte tillatelser blir gitt. Det foreslås ikke oppstilt særlige betingelser for disse tillatelser. Utbyggingsfrist, jfr. vassdragslovens § 55, pkt. 3, er tatt inn i konsesjonsvilkårene.

Industridepartementet

t i l r å d e r :

1. I medhold av lov om erverv av vassfall m. v. av 14. desember 1917 og lov om vassdragsreguleringer av samme dag tillates A/S Årdal og Sunndal Verk å foreta ytterligere erverv, regulering og overføring i Fortun-Grandfastavassdragene m.m. på de betingelser og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 1. juli 1960.
2. Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering av Fortun-Grandfastavassdragene m.m. i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inn-tatte utkast som gjeldende inntil videre.
3. I medhold av § 55 i lov om vassdragene av 15. mars 1940 tillates A/S Årdal og Sunndal Verk å innløse de vassdragsrettigheter i elva mellom Hervavatn og Skålavatn som selskapet ikke allerede rår over.
4. I medhold av § 62 i lov om vassdragene av 15. mars 1940 tillates A/S Årdal og Sunndal Verk å ekspropriere det som trengs av grunn og rettigheter m.v. for utbygging av Herva kraftverk.

36. Emaljeverket A/S.

(Kraftleie fra Oslo Lysverker.)

Industridepartementets tillatelse 25. juli 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Emaljeverket A/S å leie inntil 1 500 kW primakraft fra Oslo Lysverker, jfr. søknad av 6. november 1959 om kraftleiekonsesjon.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge Emaljeverket A/S måtte leie inntil 1 500 kW primakraft fra Oslo Lysverker, jfr. selskapets søknader senest av 6. november 1959 om kraftleiekonsesjon, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som

representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang illegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlands materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1959. Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for tillatelsen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

37. A/S Norsk Elektrisk & Brown Boveri.

(Kraftleie fra Oslo Lysverker.)

Industridepartementets tillatelse 27. juli 1960.

Selskapets søknad senest av 21. januar 1960 om kraftleiekonsesjon.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 gis A/S Norsk Elektrisk & Brown Boveri konsesjon på leie av inntil 2 000 kW fra Oslo Lysverker, jfr. søknad av 21. januar 1960 om kraftleiekonsesjon og dermed fremlagt brev av 3. desember 1959 fra Oslo Lysverker.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Konsesjonen gjelder så lenge A/S Norsk Elektrisk & Brown Boveri måtte leie inntil 2 000 kW fra Oslo Lysverker, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til en hver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av vedkommende departement eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW

pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av anlegget skal norsk vare brukes såfremt den er like god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusiv toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Bli det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne av-

gjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 — en krone 50/100 — pr. kW.

Avgiften forfaller til betaling pr. 30. juni hvert år. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1959.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

38. A/S Kværner Brug.

(Kraftleie fra Oslo Lysverker.)

Industridepartementets tillatelse 27. juli 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Kværner Brug å leie fra Oslo Lysverker inntil 1500 kW primakraft samt inntil 1500 kW til termisk bruk, jfr. selskapets søknader senest av 13. november 1959.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Konsesjonen gjelder så lenge A/S Kværner Brug måtte leie inntil 1500 kW primakraft samt inntil 1500 kW spillkraft til termisk bruk fra Oslo Lysverker i henhold til verkets vanlige tariffer, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til en hver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m.v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til depar-

tementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes, omfram kraft til drift av glødevonner, erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW, beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1959.

Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for konsesjonen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

39. Christiania Glasmagasin A/S som eier av Hadelands Glassverk.

(Kraftleie fra Hadelands Elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 28. juli 1960.

Deres søknad av 9. februar 1960 på vegne av Christiania Glasmagasin A/S.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 gis Christiania Glasmagasin A/S som eier Hadelands Glassverk konsesjon på leie av inntil 1 200 kW primakraft fra Hadelands Elektrisitetsverk til drift av glassverket.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Konsesjonen gjelder så lenge Christiania Glasmagasin A/S som eier av Hadelands Glassverk måtte leie inntil 1 200 kW primakraft fra Hadelands Elektrisitetsverk i henhold til kontrakt mellom partene av 4. januar/8. januar 1960, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte

virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilagge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes, erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW, beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

Avgiften blir å erlegge fra og med kalenderåret 1960.

Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for konsesjonen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

40. O. Mustad & Søn, Brusveen Fabriker.

(Kraftleie fra Vardal kommunale kraftforsyning.)

Industridepartementets tillatelse 29. juli 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates O. Mustad & Søn, Brusveen Fabriker, Gjøvik, å leie av Vardal kommunale kraftforsyning inntil 1 700 kW primakraft og inntil 600 kW til dampfremstilling. Tillatelsen gjelder så lenge de to kraftleiekontrakter mellom partene av 1. februar 1960 står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. *Leietid.*

Tillatelsen gjelder for den tid O. Mustad & Søn, Brusveen Fabriker, Gjøvik, måtte leie inntil 2 300 kW fra Vardal kommunale kraftforsyning, jfr. de to kraftleiekontrakter av 1. februar 1960.

2. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

3. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

4. *Norsk arbeid og materiell.*

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilagge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren

på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

5. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

6. *Avgift.*

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes, omframta kraft til gløding og herding erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 — en krone 50/100 — pr. kW.

Avgiften forfaller til betaling ved kalenderårets utgang.

Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1960.

De nærmere bestemmelser om beregning av avgiften og erleggelsen av den fastsettes av vedkommende departement.

7. *Kontroll.*

O. Mustad & Søn har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av O. Mustad & Søn etter nærmere bestemmelse av departementet.

8. *Overtredelse av konsesjonsvilkårene.*

Overtredelse av post 7 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall,

bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

41. Vestfold flatbrødfabrik.

(Kraftleie fra Vestfold kraftselskap.)

Industridepartementets tillatelse 30. juli 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Vestfold flatbrødfabrik å leie inntil 2 500 kW fra Vestfold kraftselskap så lenge kraftleiekontrakten mellom partene av 5. mars/15. mars 1960 står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid Vestfold flatbrødfabrik måtte leie inntil 2 500 kW av Vestfold kraftselskap i henhold til kraftleiekontrakten av 5. mars/15. mars 1960, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

2. Styre.

Vestfold flatbrødfabriks styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid for et flertalls vedkommende bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare brukes

såfremt den er like god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 prosent over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f.eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kontroll.

Vestfold flatbrødfabrik plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av Vestfold flatbrødfabrik etter nærmere bestemmelse av departementet.

8. *Overtredelse av konsesjonsvilkårene.*

Overtredelse av postene 2 og 7 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

42. A/S Schous Bryggeri.

(*Kraftleie fra Oslo Lysverker.*)

Industridepartementets tillatelse 23. august 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 gis A/S Schous Bryggeri, Oslo, konsesjon på leie av inntil 4 000 kW spillkraft samt inntil 600 kW primakraft fra Oslo Lysverker, jfr. konsesjonssøknader av 1. juni 1959 og 20. januar 1960 og selskapets brev av 3. desember 1959 til departementet.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

1. *Leietid.*

Konsesjonen gjelder så lenge A/S Schous Bryggeri måtte leie fra Oslo Lysverker inntil 4 000 kW spillkraft i henhold til kontrakt av 8. februar 1923 med Kristiania Elektrisitetsverk samt inntil 600 kW primakraft i henhold til tariff, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kWh pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen

måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er like god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

8. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 7 medfører i tilfelle av gjen-tagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for konsesjonen at uttaket av primakraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

43. Jens Hetland, Ryttervik Fabrikker.

(Kraftleie fra Egersund kommunale elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 31. august 1960.

I medhold av ervervsloven av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Jens Hetland, Ryttervik Fabrikker, å leie av Egersund kommunale elektrisitetsverk inntil 300 kW primakraft og inntil 3 000 kW spillkraft til dampfremstilling, så lenge kraftleieforholdet mellom partene står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid Jens Hetland, Ryttervik Fabrikker, måtte leie inntil 300 kW primakraft og inntil 3 000 kW spillkraft, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

2. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av vedkommende departement eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler konsesjonæren mot denne bestemmelse, skal han for hver gang svare en konsesjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

3. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

4. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll.

Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsen om at norsk materiell fortrinnsvis bør nyttes, kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med hensyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over 5 000 kroner av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over 5 000 kroner av en vare som er laget i utlan-

det, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt.

Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

5. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

6. Kontroll.

Ryttervik Fabrikker plikter å rette seg etter de bestemmelser som vedkommede departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

7. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i post 6 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917, nr. 16, §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

44. Foreningen til Bægnavassdragets Regulering.

(Regulering av Bjonevatn og Samsjøen.
Fristforlengelse.)

Industridepartementets avgjørelse 12. september 1960.

Foreningens søknad 31. mars d. å.

I medhold av § 12 punkt 1 i lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 28. juni 1946 forlenges den i post 5 i vilkårene for konsesjon av 4. juli 1958 på regulering av Bjonevatn og Samsjøen fastsatte påbegynnelsesfrist med 1 år, slik at reguleringsarbeidene må være påbegynt innen 4. juli 1961.

45. A/L Nord-Østerdal Kraftlag.

(Kraftleie fra Hedmark kraftverk.)

Industridepartementets tillatelse 5. oktober 1960.

Deres søknad av 6. april 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/L Nord-Østerdal Kraftlag å leie inntil 2 000 kW fra Hedmark Kraftverk så lenge kraftleiekontrakten mellom partene av 19. april/4. april 1960 står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

En betingelse for tillatelsen er at det snarest blir sendt til departementet slik erklæring fra styret i A/L Nord-Østerdal Kraftlag som omhandlet i ervervsloven av 14. desember 1917 § 24 2. ledd. Det heter i § 24. 2. ledd blant annet at «ansøking fra et selskap skal være ledsaget av erklæring fra styret om, at der ikke foreligger noen avtale, siktede til å overdekke det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse».

Forøvrig gis tillatelsen på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid A/L Nord-Østerdal Kraftlag måtte leie inntil 2 000 kW fra Hedmark Kraftverk i henhold til kraftleiekontrakten av 19. april/4. april 1960, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

2. Styre.

Andelslagets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske ma-

teriell, maskiner m.v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kontroll.

A/L Nord-Østerdal Kraftlag plikter å rette seg etter de bestemmelser vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir overholdt.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av andelslaget etter nærmere bestemmelse av departementet.

8. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av postene 2 og 7 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.»

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsbestemmelser.

46. A/S Rockwool.

(Kraftleie fra Vestfold Kraftselskap.)

Industridepartementets tillatelse 5. oktober 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Rockwool, Larvik, å leie inntil 3 500 kW fra Vestfold Kraftselskap, jfr. søknad av 20. januar 1960 til Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisitetsvesenet og brev av 13. september 1960 til Industridepartementet.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

«1. Leietid.

Konsesjonen gjelder så lenge nevnte kraftleieforhold måtte bestå, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjenner som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er like så god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil — 15 — femten pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det, og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre

om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr like så gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

8. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 7 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for konsesjonen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

47. Mosjøen Veveri A/S.

(Kraftleie fra Midt-Helgeland Kraftlag.)

Industridepartementets tillatelse 7. oktober 1960.

Deres søknad av 21. juli 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 § 23 og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Mosjøen Veveri A/S å leie inntil 5 000 kW fra Midt-Helgeland Kraftlag A/L så lenge kraftleiekontrakten mellom partene av 25. februar 1960 står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid Mosjøen Veveri A/S måtte leie inntil 5 000 kW av Midt-Helgeland kraftlag A/L i henhold til kraftleiekontrakten av 25. februar 1960, dog ikke lenger enn til 1. juli 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opptil kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligge over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over 5 000 kroner av en vare som også blir laget her i

landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over 5 000 kroner av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Avgift.*

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$

Avgiften blir å erlegge fra og med året 1960.

Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svarer deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om beregningen av avgiften og erleggelsen av den fastsettes av vedkommende departement.

8. *Kontroll.*

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement. De med kontrollen forbudne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. *Overtredelse av konsesjonsvilkårene.*

Overtredelse av postene 2 og 8 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av Vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

48. The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd.

(Tillatelse til fortsatt å leie inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund.)

Kgl. res. av 14. oktober 1960.

Ved kgl. resolusjon av 5. oktober 1945 fikk The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd. tillatelse til å leie inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund til dampfremstilling på nærmere angitte vilkår, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1945, side 31 flg.

Konsesjonen gjaldt til 31. desember 1954.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 26. august 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 9. mars 1960 fra A/S Borregaard om fornyet tillatelse til leie av inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund til dampfremstilling.

«I brev av 9. mars 1960 til Hovedstyret har A/S Borregaard søkt om fornyet konsesjon på leie av spillkraft fra A/S Hafslund til dampfremstilling.

Søknaden lyder således:

«Vi skal få lov å komme tilbake til Deres brev av 22. desember 1959, samt våre brev av 5. januar og 16. februar 1960, og tillater oss herved å søke om prolongasjon av vår kraftleiekonsesjon av 5. oktober 1945 på leie av 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund frem til 31. desember 1964.

Kraften skal anvendes til fremstilling av damp i en elektrokjele. Da kraften således utelukkende går til erstatning av innkjøpt brennstoff, har konsesjonen vært avgiftsfri.

Vi har vært i forbindelse med A/S Hafslund, og vedlegger brev fra samme firma og vårt svarbrev angående denne sak.

Likeledes vedlegges kopi av vår kontrakt med A/S Hafslund av 28. juni 1945.

Vi håper at dette kan tjene som tilstrekkelig grunnlag for det ærede Hovedstyres vurdering av vår konsesjonssøknad.»

Den nevnte kontrakt av 28. juni 1945 på leie av ca. 18 000 kW til dampfremstilling er i sin tid sluttet mellom A/S Hafslund og The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd. I vedlagte brev av 29. februar 1960 og 9. mars 1960 vekslet mellom A/S Hafslund og A/S Borregaard er omhandlede eldre spillkraftkontrakt avtalt forlenget med gyldighet for et år ad gangen med rett til oppsigelse med 6 måneders varsel for hver av partene, dog således at prisen for spillkraften m. v. blir å fastsette for hvert enkelt år ved forhandlinger.

Søknaden med bilag har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Sarpsborg bystyre har i møte den 31. mai 1960 enstemmig vedtatt å anbefale konsesjonssøknaden innvilget.

Fylkesmannen i Østfold fylke har i påtegning av 18. juni 1960 til Hovedstyret likeledes anbefalt at søknaden blir innvilget.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 5. oktober 1945 er The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd. meddelt konsesjon på leie av inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund til dampfremstilling. Konsesjonen som var gjeldende til 31. desember 1954 er meddelt på vilkår om at selskapets styre for et flertalls vedkommende skal bestå av norske statsborgere samt på vilkår om 10 pst. kraftavståelse til kommuner. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår og således uten vilkår om avgift til kommuner eller staten, idet spillkraften blir å nytte til erstatning for brensel ved dampfremstilling.

Den eventuelt fornyete konsesjon er i brev av 16. mars 1960 fra A/S Borregaard bedt gitt til The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd. som før, da anlegget i Sarpsborg som vedkommende kraftledning er knyttet til eies av dette datterselskap.

Hovedstyret har ikke noe å innvende mot kraftleieforholdet og vil rå til at det meddeles The Kellner Partington Paper Pulp Co. Ltd. fornyet konsesjon på leie av inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund til dampfremstilling som søkt om.

Tillatelsen anbefales gitt for den tid leieforholdet måtte bestå, med tidsbegrensning inntil 1. januar 1965 i samsvar med søknaden.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som i den nå utløpne kraftleiekonsesjon av 5. oktober 1945 på omhandlede spillkraft, herunder innbefattet vilkårene og selskapets styre og vilkåret om 10 pst. kraftavståelse til kommuner i samsvar med loven. Det tidligere vilkår om norske tjenestemenn og arbeidere blir derimot å sløyfe etter den praksis som nå følges.

Hva den forutsatte konsesjonskraft til kommuner angår, går en ut fra at denne i nærværende tilfelle ikke blir å fordele da det som nevnt handler seg om spillkraft og således mindre egnet til fordeling.

Behandlet i Hovedstyremøte den 26. august 1960.»

Departementet vil etter det foreliggende anbefale at The Kellner Partington Paper Pulp Co. Ltd. gis den søkte konsesjon på fortsatt leie av inntil 18 000 kW spillkraft til dampfremstilling fra A/S Hafslund i henhold til kraftleiekontrakten av 28. juni 1945.

Tillatelsen gis under den forutsetning at The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd. snarest sender inn til departementet slik erklæring som er omhandlet i ervervsloven av 14. desember 1917 nr. 16, § 24, annet ledd.

I samsvar med hovedstyrets forslag vil en anbefale at vilkårenes pkt. 1 om leietid gis følgende ordlyd:

1. *Leietid.*

Tillatelsen gjelder for den tid The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd. måtte leie inntil 18 000 kW spillkraft av A/S Hafslund i henhold til kraftleiekontrakten av 28. juni 1945, dog ikke lenger enn til 1. januar 1965.

For øvrig anbefales tillatelsen gitt på følgende vilkår:

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelser, skal det for hver gang svare en konsesjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelse av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell til sammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når sær-

lige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over 5 000 kroner av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor man dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over 5 000 kroner av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Kraftavståelse.*

Selskapet plikter eventuelt å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettet, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Hvis departementet finner at denne pris er vesentlig høyere enn om den var beregnet overensstemmende med reglene i ervervsloven av 14. desember 1917 § 2, post 12, tredje ledd, første, annet og tredje punktum, skal

prisen beregnes etter disse regler. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av postene 2 og 8 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industridepartementet

tilråder:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates The Kellner — Partington Paper Pulp Co. Ltd. å leie inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund så lenge kraftleiekontrakten mellom partene av 28. juni 1945 står ved makt, dog ikke lenger enn til 1. januar 1965.

Tillatelsen gis på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 14. oktober 1960.

49. A/S Fauske Lysverk.

(Tillatelse til å leie inntil 5 200 kW fra Fauske kommune.)

Kgl. res. av 14. oktober 1960.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 27. august 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 26. mars 1960 fra A/S Fauske Lysverk

om konsesjon på kraftleie fra Fauske kommune:

«I brev av 26. mars 1960 til Hovedstyret har A/S Fauske Lysverk søkt om konsesjon på kraftleie fra Fauske kommune.

Søknaden er sålydende:

«Vi tillater oss med dette å søke om konsesjon på leie av 5 200 kW kraft (26 mill. kWh) fra Fauske kommune. Fauske kommune har jo denne kraftandelen i A/S Balmi kraftlag.

Dette kvantumet ønskes økt med 1 200 kW (6 mill. kWh) som vi også, med Fauske kommune som mellomledd skal få fra Sundsfjord Kraftlag når dette anlegg kommer i drift om omlag 1 år.

Det er altså Fauske kommune som har aksjene i A/S Balmi Kraftlag og i Sundsfjord Kraftlag. Men de selger og skal selge den videre til A/S Fauske Lysverk som forestår distribueringen av kraften i Fauske kommune (Unntatt Sulitjelma, som har egen forsyning.)

I dette høve kan vi også vise til kontrakt mellom Fauske kommune og A/S Fauske Lysverk om levering av de 5 200 kW strøm fra A/S Balmi Kraftlag. Denne kontrakten er tidligere innsendt til Dere.»

På foranledning herfra har en derpå med brev av 30. mai 1960 fra A/S Fauske Lysverk mottatt den nevnte kraftleiekontrakt av 19. august 1958 (resp. 14. desember 1959) og 15. august 1958 mellom Fauske kommune og lysverket.

Av kontrakten hitsettes følgende:

«Fra 15. juli 1958 stiller selgeren av sin kraftkvote (26 mill. kWh pr. år) hos A/S Balmi Kraftlag til disposisjon for kjøpererf den kraftmengde kjøperen behøver for å dekke det alminnelige behov for elektrisk kraft innenfor kjøperens konsesjonsområde.

Kjøperen skal fra samme tidspunkt og i løpet av de 2 nærmestfølgende driftsår betale for de faktiske uttak av elektrisk kraft + et tillegg av 20 pst. av dette, dog minst for 18 mill. kWh (maks. 26 mill. kWh) for driftsåret 1958—59 og 22 mill. kWh (maks. 26 mill. kWh) for driftsåret 1959—60. Fra 1. juli 1960 betaler kjøperen for selgerens hele kraftkvote på 26 mill. kWh pr. år fra A/S Balmi Kraftlag.

Da brukstiden av A/S Balmi Kraftlag er fastsatt til 5 000 timer pr. år, kan maksimallasten ikke uten særskilt tillatelse, overstige 5 200 kW.

Kjøperen skal ha rett til å øke kontraktkvantumet på kraft dersom det kan skaffes mere kraft.

Selgeren skal til enhver tid holde kjøperen underrettet om sine produksjons- og belastningsforhold og de påregnelige forandringer i de nærmeste år.» (Jfr. § 1, p. 1).

Kraften leveres i Fauske transformatorstasjon med 21 kV spenning.

«For det kontraherte kraftkvantum skal kjøperen betale 1,9 øre pr. kWh levert Fauske sekundærstasjon og etter de betalingsvilkår A/S Balmi Kraftlag fastsetter. Betalingen skjer til A/S Balmi Kraftlag.

På samme måte betaler kjøperen til A/L Salten Kraftsamband den del av overførings-

utgiftene som faller på det kraftkvantum kjøperen til enhver tid er forpliktet til å betale for.» (Jfr. § 4, p. 1).

Den stipulerte pris er gjenstand for revisjon i påkommende tilfelle og da etter nærmere varsel (jfr. § 4, p. 4).

Med hensyn til kontraktens varighet er i § 10 bestemt:

«Kontrakten kan oppsies av hver av partene med 1 — ett — års gjensidig oppsigelse, regnet fra utløpet av det driftsår hvori oppsigelsen finner sted. Den kan altså tidligst bringes til opphør 30. juni 1960 og oppsigelsen må i så fall senest ha funnet sted 30. juni 1959.

Oppsigelse skal skje i anbefalt brev.»

Søknaden med bilag har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Fauske herredstyre har i møte den 15. juli 1960 enstemmig vedtatt å anbefale konsesjonssøknaden innvilget.

Fylkesmannen i Nordland fylke har i påtegnning av 21. juli 1960 til hovedstyret meddelt at han i likhet med uttalelse fra fylkets elektrisitetskontor anbefaler konsesjonssøknaden innvilget.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved Handelsdepartementets brev av 27. februar 1947 er A/S Fauske Lysverk meddelt konsesjon på leie av inntil 1 000 kW fra Bodin kraftverk. Tillatelsen som var gjeldende til 1. januar 1959 er meddelt på vilkår om at selskapets styre skal bestå av bare norske statsborgere. Videre er det fastsatt vilkår om 10 pst. kraftavståelse til kommuner.

Forøvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår og således uten vilkår om avgift til kommuner eller staten av uttatt kraft.

Denne kraftleie skal nå definitivt falle bort etter at utbyggingen av og kraftleveringen fra Balmi nå er kommet i stand. (Jfr. brev hertil av 12. desember 1959 fra A/S Fauske Lysverk).

Som det tør være kjent fra den forannevnte tidligere kraftleiekonsesjonssak (jfr. hovedstyrets uttalelse i brev av 4. februar 1947) driver A/S Fauske Lysverk alminnelig elektrisitetsforsyning i Fauske. Selskapet har norsk styre og norsk aksjekapital med en stor del av innbyggerne i bygden som medeiere i verket.

Med hensyn til det nye leieforhold vil hovedstyret da rå til at det gis A/S Fauske Lysverk konsesjon på leie av inntil 5 200 kW fra Fauske kommune for den tid den tilsvarende kraftleiekontrakt av 1958 mellom partene måtte stå ved makt dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

Tillatelsen anbefales meddelt på de samme vilkår som før fastsatt i den nevnte nå utløpne kraftleiekonsesjon til A/S Fauske Lysverk av 27. februar 1947, således med vilkår

om norsk styre men uten vilkår om avgift til kommuner eller staten av uttatt kraft. Det vanlige vilkår om norske tjenestemenn og arbeidere blir derimot å sløyfe etter den praksis som nå følges. Videre vil en foreslå at vilkåret om 10 pst. kraftavståelse til kommuner utgår i nærværende tilfelle da Fauske Lysverk vel etter forholdene er å sidestille med kommunale elektrisitetsverker.

Hva angår den i søknaden nevnte leie av Sundsfjordkraft går en ut fra at selskapet blir å underrette om at konsesjon herpå blir å søke på vanlig måte (bilagt med kontrakt) når Sundsfjord kraftanlegg er utbygget og kraftleveringen tar til.

Behandlet i hovedstyremøte den 26. august 1960.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet vil etter det foreliggende i tilslutning til hovedstyret anbefale at A/S Fauske Lysverk gis den søkte konsesjon på leie av inntil 5 200 kW fra Fauske kommune for den tid kraftleiekontrakten av 1958 mellom partene måtte stå ved makt, dog ikke utover 1. januar 1970.

Som det fremgår skal disse 5 200 kW tas av Fauske kommunes kraftkvote hos A/S Balmi Kraftlag.

Departementet vil anbefale tillatelsen gitt på vilkår i det vesentlige i samsvar med hovedstyrets forslag.

Da kraften skal nyttes til alminnelig elektrisitetsforsyning i distriktet er departementet enig med hovedstyret i at det ikke bør betinges avgift til kommune eller staten. En er også enig med hovedstyret i at det ikke bør betinges kraftavståelse til kommuner, jfr. regelen i § 23, post 5, annet ledd i lov nr. 16 av 14. desember 1917 som etter endringslov av 10. april 1959 lyder slik:

«Dersom kraften leies ut av en eller flere kommuner, som selv ville være nærmest til å få tildelt den avgitte kraft, kan kraftavgivelse til kommuner bortfalle.»

De vilkår som foreslås blir da i sin helhet sålydende:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid kontrakten mellom A/S Fauske Lysverk og Fauske kommune om leie av inntil 5 200 kW måtte stå ved makt, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke ovedras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over 5 000 kroner av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om

norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over 5 000 kroner av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Kontroll.*

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

8. *Overtredelse av konsesjonsvilkårene.*

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 7 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

A/S Fauske Lysverk vil bli avkrevet erklæring fra dets styre om at det ikke foreligger noen avtale, siktende til å dekke over det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse, jfr. konsesjonslovens § 24, annet ledd.

Departementet forutsetter videre at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Når det gjelder de ytterligere 1 200 kW som er nevnt i søknaden og som A/S Fauske Lysverk ønsker å leie fra Fauske kommune for levering fra Sundsfjord Kraftanlegg så snart dette kommer i drift foreligger ennå ingen kraftleiekontrakt. Hovedstyret har underhånden opplyst at denne kraft først kan leveres om ca. 1 år. Departementet forutsetter at A/S Fauske Lysverk søker konsesjon på denne ytterligere kraftleie så snart kraftleiekontrakt er opprettet og kraftleien kan ta til.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV tillates A/S Fauske Lysverk å leie inntil 5 200 kW fra Fauske kommune.

Tillatelsen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 14. oktober 1960.

50. A/S Tafjord Smelteverk.

(Tillatelse til fortsatt å leie inntil 7 200 kVA spillkraft fra Tafjord Kraftselskap.)

Kgl. res. av 14. oktober 1960.

A/S Tafjord Smelteverk fikk ved kgl. resolusjon av 10. september 1937 konsesjon på leie av inntil 7 200 kVA spillkraft fra Tafjord Kraftselskap, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1937 s 104 flg. Konsesjonen gjaldt til 31. desember 1956 og er således utløpt.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 27. august 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 1. januar 1960 fra A/S Tafjord Smelteverk om konsesjon på fortsatt leie av inntil 7 200 kVA spillkraft fra Tafjord Kraftselskap:

«I brev av 1. januar 1960 til hovedstyret har A/S Tafjord Smelteverk søkt om fornyet konsesjon på leie av spillkraft fra Tafjord Kraftselskap.

Søknaden er sålydende:

«Vi tillater oss å søke om forlengelse på vår konsesjon av 18. september 1937 for leie av inntil 7 200 kVA spillkraft fra Tafjord Kraftselskap.

Leiekontrakten mellom ingeniør Birger Solberg på vegne av A/S Tafjord Smelteverk og Tafjord Kraftselskap er sagt opp av Kraftselskapet med 5 års løpetid fra 1. januar 1957, således at den ytterligere gjelder til 31. desember 1961.

Det er ikke tatt opp forhandlinger om forlengelse av kontrakten, men skulle vi anta at det må finnes en løsning på at vi fortsatt får kjøpe den spillkraft som kraftselskapet måtte kunne levere.

Vi tillater oss å søke om at konsesjonen blir forlenget på de samme betingelser som vi nå har.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Tafjordkraftselskap har i brev av 3. mars 1960 til rådmannen i Ålesund meddelt følgende:

«Det skal herved meddeles at T.K. intet har å bemerke til konsesjonstillatelsen for A/S Tafjord Smelteverk blir forlenget.

Man må anta at en ny kontrakt etter 31. desember 1961 for levering av spillkraft til A/S Tafjord Smelteverk kommer til å opprettes.

Dersom det da i konsesjonsbetingelsene blir tatt med en pasus (som tidligere) om at konsesjonstillatelsen kun gjelder så lenge kontrakten med T.K. varer, skulle det intet være til hinder for en forlenget konsesjonstillatelse.

Denne sak er ikke nødvendig å forelegge for vårt styre. Derimot må en eventuell fornyet kontrakt med A/S Tafjord Smelteverk forelegges både styret og representantskapet i T.K.»

Ålesundbystyre har etter innstilling fra rådmannen og formannskapet i møte den 28. juni 1960 enstemmig fattet dette vedtak:

«Ålesundbystyre anbefaler A/S Tafjord Smelteverks søknad av 1. januar 1960 om fornyet konsesjon for leie av spillkraft fra Tafjord Kraftselskap overensstemmende med den leieavtale som måtte bli truffet mellom de to selskaper. En tilrår at konsesjonens varighet fortsatt begrenses til det tidsrom slik avtale står ved lag.»

Fylkesmannen i Møre og Romsdal har i påtegning av 5. august 1960 til hovedstyret meddelt at han ikke har noe å innvende mot at konsesjonen blir forlenget så lenge eventuelle kontrakter med Tafjord Kraftselskap varer.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 10. september 1937 er A/S Tafjord Smelteverk meddelt konsesjon på leie av inntil 7 200 kVA spillkraft fra Tafjord kraftselskap. Tillatelsen som var gjeldende til 31. desember 1956 er meddelt på vilkår om at selskapets styre skal bestå av bare norske statsborgere. Av selskapets aksjekapital skal minst $\frac{8}{10}$ være på norske hender. I konsesjonsvilkårene er videre betinget 10 pst. kraftavståelse til kommuner samt en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW av den kraft som gjennomsnittlig benyttes. Forøvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår.

Konsesjonsavgiften til staten er betalt til og med året 1959. For 1959 var avgiften kr. 2 258.

Som nevnt i søknaden er den gjeldende kraftleiekontrakt av 8. september 1937 mellom ingeniør Birger Solberg på vegne av A/S Tafjord Smelteverk og Tafjord kraftselskap sagt opp til utløp den 31. desember 1961. Da nærværende kraftleiekonsesjon av 10. september 1937 utløp den 31. desember 1956 vil Hovedstyret rå til at konsesjonen blir å forlenge i samsvar med søknaden til ikke utover 31. desember 1961, slik at det blir å søke om fornyet konsesjon forsåvidt kraftleieforholdet aktes opprettholdt etter denne tid. Tillatelsen anbefales meddelt på de samme vilkår som før herunder innbefattet vilkåret om styre og kapital samt om en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW av den kraft som gjennomsnitt-

lig benyttes. Dog således at vilkåret i post 5 om norske funksjonærer og arbeidere skal utgå etter den praksis som nå følges.

Videre forutsettes vilkåret om 10 pst. kraftavståelse til kommuner å bli å sløyfe i det Tafjord kraftselskap står for strømforsyningen av de sameiende kommuner, derunder Ålesund.

Behandlet i hovedstyremøte den 26. august 1960.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet vil etter det foreliggende med hovedstyret anbefale at A/S Tafjord Smelteverk gis konsesjon på fortsatt leie av inntil 7 200 kVA spillkraft fra Tafjord Kraftselskap for den tid kraftleiekontrakten av 8. september 1937 mellom partene står ved makt, dog ikke utover 31. desember 1961, idet kraftleverandøren har sagt opp kontrakten til utløp på nevnte tidspunkt. Dersom kraftleien skal fortsette utover dette tidspunkt forutsettes ny søknad om konsesjon innsendt.

Konsesjonen anbefales gitt på vilkår i det vesentlige som foreslått av hovedstyret. Man er således bl. a. enig med hovedstyret i at det ikke tas med vilkår om kraftavståelse til kommuner, jfr. regelen i § 23, post 5, annet ledd i lov nr. 16 av 14. desember 1917, jfr. endringslov av 10. april 1959. Videre vil en med hovedstyret foreslå samme vilkår om avgift — kr. 1 — årlig pr. kW til staten av den kraft som gjennomsnittlig benyttes — og samme vilkår om styre og kapital som i konsesjonen av 10. september 1937.

Man forutsetter at avgift betales for hele det tidsrom kraftlevering har funnet sted.

De vilkår som foreslås blir da sålydende:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid kraftleiekontrakten av 8.—9. januar 1937 mellom ingeniør B. Solberg på vegne av A/S Tafjord Smelteverk og Tafjord Kraftselskap står ved makt, dog ikke utover 31. desember 1961.

2. Styre og kapital.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

Av selskapets aksjekapital skal minst $\frac{8}{10}$ være på norske hender, regnet på den måte som er fastsatt i § 19 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 med senere tillegg og endringer.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementene kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over 5 000 kroner av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal

åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over 5 000 kroner av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1 — en krone — pr. kW, beregnet etter formelen:

$\frac{\text{kWh}}{8760}$

Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfalltid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter videre at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av Kap. IV i lov nr. 16 av 14. desember 1917 tillates A/S Tafjord Smelteverk fortsatt å leie inntil 7 200 kVA spillkraft fra Tafjord Kraftselskap.

Tillatelsen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 14. oktober 1960.

51. A/S Follum Fabrikker.

(Tillatelse til å leie inntil 35 000 kW spillkraft til dampfremstilling i den utstrekning spillkraft måtte bli å levere fra Statens kraftverker respektive Samkjøringen.)

Kgl. res. av 14. oktober 1960.

Ved kgl. resolusjon av 4. januar 1946 fikk A/S Follum Fabrikker tillatelse til å leie inntil 35 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk på nærmere angitte vilkår, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1946 side 6 flg.

Konsesjonen gjaldt til 1. januar 1956.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 26. august 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 25. januar 1960 fra A/S Follum Fabrikker om ny tillatelse til å leie inntil 35 000 kW spillkraft til dampfremstilling i den utstrekning spillkraft måtte bli å levere fra Statens kraftverker respektive Samkjøringen:

«I brev av 25. januar 1960 til Hovedstyret har A/S Follum Fabrikker, Hønefoss, søkt om fornyet konsesjon på leie av spillkraft til dampfremstilling fra Statens kraftverker og Samkjøringen.

Søknaden er sålydende:

«Vi viser til telefonsamtale med Deres overingeniør Finne den 22. d.m. og søker herved formelt om konsesjon for spillkraft for dampfremstilling, levert uten kontrakt, enten fra Samkjøringen eller Vassdragsvesenet.

I forutgående brev hertil av 5. januar 1960 har selskapet opplyst følgende:

«Det i Deres sirkulære nevnte leieforhold på spillkraft fra Norderhov komm. El.verk eksisterer ikke lenger.

Den spillkraft vi får til våre elektrokjeler leveres fra Samkjøringen eller Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen uten kontrakt.»

Søknaden og nevnte brev har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Norderhov herredstyre har etter innstilling fra rådmannen og formannskapet den 9. juni 1960 enstemmig vedtatt å tilrå at kraftleiekonsesjonen blir innvilget for 10 år regnet fra 1. januar 1956, slik at saken derved kommer opp igjen til behandling på et tidspunkt når det has bedre oversikt over om det blir noe ledig kraft i distriktet som kan tilbys Follum.

Fylkesmannen i Buskerud fylke har i påtegning av 27. juni 1960 til hovedstyret meddelt at han viser til de gitte uttalelser. Fylkesmannen har forøvrig ikke hatt noe å bemerke til saken.

Industridepartementets treforedlingskontor har i brev hertil av 5. juli 1960 meddelt at det ikke har noe å bemerke til at søknaden blir innvilget.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 4. januar 1946 er A/S Follum Fabrikker meddelt konsesjon på leie av inntil 35 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk.

Tillatelsen som var gjeldende til 1. januar 1956 er meddelt på vilkår om at selskapets styre skal bestå av bare norske statsborgere med sete her i landet. Videre er det i konsesjonen fastsatt vilkår om 10 pst. kraftavståelse til kommuner.

For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlig vilkår og således uten vilkår om avgift av uttatt kraft, hverken til kommuner eller staten, idet spillkraften i nærværende tilfelle blir å nytte til dampfremstilling i bedriftens elektrokjeler med en kapasitet på tilsammen 45 000 kW.

Hovedstyret har ikke noe å innvende mot leieforholdet og vil rå til at det gis A/S Follum Fabrikker fornyet konsesjon på leie av inntil 35 000 kW spillkraft til dampfremstilling i den utstrekning spillkraft måtte bli å levere nå fra Statens kraftverker, respektive Samkjøringen, mot før fra Norderhov komm. elektrisitetsverk, alt som søkt om.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid slik spillkraft måtte bli å stille til disposisjon, dog ikke lenger enn til 1. januar 1966.

Hovedstyret vil rå til at det fastsettes vilkår om norsk styre som før. For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de nå vanlige vilkår, således uten vilkår om avgift til kommuner eller staten av uttatt kraft, da det fortsatt som nevnt handler seg om leie av spillkraft til dampfremstilling. Vilkår om 10 pst. kraftavståelse til kommuner av den spillkraft som her rent leilighetsvis stilles til rådighet vil neppe ha noen hensikt. Finner departementet det allikevel påkrevet at vilkår herom blir å inkludere, vil en som forholdene ligger an foreslå at konsesjonskraften til kommuner i tilfelle ikke blir å fordele.

Behandlet i hovedstyremøte den 26. august 1960.»

Departementet vil etter det foreliggende anbefale at A/S Follum Fabrikker gis den søkte konsesjon på leie av inntil 35 000 kW spillkraft til dampfremstilling i den utstrekning spillkraft måtte bli å levere nå fra Statens kraftverker, respektive Samkjøringen, mot før fra Norderhov komm. elektrisitetsverk.

Tillatelsen foreslås gitt under den forutsetning at A/S Follum Fabrikker snarest sender inn til departementet slik erklæring som er omhandlet i ervervsloven av 14. desember 1917 nr. 16 § 24, annet ledd.

I samsvar med hovedstyrets forslag vil en anbefale at vilkårenes punkt 1 om leietid gis følgende ordlyd:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid inntil 35 000 kW måtte bli å stille til disposisjon for A/S Follum Fabrikker fra Statens kraftverker respektive Samkjøringen, dog ikke lenger enn til 1. januar 1966.

Forøvrig anbefales tillatelsen gitt på følgende vilkår, idet bemerkes at departementet er enig med hovedstyret i at oppstilling av vilkår om kraftavståelse til kommuner i dette tilfelle ikke ville ha noen hensikt.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke

ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over 5 000 kroner av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over 5 000 kroner av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kontroll.

Selskapet plikter å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

8. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av postene 2 og 7 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industridepartementet

tilråder:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV tillates A/S Follum Fabrikker å leie inntil 35 000 kW spillkraft til dampfremstilling fra Statens kraftverker respektive Samkjøringen i den utstrekning spillkraft måtte bli å levere, dog ikke lenger enn til 1. januar 1966.

Tillatelsen gis på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 14. oktober 1960.

52. A/S Oslo Sporveier.

(Fornyet konsesjon på kraftleie fra Oslo Lysverker.)

Industridepartementets tillatelse 17. oktober 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 15. mai 1959 gis A/S Oslo Sporveier fornyet tillatelse til å leie fra Oslo lysverker inntil 2 500 kW spillkraft for drift av elektrokjel i garasjebygg.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Konsesjonen gjelder fra 1. januar 1960 og så lenge A/S Oslo Sporveier måtte leie inntil 2 500 kW spillkraft til drift av elektrokjel fra Oslo lysverker i henhold til verkets vanlige tariffer, dog ikke utover 15. juli 1978.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til bygging og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige anlegg (elektrisk materiell, maskiner m. v.) skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — pst. av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinndydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når

departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement. De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

8. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av postene 2 og 7 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av Vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Det bes bemerket at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjone-ringsregler.

53. A/S Yven Papirfabrikk.

(Fornytt konsesjon på kraftleie fra A/S Hafslund.)

Industridepartementets tillatelse 17. oktober 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon 15. mai 1959 gis A/S Yven Papirfabrikk fornytt tillatelse til å leie fra A/S Hafslund inntil 1 300 kW.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder fra 1. juli 1959 og så lenge A/S Yven Papirfabrikk måtte leie inntil 1 300 kW flomkraft fra A/S Hafslund, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av det til utnyttelse av kraften nødvendige anlegg (elektrisk materiell, maskiner m. v.) skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig, og det må settes opp proto-

koll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kraftavståelse.

Selskapet plikter å avstå inntil 10 pst. av den leiede kraft til de kommuner — derunder også fylkeskommuner — som Industridepartementet bestemmer.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Hvis departementet finner at denne pris er vesentlig høyere enn om den var beregnet overensstemmende med reglene i ervervsloven av 14. desember 1917 § 2, post 12, tredje ledd, første, annet og tredje punktum, skal prisen beregnes etter disse regler. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til statskassen en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

Avgiften beregnes fra 1. juli 1959.

Avgiften forfaller til betaling ved årets utgang. Blir avgiften ikke betalt til forfallstid, svares 6 pst. årlig rente fra forfallsdagen.

De nærmere bestemmelser om beregningen og betalingen av avgiften fastsettes av vedkommende departement.

9. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser vedkommende departement måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

10. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 9 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.

Det er en forutsetning for konsesjonen at uttaket av kraften er underlagt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

54. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk.

(Fastsettelse av manøvreringsreglement for regulering av Vekteren og Limingen i Røyrvik og Nordli herreder m. m.)

Kgl. res. av 21. oktober 1960.

Ved kgl. resolusjon av 25. juni 1948 ble Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk meddelt tillatelse til å foreta en regulering av Namsvatna på 14 m, ved 13,8 m oppdemning og 0,2 m senking. Manøvreringsreglement for reguleringen er fastsatt samme dag. Man viser herom til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1948, side 60 flg., jfr. St. prp. nr. 67 for 1948 og Innst. S. nr. 153 for s. å.

Ved kgl. resolusjon av 4. juli 1952 ble det gitt tillatelse for den svenske sammenslutning Faxälvens Vattenregleringsforetak til å regulere Limingen 6 m, ved 5,58 m senking og 0,42 m oppdemning. Manøvreringsreglement for reguleringen er fastsatt samme dag. Herom vises til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1952, side 95 flg., jfr. St. prp. nr. 106 for 1950 og Innst. S. nr. 221 for 1952.

Ved kgl. resolusjon av 10. juli 1959 er Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk meddelt tillatelse til å føre avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjø og til å regulere Vekteren ca. 4 m ved senking og å foreta en ytterligere regulering av Limingen ved 2,7 m senking. Man viser herom til «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1959, side 57 flg., jfr. St. prp. nr. 48 for 1959 og Innst. S. nr. 191 for s. å. Forslag til man-

øvreringsreglement for reguleringene av Vekteren og Limingen var dengang ikke innkommet, og fastsettelsen av disse måtte derfor utstå.

Med brev til departementet av 3. oktober 1960 har Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet lagt frem utkast til manøvreringsreglement. Hovedstyrets brev gjengis:

«Med departementets påskrift 22. mars d. å. fikk Hovedstyret oversendt følgende brev fra Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk, datert 19. mars 1960.

«I overensstemmelse med punkt 20 i konsesjonsbetingelsene for Nord-Trøndelag Elektrisitetsverks tillatelse til å føre avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjøen, og til å regulere Vekteren og foreta en ytterligere regulering av Limingen, (fastsatt ved kgl. resolusjon av 10. juli 1959), tillater vi oss å sende et forslag til manøvreringsreglement.

Av hensyn til skjønnsstevningen tør vi be om at denne sak må bli behandlet hurtigst mulig.»

Forslaget til reglement for Limingen lyder:

«1.

Øvre reguleringsgrense — H.R.V. er 411,7 m o. h.

Nedre reguleringsgrense — L.R.V. er 409,0 m o. h.

(Svensk regulering mellom kotene 411,7 og 417,7).

Reguleringsgrensene 409,0 og 417,7 skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker.

2.

Namsvatns avløp overføres gjennom tunnel til Vekteren og herfra til Limingen. Gjennom Tunnsjø kraftverk føres samme vannmengde fra Limingen til Tunnsjø.

3.

For å sikre fyllingen av Limingen, må kjøringen av Tunnsjø kraftverk ordnes slik at det pr. 15. juli hvert år i Limingen er lagret for vintertapping til Tunnsjø kraftverk minimum 150 mill. m³ overført vann, og at alt driftsvannet til Tunnsjø kraftverk skal tas fra Namsvatnmagasinet i den tid magasin-fyllingen pågår.

Hvis snømålinger m. v. viser at Limingens eget felt vil gi over 50 mill. m³ tilskott til fylling av den norske magasin del før 15. juli (etter at den svenske del på 560 mill. m³ er fylt), kan overføringen fra Namsvatna reduseres tilsvarende.

Fra det tidspunkt isen er kjørbare og til vårflommens begynnelse, skal tappingen foregå slik at det norske magasin i Limingen om mulig ikke øker mere enn det svenske magasin minker.

Når kjøringen av Tunnsjø kraftverk opphører om våren, skal denne stans koordineres med overføringen fra Namsvatnet.

5.

Det skal påsees at inntak og luker til enhver tid er i god stand og ikke sperres av isflak, tømmer o. a.

6.

Tappingen fra det norske magasin i Limingen foregår gjennom Tunnsjø kraftverk.

Som maskinmester ved Tunnsjø kraftverk antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Han skal ha fast bopel i nærheten av kraftstasjonen og telefon i sin bolig.

Det føres protokoll over belastningen, avleste vannstander og vannforbruk samt observeres og noteres om det forlanges nedbørs-målinger, temperatur m.v. Ved maskinskade som betinger lengre driftsstans i Tunnsjø kraftverk kan vann tappes forbi kraftverket ved hjelp av anordning for slik tapping. Slik tapping føres inn i ovennevnte protokoll. Avskrift av protokoll og noteringer sendes ved utgangen av hver måned til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

7.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan departementet uten erstatning til konsesjonæren, med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger overfor tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som det finner nødvendig.»

Forslaget til reglement for Vekteren lyder:

«1.

Øvre reguleringsgrense er den vannstand som tilsvarer uregulerte vannstandsforhold i Vekteren. Nedre reguleringsgrense — L.R.V. — er 440,0 m o. h. Høyden refererer seg til Vekteren V.M. hvis 0-punkt i Vassdragsvesenets generalplan ligger på kote 440,0.

Nedre reguleringsgrense skal betegnes med fast og tydelig merke.

2.

Namsvatns avløp overføres gjennom tunnel til Vekteren og herfra til Limingen. Gjennom Tunnsjø kraftverk føres samme vannmengde fra Limingen til Tunnsjø.

3.

Det skal ved manøvreringen tas sikte på at Vekterens normale flomvannstand ikke overskrides og at flomvannføringen i Røyrvikelven fra Vekterens eget felt ikke forøkes. I tillegg til Vekterens eget tilløp kommer overført vann fra Namsvatna.

Før Røyrvikfoss kraftverk utbygges skal det tilstrebes å holde naturlig vannstand i Vekteren året rundt, unntatt en periode om våren i den hensikt å få tømt magasinet i Namsvatna.

Fra det tidspunkt isen er kjørbær og til nedsenkningen begynner, skal overføringen og tappingen koordineres i den utstrekning det er mulig, slik at vannstanden ikke stiger.

4.

Vannslippingen skal forøvrig skje etter behov for kraftverkene i Øvre Namsen, og etter de krav som er en naturlig følge av manøvreringsreglene for Namsvatna og Limingen.

5.

Det skal påsees at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand, og at isflak o. a. ikke sperrer foran tappeløpene.

6.

Til å utføre manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Han skal ha fast bopel i nærheten av reguleringsanlegget og telefon i sin bolig.

Det føres protokoll over manøvreringer, avleste vannstander og vannføringer registrert på de 3 limnigrafene i Røyrvikelven, Huddingselven og Saksvatnet samt observeres og noteres om det forlanges nedbørmengder, temperatur m.v. Avskrift av protokoll og noteringer sendes ved utgangen av hver måned til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

7.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan departementet uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger overfor tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som det finner nødvendig.»

Forslaget til reglement for Namsvatna svarer stort sett med gjeldende reglement. Følgende poster er foreslått endret:

«4. forandres til:

Namsvatns avløp overføres gjennom tunnel til Vekteren og herfra til Limingen. Gjennom Tunnsjø kraftverk føres samme vannmengde fra Limingen til Tunnsjø.

For å sikre fyllingen i Limingen skal overføringen av vann fra Namsvatn ordnes slik at det pr. 15. juli hvert år i Limingen er lagret for vintertapping gjennom Tunnsjø kraftverk minimum 150 mill. m³ overført vann, og at alt driftsvann til Tunnsjø kraftverk skal tas fra Namsvatn i den tid magasin-fyllingen pågår.

5. forandres til:

Det skal påsees at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand, og at isflak o. a. ikke sperrer foran flom- og tappeløp.

6. forandres til:

Til å utføre manøvreringene antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Han skal ha fast bopel i nærheten av reguleringsanleggene og telefon i sin bolig.

Det føres protokoll over manøvreringene og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges nedbørmengder, temperatur m.v. Avskrift av protokoll og noteringer sendes ved utgangen av hver måned til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.»

Saken har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

R ø y r v i k k o m m u n e s t y r e vedtok i møte 23. mai 1960 følgende forslag fra formannskapet:

«Ang. reglement for Namsvatna.

Røyrvik kommunestyre vil understreke at det er nødvendig å holde tilbake magasin vann i Namsvatna slik at reglementets betingelser om å avgi vann til fylling av Limingen samtidig som det skal avgis fløtingsvann kan opprettholdes med sikte på at fyllingen av Limingen skal kunne skje kontinuerlig i takt med snøsmeltingen innen den frist som er satt.

Ang. reglementet for Vekteren.

Første setning i post 1 foreslåes endret til å lyde:

«Øvre reguleringsgrense er den vannstand som tilsvarende alminnelig sommervannstand i Vekteren ca. kote 444. Under flom tillates vannstanden å stige til alminnelig flomvannstand ca. kote 445.»

Annet avsnitt i post 3 foreslåes endret til å lyde:

«Senkning av Vekteren skal foregå fra medio februar til 1. mai. Forøvrig skal den holdes på alminnelig sommervannstand etterat den igjen er fylt.»

Nordli kommunestyre vedtok i møte 6. mai 1960 følgende forslag fra formannskapet:

«Nordli kommunestyre har intet å innvende mot forslaget, idet en forutsetter at punkt 7 i forslaget gir adgang til å endre reglementet hvis det skulle medføre uforutsette skadevirkninger.»

Kommunestyrene i Namskogan, Haran, Grong og Overhalla behandlet forslaget i møter henholdsvis 10. mai, 4. juni, 19. mai og 29. april 1960, og har ingen bemerkninger.

Namsen Fellesfløtningsforening sier i brev av 20. mai 1960 at sakens dokumenter er oversendt foreningens juridiske rådgiver, høyesterettsadvokat Harald Knudtzon, som vil avgi uttalelse. Følgende uttalelse, datert 20. mai 1960 fulgte brevet:

«Styret for Namsen Fellesfløtningsforening har i møte 18. ds. behandlet de oversendte forslag til manøvreringsreglementer for Namsvassdam m. fl. og tillater seg å uttale:

Etter reglement for Namsvann pkt. 3 skal det avgis fløtingsvann til fløtningen i Namsen.

Dette bør etter styrets mening uten forbehold kunne skje i den for fløtningen i øvre Namsen gunstigste tid, der som regel begynner kort tid etter isløsningen i Namsvann.

For at tapping av fløtingsvann fra Namsvassdam kan bli mest mulig effektiv for fløtningen er det nødvendig, at det ikke bare er magasinert et tilstrekkelig kvantum vann i dammen, — men også at nivået ovenfor dammen er så høy at damluken kan avgi 150—200 sek.m³.

Dette gjelder for fløtningen i enkelte spesielt vanskelige strekninger i Namsen.

For å sikre Fellesfløtningens behov for fløtingsvann bør det derfor tas inn som et annet avsnitt i post 3 en pasus om: at hvert år må holdes tilbake i Namsvann forlods så meget vann som

trenges for å gjennomføre fløtningen.»

Høyesterettsadvokat Knudtzon sier i brev av 18. juni 1960:

«Namsen Fellesfløtningsforening har bedt meg om i tilslutning til den uttalelse foreningen tidligere har avgitt om forslag til reglement, også å presisere: «at lukene i Namsvassdammen må være store nok for tapping av tilstrekkelig fløtningsvann på lav vannstand.»

Namdal Fiskeristyre bemerker i brev av 20. mai 1960:

«Som hr. Fylkesmannen sikkert kjenner til er der i de senere år i Namdal Fiskeridistrikt investert store beløp for kvantitativt å forbedre laksestammen i distriktet, bl. a. ved opprettelse av stamlaksbassenger, klekkerier og bygging av laksetrapper.

Dette arbeide har allerede gitt gode resultater og en håper at disse gode resultater for laksefisket i kommende år vil kunne økes i betraktelig grad. For ikke å ødelegge disse forbedringer er det absolutt nødvendig at det fra reguleringsmyndighetene i vassdraget blir tatt visse hensyn også overfor utøverne av laksefisket i Namsen.

En vil særlig peke på at den nåværende tapping fra Aunfoss dam, med tildels kraftige og hyppige pulseringer, har voldt laksefiskerne store ulemper under fisket, — og med bekymringer for fremtiden.

Det bør derfor sørges for at damslippingen forbi Aunfoss skjer mest mulig jevnt og kontinuerlig.

Her kommer også den fremtidige tapping fra Tunnsjøen (Tunnsjøfly-dam) av hensyn til såvel de nåværende som de nye kraftverk inn i billedet.

Heller ikke vil en unnlate å peke på, at et fremtidsmål såvel fra vedkommende distrikts side, som for Namdal Fiskeristyre, er å gjøre Namsen farbar for laksen så langt oppover som bare mulig, — til fordel både for fisket i Namsen og for fisket i sjøen.

Fiskeristyret henstiller derfor til Vassdragsvesenet og N.T.E. at tapping fra Namsvassdam etter at «den store overføring» er gjennomført — ikke må innskrenkes så meget at det blir fare for den fremtidige laksestamme i øvre Namsen.»

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag sier i sitt oversendelsesbrev av 23. juli 1960:

«Under henvisning til Deres brev av 29. mars og 8. juli 1960 (jnr. 625/60 V) oversendes vedlagt uttalelser fra vedkommende kommuner: Røyrvik, Nordli, Namskogan, Haran, Grong og Overhalla. Videre vedlegges uttalelse fra Namsen fellesfløtningsforening av 20. mai 1960 samt fra Namdal fiskeristyre av 20. mai 1960.

De nevnte uttalelser har vært forelagt Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk, som har fremkommet med bemerkninger i vedlagte brev av 21. juli 1960, hvortil henvises.»

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk bemerkninger lyder:

«Av de foreliggende uttalelser fremgår at Nordli, Namsskogan, Harran, Grong og Overhalla kommunestyre ikke har innvendinger mot vårt forslag, idet Nordli kommunestyre forutsetter at punkt 7 i forslagene gir adgang til å endre reglementet hvis det skulle medføre uforutsette skadevirkninger.

Til uttalelsene fra Røyrvik kommunestyre, Namsen Fellesfløtningsforening og Namdal Fiskeristyre tillater vi oss å gi følgende bemerkninger:

Angående reglement for Namsvatna.

Såvel Røyrvik kommunestyre som Namsen Fellesfløtningsforening ønsker bestemmelse om å holde tilbake magasin vann i Namsvatn. Det må være klart at manøvreringsreglementet ikke må utformes slik at det fratrar konsesjonæren selv delvis den rett han har fått ved den meddelte konsesjon. På den annen side må konsesjonæren innrette seg slik at han oppfyller de oppsatte konsesjonsbetingelser. I nærværende tilfelle angår dette i første omgang avgivelse av fløtningsvann, hvorom bestemmelsene er inntatt i punkt 3. Hvorvidt det, for å tilfredsstillte dette, blir nødvendig å holde tilbake vann i Namsvatn, vil være avhengig av tilsigsforholdene om våren. Det vil for konsesjonæren være nødvendig å foreta de observasjoner som kan gi grunnlag for en forhåndsbedømmelse av tilsigsforholdene, og slik bestemmelse kan, om ønskes, inntas i reglementet. Det henvises forøvrig til de gjeldende betingelser, pkt. 20, 3. ledd, som kan foreslåes inntatt som eget punkt i reglementet.

Røyrvik kommunestyre forutsetter at fyltingen av Limingen skal kunne skje kontinuerlig i takt med snesmeltingen, innen den frist som er satt. Vi gjør oppmerksom på at overføring av vann fra Namsvatn til Vekteren ikke kan begynne før vannstanden i Namsvatn er steget opp til Vekterens nivå, og at overført vannmengde fra dette tidspunkt først kan øke etter hvert som den nødvendige høydeforskjell etableres. Det må under overføringen også tas hensyn til Vekterens eget tilløp og vannføringsforholdene i Røyrvikelven. Den foreliggende bestemmelse om 150 mill.m³ pr. 15. juli i Limingen, ivaretas bedre fra konsesjonærens side ved å holde tilbake vann i L i m i n g e n i de år dette viser seg nødvendig på grunnlag av foreliggende observasjoner.

Namdal Fiskeristyre henstiller at tapping fra Namsvatn ikke må innskrenkes så meget at det blir fare for den fremtidige laksestamme i Øvre Namsen. Vårt forslag til manøvreringsreglement omhandler naturlig lågvassføring i pkt. 2.

Angående reglement for Vekteren.

Røyrvik kommunestyre har fremsatt endringsforslag for pkt. 1 og 3. Vi kan ikke se annet enn at vårt forslag til reglement lar forholdene i Vekteren mere i overensstemmelse med uregulerte forhold enn kommunestyrets. Dog kan det være riktig å endre pkt. 3, 2. avsnitt, til: «Det skal tilstrebtes å holde naturlig vannstand i Vekteren året rundt, unntatt en periode om våren, fra medio februar til 1. mai, da senking må foregå i den hensikt å få tømt magasinet i Namsvatna. Vekteren skal fra 1. mai fylles opp til naturlig vannstand av Vekterens eget tilløp.»

Forholdene i Namsens nedre del.

Namdal Fiskeristyre peker særlig på at den nåværende tapping fra dam Aunfoss har voldt laksefiskerne store ulemper under fisket, og med bekymringer for fremtiden. Dette spørsmål hører vel egentlig ikke inn under drøftelse av manøvreringsreglement for de her aktuelle sjøer, men vi vil allikevel gi følgende opplysning:

Det er nødvendig å foreta noe døgntilregulering i Aunfoss under nåværende reguleringsforhold i vassdraget, av hensyn til kraftproduksjonen, og for fløtningen på strekningen Aunfoss—Fiskumfoss avgis fløtningsvann fra dam Aunfoss i korte perioder. Kraftverkene i nedre Namsen vil fra 1963 bli samkjørt med kraftverkene i øvre Namsen, og fra dette tidspunkt av vil døgntilreguleringen i Aunfoss (og Fiskumfoss kraftverk) kunne opphøre i den tid dette har betydning for laksefisket, idet nødvendig døgntilregulering da kan oppnås i Tunnsjødal kraftverk. Den vannføringsvariasjon dette betinger i Tunnsjødal, kan oppfanges i Aunfossmagasinet og vannføringen ut fra Aunfoss vil bli jevn. Nærværende problem for laksefisket er således av forbigående art.»

Med departementets påskrift 6. juli d. å. er mottatt følgende brev fra høyesterettsadvokat H a r a l d K n u d t z o n, datert 1. juli 1960:

«Som fullmektig for Faxälvens Vattenregleringsforetag har jeg fått anmodning om å ta opp spørsmålet om kontroll med delingen av vannet etterat overføringen fra Namsvatna er blitt gjennomført.

Som kjent har svenskene under hånden diskutert med Kraftverkene i Øvre Namsen forskjellige metoder for å måle tilrinningen til Limingen med sikte på en fordeling av vannet fra Limingens eget nedbørområde og fra Namsvatna. Fra Faxälvens Vattenregleringsforetags side har representanter for Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institutet deltatt i drøftelsene. Såvidt forstås, har det mellom representanter for SMHI og for Kraftverkene i Øvre Namsen vært full enighet om at det også må innarbeides et system med felles kontroll med overføringen til Tunnsjøen.

Det antydes nu at saken kanskje kunne ordnes derved at nødvendige bestemmelser om dette tas inn som forutsetninger for selve overføringstillatelsen, men da denne tillatelse allerede er meddelt, går jeg ut fra at dette ikke er en praktisk brukbar form. Imidlertid tør jeg be overveiet om det ikke vil være riktig å ta bestemmelse om dette med i manøvreringsreglementet som enda ikke er fastsatt, såvidt jeg forstår.

Utgangspunktet for dette er at svenskene har krav på at Limingens eget vann fortsatt skal renne til Sverige, slik at det vel ikke kan være tvil om at saken må ordnes på en eller annen måte.

Faxälvens Vattenregleringsforetag har anmodet SMHI om å påta seg som konsulent for foretaget å delta i kontrollen med vannfordelingen fra Limingen.

Jeg har samtidig hermed skrevet til Kraftverkene i Øvre Namsen som vedlagte gjenslag viser.»

I brev av 27. juli 1960 ba Hovedstyret om søkerens bemerkning til dette brev og har mottatt følgende brev, datert 9. august 1960:

«Med brev av 1. juli fra høyesterettsadvokat H. Knudtson, Oslo, mottok vi gjenpart av brev av samme dato fra advokaten til Industridepartementets vassdragsavdeling.

Spørsmålet om vannmengde-målinger har vi drøftet med Faxälvens Vattenregleringsforetag og med Vassdragsvesenets Hydrologiske avdeling ved tidligere avdelingsdirektør Søgner og med avdelingsdirektør Klæboe.

Et forslag om indirekte måling av det vann som overføres fra Namsvatn gjennom Vekteren til Limingen fremsatt av avdelingsdirektør Søgner har vi forelagt for Regleringsforetaget og de nødvendige limnigrafer for slik måling er bygget og satt i prøvedrift.

En direkte måling av overført vann vil også bli bearbeidet og gjennomført når overføringen taes i bruk.

Det vann som føres over fra Limingen til Tunnsjø er forutsatt målt ved registrering av vannforbruk i kraftstasjonen og når der i rent spesielle tilfeller måtte bli nødvendig å tappe vann forbi kraftstasjonen, er dette forutsatt målt ved en forutgående kalibrering av tilløpstunnelen for kraftverket.

Utgangspunktet er at svenskene har krav på at Limingens eget tilløp fortsatt skal tappes til Sverige, og at den vannmengde som føres over fra Namsvatn til Limingen skal tappes til Tunnsjø.

Vi har ment at fastleggelse av målingen i endelig form burde utstå til manøvreringsreglementet var vedtatt, idet bestemmelser i manøvreringsreglementet kan få betydning for den praktiske gjennomføring av målingene og også for en endelig avtale mellom de to konsesjonærer. Vi kan ikke se at spørsmålet er forutsatt fremlagt i detaljert avtaleform før vedtakelse av manøvreringsreglementet ved tidligere behandling av vår konsesjonssak fra norske myndigheters side og som nevnt i ovenstående avsnitt anser vi det ikke praktisk å behandle saken i slik rekkefølge.

I forbindelse med denne sak har vi mottatt brev datert 3. august d.å. fra h.r.advokat Knudtson. Vi tillater oss å vedlegge en kopi av dette brev til Hovedstyrets orientering. Under henvisning til brevets siste avsnitt vil vi uttale at det vel kan være ønskelig om det på en eller annen måte kommer offisielt til uttrykk at måling og kontroll skal finne sted slik at begge konsesjonærer er garantert det vann de har krav på. Kostnaden med denne måling har vi antatt at den norske konsesjonær må utrede. Kontroll med målingen har vi funnet naturlig underlegges Vassdragsvesenets Hydrologiske avdeling og Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut.

I overensstemmelse med ovenstående har vi inngått overenskomst med Faxälvens Vattenregleringsforetag slik som vedlagte fotostatkopi viser.

I denne forbindelse finner vi det riktig også å nevne et annet spørsmål som har tilknytning til vedtakelse av manøvreringsreglementet og til forholdet overfor den svenske konsesjonær på regulering av Limingen: Tillatelse til N.T.E. gitt ved kgl. resolusjon av 10. juli 1959 omfatter rett til regulering av Vekteren. Denne regulering består i en senkning av Vekteren med ca. 4 m og den fremlagte plan forutsetter at Vekteren om våren etter lavvannsperiodens slutt fylles opp av Vekterens eget tilløp, noe som er eneste tekniske mulighet. I overensstemmelse med dette

er vårt forslag til manøvreringsreglement utformet. Dette betyr da at den norske konsesjonær om våren vil holde igjen «svensk» vann i Vekteren og først etter at Namsvatn er steget oppover kote + 444,0 vil dette «svenske» vann kunne flyttes ned i Limingen etter hvert som det erstattes i Vekteren av overført vann fra Namsvatn. Dette forhold sees ikke berørt ved behandlingen av konsesjonssaken, men det er mulig det vil være riktig å utforme mere spesielt enn det som fremgår av vårt forslag til manøvreringsreglement. For ordens skyld ville vi også være takknemlig for å bli meddelt hovedstyrets uttalelse angående dette punkt.

Vi har svart h.r.advokat Knudtson som vedlagte kopi av brev av d. d. viser.»

Høyesterettsadvokat Knudtzons brev av 3. august d.å. lyder:

«Jeg refererer til mitt brev til Kraftverkene i Øvre Namsen av 1. juli d.å. med gjenpart av brev til Industridepartementet av samme dag. Jeg forstår at dette brev etter Hovedstyrets foranledning er sendt K.Ø.N. til uttalelse i forbindelse med fastsettelse av manøvreringsreglementet.

Jeg forstår at det fra svensk side er meget maktpåliggende å få frem at man ikke med denne henvendelse har ment å gå tilbake på de avtaler som tidligere er inngått. Løsningen av de tekniske spørsmål er jo i god gjenge, og en endelig avtale om måling og kontroll skulle formentlig da kunne utarbeides ganske snart. Man har imidlertid funnet det ønskelig at det på en eller annen måte kom til offisielt uttrykk at måling og kontroll skulle finne sted, slik at svenskene var garantert vannet fra Limingens eget felt, slik som også forutsatt i det svenske samtykke som ble betinget i forbindelse med Limingen-konsesjonen av 1952.»

Også den nevnte overenskomst med Faxälvens Vattenregleringsforetag (datert Steinkjer 15. desember 1958 og Stockholm 13. desember 1958) hitsettes:

«Genom Kungl. resolution av den 4. juli 1952 har tillstånd givits för Faxälvens Vattenregleringsforetag till reglering av sjön Limingen i Nord-Trøndelag. I vilkoren för tillståndet angives, at söknaderna till Limingens reglering ha att finna sig i ytterligare reglering av Limingen i samband med överföring av vatten från Namsvatn. Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk har till Hovedstyret för Norges Vassdrags- och Elektrisitetsvesen ingivit ansökan om överföring av vatten från Namsvatn via Limingen till Tunnsjön och i samband härmed ytterligare reglering av Limingen.

Mellan Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk och Faxälvens Vattenregleringsforetag träffas följande överenskommelse om mätning av överförda vattenmängder.

- a) Namsvatn till Limingen.
Mätning av överförd vattenmängd kan utföras genom registrering av tillrinning och avrinning från Vekteren samt vattenstånd i Vekteren, eventuellt även genom mätning av vattenföringen i planerad tunnel mellan Namsvatn och Vekteren.
- b) Limingen till Tunnsjön.

Vattenmængden från Limingen till Tunnsjøen kan bestämmas genom mätning av vattenföringen i Tunnsjø kraftverk.

Mätningförfarandet skall godkännas och stå under kontroll av Norges Vassdrags- och Elektrisitetsvesen samt Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut. Kostnaden för mätningen och kontrollen därav skall bestridas av Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk.»

H o v e d s t y r e t skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon 10. juli 1959 fikk Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk tillatelse til å føre avløpet fra Namsvatna gjennom Vekteren til Limingen og videre til Tunnsjø og til å regulere Vekteren og å foreta en ytterligere regulering av Limingen. Forslag til manøvreringsreglement var dengang ikke innsendt, og den side av saken har måttet utstå.

Når det gjelder de nå foreliggende forslag har distriktet foreslått en del endringer. Røyrvik kommunestyre og Namsen Fellesfløtningsforening peker på at reguleringen av Namsvatna må manøvreres slik at det blir mulig å imøtekomme fløtingens tappingsbehov, og fellesfløtingen foreslår at det tas inn i reglementets post 3 bestemmelse om «at det hvert år må holdes tilbake i Namsvatn forlods så meget vann som trenges for å gjennomføre fløtingen». Hertil vil Hovedstyret bemerke at det anser fløtingens interesser fullt ut sikret ved bestemmelsene i gjeldende reglement. Namdal Fiskeristyre «henstiller til Vassdragsvesenet og N.T.E. at tapping fra Namsvassdam etter at «den store overføring» er gjennomført — ikke må innskrenkes så meget at det blir fare for den fremtidige laksestamme i øvre Namsen.» Da en imøtekommelse av dette ønske sannsynligvis ville bety en innskrenkning av den gitte overføringstillatelse, er dette et spørsmål som det formentlig ikke passer å ta opp i denne forbindelse. Uttalelsen fra fiskeristyre er vel nærmest å betrakte som en oppfordring til frivillig samarbeid.

Det er klart at vannslippingen etter at Tunnsjø og Tunnsjødal — og senere Røyrvikfoss — kraftverker er ferdig utbygget foregår etter behovet i disse. Fellesskapet som står for utbyggingen og driften av disse kraftverker, går nå under betegnelsen Kraftverkene i Øvre Namsen, en betegnelse som også nyttes om selve kraftverkene. Ut fra dette finner Hovedstyret at post 4 i reglementet av 25. juni 1948 kan beholde sin nåværende form og kan ikke se at den nye konsesjon medfører behov for forandring av dette reglement. Derimot gjør den tolkning av reguleringslovens bestemmelse i § 12 post 12 annen periode (som lyder: «En norsk statsborger som vedkommende departement godtar skal forestå manøvreringen») det ønskelig med en foran-

dring av første avsnitt i post 6, og Hovedstyret vil foreslå følgende formulering som nå er den vanlige:

«Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Hovedstyret for NVE kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.»

Denne formulering skiller tydelig mellom damvokteren og den som forestår manøvreringen som ansvarlig leder.

Når det gjelder forslaget til reglement for V e k t e r e n, foreslår Røyrvik kommunestyre forandring av postene 1 og 3. Forslagene er ikke nærmere begrunnet, og Hovedstyret er — som søkeren — kommet til at det fremlagte forslag til post 1 er fullt tilfredsstillende. Det er vanlig i reglement for regulering som bare består i senkning, ikke å angi noen øvre grense, men man har ikke noe imot at det i dette tilfelle spesielt nevnes at øvre reguleringsgrense er den vannstand som tilsvarende uregulerte vannstandsforhold i Vekteren.

Vedlagte utkast til reglement for Vekteren er i det vesentlige helt overensstemmende med søkerens forslag. I post 3 er i samsvar med ønske fra Røyrvik kommunestyre, jfr. søkerens tilslutning i brev av 21. juli 1960, annet avsnitt skrevet om. Post 6 er redigert om i likhet med den tilsvarende post i reglementet for regulering av Namsvatna.

Om forslaget til manøvreringsreglement for L i m i n g e n er det ikke kommet inn noen innvendinger eller endringsforslag fra distriktet. Høyesterettsadvokat Knudtzon har på vegne av Faxälvens Vattenregleringsforetag bedt overveiet om det ikke vil være riktig å ta inn i manøvreringsreglementet bestemmelse om kontroll med overføringen til Tunnsjøen.

Som både advokaten og søkeren bemerker, er utgangspunktet at Limingens naturlige avløp fortsatt skal tappes til Sverige, eller med andre ord at den tillatelse til overføring som er meddelt Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk bare gjelder vann fra Namsen. Men selv om rettighetene til vassføringene således er helt klare, byr selve fordelingen av vannet fra Limingen på problemer når det gjelder det rent måletekniske. Det kan tenkes flere metoder for bestemmelser av den overførte vannmengde, og så vidt Hovedstyret kjenner til, er det i gang forhandlinger mellom de svenske og norske interesser om disse spørsmål. Hvis disse forhandlinger mot formodning ikke skulle føre frem, må spørsmålet formentlig løses ved skjønn.

Etter dette vil Hovedstyret foreslå at post

2 i forslaget kompletteres med følgende avsnitt:

«Naturlig avløp fra Limingen og mengden av vann overført fra Namsen bestemmes etter regler som fastsettes ved overenskomst eller skjønn. Reglene må også omfatte bestemmelse av vannforbruket i Tunnsjø og Linnvasselv kraftverker.»

Forslagets post 6 bør redigeres om, jfr. det som er sagt om de tilsvarende poster i reglementene for Namsvatna og Vekteren. Postens siste avsnitt bør bringes i samsvar med betingelsenes post 20, tredje avsnitt.

For øvrig har man ikke noe vesentlig å bemerke til forslaget. Utkast til reglement vedlegges.

Hovedstyret er kjent med at Faxälvens Vattenregleringsföretag og Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk forbereder en søknad om korttidsregulering av Limingen. Det ville da vært naturlig å vente med fastsettelse av reglement for overføringen m. v. Men da det haster for Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk å komme i gang med skjønnet, vil man tilrå at korttidsreguleringen betraktes som egen sak og at reglement for overføring av Namsen m. v. fastsettes nå.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 3. oktober 1960.»

Hovedstyrets utkast til manøvreringsreglement for regulering av Vekteren er (med enkelte mindre redaksjonelle endringer) sålydende:

«1.

Øvre reguleringsgrense er den vannstand som tilsvare uregulerte vannstandsforhold i Vekteren. Nedre reguleringsgrense — L.R.V. — er 440,0 m o. h. Høydene refererer seg til Vekteren V.M. hvis 0-punkt i Vassdragsvesenets generalplan ligger på kote 440,0.

Nedre reguleringsgrense skal betegnes med fast og tydelig vannstandsmerke.

2.

Namsvatns avløp overføres gjennom tunnel til Vekteren og herfra til Limingen. Gjennom Tunnsjø kraftverk føres samme vannmengde fra Limingen til Tunnsjø.

3.

Det skal ved manøvreringen tas sikte på at Vekterens normale flomvannstand ikke overskrides og at flomvassføringen i Røyrvikelva fra Vekterens eget felt ikke forøkes. I tillegg til Vekterens eget tilløp kommer over-

ført vann fra Namsvatna. Det skal tilstrebes å holde naturlig vannstand i Vekteren året rundt, unntatt en periode om våren, fra medio februar til 1. mai, da senking må foregå i den hensikt å få tømt magasinet i Namsvatna. Vekteren skal fra 1. mai fylles opp til naturlig vannstand av Vekterens eget tilløp.

Fra det tidspunkt isen er kjørbær og til nedsenkningen begynner, skal overføringen og tappingen koordineres i den utstrekning det er mulig, slik at vanstanden ikke stiger.

4.

Vannslippingen skal forøvrig skje etter behovet i kraftverkene i Øvre Namsen, og etter de krav som er en naturlig følge av manøvreringsreglene for Namsvatna og Limingen.

5.

Det skal påseses at reguleringsanlegget til enhver tid er i god stand, og at isflak o. a. ikke sperrer foran tappeløpene.

6.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Det føres protokoll over manøvreringer, avleste vannstander og vassføringer registrert på 3 limnigrafer i Røyrvikelva, Huddingselva og Saksvatnet, samt observeres og noteres, om det forlanges, nedbørmengder, temperatur m. v. Avskrift av protokoll og noteringer sendes ved utgangen av hver måned til Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet. Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

7.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan departementet uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger overfor tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som det finner nødvendig.»

Hovedstyrets utkast til manøvreringsreglement for norsk regulering av Limingen er (med enkelte mindre redaksjonelle endringer) sålydende:

«1.

Øvre reguleringsgrense — H.R.V. er 411,7 m o. h.

Nedre reguleringsgrense — L.R.V. er 409,0 m o. h.

(Svensk regulering mellom kotene 411,7 og 417,7).

Nedre reguleringsgrense skal betegnes med fast og tydelig vannstandsmerke.

2.

Namsvatns avløp overføres gjennom tunnel til Vekteren og herfra til Limingen. Gjennom Tunnsjø kraftverk føres samme vannmengde fra Limingen til Tunnsjø.

Naturlig avløp fra Limingen og mengden av vann overført fra Namsen bestemmes etter regler som fastsettes ved overenskomst eller skjønn. Reglene må også omfatte bestemmelse av vannforbruket i Tunnsjø og Linnvasselv kraftverker.

3.

For å sikre fyllingen av Limingen, må kjøringen av Tunnsjø kraftverk ordnes slik at det pr. 15. juli hvert år i Limingen er lagret for vintertapping til Tunnsjø kraftverk minimum 150 mill. m³ overført vann, og at alt driftsvann til Tunnsjø kraftverk tas fra Namsvatnmagasinet i den tid magasinfylling pågår.

Hvis smømålinger m. v. viser at Limingens eget felt vil gi over 50 mill. m³ tilskott til fylling av den norske magasin del før 15. juli (etter at den svenske del på 560 mill. m³ er fylt), kan overføringen fra Namsvatna reduseres tilsvarende.

4.

Fra det tidspunkt isen er kjørbær og til vårflommens begynnelse, skal tappingen foregå slik at det norske magasin i Limingen om mulig ikke øker mere enn det svenske magasin minker.

Når kjøringen av Tunnsjø kraftverk opphører om våren, skal denne stans koordineres med overføringen fra Namsvatnet.

5.

Det skal påses at inntak og luker til enhver tid er i god stand og ikke sperres av isflak, tømmer o. a.

6.

Tappingen fra det norske magasin i Limingen foregår gjennom Tunnsjø kraftverk.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Det føres protokoll over belastningen, av-

leste vannstander og vannforbruk samt anordnes om det forlanges, nedbørsobservasjoner, snømålinger m. v. Ved maskinskade som betinger lengre driftsstans i Tunnsjø kraftverk, kan vann tappes forbi kraftverket ved hjelp av anordning for slik tapping. Slik tapping føres inn i ovennevnte protokoll. Avskrift av protokoll og observasjoner sendes ved utgangen av hver måned til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

7.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan departementet uten erstatning til konsesjonæren, med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger overfor tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som det finner nødvendig.»

Departementet viser til hovedstyrets bemerkninger til utkastene til manøvreringsreglementer, og vil anbefale at reglementene for regulering av Vekteren og ytterligere regulering av Limingen blir fastsatt i samsvar med hovedstyrets utkast.

Post 2 annet avsnitt i utkastet til reglement for Limingen er etter underhåndsopplysninger fra hovedstyret forelagt representanter for de svenske reguleringsinteresser, som ikke har hatt noe å bemerke.

Man forutsetter at eventuelle endringer kan foretas i reglementet for Limingen i forbindelse med korttidsregulering m. v. av hensyn til Linnvasselv kraftverk og eventuelt andre kraftverker nedover dette vassdrag.

Manøvreringsreglementet for Namsvatn anbefales endret slik som foreslått av hovedstyret.

Industridepartementet

tilråder:

1. Det fastsettes manøvreringsreglementer for regulering av Vekteren og ytterligere regulering av Limingen i samsvar med de i Industridepartementets tilråding av 21. oktober 1960 inntatte utkast som gjeldende inntil videre.
2. Det ved kgl. resolusjon av 25. juni 1948 fastsatte manøvreringsreglement for regulering av Namsvatna endres slik som foreslått i Industridepartementets ovennevnte tilråding.

55. Tokke-Vinjevassdraget.

(Fastsettelse av manøvreringsreglement for ytterligere statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget.)

Kgl. res. av 28. oktober 1960.

Ved kgl. resolusjon 17. juni 1960 ble det fastsatt reguleringsbestemmelser for ytterligere statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget overensstemmende med Industridepartementets tilråding samme dag. Tilrådingen var i samsvar med Stortingets vedtak av 31. mai 1960, jfr. St. prp. nr. 121 (1959—60) og Innst. S. nr. 277 for s. å. Forslag til manøvreringsreglement var dengang ikke innkommet, og fasettelsen av dette måtte derfor utstå.

Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet har med brev til departementet av 10. oktober 1960 lagt frem forslag til manøvreringsreglement. Brevet gjengis:

«Bygningsavdelingen sendte 26. juli d.å. inn følgende forslag til manøvreringsreglement for den regulering det ble fastsatt bestemmelser for ved kgl. resolusjon 17. juni d.å.:

1.

Reguleringsgrensene er:

- a) **Bitdalsvatn.**
 H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand) kote 974,0
 Nat.vst. (naturlig vannstand) » 947,0
 L.R.vst. (laveste regulerte vannstand) » 939,0
 Reguleringshøyde 35,0 m, 27,0 m opp og 8,0 m ned.
- b) **Våmarvatn.**
 H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand) kote 687,3
 Nat.vst. (naturlig vannstand) » 679,4
 L.R.vst. (laveste regulerte vannstand) » 677,0
 Reguleringshøyde 10,3 m, 7,9 m opp og 2,4 m ned.
- c) **Hyljelihyl.**
 H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand) kote 706,0
 Nat.vst. (naturlig vannstand) » 702,4
 L.R.vst. (laveste regulerte vannstand) » 702,4
 Reguleringshøyde 3,6 m.
- d) **Venemo.**
 H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand) kote 706,0
 Nat.vst. (naturlig vannstand) » 656,0
 L.R.vst. (laveste regulerte vannstand) » 656,0
 Reguleringshøyde 50 m.

e) **Førsvatn.**

H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand) kote 891,0
 Nat.vst. (naturlig vannstand) » 843,6
 L.R.vst. (laveste regulerte vannstand) » 828,5
 Reguleringshøyde 62,5 m, 47,4 m demning og 15,1 m senkning.

Alle høyder refererer seg til Vassdragsnivellementene L.nr. 352 til 359 samt lnr. 500.

Reguleringsgrensene skal angis ved faste og tydelige merker.

Vannstanden må ikke overstige øvre reguleringsgrense uten at lukene er helt åpne. Herunder må det tas hensyn til at flommen ikke blir større enn nødvendig.

2.

Til å forestå manøvreringen av damlukene antas norske statsborgere som tilsettes av Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

3.

Det skal påsees at flomløpene og lukene ikke hindres av is og til enhver tid er i god stand.

Det skal føres protokoll over manøvreringen.»

Forslaget har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Nedre Vest-Telemark Brukseierforening, Lårdal kommunestyre og Mo kommunestyre har ingen bemerkninger til forslaget, jfr. henholdsvis brev av 6. august d.å., vedtak i kommunestyremøte 18. august d.å. og 20. august d.å.

Rauland herredsstyre vedtok i møte 20. august d.å. følgende tilråding fra formannskapet:

«Av dei reguleringar det er tale om er det berre Bitdalsvatn som ligg i Rauland og ein går ut frå at det ikkje er kravt fråsegn om anna enn Bitdal frå Rauland.

Det er gjeve lite opplysningar om korleis det vil bli med fylling og tøming av magasinet i Bitdal. Så ein veit lite om det. Men det er klårt det er ting som kan hava stor innverknad på storleiken av ulempene ved reguleringa t. d. for samferdsle med båt og for beitedyr som skal ned til vatnet og drikke.

Ein må difor be om at Tokke vil stille seg mest mogeleg velviljug til tiltak som tek sikte på å avhjelpe dei verste ulemper, m. a. veg langs den nye strandlina, vatningsstader o. l.

Elles har ein ikkje noko å merkja til det tilsendte forslag.»

Vinjeformannskap fattet i møte 22. august d. å. følgende vedtak:

«Vinje formannskap har motteke framlegg til manøvreringsreglement for Tokke, 2, 3 og 4 og vil koma med desse merknader:

1. Pkt. d) Her vert reguleringshøgda for Venemo oppgjeven til 50 m. Dette stemmer ikkje med den høgda som tidlegare er oppgjeven i utbyggingsplanen av 1959, i St. prp. nr. 121 og i innstillinga frå industrikomiteén, der reguleringshøgda er oppgjeve til 40 m.

Ein går ut frå at dette er ei feilskrivning, og at det rette er at reguleringshøgda for Venemo vert 40 m frå kote 666,0 til kote 706,0 og visar i dette høvet til samtale mellom kommunens juridiske rådgjevar og Hovedstyret, den 13. ds.

2. I framlegget pkt. 1 siste leden heiter det at «flommen ikke blir større enn nødvendig».

I det reguleringsreglement som vart fastsett for Tokke I heiter det: «Det skal ved manøvreringen has for øye at flommene i vassdragene nedenfor magasinene såvidt mulig ikke økes.»

Vinje formannskap ber Vassdragsvesenet gjera greie for om denne skilnaden i formuleringa har noko å seia reelt sett. Ellers må ein krevja at det nye reglement på dette punkt vert forma ut på same måten som tidlegare.

3. I manøvreringsreglementet for Tokke I vert det sagt at «vannslippingen kan foregå etter behovet i statens kraftverker.»

Såvidt ein kan sjå er ikkje dette teke med i det nye reglement, og ein visar difor til det som er sagt under pkt. I framum.

4. Det er ein føresetnad frå kommunens side at manøvreringsreglementet både reelt og formelt sett vert halde innanfor føresetnadene for reguleringsløyvet.

Ein visar her til utbyggingsplanen av november 1959, St. prp. nr. 121 og innstillinga frå industrikomiteén.»

Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening uttaler i brev til fylkesmannen av 22. august 1960:

«Vi har mottatt Deres brev av 1. august d. å. bilagt med avskrift av brev datert 27. juli d. å. fra Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet, og forslag til manøvreringsreglement for Tokke 2, 3 og 4.

Vi skal bemerke:

1. Pkt. d) i reglementet blir reguleringshøyden for Venemo oppgitt til 50 m. Dette stemmer ikke med den høyden som tidligere er oppgitt i utbyggingsplanen av november 1959, i St. prp. nr. 121 for 1960 og i innstillingen fra Industrikomiteén, der reguleringshøyden alle steder er satt til 40 m.

2. I forslaget pkt. 1 siste setning heter det: «Herunder må det tas hensyn til at flommen ikke blir større enn nødvendig». I det reglement som ble fastsatt i forbindelse med reguleringsstillatelsen for Tokke I heter det: «Det skal ved manøvreringen has for øye at flommene i vassdragene nedenfor magasinene såvidt mulig ikke økes.»

Fellesfløtningen må be om at nevnte setning gis samme ordlyd som i reglementet for Tokke I.

3. I manøvreringsreglementet for Tokke I er det sagt at vannslippingen kan foregå «etter behovet i Statens Kraftverker.» Denne for-

mulering er ikke medtatt i det foreliggende reglement.

4. Fellesfløtningen forutsetter forøvrig at hverken skogeiere, tømmerkjøpere eller fløtningen blir ugunstigere stillet enn om ingen regulering hadde funnet sted når det gjelder levering og framdrift av trevirke som på samme måte som tidligere aktes levert til fløtning i de vassdrag innen Skiensvassdragets Fellesfløtningsforenings distrikt som berøres av ovennevnte regulering.»

Tokke Samfløtning antar at deres interesser ikke blir berørt, jfr. brev av 20. august d. å.

Fylkesmannen i Telemark oversender de innhentede uttalelser uten kommentar.

Hovedstyret skal bemerke:

Hovedstyret la med brev av 23. mars d. å. fram plan om ytterligere statsregulering og nye overføringer for Tokke 2, 3 og 4, jfr. St. prp. nr. 121 (1959—60). Reguleringsbestemmelser ble fastsatt ved kgl. resolusjon 17. juni 1960. Forslag til manøvreringsreglement har nå vært forelagt distriktet og det er innkommet en del bemerkninger til enkelte poster.

I post 1 c i forslaget er nedre reguleringsgrense angitt til kote 656,0. Som Vinje formannskap og Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening bemerker, stemmer ikke dette med den vedtatte utbyggingsplan. Der er nedre grense satt til kote 666,0. Årsaken til denne feilen er å søke i det forhold at dammen er plasert et stykke nedenfor Venemosletta. Sletta ligger på kote 666,0, og elva faller 10 m derfra til damstedet.

I vedlagte utkast til manøvreringsreglement er nedre grense satt til kote 666,0.

I post 1 f—l er medtatt de tillatte overføringer.

Ellers er det i utkastet når det gjelder de generelle bestemmelser så langt mulig benyttet samme formulering som i reglementet for den tidligere statsregulering i vassdraget. Ved tillatelser til overføring er det vanlig å regne med at ekspropriasjonen skal omfatte det samme som ved en utbygging, slik at også lågvassføringen kan tas med. I foreliggende tilfelle ville en bestemmelse om slipping av lågvassføringen dessuten gjøre det vanskelig for Vassdragsvesenet å la ekspropriasjon av fallrettigheter gå etter vassdragsreguleringsloven, jfr. det Stortingets skog-, vassdrags- og industrikomité sier om dette i Innst. S. nr. 277 for 1959—60. Etter den gitte ekspropriasjonstillatelse av 13. januar 1956 kan nemlig rett til å benytte den hele vassføring eksproprieres.

I post 3 er etter dette setningen: «Heller ikke må lågvassføringen forminskes til skade for andre rettigheter» sløyfet.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 4. oktober 1960.»

Hovedstyrets forslag til manøvreringsreglement er sålydende:

«1.

Reguleringsgrensene er:

a) Bitdalsvatn.

H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand)	kote 974,0
Nat.vst. (naturlig vannstand)	» 947,0
L.R.vst. (laveste regulerte vannstand)	» 939,0
Reguleringshøyde 35,0 m, 27,0 m opp og 8,0 m ned.	

b) Våmarvatn.

H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand)	kote 687,3
Nat.vst. (naturlig vannstand)	» 679,4
L.R.vst. (laveste regulerte vannstand)	» 677,0
Reguleringshøyde 10,3 m, 7,9 m opp og 2,4 m ned.	

c) Hyljelihyl.

H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand)	kote 706,0
Nat.vst. (naturlig vannstand)	» 702,4
L.R.vst. (laveste regulerte vannstand)	» 702,4
Reguleringshøyde 3,6 m.	

d) Venemo.

H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand)	kote 706,0
Nat.vst. (naturlig vannstand)	» 656,0
L.R.vst. (laveste regulerte vannstand)	» 666,0
Reguleringshøyde 40 m.	

e) Førsvatn.

H.R.vst. (høyeste regulerte vannstand)	kote 891,0
Nat.vst. (naturlig vannstand)	» 843,6
L.R.vst. (laveste regulerte vannstand)	» 828,5
Reguleringshøyde 62,5 m, 47,4 m demning og 15,1 m senkning.	

f. Ved en tunnel fra Bordalsvatn til Førsvatn overføres avløpet fra et felt på 91 km² i Bora og 53,6 km² i Kjela.

g. Grundeåi med felt 11,1 km² overføres til Førsvatn.

h. Overføring fra Vinjevassdraget til Totak.

1. Ved en tunnel fra Hyljelihyl (ca. kote 702,4) til Totak overføres avløpet fra et felt på 369,2 km² i Flothylelv + 55,9 km² fra Bora (tas inn ved Venemo).

2. Vesle Tveitetjønn, Klavatjønn, Stemmetjønn og Mauretjønn med nedbørfelt 5,9 km² føres over til Totak.

i. Våmarvatn med nedbørfelt 25,5 km² tas med i utbyggingen Totak—Vinjevatn.

j. 5,5 km² av Fallbrotdalselvs felt overføres til Bitdalsvatn.

k. Kvikkevatn med felt 16 km² overføres til driftstunnelen fra Bitdalsvatn.

l. 7 bekker med nedbørfelt 2,1, 1,3, 3,1, 2,6, 3,3, 1,5 og 9,5 km² til sammen 23,4 km² tas inn i driftstunnelen for Tokke 3.

Alle høyder refererer seg til Vassdragsnivellementene L.nr. 352 til 359 samt lnr. 500.

Oppdemnings- og senkingsgrensene skal angis ved faste og tydelige merker ved de enkelte magasiner.

Det skal manøvreres slik at vannstanden så vidt mulig normalt ikke overstiger øvre reguleringsgrense, jfr. dog post 3.

2.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i vassdraget nødvendige vann, dersom ikke fremføringen av tømmeret ordnes på annen måte overensstemmende med overenskomst eller skjønn.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at flommene i vassdragene så vidt mulig ikke økes.

For øvrig kan vannslippingen foregå etter behovet i statens kraftverker i vassdraget.

4.

Til å forestå manøvreringen antas norske statsborgere som tilsettes av Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet. Kanalkontoret i Skien skal holdes underrettet om vannslippingen.

Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og at de skal ha telefon i sine boliger.

5.

Det skal påses at flomløpene ikke hindres av is eller lignende, og at dammer, reguleringsluker og overføringsanlegg til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander og eventuelt observeres og noteres nedbørsmengder, temperatur m. v.»

Departementet skal bemerke:

Stortingets skog-, vassdrags- og industrikomité har i Innst. S. nr. 277 for 1959—60 forutsatt at de forskjellige alternativer for utnyttning av Bitdalsvatn blir nøye vurdert før arbeidet settes i gang. Likeså at det blir foretatt en nøye vurdering av ulempene i forhold til fordelene ved inntaket av de forskjellige småbekker. I brev til hovedstyret av 19. august 1960 har departementet under henvisning hertil bedt meddelt hovedstyrets nærmere uttalelse for disse deler av reguleringsplanen påbegynnes. Hovedstyrets uttalelse foreligger ennå ikke, og departementet vil anbefale at det ved fastsettelsen av manøvreringsreglement tas forbehold om at dette ikke skal gjelde for regulering av Bitdalsvatn og de 7 bekker som er foreslått tatt inn i driftstunnelen for Tokke III, jfr. utkastets poster 1 a og l, før det er tatt endelig standpunkt til i hvilken utstrekning disse tiltak skal utføres.

I anledning av at det tidligere reglements bestemmelser i pkt. 3, om at lavvannføringen ikke må forminskes til skade for andres rettigheter, er sløfet i det foreliggende utkast, skal departementet bemerke:

Det foretas overføring fra alle de vatn som kommer inn under den ytterligere regulering, og den fulle nytte av overføringene kan vanskelig oppnås hvis man skal la lågvassføringen gå i det tidligere elveleie. Som hovedstyret nevner er det vanlig at en overførings-tillatelse gir adgang til også å ta lågvassføringen med. Dette synes også forutsatt i St. prp. nr. 121 for 1959—60, se således side 24 første spalte hvor det i forbindelse med overføringene tales om at elvestrekninger blir tørrlagt. Man viser for øvrig i denne forbindelse til utkastets post 2, hvorefter det kan bli nødvendig å slippe fløtningsvann..

Industridepartementet

t i l r å d e r :

Det fastsettes manøvreringsreglement for ytterligere statsregulering av Tokke-Vinjevassdraget overensstemmende med det utkast som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 28. oktober 1960.

56. Hjartdøla Kraftverk.

(Tillatelse etter vassdragsreguleringslovens § 19, pkt. 2 til å rå over alt det vann som innvinnes ved overføring av Heiåi til reguleringsformål.)

Kgl. res. av 28. oktober 1960.

Hjartdøla Kraftverk har ved Kronprinsregentens resolusjon av 31. mai 1957 fått tillatelse

til å utvide nedbørsfeltet for den ved kgl. resolusjon av 12. desember 1952, jfr. kgl. resolusjon av 14. mai 1954 tillatte regulering av Hjartdal—Tuddalsvassdraget m. v. ved overføring av Heiåi i Amotsdal til Skjesvatn i Hjartdalsvassdraget, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1957 s. 118 flg., der det også er redegjort for Hjartdøla Kraftverks øvrige tillatelser vedrørende Hjartdal—Tuddalsvassdraget, bl. a. den nevnte reguleringskonsesjon av 12. desember 1952.

Hjartdøla Kraftverk har videre ved Kronprinsens resolusjon av 21. juni 1957 fått tillatelse etter reguleringslovens § 19, pkt. 2 til — på nærmere vilkår og forutsetning — å rå over alt vannet i Hjartdal—Tuddalsvassdraget til reguleringsformål.

Disse vilkår er de samme som for den nevnte reguleringskonsesjon av 1952 så langt de passer.

I anledning av en søknad av 3. november 1959 fra Hjartdøla Kraftverk, om tillatelse etter reguleringslovens § 19, pkt. 2 til å rå over alt det vann som kan innvinnes ved overføring av Heiåi til reguleringsformål, har Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet gitt følgende uttalelse til departementet i brev av 3. oktober 1960:

«Fra Hjartdøla Kraftverk er innkommet følgende søknad, datert 3. november 1959, med bilag, jfr. Departementets brev til Hovedstyret av 7. november 1959:

«Med kgl. resolusjon av 12. desember 1952 har Hjartdøla Kraftverk fått tillatelse til å regulere Hjartdal—Tuddalsvassdraget m. v. og med Kronprinsregentens resolusjon av 31. mai 1957 har vi fått tillatelse til å utvide nedbørsfeltet ved overføring av Heiåi i Amotsdal til Skjesvann i Hjartdal.

Videre har vi med Kronprinsregentens resolusjon av 21. juni 1957 fått tillatelse til å rå med alt vannet i Hjartdal—Tuddalsvassdraget til reguleringsformål.

Hjartdøla Kraftverk vil med dette søke om at tillatelsen til å overføre Heiåi også utvides til å rå over alt vannet, også fløtningsvannet, til reguleringsformål.

Når denne søknad fremkommer, skyldes det at det har vist seg at slipping av fløtningsvann i Heiåi betyr at det vesentligste av flommene vil gå tapt for overføringen. Vi har vært i kontakt med fløtningsinteressentene på de enkelte strekninger, men det har vist seg vanskelig å komme til overenkomster som tillater overføring også av fløtningsvannet, hvor vi kan være sikre på at alle de interesserte er med.

Vassdraget faller naturlig i 3 deler:

Bøelven: Strekingen fra Seljordsvann til Nordsjø.

Amotsdalsåi—Flatdøla—Vallaråi: Strekingen fra samløpet med Heiåi ned til Seljordsvann.

Heiåi: Strekingen fra overføringstunnelen til Amotsdalsåi.

Av vedlagte oversikt (Bilag 1) over over-

ført og gjenværende nedslagsfelter i vassdraget, sees det at det fjernete nedslagsfelt i Heiåi er 19,1 pst. av det totale felt ved samløpet med Åmotsdalsåi synkende til 10 pst. ved Flatsjø og 7,6 pst. ved innløpet i Seljordsvann. I Bøelven er tallene 6 pst. ved utløpet av Seljordsvann og 4 pst. ved Nordsjø.

Det har vært holdt under- og overskjønn, kombinert for fallrettigheter og andre reguleringsproblemer, men det har vist seg at skjønnet har støtt på en rekke vanskeligheter som ikke har latt seg løse på grunn av manglende tillatelse til overføring av fløtningsvannet.

I Bøelven hvor det er ganske betydelig fløtning som drives av Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening, har vi kommet til en overenskomst med denne forening om en engangssum på kr. 40 000 som skal brukes til utbedringer i Bøelven for å lette fløtningen så denne kan gå uten vann fra Heiåi. Men i Bøelven finnes dessuten noen såkalte evjer, d.v.s. lange, flate bekkedrag som brukes til utislag for tømmer når flomvannet fra elven står innover disse. Ved minsket flomvannføring kan utislaget muligens bli vanskeliggjort og et krav om tiltak av den grunn er ordnet i minnelighet.

I Åmotsdalsåi — Flatdøla — Vallaråi drives det en forholdsvis beskjønnere fløtning som har avtatt i de senere år på grunn av overgang til biltransport (se vedlagte bilag 2 over tømmer anmeldt til fløtning i Flatdalsvassdraget. I årene 1947—54 hvor vi har rotevis oppgave over tømmermengden, er 76 pst. av tømmeret innmeldt fra og med rote 5). Denne endring i transportmåte skyldes at den faller billigere enn fløtning i dette vassdrag som er særlig vanskelig i den øvre del ned til Nutheim rote 5, samtidig som Fellesfløtningen er interessert i å slippe fløtning på denne vanskelige øvre strekning for å få sluttrensken ført raskest mulig ned til Seljordvann, slik at de kan få sluttrensket Bøelven mens ennå flommen er på sitt høyeste der. Fløtningen i denne del av vassdraget utføres såvidt vi har kunnet bringe på det rene av Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening etter overenskomst med Seljord Samflåtningsslag for hvert år. Det er således Seljord Samflåtningsslag som såvidt vi forstår mener seg å stå som eier av fløtningselven og således berettiget til en eventuell erstatning, men det rettslige grunnlag har vi ikke kunnet bringe på det rene.

For å kunne gjennomføre fløtning på denne elvestrekning har vi undersøkt muligheten av å sette istand fløtningsdammene i Valeåi og Mandalsåi (Sundsbar) som er i en temmelig dårlig forfatning, men det viser seg at fellesfløtningen har latt rettighetene til fløtningsmagasinene gå ut slik at disse må erverves på nytt antagelig ved ekspropriasjon. Vi har også sammen med representanter fra Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening foretatt undersøkelser i elven på strekningen fra Heiåi ned til Nutheim for å se på muligheten av å utbedre elven, slik at fløtning kan drives på den reduserte vannføring.

Under befaringen gav fløtningens representanter uttrykk for nødvendigheten av at der må skytes ca. 1 500 stein eller fjellnapper på i alt ca. 3 700 m³ på denne ca. 11 km lange elvestrekning samt renske opp 12 steinører på tilsammen ca. 1,5 km lengde. Omkostningene med dette har vi anslått til ca. kr. 130 000.

Befaringen styrket ytterligere det inntrykk vi tidligere har fått, at Åmotsdalsåi på denne strekning er en meget vanskelig fløtningselv, og det var helt klart at de ovennevnte arbeider som det var vanskelig å utføre i elven for å gjøre den bedre fløtbar, også i det vesentlige var ønskelig selv uten fjernelse av Heiåivannet.

Fellesfløtningens distrikt begynner ved Åmot, ca. 5 km ovenfor samløp med Heiåi, og elven på denne strekning er hverken verre eller bedre enn strekningen nedenfor og kan det fløtes på denne strekning, må der også kunne fløtes på strekningen nedenfor uten Heiåivann og reguleringskjønnet måtte kunne fastsette en erstatning for de eventuelle merarbeid den reduserte vannføring vil påføre fløtningen i tiden inntil Sundsbarmreguleringen blir utført. Denne vil tørrelegge elven og nødvendiggjøre en ordning av tømmertransporten uten fløtning. Arbeider i elven nå vil derfor ha betydning bare for en kortere tid.

Heiåi er lite skikket som fløtningselv, særlig på den nederste strekning hvor den stuper ned mot bygden i et dypt juv. Det har sporadisk vært drevet privat-fløtning, idet den ikke går inn under Fellesfløtningens distrikt.

Det har vært vanskelig å få rede på den fløtning som har foregått der, men vi har fått oppgitt følgende:

1891 ?
1903 eller 4 200 tylft ukappet
1927 ?
1938 5—6 000 m³

Det skal også visstnok være prøvet fløtning i 1936 og 1937 antagelig med noe mindre partier.

Som det sees er det lange mellomrom mellom hver gang det er prøvet fløtning der og i bygdeboken «Seljord» av Tov Flatin, utgitt i 1942 av Seljord kommune, er elven beskrevet på følgende måte på side 25:

«Krakset eller Fossheimåi som kjem frå Brattefjell på grensa mot Hjartdal renn sudivi gjennom Svartdalsheid og ut i hovudåi ved garden Fossheim umlag 2 km sunnanfyre Åmotsdal kyrkje. Ho hev ei lengd på ikring 15 km og brøyter seg sume stadir fram gjennom bratte djuv. Dei hev freista med timmerfløyting her, men det hev ikkje dugt.» og under kapitlet «Fløyting» på side 602: «Kraksetåi eller Fossheimåi. I flaumtidir skvett ho upp og fører ikkje lite vatn. Det hev vore freista med timmerfløyting i ho, men ho er so ulend og forssande at ho synde seg ubrukeleg til det.»

Denne karakteristikken stemmer med vår oppfatning av elven som fløtningselv og som vi bygget på da vi søkte om overføringstillatelse.

Tillatelse til å rå med alt vannet, også fløtningsvannet, ble ikke medtatt i den første søknad da vi regnet med at vi bare hadde med Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening å gjøre i hovedvassdraget og at Heiåi ikke var fløtningselv, og at vi derfor hadde mulighet for å komme til en minnelig ordning. Under overskjønnets sesjon i sommer foreslo vi overfor grunneierne at skjønnsretten som frivillig voldgiftsrett skulle foreslå en ordning vedrørende Heiåi, men grunneierne avsto dette, men satte seg ikke imot at skjønnsretten så på saken og kom med en rådgivende uttalelse.

Vi samtykket i dette, men hvis det ikke ble oppnådd enighet, skulle uttalelsen ikke kunne fremlegges for et fremtidig skjønn.

I henhold til de temmelig løse oppgaver som nå finnes, skal der være ca. 9 000 da produktiv skog med en gjennomsnittlig tilvekst på ca. 100 l pr. da. På grunn av at det ikke er hugget der på lange tider, noe som sikkert skyldes de ulønnsomme driftsforhold, skal det være et hugstmodent kvantum på ca. 10—15 000 m³.

Overføringstunnel fra Heiåi til Skjesvann var ferdig 16. april i år. Ved elven hvor det ikke har vært drevet fløtning på de siste 21 år, ble det i år framlagt til fløtning i alt ca. 200 m³ fordelt på 9 skogeiere. Kraftverket kjøpte dette tømmerkvantum for, i et såvidt dårlig vannår som i år, å unngå at dette fløtningssvann skulle gå til spille.

For kommende sesong er der anmeldt til fløtning henimot 100 m³ tømmer av 2 skogeiere idet de øvrige har innsett det lite smaelige i å drive så tydelig ekstraordinær hugst sålelange undersøkelser og forhandlinger pågår.

Det er tanken å fremme Heiåi-skjønnen kommende sommer i forbindelse med den utsatte del av Hjartdøla-skjønnen på strekningen Hjartsjø—Heddalsvann, og vi tør derfor be om en så rask behandling av denne søknad som mulig.»

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad nr. 266 og 268 for 14. og 17. november 1959 og i lokalavisene Varden og Telemark Arbeiderblad og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

Telemark fylkeskogkontor, brev av 21. november 1959 til Landbruksdepartementet:

«Heiåi er ei stygg fløtningsselv. Men sjølv om elva er stygg, så kunne ein i flaumtider fløte der.

Hjartdøla Kraftverk bør absolutt få rå over alt vatnet. Men som vederlag for den retten skogeigarane gjev ifrå seg, bør kraftverket yte økonomisk støtte til opparbeiding av ein skogsbilveg frå Fossheim og opp på heia.»

Seljord Samflotingslag, brev av 26. juni 1960 til Departementet:

«I anledning Hjartdøla Kraftverks søknad om ekspropriasjon av fløtningssvannet i Heiåi, vil Seljord Samflotingslag uttale:

Samflotingslaget har fløttingsrettighetene i Åmotsdalsvassdraget, fra 12. rote og ned til Seljordsvann. Fløtningen i Heiåi er privat, og behandles ikke her.

De senere år er fløtningen utført av Skiensvassdragets Fellesfløttingsforening, en kontrakt som utløp 1. januar 1960, og som ikke er fornyet.

Samflotingslaget vil straks uttale, at uten vann fra Heiåi, vil fløtning i Åmotsdalsvassdraget bli umuliggjort i vanlege vannår, og vil derfor bestemt motsette seg at konsesjon blir innvilget.

Når Hjartdøla Kraftverk i sin søknad av 1959 opplyser at Heiåi ved samløpet med Åmotsdalsåi kun utgjør 19,1 pst. av vannføringen, ved Flatsjø 10 pst. og Seljordsvann 7,7 pst. angir ikke disse tall det rette forhold under fløtningen. Heiåi er en typisk flømelv, som gir vann hurtig og i meget store fløm-

mer. Vassdraget er uten selvregulering av betydning. Flømtoppene er under fløtningen meget større enn de ovennevnte tall gir uttrykk for, og det er vannmengden i vassdraget som gjør fløtning mulig.

Det er videre i søknaden anført, at når fløtning kan skjje i vassdraget ovenfor samløpet, må der også kunne fløtes nedenfor. Denne uttalelse røper etter vårt syn en fullstendig mangel på kunnskap om de geografiske forhold. Åmotsdalsåi renner fra 12. rote og ned til samløpet med Heiåi gjennom den flate Kirkebygden. Her er elveleiet rent, og uten gjuv og fosser. Annerledes er elven lengere ned, og det er her man har bruk for vann i større mengder. Vi viser her til rektangelkart over Åmotsdal.

Det er riktig at tømmermengden innmeldt til fløtning de senere år har avtatt. Dette er på ingen måte forårsaket av vanskeligheter med fløtningen, eller at denne faller særskilt kostbar. Årsaken er den at Tinfos bedriftene ved Notodden etter krigen har vært kjøpere av hovedtyngden av tømmeret fra Åmotsdal, i konkurranse med andre kjøpere. Bedriften har derfor selv betalt frakten med bil til Notodden, og skogeierne har derfor oppnådd en bedre pris for biltømmeret. Vi regner ikke med at Tinfos vil opprettholde denne ordning og det vesentlige av tømmeret vil derfor i fremtiden komme til fløtning igjen. Det skal bemerkes at det ikke er mulig å fløte fra Åmotsdal og til Notodden.

Det er i konsesjonssøknaden anført at Fellesfløttingsforeningen har påvist ca. 3 700 m³ fjell og 12 stenører, til en samlet omkostning av kr. 130 000 som måtte fjernes for å kunne gjennomføre fløtning uten tilskudd av vann fra Heiåi. Hertil kommer antagelig at man også måtte bruke dammer. Disse dammer vil kun betjene en del av elven. Vi har derfor i disse oppgaver et lite holdepunkt ved vurderingen av Heiåis betydning for fløtningen i Åmotsdalsvassdraget, i det jo Fellesfløtningen er uten interesse i fløtningen i vassdraget.

Hva vanskeligheter ved utslag av tømmeret angår, er en av den oppfatning at disse vanskeligheter ikke er så svært store, i det elven på de fleste steder har bratte kanter.

Ved undersjønnen i 1958, ble der inngått avtale med Hjartdøla Kraftverk om slipping av fløtningssvann. Denne avtale er etter vårt syn bindende mellom partene, og vi har innrettet oss etter denne. Vi vil derfor protestere mot at Kraftverket går fra en kontrakt på denne måte, og er av den oppfatning at det i denne sak ikke kan gis konsesjon.»

I brev av 10. juni 1960 til fylkesmannen uttaler samflotingslaget:

«Utskrift av møteboki for Samflotingslaget i møte den 9. juni d. å.:

Sak 6. Skriv frå fylkesmannen i Telemark av 4. juni vedrørende fløtningssvannet i Heiåi, der det vert bede om svar på brev av 10. februar 1959 og 22. februar 1960.

Samflotingslaget hev ikkje kunna gjeve noko endeleg og bindande svar til nemnde skriv, grunna tinging med Skiensvassdragets Fellesfløttingsforening om samanslåing av laga.

Då det framleis ikkje er vorte noko semje millom Samflotingslaget og S.F. finn styret at det ikkje kan gjevast noko bindande svar på ovennemnde skriv. Me må halda fast på

det som er nemnd om denne sak i Rettsbok for Nedre Telemark herredsrett — underskjønn 1958 — side 6 — vedk. fløtingsvatnet.»

Sauherad kommunestyre, vedtak i møte 3. februar 1960:

«Kommunestyret viser til skriv frå sakfører Vale på vegne av en del grunneiere i Nes. Kommunestyret har ikke noe vesentlig å bemerke utover det som der er fremholdt.»

Overrettssakfører Vales brev, datert 16. januar 1960, lyder:

«Grunneierne langs Bøelva er for strekningen gjennom Nes i Sauherad organisert i et såkalt «grunneigarlag», representert ved herr Torkild Sannes, herr Hallvard Østtveit og herr Arne Obrestad. Undertegnede er engasjert som lagets juridiske rådgiver og har møtt som prosessfullmektig for de tilsluttede grunneiere ved begge ekspropriasjonsskjønn vedr. Heiåi-overføringen. Dessuten representerer jeg en rekke velteberettigede til Bøelva på samme strekning og som også har fløtningsinteresser.

I anledning den foreliggende søknad fra Hjartdøla Kraftverk skal jeg på vegne av de ovennevnte interesserte få anføre følgende:

Som det er opplyst i søknaden er den alt overveiende del av fløtningen i Bøelva underlagt Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening. Selv om de alminnelige fløtningsproblemer dermed ikke er uten interesse for den enkelte grunneier, regner en likevel med at fløtningsforeningen selv ivaretar fløtningsinteressene så langt fellesfløtningen blir berørt.

Imidlertid foregår det i Bøelva — som også nevnt i samme søknad — en del privat samfløting som ikke er underlagt Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening. Dette gjelder først og fremst fløtning ut til selve elveløpet fra en del såkalte «evjer», der fløtning ikke kan skje uten at det er riktig høy vannstand i elven.

De problemer som reiser seg i denne forbindelse var oppe til diskusjon da underskjønnet ble holdt, og det heter i rettsboken på s. 7 herom:

«Nedenfor Seljordsvann, i Bøelva, er det enkelte steder noen evjer der flere skogeiere har rett til å legge tømmer, for ved flom å få det ut evjene og på fløt. Det hevdes at selv den lille reduksjon i vannføring og vannstand som overføringen her betyr, kan volde betydelig ulempe når det gjelder å få tømmeret ut av disse evjer. De saksøkte her er imidlertid ikke interessert i å få erstatninger, men i å få utført mudring eller utvidelse av disse evjer. Det kan imidlertid ikke antas at det er adgang til å pålegge Hjartdøla Kraftverk tiltak i disse tilfeller. Det foreligger imidlertid ikke tilstrekkelige oppgaver over alle de saksøkte det her gjelder, og heller ikke over de tømmermengder m. v. det dreier seg om for de enkelte, til å kunne fastsette erstatninger til disse med noen slags sikkerhet.

Retten finner etter dette og i analogi med bestemmelsen i vassdragslovens § 136, pkt. 2 ved erstatningsfastsettelsen å burde se bort fra alle mulige andre skader og ulemper enn tap av vannkraft og forbeholde

de saksøkte deres rett til erstatning som der nevnt.»

For overskjønnet var de tilsvarende spørsmål ikke oppe til behandling, idet det var på det rene at eksproprianten ikke hadde tillatelse til å ekspropriere fløtningsvatnet, og fløtningen ut av evjene etter skogeiernes mening måtte bli å henføre under den alminnelige fløtning. Jfr. vassdragsreg.l. § 19, jfr. Vislie: «Ferdels- og fløtningsretten» s. 227. Sml. Rt. 1898 s. 219.

Under disse omstendigheter må de problemer som reiser seg for den alminnelige fløtning ut av evjene ved at en del fløtningsvatn eksproprieres, tas opp til nøye vurdering i forbindelse med en eventuell ekspropriasjonstillatelse. Det bør herunder — slik vassdragsreg.l. § 19 pkt. 2, 1. ledd anviser — fastsettes som vilkår for tillatelsen at eksproprianten må utføre som direkte tiltak de mudringsarbeider og andre foranstaltninger reduksjonen av fløtningsvatnet nødvendiggjør. Avgjørelsen av de enkelte tiltak tillegges skjønnet.

Når disse vilkår kreves inntatt i ekspropriasjonstillatelsen er det dels fordi det gjelder betydelige interesser og fordi man derved unngår tvistighetene om hvorvidt tiltakene er til hjelp for den alminnelige fløtning. Slik underskjønnet har sett på forholdet vil skogeierne komme i en meget prekær situasjon, idet skjønn først skal avholdes når vanskelighetene er oppstått og betydelige tømmerkvanta således vil ligge innestengt i evjene.

Idet jeg viser til foranstående anmoder jeg Sauherad kommune om å fremholde overfor departementet de synspunkter jeg med dette har fremholdt på vegne av de interesserte.»

Bø kommune sier i brev av 29. februar 1960 til fylkesmannen bl. a.:

«Ovannemnte søknad med skriv er lagt fram for styret i Bø kraftverk til fråsegn.

Styret har konsultert h.r.advokat Arne Vislie, som har gitt juridisk utgreiing den 15. januar, vedlagt sakkunnging fråsegn frå ing. Kincks vannbyggingskontor den 11. januar 1960. Det går m. a. fram av den sakkunnige fråsegna at «når Heiåi overføres fjerner man en forholdsvis stor del av høifjellsområdene i nedslagsfeltet», og at «den vannføring som fjernes ved overføringen helt eller delvis tapes som driftsvann i kraftverket.»

H.r.advokat Vislie peker på at Hjartdøla kraftverk pliktar å halda skjøn og betale erstatning som ved vanlege reguleringar og at det må bli uttala som føresetnad at skade og ulempe på vanleg måte må bli å taksere ved skjøn.

I møte den 26. februar, sak nr. 4, har styret for Bø kraftverk gjort slikt vedtak:

«Styret rår til å skrive som svar til søknaden at Bø kommune tek undan rett til vederlag etter skjøn om det skulle syne seg at overføringen fører med seg skade for drifta av kraftanlegget i Bø-elva.»

Avgjerd:

Samrøystes vedtak: «Bø kommunestyre er samd med styret for Bø kraftverk i, at det må vere ein klår føresetnad for mogleg ekspropriasjonsløyve, at det er høve til å få fastsette vederlag ved skjøn for den skade og ulempe nemnte overføring av fløtningsvatn fra Heiåi fører med seg for kraftanlegg i Bøelva.»

Seljordformannskapet ble i kommunestyrets møte 5. mars 1960 gitt fullmakt til å avgi uttalelse om søknaden, og fattet i møte 14. mai 1960 følgende vedtak:

«I brev til departementet av 3. november siste år har Hjartdøla Kraftverk søkt om løyve til å føre også den delen av vassføringa i Heiåi som trengs til tømmerfløytinga i sjølve Heiåi og vassdraget vidare nedetter, over til magasina sine i Hjartdal. Dette brev er sendt hit til uttale om kommunen skal i det høve få gjera desse merknader:

Det er tvillaust at det vatnet det her gjeld — som vassføringa i Heiåi i det heile — er sers verdfull for kraftverket. Det vert nytta ut i turbinane i Hjartdal utan nemnande anleggskostnader. Under desse tilhøve finn kommunen ikkje grunn til å rekne med som noko realistisk alternativ at søknaden ikkje vil bli stetta. Men det er turvande å streke under så sterkt som råd kor vidtgående det inngrep er som her skal gjerast i naturtilhøva. Når også fløtningsvatnet vert borte, misser Heiåi så godt som all økonomisk og praktisk verd for grunneigarane. Men og i vassdraget vidare nedover til Seljordsvatnet vil verknaden verta sterkt inngripande. Etter det kjentfolk seier må ein gå ut frå at fløtninga også her blir så godt som heilt hindra, og bare vil kunne gjennomførast ved iverksetting av relativt store og kostbare tiltak til erstatning for den minska vassføringa. Slik denne saka ligg føre ventar kommunen at departementet vil syte for å setja slike vilkår for konsesjonen at grunneigarane vert sikra minst full kompensasjon for dei naturgoder dei vert tvinga til å gjeva frå seg.

Ein gjeng ut frå at dei einskilte grupper av grunneigarar og/eller andre interesserte sjølv vil fremje til departementet dei konkrete krav om tiltak som dei finn det turvande å få inn som konsesjonsvilkår og kommunen går derfor ikkje inn på dette i detalj. Men eit slikt tiltakskrav vil kommunen likevel spesielt stø opp under — og det er at Hjartdøla Kraftverk må bli pålagt å byggje veg langs Heiåi til Åmotsdalsvegen i samarbeid med dei interesserte til fremje av skogsdrifta i dette området når kraftverket tar bort heile vassføringa frå Krakset og oppover.»

Høyesterettsadvokat Arne Vislie, brev av 1. juni 1960:

«Under henvisning til mitt brev av 31. mars d. å. tillater jeg meg å meddele at Skiensvassdragets Fellesfløtningsforening ikke er rette vedkommende til å uttale seg om overføring av Heiåi hva Åmotsdalsvassdraget angår. Uttalelse må avgis av Bø og Seljord Samfløtningslag ved herr Jon Svartdal, idet fløtningen i vassdraget drives av denne organisasjon.»

Telemark fylkes elektrisitetsnemnd, uttalelse av 26. juli 1960:

«Hjartdøla Kraftverk har med Kronprinsregentens resolusjon av 31. mai 1957 fått tillatelse til å overføre Heiåi i Åmotsdal til Skjesvann i Hjartdal og søker nå om rett til ekspropriasjon av fløtningsvannet i Heiåi—Åmotsdalsåi, Flatdøla og Vallaråi i Seljord og Bøelven i Bø og Sauherad herreder. Når det ikke samtidig ble søkt om tillatelse til både å overføre Heiåi til Skjesvann og rett til

å disponere fløtningsvannet har det sin grunn i som opplyst i søknaden at søkeren gikk ut fra i følge innhentede opplysninger at Heiåi ikke var fløtningselv. Hadde den opprinnelige søknad om overføring av Heiåi også omfattet rett til å disponere fløtningsvannet er det all grunn til å anta at tillatelse ville blitt gitt i Kronprinsregentens resolusjon av 31. mai 1957 slik som det er vanlig ved liknende konsesjons-søknader. Forutsetningen for tillatelsen vil i dette tilfelle være — som ved liknende overføringer — at det må treffes tiltak fra søkerens side så fløtningsforholdene i vassdraget ikke blir forringet og som avgjøres av skjønn på vanlig måte.

Det skulle således ikke være noen spesielle grunner for at søknaden ikke blir innvilget som forøvrig Seljord kommunestyre også regner med i sitt vedtak i saken der det bl. a. heter at: «finn kommunen ikkje grunn til å rekna med noko realistisk alternativ at søknaden ikkje vil bli stetta.»»

Fylkesmannen i Telemark sier i påskrift 2. august 1960:

«Jeg vedlegger utskrifter av vedtak i Sauherad kommunestyre 27. februar 1960 og i Seljord formannskap 14. mai 1960, samt korrespondanse med Seljord Samfløtningslag og Skiensvassdragets fellesfløtningsforening. Videre legger jeg ved uttalelse av Telemark fylkes elektrisitetsnemnd 26. juli 1960.

Jeg viser til de foran nevnte vedlegg og rår til at søknaden blir innvilget.»

De innkomne uttalelser er forelagt ansøkeren som i brev av 26. august d. å. bemerker:

«Vi har mottatt Deres brev av 15. august 1960 og har følgende bemerkninger til de vedlagte uttalelser:

Ad Telemark Fylkesskogkontor.

Etter en del forhandlinger har man kommet frem til en overenskomst basert på et forslag fra grunneierne hvoretter Hjartdøla Kraftverk skal yde et tilskudd på kr. 200 000 til bygging av en skogsbilveg som grunneierne skal anlegge fra bygden og innover langs Heiåi.

Kraftverket skal dermed være fritatt for plikten til å slippe fløtningsvann for selve elven Heiåi ned til samløpet med Åmotsdalsåi.

Overenskomsten er vedtatt i styremøte den 2. september 1960 og således i orden fra vår side.

Ad Uttalelse fra Seljord Samfløtningslag.

Vi har intet å bemerke utover det som står i vår søknad, unntagen til siste avsnitt i Samfløtningslagets brev hvor der hevdes at en avtale inngått under skjønnet om slipping av fløtningsvann fra Heiåi er bindende mellom partene. (Se side 6 i underskjønn 1958 ved Nedre Telemark Herredsrett). Denne avtale ble inngått som en nærmere utforming av de plikter vi allikevel har i henhold til loven sålenge vi bare har en alminnelig tillatelse til overføring av Heiåi, altså uten rett til å rå over alt vannet til reguleringsformål.

Dette forhindrer imidlertid selvsagt ikke at det nu kan gies oss en ny tillatelse som gir oss anledning til å bruke alt vannet til reguleringsformål.

Grunnen til vår søknad er at det har vist seg at avgivelse av fløtningsvann i langt større grad enn vi antok, vil redusere det vann som kan brukes til reguleringsformål, hvilket vil bety et alvorlig tap for kraftforsyningen og være en meget kostbar måte å frakte frem det meget beskjedne tømmerkvantum på, som det her er tale om.

Hvis Samfløtningslaget har innrettet seg etter denne avtale og hatt utgifter i den forbindelse, blir det skjønnets sak å fastsette erstatning for disse.

Ad Telemark fylkes elektrisitetsnemnd.

Ingen bemerkninger.

Ad Sauherads kommunestyre o.r.sakfører Vales brev av 16. januar 1960.

For den største av de i brevet nevnte evjer (Bergsevja) er det ved underskjønnet inngått avtale om bygging av dam ved utløpet av evja for å bringe tømmeret på fløtt, men Kraftverket står uten mulighet til å skaffe seg den nødvendige grunn for gjennomføringen av tiltaket sålenge det ikke har konsesjon på fløtningsvannet. De øvrige evjer var det vanskelig å få rede på og er av mindre betydning.

Ad Bø kommunestyre.

Bø Kraftverks fall i Oterholt-fossen er utbygget med 600 kW. Ved fastsettelsen av erstatningen ved overskjønn i 1959 er tatt hensyn til såvel tapet av vannkraft og produksjonstap som til ulemper i forbindelse med produksjonstapet. Som utgangspunkt ble det regnet med at alt vannet i Heiåi blir overført. Erstatningen ble fastsatt til kr. 15 000 + 25 pst. Noen ytterligere erstatning skulle derfor ikke komme på tale.

Ad Seljord kommune.

Vi henviser til ovennevnte opplysning om bidrag stort kr. 200 000 til bygging av skogsbilvei langs Heiåi.

Ad Seljord Samfløtningslags brev av 27. februar og 10. juni 1960.

Ingen bemerkninger.

Ad H.r.advokat Arne Vislies brev av 31. mars og 1. juli 1960.

Ingen bemerkninger.

H o v e d s t y r e t skal bemerke:

Hjartdøla Kraftverk fikk ved Kronprinsregentens resolusjon 31. mai 1957 tillatelse til å føre øverste del av Heiåi over til Skjesvatn. I vilkårene for denne tillatelse er som post 23 inntatt bestemmelse om avgivelse av fløtningsvann. Ved kgl. resolusjon 15. mai 1959 ble det gitt tillatelse til at overføringen ble satt i verk før overskjønn var holdt.

Kraftverket har nå funnet ut at det vannet som må slippes for å kunne gjennomføre fløtingen, utgjør en vesentlig del av flommene, og søker derfor om tillatelse til å rå over alt vannet til reguleringsformål. Både Heiåi og

øvre del av hovedvassdraget (Åmotsdalsåi, Flatdøla, Vallaråi) ned til Nutheim er vanskelige fløtningselver som krever rikelig vassføring under fløtingen. Ansøkeren har ikke lagt fram noen beregning over hvor stort tap i kraftproduksjonen slipping av fløtningsvann medfører. Da en slik beregning må baseres på mange usikre faktorer, har heller ikke Hovedstyret foretatt noen slik vurdering, men vil anslå at den energimengde fløtningsvannet representerer, er av størrelsesorden 5 mill. kWh pr. år.

Det er en kjent sak at fløtingen i Åmotsdalsvassdraget har avtatt i omfang i de senere år. Seljord samfløting hevder at dette kommer av at hovedtyngden av tømmeret fra Åmotsdal etter krigen har gått til Tinfos bedrifter ved Notodden og således er transportert med bil. Hovedstyret anser det for helt naturlig at utviklingen mer og mer går i retning av biltransport, hvor fløtningsforholdene er så dårlige som her. Når det spesielt gjelder Heiåi, må fløtningsmulighetene i denne elv etter det opplyste nærmest sies å være av mindre betydning, idet det skal være gått ti-år mellom hver gang fløting er forsøkt der.

En viss virkning vil man også få i vassdraget nedenfor Seljordsvatn. Etter det som er fremkommet, er det i første rekke fløtingen fra evjene ut i selve elva som påføres ulempe.

Hovedstyret antar etter det foreliggende at fløtningsvannet fra Heiåi når vassdraget ses under ett, har en ikke uvesentlig betydning for skogsdriften i distriktet, men regner med at verdien av den kraftøkning som oppnås, i betydelig grad overgår de påregnelige skadevirkninger. Man tilrår derfor søknaden imøtekommet.

Tillatelsen foreslås gitt på samme betingelser som fastsatt for konsesjonen av 31. mai 1957, men med de endringer som trengs for å oppnå overensstemmelse med den reviderte vassdragsreguleringslov. Post 23 om avgivelse av fløtningsvann må sløyfes.

Utkast til betingelser følger vedlagt.

Det er satt fram krav om at det skal tas inn i betingelsene bestemmelse om plikt for konsesjonæren til å bygge veg langs Heiåi og mudring m. v. i evjene ved Bø-elva. Hovedstyret har ikke tilstrekkelig grunnlag for å ta standpunkt til disse krav og henviser de til avgjørelse ved skjønn, jfr. vassdragsreguleringslovens § 19 og betingelsenes post 11.

Sakens dokumenter følger.

Behandlet i møte 3. oktober 1960.»

D e p a r t e m e n t e t finner etter det foreliggende at lovens betingelser for å imøtekomme den foreliggende søknad er oppfylt.

Skadevirkningene ved at alt vannet føres over fra Heiåi rammer først og fremst fløt-

ningen, men det er også anført at kraftverk i Bøelva vil bli skadelidende ved at vassføringen her blir redusert, jfr. den foran inntatte uttalelse fra Bø kommune.

Departementet vil foreslå at tillatelsen blir gitt på samme vilkår som for overføringskonsesjonen av 31. mai 1957, så langt de passer, idet dog vilkåret om avgivelse av fløtingsvann blir sløyfet, og det foretas følgende endringer under henvisning til den ved lov av 10. april 1959 foretatte revisjon av vassdragsreguleringsloven:

I post 1 tilføyes:

Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

I post 3 tilføyes:

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Post 21 skal lyde:

«De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved overføringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 3). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig. Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnettene hva enten ledningene tilhører overføringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris.

Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling

over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.»

Departementet har således ikke funnet grunn til å foreslå betinget høyere avgifter til staten og til kommuner enn i den nevnte overføringskonsesjon, nemlig kr. 0,50 pr. nat.-hk til staten og kr. 2 pr. nat.-hk til kommuner, selvom det etter reguleringslovens § 19, pkt. 2, annet ledd, annet punktum vil være adgang til å fastsette høyere avgift.

Når det gjelder de krav på tiltak som er fremkommet, bl. a. om at Hjartdøla Kraftverk — som kompensasjon for ulempene som påføres fløtingen — skal pålegges å bygge skogsbilvei langs Heiåi for å fremme skogsdriften og å foreta mudring i evjene ved Bøelva, er departementet enig med hovedstyret i at disse krav må bli å avgjøre ved skjønn.

Industridepartementet

tilrår:

Hjartdøla Kraftverk tillates i medhold av lov nr. 17 av 14. desember 1917 § 19, pkt. 2 å rå over alt det vann som innvinnes ved overføring av Heiåi i Amotsdal til Skjesvatn i Hjartdalsvassdraget til reguleringsformål, jfr. den ved Kronprinsregentens resolusjon av 31. mai 1957 gitte konsesjon for Hjartdøla Kraftverk til å utvide nedbørsfeltet for den ved kgl. resolusjon av 12. desember 1952, jfr. kgl. resolusjon av 14. mai 1954 tillatte regulering av Hjartdal—Tuddalsvassdraget m. v. ved overføring av Heiåi i Amotsdal til Skjesvatn i Hjartdalsvassdraget.

Tillatelsen gis på de vilkår som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 28. oktober 1960.

57. Herre Fabrikker A/S.

(Kraftleie fra Langesundsfjordens kommunale Kraftselskap.)

Industridepartementets tillatelse 15. november 1960.

I medhold av lov nr 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates Herre Fabrikker A/S å leie inntil 2 500 kW primærkraft fra Langesundsfjordens kommunale Kraftselskap, jfr. søknad av 9. juni 1960 og brev av 8. juni 1960 til Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

1. *Leietid.*

Konsesjonen gjelder så lenge nevnte kraftleieforhold måtte bestå, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. *Selskapets styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell til sammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra reglen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispen-

sasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstilling av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Bli det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. *Avgift.*

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$.

Avgiften blir å erlegge fra og med driftsåret 1957—58. Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om beregning av avgiften og erleggelsen av den fastsettes av vedkommende departement.

8. *Kontroll.*

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. *Overtredelse av konsesjonsvilkårene.*

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentakelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for konsesjonen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

58. Løvenskiold-Vækerø v/ Hurum Fabriker.

(Kraftleie fra Hurum komm. elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 23. november 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 gis Løvenskiold-Vækerø v/ Hurum Fabriker konsesjon på leie av inntil 2 500 kW primakraft og inntil 1 200 kW spillkraft fra Hurum komm. elektrisitetsverk, jfr. søknad av 30. mai 1960.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

1. *Leietid.*

Konsesjonen gjelder så lenge kraftleieforholdet måtte bestå, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

3. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

4. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell til sammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra reglen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstilling av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

5. *Trygd.*

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

6. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

For den leie av primakraft som har funnet sted før 1. januar 1960 erlegges avgiften med kr. 1 pr. kW.

Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfalltid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

7. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

8. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i post 7 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for konsesjonen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

59. A/S Star Paper Mill.

(Kraftleie fra Drammens Elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 24. november 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Star Paper Mill, Drammen å leie inntil 1 500 kW primakraft og inntil 2 500 kW spillkraft fra Drammens elektrisitetsverk, jfr. søknad av 1. mars 1960.

Konsesjonen gis på følgende vilkår:

1. Leietid.

Konsesjonen gjelder så lenge nevnte kraftleieforhold måtte bestå, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell tilsammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra reglen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det

skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstilling av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

Avgiften blir å erlegge fra og med driftsåret 1957—58. Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om beregning av avgiften og erleggelsen av den fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er videre en forutsetning for konsesjonen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

60. Stranda komm. Elektrisitetsverk.

(Tillatelse til å overføre Svartåa og Auskargrova til Fausavassdraget.)

Kgl. res. av 25. november 1960.

I anledning av udatert søknad fra Stranda komm. Elektrisitetsverk, innkommet til hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet i juli i år, om tillatelse til å overføre Svartåa og Auskargrova til Fausavassdraget, har hovedstyret gitt følgende uttalelse datert 3. oktober i år:

«Fra Stranda komm. Elektrisitetsverk er innkommet følgende søknad (udatert):

«Stranda kommunale Elektrisitetsverk, som eies av Stranda kommune, søker hermed om løyve til å overføre følgende 2 bekker til Fausavassdraget, se vedlagte kart i målestokk ca. 1:100 000.

d) Øvre del av Svartåa som kommer fra Blåfjell.

e) Auskargrova som kommer fra Auskaret (kartets Øsekaret) og renner ned i Ramstaddalen.

Da kartet over disse områder er meget mangelfullt og tildels helt misvisende, kan vi foreløpig ikke skaffe nøyaktige oppgaver over nedslagsfelter m. m., men kan kun vise til de skjønsmessige oppgaver som er gitt i vedlagte utredning, datert 11. mars 1960 fra Høstmarks Ingeniørkontor, Molde, og som er utarbeidet på grunnlag av en befaringsmens det ennå lå noe sne i terrenget. Oppgavene omfatter overføring av i alt 4 bekker, hvorav foreløpig bare 2 er medtatt i nærværende søknad.

Kraftverket produserte i 1957/58 ca. 20,3 mill. kWh og i 1958/59 ca. 19,5 mill. kWh. Det siste år ble det ved frakobling av ca. 700 kW spillkraft og rasjonering i januar—februar 1959 «rasjonert bort» ca. 420 kW maksimalytelse og 0,525 mill. kWh og omtrent det samme har gjentatt seg i år.

Og da magasinet i år ble tømt i midten av mars har en siden måtte innrette produksjonen etter tilsiget fra dag til dag.

Riktignok har vi de senere år hatt samkjøring med Sykkylven komm. Elektrisitetsverks og Tafjord Kraftselskaps anlegg, men da situasjonen nå er den samme hos begge disse verker, er det neppe noe håp om å få levert noe kraft fra disse kommende vinter.

Tussa Kraftverk ventes å bli satt i drift kommende høst, men da påbegynnelsen av samkjøringslinjen Tussa—Tafjord med tilhørende trafostasjoner er blitt så forsinket, kan en ikke vente å få noen hjelp derfra kommende vinter. Da det nå praktisk talt ikke finnes sne i nedslagsfeltet, er det lite håp om å få fylt magasinet i Nysatervatn i sommer.

Kraftsituasjonen for neste vinter ser da meget mørk ut.

Det eneste som kan hjelpe i en fart er overføring av de 2 foran nevnte bekker til Fausas nedslagsfelt, slik som det har vært forutsatt i alle tidligere planer for den endelige utbygging av kraftverket.

Ved kontrakt av 6. juli 1916 solgte grunneierne Fausavassdraget til Borgund kommu-

ne og som det sees av vedlagte utskrift av kontrakten, fulgte Svartåa samt alle nødvendige rettigheter til grunn m. v. med i avtalen. Alle disse rettigheter ble ved ekspropriasjon i 1918 overført til Stranda kommune.

Da Svartåa like nedenfor det sted hvor vannet blir tatt ut av den, går ut for fjellsiden og faller i nesten fritt fall rett i sjøen, gjøres det ingen skade ved å fjerne vassføringen ut av det gamle bekkeleie. Overføringskanalen blir ca. 1300 m lang og går gjennom utmark frem til det sted på ca. cote 340 m o. h. hvor det fremtidige fordelingsbasseng skal ligge når inntaket er flyttet opp i Nysætervatn. Så lenge inntaket ligger ved Brune på ca. cote 240 m o. h. vil da vannføringen måtte renne fra foran nevnte punkt ned i Fausa langs forhåndenværende bekkeleie som forøvrig senere må danne avløp for overløpet i det fremtidige inntak. De samlede skader som gravingen av overføringsgrøften vil volde på skog og grunn i denne utmark antas å bli forholdsvis små, og er etter kjøpet i 1916 allerede betalt for dengang.

Om overføring av Auskargrova har det vært ført forhandlinger, først mellom styrene i de respektive kommunale kraftverker og vedlegges utskrift av møtebok ført i fellesmøte den 19. februar d. å. mellom disse styrer og senere med grunneierne i Ramstaddal og har disse forhandlinger ført frem til at samtlige interesserte grunneiere i Ramstaddalen nå har underskrevet avtale datert Ramstaddal 29. april 1960 og hvorav gjenpart vedlegges. Avtalen gjelder for 5 år som er ment som en forsøksperiode for å vinne erfaring om hvordan det hele virker og for å få avtalen godtatt av samtlige grunneiere i Ramstaddalen har vi her strukket oss meget langt.

Det er forutsetningen at forhandlinger om ny avtale opptas innen utgangen av 1965 og at hvis enighet om ny avtale da ikke oppnås, skal de endelige vilkår for overføringen fastsettes ved ekspropriasjonsskjønn, slik som antydnet i avtalens pkt. 3 f.

Overføringen er planlagt skje ved en ca. 150 m lang grøft i grusterreng i utmark.

Det antas at de skader denne overføringsgrøft vil volde i utmarken blir meget små og venter en å komme til mindelig ordning med grunneierne om dette.

Det føres også forhandlinger med grunneierne i Velledalen om overføring av 2 bekker som renner ned til denne og så snart disse har ført frem til ønsket resultat vil søknad og tillatelse til å overføre også disse bli ettersendt nærværende søknad, men da saken haster, tør vi ikke vente lenger med denne søknad for de 2 første bekker.

Da kartene er misvisende er det før oppmåling blir foretatt, vanskelig å fastlegge hvor stor kraftmengde som innvinnes ved overføring av hver enkelt bekk og i vedlagte utredning fra Høstmarks Ingeniørkontor er det derfor kun satt opp en tilnærmet beregning under forutsetning av at det for samtlige 4 bekker innvinnes et nedslagsfelt på 9,8 km². Videre er det vanskelig å beregne hvor meget av den overførte vannmengde en kan nyttiggjøre seg så lenge maskininstallasjonen er så liten som nå med bare en maskine og så lenge kraftverket kjører omtrent alene på nettet. Forholdene blir jo allikevel totalt endret når vi fra sommeren 1961 får full samkjøring med Tussa Kraftverks ledningsnett,

og vi får øket maskininstallasjon til 12 000 HK og flyttet inntaket opp i Nysætervatn, hva vi håper det må lykkes å gjennomføre innen få år. Under disse forutsetninger og forutsatt at en da får overført det aller vesentligste av vannføringen beregner Ingeniørkontoret energivinningen til 9 mill. kWh pr. år.

Innvinningen av en såpass stor energimegde synes oss være et så stort gode i forhold til de beskjedne skader overføringene volde og de omkostninger som er forbundet med arbeidenes utførelse, at de fullt ut skulle oppfylle de betingelser som settes i Vassdragsreguleringslovens pgr. 8 etter dens nye ordlyd ved endringsloven av 10. april 1959.

Vi tillater oss derfor å be om tillatelse til å sette den planlagte overføring av Svartåa og Auskarbekken i verk og da kraftsituasjonen er nærmest fortvilet, ber vi om at sakens behandling må bli mest mulig påskyndet.»

Søknaden er kunngjort i Norsk lysingsblad for 25. juli og 1. august 1960, i Romsdals Budstikke 23. juli og i Sunnmørsposten 23. juli, og har vært forelagt distriktet med følgende resultat:

S y k k y l v e n k o m m u n e s t y r e f a t t e t i m ø t e 22. a u g u s t 1960 s l i k t v e d t a k :

«Sykkylven kommune har ikkje noko innvending mot at Stranda kommune får konsesjon for Auskargrova, som før har runne til Ramstaddal, i den tid avtalen med grunneigarane gjeld.»

S t r a n d a k o m m u n e s t y r e v e d t o k i m ø t e 5. m a i 1960 å g o d k j e n n e a v t a l e n o g å s e t t e a r b e i d e t i g a n g n å r s t y r e t i S t r a n d a k o m m. E l e k t r i s i t e t s v e r k f i n n e r d e f o r s v a r l i g .

E l e k t r i s i t e t s f o r s y n i n g s k o n t o r e t i M ø r e o g R o m s d a l s i e r i p å s k r i f t 25. a u g u s t 1960:

«Jeg har forelagt saken for Stranda og Sykkylven kommunestyre som har avgitt uttalelser som følger vedlagt. Jeg har ikke funnet andre mulige interesserte som saken burde forelegges for.

Det er av stor betydning for kraftforsyningen i Stranda at kraftverket blir tilført mere vann slik at en kan slippe den rasjoneering en har hatt de to siste årene.

Skadevirkningene ved overføringene blir minimale sammenholdt med de fordeler som oppnåes.»

Jeg vil anbefale søknaden på det beste.»

F y l k e s m a n n e n i M ø r e o g R o m s d a l t i l r å r i p å s k r i f t 29. a u g u s t d. å. a t s ø k n a d e n b l i r i m ø t e k o m m e t .

H o v e d s t y r e t s k a l b e m e r k e :

Stranda komm. Elektrisitetsverk fikk ved kgl. resolusjon 24. juni 1938 tillatelse til å regulere Nysætervatn i Fausavassdraget 2 m, og ved kgl. resolusjon 8. mai 1952 ble tillatelsen utvidet til å gjelde en regulering av 13 m for nedre del av vatnet og til 7 m for indre del, samtidig som Stegeligrova ble tillatt overført til Nysætervatn.

De tilsvarende økninger i den regulerte vassføring er beregnet til henholdsvis 0,5 og 0,75 m³/sek.

Den plan som ligger til grunn for foreliggende søknad, forutsetter en utvidelse av nedbørfeltet med ca. 5,0 km² ved overføring av to bekker. Hovedstyret regner at dette feltet vil medføre en økning i regulert vassføring på ca. 0,15 m³/sek. tilsvarende ca. 480 nat.-hk i det utbygte bruttofall på 245 m.

Overføringene er beregnet å koste ca. kr. 78 000.

Skader og ulemper som kan ventes på grunn av disse overføringer, må sies å være små, og det er da heller ikke reist innvendinger fra distriktets side.

Hovedstyret antar etter det foreliggende at betingelsene for å kunne imøtekomme søknaden er til stede, og vil tilrå at Stranda komm. Elektrisitetsverk får tillatelse til å føre øvre del av Svartåa og Auskargrova over til Fausavassdraget, slik planen forutsetter.

Da det her gjelder overføringer med beskjedne skadevirkninger, og da kraftøkningen ikke overstiger 500 nat.-hk, vil man foreslå at bestemmelsen i reguleringslovens § 12 pkt. 21 gjøres gjeldende her så langt det passer.

I vedlagte utkast til vilkår er i samsvar hermed ikke foreslått betingelser etter bestemmelsene i reguleringslovens § 12, postene 4, 5, 6, 7 og 13, jfr. postene 9, 10, 11, 16 og 14 i betingelser for konsesjonen av 8. mai 1952.

Hovedstyret finner det riktig å betinge avgifter og kraftavståelse i likhet med det som gjelder for den tidligere tillatte regulering, da det i denne forbindelse er naturlig å se det hele under ett.

Anleggsarbeidene får her et beskjedent omfang, og Hovedstyret har da funnet det forsvarelig ikke å ta med betingelser tilsvarende postene 5, 6, 7, 8 og 13 i betingelser for konsesjonen av 8. mai 1952.

Saken er sendt Landbruksdepartementet til uttalelse om påregnelig innvirkning på fisket. Uttalelsen er enda ikke innkommet, men i konferanse med Inspektøren for ferskvannsfisket ble man enig om å foreslå inntatt samme betingelser vedrørende fisket som i tillatelsen av 1952. Inspektøren regner ikke med vesentlige skader for fisket.»

Inspektøren for ferskvannsfisket har i brev til hovedstyret av 13. oktober 1960 sluttet seg til følgende uttalelse fra fiskerikonsulenten for Vest-Norge:

«Den 6. september så jeg litt på forholdene for den ene av disse bekker, A u s k a r g r o v a.

Etter å ha vurdert forholdene så godt jeg kan, finner jeg at elektrisitetsverkets avtale med grunneierne (bilag 5) gir så pass god be-

skyttelse av fiskebestanden at det ikke skulle være nødvendig med andre forbehold.

Jeg skal bare få komme med noen bemerkninger til avtalen:

Ad 2. Det må være en forutsetning at det virkelig holdes en slik minstevassføring til enhver tid. Dette særlig på grunn av oppvekstmulighetene for småfisken i de øvre deler av elva.

Ad 3. Uten å ha nærmere kjennskap til oppgangstidene for sjøauren i denne elva, skulle jeg tro at den nok strekker seg ut over 5. september. Det er derfor mulig at denne tida med fordel kunne vært forlenget noe.

Ad 3.a. Jeg kjenner ikke forholdene ved elveosen og kan derfor ikke uttale meg om denne sak.

Ad 3.b. Denne settefisken bør være av laks, og den bør settes oppe i elva, ovenfor der laks og sjøaure stanser.

Når det gjelder d) S v a r t å a fremgår det av kart og søknaden at denne faller bratt ned i sjøen. Jeg kan ikke tenke med at overføring av denne har noen betydning for fisk eller fiske. (Det eneste måtte være om det foregår fiske med kastenot eller kilenot ved osen).

Når det gjelder fisket, tør jeg derfor foreslå at hovedinnholdet i avtalen med grunneierne også blir inntatt i konsesjonsvilkårene. (Dette gjelder altså Auskargrova.)»

Departementet skrev 19. oktober i år til hovedstyret slik:

*Stranda kommunale Elektrisitetsverk.
Overføring av Svartåa.*

Departementet antar, og dette synes også å være hovedstyrets standpunkt, at overføringen må sees under ett med eksisterende regulering i Fausavassdraget. Reguleringslovens § 12 pkt. 21 kan da ikke gjøres gjeldende.

Overensstemmende med dette vedlegges sakens dokumenter idet nytt utkast til betingelser bes innsendt.

Med hovedstyrets brev 22. s. m. mottok departementet utkast til betingelser som med ubetydelige endringer i ordlyden er sålydende:

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Konsesjonsvilkårene kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

Overføringskonsesjonen kan ikke overdras. De utførte overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den økning av vannkraften som ved overføringen tilflyter eiere av vannfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner, som Kongen bestemmer, kr. 2 pr. nat.-hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vannkraften beregnes på grunnlag av den økning av vassdragets lågvassføring, som overføringen antas å ville medføre utover den vassføring som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinet utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal ansees som den ved overføringen innvunne økning av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved overføringen innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 15 skal, for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etter at konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

5.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

6.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

7.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

8.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelig forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

9.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid

hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsene i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsreglene i nevnte paragraf.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til i den utstrekning som fylkesvegstyret bestemmer, å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvilstilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veger, bruer og kaier, som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende fattigkommune slike utgifter til fattigunderstøttelse av de ved anleggene ansatte arbeidere og deres familier som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved fond i samsvar med reglene i lovens § 12 pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

12.

Dersom vedkommende departement finner det nødvendig plikter konsesjonæren etter dette departements nærmere bestemmelser, å utføre og bekoste følgende:

1. Utsetting av yngel og/eller settefisk av aure og laks i de mengder og på de steder som måtte bli bestemt.
2. Fra den overførte del av Auskargrovas felt skal det slippes vann til Ramstaddal i samsvar med pkt. 2 og 3 i avtale av 29. april 1960 mellom konsesjonæren og grunneierne.
3. Opprenskning og regulering av elveløp for å lette fiskens oppgang.

Dersom departementet finner det nødvendig å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de områder som berøres av reguleringen, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

13.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende overføringsanleggene, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

14.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren lar oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

15.

De vannfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved overføringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen

slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vannfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den alminnelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

16.

Det påhviler konsesjonæren i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Overføringsanleggenes eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner

som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Overføringsanleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasering av stein- og/eller jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Overføringsanleggenes eier har plikt til forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest innen 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

17.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av overføringsanleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

18.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke overføringen kan medføre forpliktelser.

Departementet antar at overføringen må bli å anse som en regulering i Fausa-vassdraget og rår til at tillatelse blir gitt på vilkår som inntatt foran og som er utarbeidet overensstemmende med dette syn. Til vilkårene skal forøvrig bemerkes at bestemmelse om vannslipping, post 12, bare er truffet av hensyn til fisket i Ramstaddal hvor Auskargrova renner ned.

Når det gjelder Svartåa skulle overføringen i henhold til fiskeriinspektørens uttalelse ikke ha noen betydning for fisket.

Forsåvidt angår de faktiske opplysninger om tidligere reguleringer m. v. samt vurderingen av kraftøkning og anleggskostnader mot skader og ulemper har departementet lagt til grunn hovedstyrets innstilling hvortil vises.

Industridepartementet

tilrådning:

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Stranda komm. Elektrisitetsverk å overføre Svartåa og Auskargrova til Fausavassdraget på de betingelser som er inntatt i Industridepartementets tilrådning av 25. november 1960.

61. Bleikvatn.

(Midlertidig statsregulering av Bleikvatn.)

Industridepartementets tillatelse 2. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates Norges Vassdrags- og elektrisitetsvesen i lågvassperioden 1960—61 å senke Bleikvatn 5 m til kote 395,0 i det vesentlige i samsvar med søknad av 13. oktober 1960.

For tillatelsen gjelder følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med den i søknad av 13. oktober 1960 fremlagte plan.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved stengning av tunnelen. Overflødig masse må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av Justitiarius i Høyesterett. Formannen og varaformannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp

for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 35 000 til kommuner, og kr. 5 000 til staten og betales av Røssåga kraftverk samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — Landbruksdepartementet finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Røssåga kraftverk.

6.

Røssåga kraftverk skal utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesser finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som optas i anledning av anlegget skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

For senkingen fastsettes følgende manøvreringsreglement:

1.

Bleikvatn kan i lågvassperioden 1960/61 senkes 5 m til kote 395,0. Høyden refererer seg til vassdragsnivellelement L. nr. 379 av 1932.

2.

Vannslippingen skjer etter Røssåga kraftverks behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold gjenoprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960/61.

62. Lyse Kraftverk.

(Midlertidige vassdragsreguleringer.)

Industridepartementets tillatelse 3. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 gis med dette Lyse kraftverk tillatelse til i lågvassperioden 1960—61 å senke Lyngsvatn ytterligere 5,1 m til kote 631,3 og til å overføre Breiavafeltet og Nordstøltjernfeltet. Tillatelsen gis på disse vilkår:

1.

Senkingen og overføringene gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknadene av 31. oktober og 3. november 1960.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Lyse kraftverk.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene til kommuner og til staten fastsettes til kr. 330 og kr. 55 for Nordstøltjernfeltet, kr. 1 200 og kr. 200 for Breiavafeltet og til kr. 36 000 og kr. 6 000 for Lyngsvatns magasin mellom kote 636,4 og kote 633,0 og til kr. 14 400 og kr. 2 400 for Lyngvatns magasin mellom kote 633,0 og 631,30 og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Lyse kraftverk.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevet, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller Lyse kraftverk en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 50 000 — femti tusen kroner.

Departementet fastsetter med dette følgende manøvreringsreglement:

1.

Lyngsvatn kan senkes 5,1 m under nåværende laveste regulerte vannstand til kote 631,3.

2.

Avløpet fra nedbørfeltet til Storåna mellom Nilsebuvatn og Breiava, 7,8 km², og avløpet fra Nordstøltjern med tilhørende nedbørfelt, ca. 2 km², kan overføres til Lyse kraftverk inntil lågvassperiodens slutt våren 1961.

3.

Vannslippingen skjer etter Lyse kraftverks behov.

4.

Vannstandsforholdene bringes snarest mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 i samsvar med manøvreringsreglementet av 19. november 1948.

63. Førde kommunale elektrisitetsverk.

(Midlertidig regulering av Jølstervatn.)
Industridepartementets tillatelse 3. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960, tillates Førde kommunale elektrisitetsverk og L/L Svultingen i lågvassperioden 1960—61 å senke Jølstervatn 0,30 m overensstemmende med følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknaden av 24. oktober 1960.

Så snart som mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960—61 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av søkerne.

2.

Avgiftene fastsettes til kr. 2 500 til kommuner og kr. 400 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Reguleringsanleggets eier plikter etter vedkommende departements bestemmelse å sette ut yngel og/eller settefisk av godkjent aurestamme samt bekoste biologiske undersøkelser, bl. a. undersøkelser av gytegrunnene i Jølstervatn etter hvert som vannstanden synker.

5.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det

offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

6.

Reguleringsanleggets eier plikter å opprettholde vannforsyningen til Jølster meieri og andre som vil bli berørt hvis den skulle svikte som følge av senkingen.

Det fastsettes følgende manøvreringsreglement for den midlertidige regulering:

1.

Jølstervatn kan i sesongen 1960—61 senkes ytterligere 0,30 m under den nå tillatte laveste reguleringsgrense kote 206,10 til kote 205,80.

2.

Vassdragets lavvassføring må ikke forminskes til skade for andres rettigheter.

Vannslippingen for øvrig skjer etter Stalkaldefossen Kraftverks behov.

3.

De gamle vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960—61.

64. Nord-Salten Kraftlag A/L.

(Midlertidig regulering av Rekvatn.)
Industridepartementets tillatelse 6. desember 1960.

Søknad av 3. november i år, jnr. 1550/60.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates Nord-Salten Kraftlag A/L i lågvassperioden 1960—61 å senke Rekvatn ytterligere 2 m til kote 279, i samsvar med ovennevnte søknad, og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med den i søknad av 3. november 1960 med bilag fremlagte plan.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Nord-Salten Kraftlag A/L.

2.

Avgiftene fastsettes til kr. 9 000 til kommuner og kr. 1 500 til staten og betales av Nord-Salten Kraftlag A/L samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Nord-Salten Kraftlag A/L.

5.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved fast og tydelig vannstandsmerke som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anlegget skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

6.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringen, stiller kraftlaget en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 5 000.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Rekvatn kan i lågvassperioden 1960—61 senkes ytterligere 2 m til kote 279,0.

2.

Vannslippingen skjer etter Nord-Salten Kraftlags behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960—61.

65. A/S Askim Gummivarefabrik.

(Kraftleie fra Askim kommunale elektrisitetsverk.)

Industridepartementets tillatelse 9. desember 1960.

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917, kap. IV og bemyndigelse gitt ved kgl. resolusjon av 15. mai 1959 tillates A/S Askim Gummivarefabrik å leie inntil 4 000 kW fra Askim kommunale elektrisitetsverk, jfr. søknad av 6. januar 1960 om kraftleiekonsesjon og dermed fremlagte bilag.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

1. *Leietid.*

Tillatelsen gjelder for den tid A/S Askim Gummivarefabrik måtte leie inntil 4 000 kW fra Askim kommunale elektrisitetsverk, jfr. kraftleiekontrakt av 28. november 1932 med tilleggskontrakt av 22. mai 1947 og fabrikkens søknad av 6. januar 1960 om kraftkonsesjon med bilag, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. *Styre.*

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. *Overdragelse av energi.*

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. *Søksmål etter naboloven.*

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. *Norsk arbeid og materiell.*

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen

på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell til sammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra reglen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstilling av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Bli det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges fra og med året 1960 til staten en årlig avgift av kr. 1,50 pr. kW, beregnet etter formelen:

$$\frac{\text{kWh}}{8760}$$

For året 1959 erlegges avgiften med kr. 1

pr. kW — i samsvar med konsesjonen av 18. februar 1949.

Avgiften forfaller til betaling ved hvert års utgang. Erlegges den ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Det er en forutsetning for tillatelsen at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

66. A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik.

(Konsesjon på leie av inntil 1 450 kW primakraft og inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk samt forlenget konsesjon på leie av inntil 6 000 kW spillkraft fra Nore kraftverk.)

Kgl. res. 9. desember 1960.

A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik fikk ved kgl. resolusjon av 14. juli 1939 konsesjon på leie av inntil 300 kW primakraft og inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk. jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1939 s. 42 flg. Konsesjonen var tidsbegrenset til den 1. juli 1956, og er således utløpt.

Videre har A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik en tillatelse av 25. juli 1942, stadfestet ved Kronprinsregentens resolusjon av 28. november 1947 til å leie inntil 6 000 kW spillkraft fra Nore kraftverk, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1942 s. 62 og for 1947 s. 114. Denne konsesjon er ennå ikke utløpt, idet den gjelder til den 1. juli 1962.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 10. oktober 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av søknader av 11. og 30. januar 1960, jfr. tilleggsøk-

nad av 23. august 1960, fra A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik om fornyet konsesjon på kraftleie fra henholdsvis Norderhov kommunale elektrisitetsverk og fra Nore kraftverk:

«I brev av 11. januar 1960 til hovedstyret har A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik søkt om fornyet konsesjon opprinnelig på leie av inntil 1 200 kW primakraft fra Hønefoss og Norderhov kraftverk samt inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk. Videre har selskapet i brev av 30. januar 1960 søkt om fornyet konsesjon på leie av inntil 6 000 kW spillkraft fra Nore kraftverk.

Søknadene har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Norderhov formannskap har etter uttalelse fra Norderhov komm. elektrisitetsverk og rådmannens tilsvarende innstilling fattet dette enstemmige vedtak i møte den 12. mai 1960:

«P r i m a k r a f t 1 2 0 0 k W, søknad av 11. januar 1960..

Ingen merknader til søknaden under forutsetning av at kontrakten opprettes med Norderhov komm. El. verk som tidligere gitt konsesjon av 14. juli 1939.

S p i l l k r a f t f r a N o r e, 6 0 0 0 k W, søknad av 30. januar 1960.

Anbefales konsesjon gitt til 1. januar 1966.»

Norderhov herredstyre har derpå i møte den 9. juni 1960 vedtatt å uttale:

«Formannskapets tilråning i møte 12. mai 1960, sak 290, ble enstemmig vedtatt. Imidlertid rettes kvantumet til 1 450 kW, da det er dette kvantum kW kontrakten går ut på.»

Fylkesmannen i Buskerud fylke har i påtegning av 27. juni 1960 til hovedstyret meddelt at saken tilbakesendes under henvisning til de gitte uttalelser.

I n d u s t r i d e p a r t e m e n t e t, Treforedlingskontoret har i brev hertil 5. juli 1960 meddelt at det ikke har noe å bemerke til at de nevnte søknader blir innvilget.

H o v e d s t y r e t skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 14. juli 1939 er A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik meddelt konsesjon på leie av inntil 300 kW primakraft og inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk.

Tillatelsen som var gjeldende til 1. juli 1956 er meddelt på vilkår om norsk styre, 10 pst. kraftavståelse til kommuner samt på vilkår om en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW av den primakraft hvorav der i henhold til kraftleiekontrakten skal betales leie. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår.

Den pålagte avgift til staten er betalt til og med året 1959. For 1959 var avgiften kr. 1 200.

Utenom nevnte konsesjon er selskapet der- til (under okkupasjonen) den 25. juli 1942 meddelt konsesjon på leie av inntil 6 000 kW spillkraft fra Nore kraftverk. Denne konsesjon som ble stadfestet den 28. november 1947 er meddelt med tidsbegrensning inntil 1. juli 1962, og på samme vilkår som for den foran nevnte konsesjon av 14. juli 1939, dog uten vilkåret om avgift idet de 6 000 kW spillkraft i tilfelle ble å nytte til dampfremstilling.

Det søkes av praktiske hensyn allerede nå på fornyelse av denne spillkraftkonsesjon, som altså først utløper den 1. juli 1962.

Med hensyn til den annen søknad av 11. januar 1960 på leie av primakraft og spillkraft (slipekraft) er det grunnet Norderhov herredstyres foran nevnte vedtak av 9. juni 1960 nå truffet den avtale mellom partene at såvel omsøkte primakraftlevering som spillkraftlevering nå skal skje fra Norderhov komm. elektrisitetsverk — jfr. verkets brev hertil 17. august 1960.

Selskapets tilleggsøknad av 23. august 1960 for så vidt primakraften angår er sålydende:

Vi bekrefter opplysningen om at der siden 11. januar d.å. er den forandring forsåvidt primakraften angår at den daværende kontrakt senere er avløst av en ny og noe større, opprettet mellom oss og Norderhov komm. elektrisitetsverk.

En fotostatkopi av denne nye, der er datert 11. mai d.å. lydende for inntil 1 450 kW, vil befindes innlagt. Samtidig legges ved, likesledes fotografisk, skriv av 30. juni d.å. fra Norderhov kommune, som viser at Fylkesmannen har godkjent kommunestyrets vedtak.

Under henvisning til disse papirer og som en konsekvens av det foreliggende ønskes den således trufne nye avtale av 11. mai d.å. lagt til grunn for søknaden om konsesjonsforlengelsen og videre at forlengelsen velvilligst bes gitt for 20 år.

I tilknytning til det ellers opplyste tør tilføies at vårt kraftbehov er i vekst. Det skyldes bl. a. den ting at vi har tatt opp produksjonen av treholdig trykkipapir ved siden av avis-papir.»

I henhold til § 1 i den nevnte primakraftkontrakt av 11. mai 1960 forplikter Norderhov kommunale Elektrisitetsverk seg til å levere Hofsfos inntil 1 450 kW og Hofsfos forplikter seg til å utta og betale avgift for minimum 1 000 kW. Kraften leveres med 21 kV spenning i verkets transformatorstasjon på Follum til en pris av kr. 60 pr. kW år + 1,6 øre pr. kWh i vinterhalvåret og 0,8 øre pr kWh i sommerhalvåret.

Kontrakten gjelder fra 1. mai 1960 inntil videre. Den kan fra 1. mai 1961 oppsies av partene med 3 måneders varsel. (Kontraktens § 7).

Med hensyn til spillkraften (slipekraften) har selskapet i søknaden 11. januar 1960 bemerket:

«Omhandlede konsesjon av 14. juli 1939 referer seg til leie av inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. Elektrisitetsverk, datert 25. januar 1936. Fotostatkopi av denne kontrakt er vedlagt.

Siden dengang har vi i 1953 ombygget tresliperiet under hensyntagen til den økte vannføring. 2 nye vandrevne turbiner og nye slipeapparater for disse er anskaffet etter utskiftning av det eldre maskineri. Av den øvrige daværende installasjon av 2 slipeapparater for elektrisk drift gjenstår 1 slipeapparat tilkoblet den samme 1 000 kW slipemotor. Begge disse 2 slipeapparater for elektrisk drift hadde lik kapasitet.

Den reduserte bruk av det gjenværende elektriske apparat i de senere år skyldes i vesentlig grad situasjonen på kraftforsyningsområdet, som har vært tilstede. Noen levering av regulær spillkraft mot kontrakten har det ikke vært i en rekke år nu på grunn av den nevnte situasjon. Kraftprisen har i de enkelte brukstilfeller vært avtalt for hver gang med leverandøren Hønefoss og Norderhov Kraftverk.

Forholdet fremtidig vil fortsatt være at det er like viktig for oss som tidligere å inneha konsesjon, og vi søker derfor om fornyelse av konsesjonen for det samme kvantum selv om forholdet ut fra dagens ordning ikke betinger fullt uttak.

I likhet med sist ønskes konsesjonen gitt for nye 20 år.»

H o v e d s t y r e t har ikke noe å innvende mot leieforholdene etter den avtale som nå er truffet mellom partene om at primakraftleveringen og spillkraftleveringen omframtråkkraften, skal skje fra Norderhov kommunale elektrisitetsverk.

Hovedstyret vil da rå til at det meddeles A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik konsesjon på leie av inntil 1 450 kW primakraft og inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov kommunale elektrisitetsverk samt inntil 6 000 kW spillkraft til dampfremstilling fra statens kraftverker (Nore kraftverk).

Tillatelsen for uttak av primakraft og spillkraft fra Norderhov kommunale elektrisitetsverk anbefales meddelt for den tid de respektive leieavtaler måtte stå ved makt, dog ikke utover de nå vanlige 10 år, altså inntil 1. januar 1970.

Tillatelsen for de 6 000 kW spillkraft til dampfremstilling anbefales derimot meddelt for et tidsrom inntil 1. januar 1966 i samsvar med Norderhov herredsstyres foran nevnte vedtak av 9. juni 1960.

Hovedstyret vil anbefale at det for nærværende konsesjon fastsettes de samme vilkår som i de tidligere nå utløpne kraftleiekonsesjoner av 14. juli 1939 og 25. juli 1942 til A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik, herunder innbefattet vilkårene om norsk styre og en årlig avgift til staten av primakraften. Dog således at den årlige avgift til staten nå blir å forhøye til kr. 1,50 pr. kW men be-

regnet av den kraft som gjennomsnittlig benyttes. En går forøvrig ut fra at vilkåret om 10 pst. kraftavståelse til kommuner blir å sløyfe da i det ene tilfelle vedkommende kommunale verk står som kraftleverandør mens i det annet tilfelle kraftavståelse av den tilfeldige levering av spillkraft (kjelekraft) neppe er egnet til fordeling. Videre vil konsesjonsvilkåret om norske tjenestemenn og arbeidere måtte utgå etter den praksis som nå følges.

Behandlet i Hovedstyremøte den 3. oktober 1960.

Dokumentene vedlegges.»

D e p a r t e m e n t e t vil etter det foreliggende rå til at A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik gis ny konsesjon på leie av inntil 1 450 kW primakraft og inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov kommunale elektrisitetsverk. I samsvar med hovedstyrets forslag anbefales konsesjonen tidsbegrenset til 1. januar 1970.

Videre vil departementet rå til at selskaps konsesjon på leie av inntil 6 000 kW spillkraft til dampfremstilling i elektrokjele endres slik at konsesjonstiden forlenges til 1. januar 1966 mot før 1. juli 1962.

Departementet er enig med hovedstyret i at det ikke tas med vilkår om kraftavståelse til kommuner, hverken forsåvidt angår kraftleien fra Norderhov kommunale elektrisitetsverk eller leien av spillkraft fra Nore kraftverk, jfr. bestemmeslsen i § 23, post 5, annet ledd i lov nr. 16 av 14. desember 1917, jfr. endringslov av 10. april 1959. Departementet har således antatt at det etter nevnte lovbestemmelse vil være adgang til å sløyfe kraftavståelse til kommuner også når det gjelder leien av spillkraft fra Nore kraftverk, idet en har lagt vekt på at et vilkår om kraftavståelse i dette tilfelle ikke ville ha noen hensikt.

For leien av primakraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk vil departementet foreslå at det blir betinget en årlig avgift til staten. I samsvar med den praksis som i de senere år har vært fulgt, vil departementet rå til at avgiften blir å erlegge med kr. 1 pr. kW fra 1. juli 1956 (da den forrige konsesjon utløp) og ut året 1959, men fra 1. januar 1960 med kr. 1,50 pr. kW, som er den nå vanlige sats.

De vilkår som foreslås blir da sålydende:

1. Leietid.

Tillatelsen til å leie inntil 1 450 kW primakraft og inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk gjelder så lenge det nåværende leieforhold mellom partene måtte bestå, dog ikke utover 1. januar 1970.

Tillatelsen til å leie inntil 6 000 kW spill-

kraft fra Nore kraftverk gjelder så lenge dette kraftleieforhold måtte bestå, dog ikke utover 1. januar 1966.

2. Styre og kapital.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

Av selskapets aksjekapital skal minst $\frac{8}{10}$ være på norske hender, regnet på den måte som er fastsatt i § 19 i lov nr. 16 av 14. desember 1917 med senere tillegg og endringer.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten samtykke av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal Industridepartementet, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell til sammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Industridepartementet kan dispensere fra reglen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan Industridepartementet for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbudsvilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til Industridepartementet om det med alle de opplysninger som en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den primakraft som gjennomsnittlig benyttes erlegges til staten en årlig avgift som for tidsrommet inntil 1. januar 1960 skal utgjøre kr. 1 — en krone — pr. kW og deretter kr. 1,50 — en krone 50/100 — pr. kW.

Erlegges avgiften ikke til forfallstid, svares deretter 6 pst. årlig rente.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelsen fastsettes av vedkommende departement.

8. Kontroll.

Selskapet plikter å rette seg etter de bestemmelser som Industridepartementet måtte treffe til kontroll med at konsesjonsvilkårene blir holdt.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av Industridepartementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av de vilkår som er fastsatt i postene 2 og 8 medfører i tilfelle av gjentagelse tap av konsesjonen hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov av 14. desember 1917 nr. 16 §§ 31 og 32.

Departementet forutsetter at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industridepartementet

tilråd:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV gis A/S Hofsfos Træsliperi og Papirfabrik ny konsesjon på leie av inntil 1 450 kW primakraft og inntil 1 000 kW spillkraft fra Norderhov komm. elektrisitetsverk samt forlenget konsesjon på leie av inntil 6 000 kW spillkraft fra Nore kraftverk.

Konsesjonen gis på de vilkår og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 9. desember 1960.

67. Saugbrugsforeningen, Halden.

(Tillatelse til å leie inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund.)

Kgl. res. 9. desember 1960.

Saugbrugsforeningen, Halden, som er et aksjeselskap, fikk ved kgl. resolusjon av 11. april 1947 tillatelse til å leie inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1947 s. 45 flg. Tillatelsen gjaldt til 31. desember 1954, og er således utløpt.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 9. november 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 5. mars 1960 fra Saugbrugsforeningen om fornyet konsesjon på kraftleie:

«I brev av 5. mars 1960 til hovedstyret har Saugbrugsforeningen, Halden, søkt om fornyet konsesjon på leie av inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund.

Søknaden er sålydende:

«Vi henviser til Deres skrivelse av 22. desember f. å. i anledning fornyelse av vår kraftleiekonsesjon av 1. april 1947 på leie av 18 000 kW spillkraft fra Hafslund, og oversender Dem vedlagt en kopi av skrivelse fra Hafslund datert 24. februar, samt en svarskrivelse fra oss til A/S Hafslund datert i dag, hvorav det fremgår at vi er blitt enige om å la den spillkraftavtale på 18 000 kW som egentlig løp ut 31. desember 1954 fortsatt gjelde for et år ad gangen med rett til oppsigelse med 6 måneders skriftlig varsel fra hver av partene.

Da man ikke betaler konsesjonsavgift for spillkraft, tør vi be om det ærede Hovedstyrets meddelelse om kraftleiekonsesjon av 11. april 1947 uten videre kunne prolongeres så lenge spillkraftkontrakten mellom A/S Hafslund og Saugbrugsforeningen er gyldig. Vi vedlegger en kopi av nevnte spillkraftkontrakt og tør imøtese Hovedstyrets nærmere meddelelse.»

I nevnte brev av 24. februar 1960 fra A/S Hafslund hvorav avskrift vedligger, erklærer selskapet seg enig i at kontrakten av 1945 mellom partene blir å legge til grunn ved den fortsatte leie av spillkraft, men med gyldighet bare for et år ad gangen, og med rett til oppsigelse med 6 måneders varsel for hver av partene. § 5 i kontrakten om kraftpris og avregning settes dog ut av kraft, idet prisen for spillkraft fra egne anlegg og vilkårene for overføring av transittkraft fastsettes for hvert enkelt år ved forhandling mellom partene.

Saken har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Halden bystyre har i møte den 13. september 1960 enstemmig vedtatt å anbefale at søknaden blir innvilget.

Fylkesmannen i Østfold har i påtegning av 6. oktober 1960 til hovedstyret meddelt at han ikke har noe å bemerke til at søknaden innvilges.

Industridepartementet, Treforedlingskontoret, har i brev hertil av 11. oktober 1960 likeledes meddelt at det ikke har noe å bemerke til at søknaden blir innvilget.

Hovedstyret skal bemerke:

Ved kgl. resolusjon av 11. april 1947 er Saugbrugsforeningen meddelt konsesjon på leie av inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund. Tillatelsen som var gjeldende til 31. desember 1954 er meddelt på vilkår om norsk styre og 10 pst. kraftavståelse til kommuner. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår, således uten vilkår om avgift til kommuner eller staten da det her handler seg om leie av spillkraft til dampfremstilling til erstatning for kull.

Hovedstyret har ikke noe å innvende mot det fornyete leieforhold og vil rå til at den søkte konsesjon på fortsatt leie av inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund til dampfremstilling i medhold av den tidligere spillkraftkontrakt av 20. februar 1945 blir innvilget.

Tillatelsen anbefales meddelt for den tid kraftleieforholdet måtte stå ved makt, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår som i den nevnte nå utløpne spillkraftkonsesjon av 11. april 1947 til Saugbrugsforeningen, således med vilkår som før

om norsk styre samt 10 pst. kraftavståelse til kommuner i samsvar med loven. Da det handler seg om fortsatt leie av spillkraft til dampfremstilling til erstatning for kull blir det som vanlig i slike tilfelle ikke å stille vilkår om avgift av spillkraften. Videre vil vilkåret om norske tjenestemenn og arbeidere måtte utgå etter den praksis som nå følges.

Behandlet i hovedstyremøte den 7. november 1960.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet vil etter det foreliggende anbefale at Saugbrugsforeningen gis den søkte konsesjon på fortsatt leie av inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund i samsvar med hovedstyrets forslag. Departementet er således bl. a. enig med hovedstyret i at det betinges inntil 10 pst. kraftavståelse til de kommuner som Kongen bestemmer, slik som foreskrevet i loven. Det vil dog neppe bli aktuelt med slik kraftavståelse i dette tilfelle, da det gjelder leie av spillkraft til dampfremstilling.

De vilkår som foreslås blir da sålydende:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder for den tid Saugbrugsforeningen måtte leie inntil 18 000 kW spillkraft av A/S Hafslund i henhold til kraftleiekontrakt av 20. februar 1945, dog ikke lenger enn til 1. januar 1970.

2. Selskapets styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av Industridepartementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr. døgn etter nærmere bestemmelse av departementet.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gassarter eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

Til byggingen og driften av det til utnyttelse kraften nødvendige elektriske materiell, maskiner, m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell til sammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi som varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstilling av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Kraftavståelse.

Selskapet plikter eventuelt å avstå inntil 10 pst. av den leide kraft til de kommuner som Kongen bestemmer — derunder også fylkeskommuner.

Kraften leveres til samme pris og på samme vilkår som etter leiekontrakten gjelder for selskapet og kan forlanges tatt ut etter bestemmelse av departementet enten i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten dette tilhører selskapet eller eieren av vassfallet.

Hvis departementet finner at denne pris er vesentlig høyere enn om den var beregnet overensstemmende med reglene i ervervsloven av 14. desember 1917 § 2, post 12, tredje ledd, første, annet og tredje punktum, skal prisen beregnes etter disse regler. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Volder uttaket av kraften økede utgifter, bæres disse av den som tar ut kraften. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lock-out må ikke skje uten samtykke av departementet.

Selskapet har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft tas ut.

Konsesjonskraft kan oppsies med 2 års varsel. Kraft som er oppsagt kan ikke senere forlanges avgitt.

8. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av de foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av selskapet etter nærmere bestemmelse av departementet.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av postene 2 og 8 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir brakt i orden etter reglene i lov om ervervelse av vannfall, bergverk og annen fast eiendom av 14. desember 1917 nr. 16, §§ 31 og 32.»

Det er en forutsetning for tillatelsen av Saugbrugsforeningen sender inn til departementet slik erklæring med hensyn til selskaps styre som nevnt i ervervsloven av 14. desember 1917 § 24, annet ledd.

Videre forutsetter departementet at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industridepartementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV tillates Saugbrugsforeningen, Halden, å leie inntil 18 000 kW spillkraft fra A/S Hafslund.

Tillatelsen gis på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 9. desember 1960.

68. Søre Sunnmøre Kraftlag.

(Midlertidige reguleringer i Brandalsvassdraget.)

Industridepartementets tillatelse 9. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates Søre Sunnmøre Kraftlag i lågvassperioden 1960—61 å senke Olalivatn inntil 2 m til kote 450, Strandavatn 2 m til kote 418 og Mørkevavn 2 m til kote 370.

For tillatelsen oppstilles følgende vilkår:

1.

Senkningene gjennomføres i samsvar med søknad av 27. oktober 1960 med bilag.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes og de berørte ospartier så langt som mulig bringes i den stand de var før inngrepet. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overfløydige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av Søre Sunnmøre Kraftlag.

2.

Avgiftene fastsettes til kr. 3 000 til kommuner og kr. 500 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringene settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De

tillatte laveste tappingsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

5.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringene stiller konsesjonæren en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 5 000.

Det er fastsatt følgende manøvreringsreglement:

1.

Olalivatn kan senkes 2,0 m til kote 450,0
Strandavatn kan senkes 2,0 m til kote 418,0
Mørkevatn kan senkes 2,0 m til kote 370,0

2.

Vannslippingen skjer etter Søre Sunnmøre Kraftlags behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960—61.

69. L/L Gjerdsvik Kraftverk.

(Midlertidig senking av Rødsandvatn i Sande.)

Industridepartementets tillatelse 12. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates L/L Gjerdsvik Kraftverk i lågvassperioden 1960—61 å senke Rødsandvatn 1 m under nåværende vannstand i det vesentlige i samsvar med søknad av 27. oktober 1960 og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i samsvar med søknad av 27. oktober 1960 med bilag.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes og det berørte osparti så langt som mulig bringes i den stand de var før inngrepet. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn. Overfløydige masser må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av L/L Gjerdsvik Kraftverk.

2.

Avgiftene fastsettes til kr. 600 til kommuner og kr. 100 til staten og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

5.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringene stiller konsesjonæren en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 2 000.

Det fastsettes følgende manøvreringsreglement:

1.

Rødsandvatn kan i lågvassperioden 1960—61 senkes 1,0 m under nåværende vannstand.

2.

Vannslippingen skjer etter L/L Gjerdsvik Kraftverks behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960—61.

70. Bergenshalvøens kommunale kraftselskap.

(Midlertidige reguleringer i Haugsdalsvassdraget.)

Industridepartementets tillatelse 14. desember 1960.

Kraftselskapets søknad 12. f. m.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates Bergenshalvøens kommunale kraftselskap i

lågvasperioden 1960—61 å senke Degavatn, Øvre Kvitevatn og Skjerjevatn i Haugsdalsvassdraget henholdsvis 7 m til kote 604,5, 3 m til kote 641 og 6 m til kote 757,5 i det vesentlige i samsvar med søknad av 12. november 1960.

For tillatelsen gjelder følgende vilkår:

1.

Senkningene gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknad av 12. november 1960.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringene dekkes av Bergenshalvøens komm. kraftselskap.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringene skal i mangel av minnelig overenskomst fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av Industridepartementet. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av departementet.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd, og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene til kommuner og til staten fastsettes til henholdsvis kr. 3 000 og kr. 500 for Degavatn, kr. 2 400 og kr. 400 for Øvre Kvitevatn og kr. 6 000 og kr. 1 000 for Skjerjevatn, og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringene settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet utferdiger.

5.

Reguleringsanleggenes eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — Landbruksdepartementet finner

det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringenes virkning på fiskebestanden dekkes av anleggenes eier.

6.

Reguleringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentliges interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

For reguleringene fastsettes følgende manøvreringsreglement:

1.

Degavatn, Ø. Kvitevatn og Skjerjevatn kan senkes til henholdsvis kote 604,5 (7 m), kote 641 (3 m) og kote 757,50 (6 m).

2.

Vannslippingen skjer etter Bergenshalvøens komm. kraftselskaps behov.

3.

De tidligere vannstandsforhold skal gjenopprettes snarest mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961.

71. Bergenshalvøens kommunale kraftselskap.

(Midlertidig regulering av Rundevatn i Førdevassdraget og midlertidig overføring av Rundevasselv til Haugsdalsvassdraget.)

Industridepartementets tillatelse 14. desember 1960.

Kraftselskapets søknad 12. f. m.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates Bergenshalvøens kommunale kraftselskap i lågvassperioden 1960—61 å senke Rundevatn i Førdevassdraget 2,5 m til kote 851,5 i det vesentlige i samsvar med søknad av 12. november 1960, jfr. søknad av 1. august 1960.

For tillatelsen gjelder følgende vilkår:

1.

Senkingen og overføringen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknader av 1. august og 12. november 1960.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstands- og vassføringsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen og overføringen dekkes av Bergenshalvøens kommunale kraftselskap.

2.

Avgiftene til kommuner og til staten fastsettes til henholdsvis kr. 1 800 og kr. 300 og betales av konsesjonæren samtidig med at overføringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

3.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

4.

Regulerings- og overføringsanleggenes eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — Landbruksdepartementet finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens og overføringens virkning på fiskebestanden dekkes av anleggenes eier.

5.

Regulerings- og overføringsanleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

For reguleringen og overføringen fastsettes følgende manøvreringsreglement:

1.

Rundevatn kan senkes 2,5 m til kote 851,5.

2.

Avløpet fra et nedbørfelt til Rundevasselv på 4,6 km² kan overføres til Haugsdalsvassdraget inntil lågvassperiodens slutt våren 1961.

3.

Vannslippingen skjer etter Bergenshalvøens kommunale kraftselskaps behov.

4.

De tidligere vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960—61.

72. Bergenshalvøens kommunale kraftselskap.

(Midlertidige reguleringer i Torfinnsvassdraget og Bergsdalsvassdraget.)

Industridepartementets tillatelse 16. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates Bergenshalvøens komm. kraftselskap i lågvassperioden 1960—61 å foreta en senking av Torfinnsvatn, Blåkollvatn og et mindre tjern umiddelbart nedenfor Blåkollvatn, i det vesentlige i samsvar med søknader datert 12. november 1960 og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknader av 12. november 1960.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av B.K.K.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal i mangel av minnelig overenskomst fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av vedkommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene til kommuner og til staten fastsettes til kr. 36 000 og kr. 6 000 for Torfinnsvatn og til kr. 3 600 og kr. 600 for Blåkollvatn og tjernet nedenfor og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

4.

Tappingen skjer i samsvar med et manøvreingsreglement.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — Landbruksdepartementet finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelser av reguleringsens virkning på fiskebestanden dekkes av B.K.K.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

Det er fastsatt følgende manøvreingsreglement:

1.

Torfinnsvatn kan senkes 6,0 m under nåværende laveste regulerte vannstand til kote 852,43.

Blåkollvatn kan senkes 6,0 m under uregulert lavvannstand, og tjernet like nedenfor oset kan senkes 1,0 m.

2.

Tappingen skjer etter B.K.K.'s behov.

3.

De tidligere vannstandsforhold skal gjenopprettes snarest mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961.

73. A/S Svelvik Papirfabrik.

(Tillatelse til å leie inntil 2 000 kW primakraft og inntil 4 000 kW spillkraft fra Vestfold Kraftselskap.)

Kronprinsregentens res. 16. desember 1960.

A/S Svelvik Papirfabrik fikk ved kgl. resolusjon av 28. januar 1938 konsesjon på leie av inntil 2 000 kW elektrisk energi fra Vestfold Kraftselskap, jfr. «Meddelte Vassdragskonsesjoner» for 1938 s. 14. Tillatelsen løp ut den 1. juli 1957.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev av 18. mai 1960 gitt følgende uttalelse til departementet i anledning av en søknad av 20. januar 1960 fra A/S Svelvik Papirfabrik om konsesjon på leie av inntil 2 000 kW primakraft og inntil 4 000 kW spillkraft fra Vestfold Kraftselskap:

«I brev av 20. januar 1960 til hovedstyret har A/S Svelvik Papirfabrik søkt om fornyet konsesjon for bedriftens kraftleie fra Vestfold Kraftselskap.

Søknaden er sålydende:

«Vi viser til Deres brev av 22. desember 1959 angående fornyelse av vår kraftleiekonsesjon av 28. januar 1938.

Forholdene har i mellomtiden endret seg noe. Vi fikk den 8. november 1949 konsesjon på drift av en elektrokjel på 4 000 kW med tilhørende jordkabel for 5 000 Volt (Jnr. 441/49 FV/OFj/KA).

Vi tillater oss derfor å søke om konsesjon på leie av inntil 2 000 kW primakraft fra Vestfold Kraftselskap og 4 000 kW spillkraft fra Vestfold Kraftselskap, og vedlegger fotokopi av gjeldende kraftkontrakt med Vestfold Kraftselskap.

Vi tør anholde om at konsesjonen blir gitt for en periode av 25 år.

Undertegnede, medlemmer av styret i A/S Svelvik Papirfabrik erklærer herved at det ikke foreligger noen avtale, siktende på å overdekke det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse. Det er heller ikke inntrådt noen forandring — siden siste konsesjon ble innvilget — at de lovbestemte betingelser for å erholde konsesjonen ikke lenger skulle være tilstede.»

Søknaden har herfra vært forelagt distriktet til uttalelse på vanlig måte.

Svelvik bystyre har i møte den 31. mars 1960 enstemmig vedtatt å uttale at det ikke har noe å innvende mot at A/S Svelvik Papirfabriks søknad om konsesjon for kraftleie fra Vestfold kraftselskap innvilges.

Fylkesmannen i Vestfold har i påtegnning av 21. april 1960 til hovedstyret meddelt at han likeledes anbefaler konsesjons-søknaden innvilget i samsvar med ovennevnte anbefaling av Svelvik bystyre og anbefaling av 12. april 1960 fra Vestfold kraftselskap.

Den i søknaden nevnte konsesjon av 28. januar 1938 som omfatter tillatelse for A/S Svelvik Papirfabrik til å leie inntil 2 000 kW fra Vestfold kraftselskap, var gjeldende til 1. juli 1957.

Tillatelsen er meddelt på vilkår om norsk styre, kraftavståelse (10 pst.) til kommuner samt på vilkår om en årlig avgift til staten av kr. 1 pr. kW av den kraft som gjennomsnittlig benyttes. For øvrig er tillatelsen meddelt på vanlige vilkår.

Konsesjonsavgiften som forfaller til betaling pr. 30. juni hvert år er betalt til og med driftsåret 1958—59. For 1958—59 var avgiften kr. 876,91.

Det søkes om konsesjon på leie av inntil 2 000 kW primakraft og inntil 4 000 kW spillkraft. Den foreliggende kraftleiekontrakt av 24. januar/9. august 1957 med tillegg av 3. september/5. september 1958 mellom Vestfold kraftselskap og A/S Svelvik Papirfabrik omfatter dog bare leie av 1 000 kW primakraft som fast kvantum. Imidlertid er i § 4 i kraftleiekontrakten bestemt:

«For uttatt kraft innen det kontraherte primakraftkvantum skal kjøperen betale kr. 50 /kW og år og i tillegg hertil 1,3 øre/kWh. For kraft selgeren leverer i tillegg til det kontraherte kraftkvantum, skal kjøperen, hvis ikke annen avtale foreligger mellom partene betale samme pris som for det kontraherte kvantum, dog skal prisen for tilleggsleveringen under ingen omstendighet være mindre enn motsvarende hva selgeren selv må betale for å skaffe slik kraft til veie med tillegg av overføringstap og en rimelig fortjeneste. Konf. dog § 12.»

Hovedstyret har da ikke noe å bemerke til leieforholdet og vil rå til at A/S Svelvik Papirfabrik meddeles konsesjon på leie av inntil 2 000 kW primakraft og inntil 4 000 kW spillkraft til dampfremstilling som søkt om.

Konsesjonen er søkt for et tidsrom av 25. år. Kraftleiekontrakten som trådte i kraft den 1. juli 1956, gjelder imidlertid nå bare for et år ad gangen (Jfr. kontraktens § 10).

Hovedstyret vil da som vanlig under tilsvarende forhold rå til at tillatelsen meddeles for den tid leieforholdet måtte stå ved makt, dog ikke lenger enn inntil 1. januar 1970.

Hovedstyret vil foreslå at det fastsettes vilkår om en årlig avgift til staten av kr. 1,50 pr. kW av den kraft som gjennomsnittlig be-

nyttes, omfram kraft til dampfremstilling, og at denne forhøyede avgift blir å erlegge fra og med driftsåret 1959—60.

For øvrig anbefales tillatelsen meddelt på de samme vilkår, herunder innbefattet vilkåret om norsk styre, som fastsatt i den nå utløpne kraftleiekonsesjon av 28. januar 1938 til A/S Svelvik Papirfabrik, dog således at vilkåret om norske tjenestemenn og arbeidere utgår. Videre vil en foreslå at vilkåret om konsesjonskraft (10 pst.) til kommuner i nærværende tilfelle blir å sløyfe. Jfr. lovtillegget av 10. april 1959, § 23 post 5.

Behandlet i hovedstyremøte den 13. mai 1960.

Dokumentene vedlegges.»

Departementet vil etter det foreliggende med hovedstyret rå til at A/S Svelvik Papirfabrik gis den søkte konsesjon på leie av inntil 2 000 kW primakraft og inntil 4 000 kW spillkraft fra Vestfold Kraftselskap og på vilkår i det vesentlige i samsvar med hovedstyrets forslag. Departementet er således bl. a. enig med hovedstyret i at det for primakraften — i samsvar med någjeldende praksis — betinges en avgift på kr. 1,50 årlig pr. kW til staten, og at denne avgift forutsettes betalt fra og med driftsåret 1959—60. Det er da departementets forutsetning at den gamle konsesjons avgiftssats, kr. 1 pr. kW står ved makt til og med driftsåret 1958—59.

De vilkår som foreslås, er i sin helhet sålydende:

1. Leietid.

Tillatelsen gjelder så lenge A/S Svelvik Papirfabrik måtte leie inntil 2 000 kW primakraft og inntil 4 000 kW spillkraft fra Vestfold Kraftselskap i henhold til kontrakt mellom partene av 24. januar/9. august 1957 med tillegg av 3. september/5. september 1958, dog ikke utover 1. januar 1970.

2. Styre.

Selskapets styre skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid bare bestå av norske statsborgere.

3. Overdragelse av energi.

Den kjøpte energi kan ikke overdras videre uten samtykke av departementet eller for noen del avgis til utlandet uten tillatelse av Kongen.

Handler selskapet mot denne bestemmelse, skal det for hver gang svare en konvensjonalbot på opp til kr. 1 — en krone — pr. kW pr.

døgn etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

4. Søksmål etter naboloven.

Bruker selskapet energien til bedrift som ved røyk, giftige gasser eller på annen måte virker skadelig på omgivelsene, skal vedkommende departement, såfremt det finner grunn til å gripe inn av almene hensyn, anerkjennes som rett saksøker når det gjelder overtredelser av naboloven.

5. Norsk arbeid og materiell.

For så vidt angår anskaffelse av det til kraftens utnyttelse nødvendige elektriske materiell, maskiner m. v. skal norsk vare fortrinnsvis brukes såfremt den er likeså god som den utenlandske, kan skaffes tidsnok (en forutsetter da at den blir tinget i tide) og prisen på den ikke ligger mer enn 10 pst. over prisen på den utenlandske vare inklusive toll. Forutsetningen er dog at toll og prisforskjell til sammen ikke skal overstige 25 pst. av prisen på den utenlandske vare (eksklusive toll). Når det gjelder valg mellom innenlandske tilbud, skal det tilbud velges som representerer mest norsk arbeid og den største innenlandske produksjon av råvarer og halvfabrikata, selv om dette tilbud er dyrere, når det bare ikke ligger over den prisgrense som gjelder i forhold til utenlandsk vare.

Vedkommede departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevet. Søknad om dispensasjon må på forhånd sendes til departementet med de opplysninger som er nødvendige.

Ved overtredelse av bestemmelsene om bruk av norske varer kan vedkommende departement for hver gang ilegge konsesjonæren en bot til statskassen på inntil 15 — femten — prosent av den verdi varen har.

Departementet går ut fra at konsesjonæren på alle måter søker å lette innkjøp av innenlandsk materiell, f. eks. ved å dele opp ordrene når det er høve til det og ved lempninger med omsyn til leveringstid og andre vilkår.

Når det gjelder innkjøp for over kr. 5 000 av en vare som også blir laget her i landet, må anbudsinnbydelse sendes ut dersom det skal innhentes tilbud fra utlandet. I anbuds-vilkårene skal det kreves at det i tilbud om norske varer må opplyses om det er brukt utenlandske råvarer eller halvfabrikata til fremstillingen av varene og eventuelt i hvor stor monn dette er gjort. Alle tilbud skal åpnes samtidig og det må settes opp protokoll over forretningen. Blir det tinget for over kr. 5 000 av en vare som

er laget i utlandet, skal det straks sendes melding til vedkommende departement om det med alle de opplysninger en må ha for å kunne avgjøre om konsesjonsvilkårene er fulgt. Når departementet finner grunn til det, kan det kreve opplyst på forhånd om konsesjonæren akter å kjøpe varer fra utlandet.

6. Trygd.

Trygd skal fortrinnsvis tas i norske selskaper, hvis disse byr likeså gode vilkår som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse når særlige hensyn foreligger.

7. Avgift.

Av den kraft som gjennomsnittlig benyttes — omfram kraft til fremstilling av damp — erlegges til statskassen en årlig avgift av kr.

1,50 pr. kW beregnet etter formelen: $\frac{\text{kWh}}{8760}$.

Avgiften forfaller til betaling den 30. juni hvert år. Erlegges den ikke til forfallstid svares deretter 6 pst. rente.

Avgiften blir å betale fra og med driftsåret 1959—60.

De nærmere bestemmelser om avgiftens beregning og erleggelse fastsettes av Industri-departementet.

8. Kontroll.

Selskapet har å underkaste seg de bestemmelser som til kontroll med overholdelsen av foranstående betingelser måtte bli truffet av vedkommende departement.

9. Overtredelse av konsesjonsvilkårene.

Overtredelse av vilkårenes poster 2 og 8 medfører tap av konsesjonen, hvis ikke forholdet blir bragt i orden etter reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917 §§ 31 og 32.»

Departementet forutsetter videre at uttaket av kraften er undergitt de til enhver tid gjeldende rasjoneringsregler.

Industri-departementet

tilrår:

I medhold av lov nr. 16 av 14. desember 1917 Kap. IV tillates A/S Svelvik Papirfabrik å leie inntil 2 000 kW primakraft og inntil 4 000 kW spillkraft fra Vestfold Kraftselskap.

Tillatelsen gis på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industri-departementets tilråding av 16. desember 1960.

74. Mouldajokka og Irrgasjaurie.

(*Fatsettelse av reguleringsbestemmelser for overføring av Mouldajokka og Irrgasjaurie til Altevatn.*)

Kgl. res. 22. desember 1960.

Stortinget har i følge meddelelse fra dets presidentskap i møte 12. desember 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykkjer i at det vert fastsett reguleringsføresegner for overføring av Mouldajokka og Irrgasjaurie til Altevatn i samsvar med Industridepartementet si tilråding av 2. september 1960.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 16 for 1960—61, som igjen samsvarer med St. prp. nr. 8 for s. å.

De reguleringsbestemmelser som er foreslått i Industridepartementets tilråding av 2. september 1960 er sålydende:

«I.

1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i 60 år regnet fra 13. juni 1957.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved overføringene erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,10 pr. nat.hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommer som Kongen bestemmer kr. 2,50 pr. nat.hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lågvassføringen, som overføringene antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering og overføring. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved overføringene innvunne økning av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreier etter hvert som den ved overføringene innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 10 skal, for så vidt de ikke er fastsatt av Kongen med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Anleggenes eier er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til en for øyemedet tjenlig sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan anleggenes eier etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5.

Anleggenes eier er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sundt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Anleggenes eier er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom anleggenes eier og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

6.

Anleggenes eier er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse, ved skjønn på Innset kraftanleggs bekostning. Veger, bruer og kaier som anleggenes eier bygger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for

så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

Anleggenes eier er forpliktet til å legge om stier som blir berørt av overføringene. Hvilke omlegginger som skal utføres avgjøres i tilfelle av tvist av det i I post 12 nevnte skjønn.

7.

Anleggenes eier er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

8.

Anleggenes eier plikter å bekoste utsetting av det antall yngel, settefisk eller utvandningsferdige laksunger i Dividals—Målselvvassdraget på de steder og på en slik måte som vedkommende departement bestemmer.

9.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som opptas i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

10.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved overføringene innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major,

streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Unighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

11.

Det påhviler anleggenes eier — i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Anleggenes eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang, og arbeidet stanses.

Anleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- såvel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjæmmende i terrenget. Plasering av stein og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggenes eier plikter å foreta forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at

vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

12.

Anleggenes eier plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe skader og ulemper som overføringene fører med seg for bygdefolkets og samenes interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak som skal treffes avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med skjønnen etter reguleringslovens § 16, eventuelt § 19.

13.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggenes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

14.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke overføringene kan medføre forpliktelser.

II.

De vassfalls- og brukseiere som benytter det ved overføringene innvunne driftsvann, jfr. I. postene 2 og 3, erlegger til statskassen en årlig godtgjørelse som for hvert år fastsettes av vedkommende departement og etter følgende regler:

Som grunnlag benyttes den samlede anleggskapital omfattende undersøkelser og planlegging, utførelse av anleggene — herunder også grunn- og skadeerstatninger inkl. skjønnsutgifter, forføyninger til avvergelse av skader og ulemper, alt med tillegg av rentetap i byggetiden. Skulle det etter at anlegget er satt i drift påløpe engangsutgifter f. eks. til dekning av skader og ulemper, blir de å legge til kapitalen.

Av den til enhver tid bokførte kapital inkl. byggerenter beregnes renter etter den sats som Finansdepartementet bestemmer for hvert år. Som utgifter kommer dessuten avsetning til fornyelse eller amortering etter de til enhver tid gjeldende regler, videre utgifter til administrasjon, drift og vedlikehold, årlige

ulemper og skadeerstatninger, forsikring eller avsetning til sikringsfond, skatter m. v.

Det samlede beløp for året deles mellom de vassfalls- og brukseiere som helt eller delvis har tatt det økte driftsvann i bruk. Delingen skjer i mangel av overenskomst ved skjønn overensstemmende med reguleringslovens § 9, punkt 4.

En vassfalls- og brukseiers bestemmelse om å ta det innvunne driftsvann i bruk er bindende for den gjenstående del av reguleringsperioden.

Godtgjørelsen erlegges ukrevd etterskuddsvis hvert års 1. mai, dog først 30 dager etter mottatt oppgave. Etter forfall beregnes 6 pst. rente. Godtgjørelsen inndrives ved utpantning.

Den vassfallseier eller bruker som ikke erlegger skyldig reguleringsgodtgjørelse i rette tid, er uberettiget til å benytte den regulerte vassføring.

Departementet kan kreve sikkerhet for godtgjørelsens erleggelse.»

Departementet vil rå til at det blir fastsatt reguleringsbestemmelser i samsvar med det foran inntatte utkast.

Industridepartementet

tilråder:

Det fastsettes reguleringsbestemmelser for overføring av Mouldajokka og Irggasjaurie til Altevatn overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 22. desember 1960.

75. Midt-Helgeland kraftlag A/L.

(Konsesjon på erverv og regulering av Grytåvassdraget og regulering og overføring av Hundålavassdraget m. m. i Vefsn og Tjøtta kommuner.)

Kgl. res. 22. desember 1960.

Stortinget har i følge meddelelse fra dets presidentskap i møte 12. desember 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det blir tillatt Midt-Helgeland kraftlag A/L å erverve og regulere Grytåvassdraget og å regulere og overføre Hundålavassdraget m. m. til Grytåvassdraget, alt i Vefsn og Tjøtta kommuner, i samsvar med Industridepartementets tilråding av 21. oktober 1960.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 39 for 1960—61, som igjen samsvarer med St. prp. nr. 24 for s. å.

I Industridepartementets tilråding av 21. oktober 1960 er det foreslått oppstillet følgende vilkår for konsesjonen:

«1.

Selskapets styre (direksjon og representantskap) skal ha sitt sete her i riket og skal til enhver tid utelukkende bestå av norske statsborgere.

Selskapets aksjer eller parter skal lyde på navn. De kan ikke med rettsvirkning tegnes, erverves eller eies av eller pantsettes til andre enn staten, norske kommuner, norske statsborgere, Norges Bank eller med vedkommende departements godkjennelse andre norske banker eller selskaper. Bestemmelse herom skal påføres aksje- eller partsbrevene i det norske, engelske, franske og tyske språk.

Selskapets vedtekter så vel som senere forandringer i disse blir å forelegge vedkommende departement til godkjennelse.

2.

Arbeidet må påbegynnes innen 2 — to — år fra konsesjonens datum, og vannbyggingsarbeidene og reguleringene må fullendes og full drift påbegynnes innen en ytterligere frist av 5 — fem — år.

Driften må ikke uten Kongens samtykke i så lang tid som 3 år kontinuerlig stanses eller kontinuerlig innskrenkes til mindre enn en tredjepart av det i den forløpne tid innsatte, på regelmessig drift beregnede maskineris energi, heri ikke iberegnet hva der måtte være avgitt til bruk for stat eller kommune etter post 12, og sådanne stansninger eller innskrenkninger må ikke noensinne i løpet av 10 år samlet finne sted i så meget som 5 år.

Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

For overtredelse av de i nærværende post omhandlede bestemmelser erlegger selskapet en løpende mulkt, stor kr. 200 pr. dag, som vedkommende frister oversittes.

3.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene fortrinnsvis anvende norske varer for så vidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 pst. — i for-

hold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra disse regler.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

4.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske. Vedkommende departement kan dispensere fra denne bestemmelse.

5.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

6.

Konsesjonæren er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges konsesjonæren etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

7.

Konsesjonæren er forpliktet til ved arbeidets påbegynnelse å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige til anleggene knyttede befolkning.

Konsesjonæren skal stille kr. 25 000 til rådighet til almindennende virksomhet og til geistlig betjening etter Kirkedepartementets nærmere bestemmelse.

8.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i annet ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom konsesjonær og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsiingsregler i nevnte paragraf.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til å erstatte utgiftene til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter bli særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veger, bruer og kaier som konsesjonæren anlegger, skal stilles til fri avbenyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anlegget.

10.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven og ervervsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene henholdsvis i § 12 pkt. 7 og § 2 pkt. 9, begge paragrafers 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

11.

Anvendes vannkraften til produksjon av elektrisk energi, må konsesjonæren ikke uten samtykke fra vedkommende departement inngå i noen overenskomst til kunstig forhøyelse av prisene her i riket på energi.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi inntil 10 pst. av den gjennomsnittlige kraftmengde, som vassfallet etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frem-

bringe med den påregnelige vassføring år om annet, til den kommune hvor kraftanlegget er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, idet fordelingen bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement. Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

Unnlater konsesjonæren å levere denne kraft uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter departementets bestemmelse å betale en mulkt til statskassen av kr. 1,00 pr. dag for hver kW som urettelig ikke er levert. Det offentlige skal være berettiget til etter departementets bestemmelse å overta driften av anlegget for eierens regning og risiko så vidt nødvendig til levering av den betingede kraft.

Konsesjonæren er forpliktet til å samarbeide med andre kraftverker når dette finnes hensiktsmessig av hensyn til den almin-

nelige kraftforsyning. Bestemmelse herom treffes i mangel av minnelig overenskomst av et av Kongen oppnevnt skjønn, som også fastsetter de nærmere tekniske og økonomiske vilkår for sådant samarbeid.

Konsesjonæren plikter på egen bekostning å foreta de forandringer av anlegget som måtte finnes påkrevd av hensyn til sådant samarbeid. Bestemmelse herom treffes av departementet. Der tas ved avgjørelsen størst mulig hensyn til anleggets økonomiske forhold.

13.

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten av kr. 0,25 pr. nat. hk, beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som vassfallet etter den foretatte utbygging, regulering og overføring kan frembringe med den påregnelige vassføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer av kr. 3,50 pr. nat. hk, beregnet på samme måte.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny prøvelse.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som vannkraften tas i bruk.

Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

14.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende reguleringen, overføringen og vassfallenes utbygging, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte, og de skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

15.

Når 60 år er forløpet fra konsesjonens datum, tilfaller vassfallet med alle de innretninger hvorigjennom vannets løp og leie forandres, så som damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m. m., de til utbyggingen og kraftanlegget ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjon med tilhørende maskineri og annet tilbehør samt arbeiderboliger og andre bygninger, som hører med til kraftanlegget, staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til kraftanlegget

avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn. Det som ikke tilfaller staten, kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning eller forlange fjernet innen en av departementet fastsatt frist.

Anlegget med installert maskineri skal ved konsesjonstidens utløp være i full driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnen i så henseende måtte bestemme.

16.

Reguleringskonsesjonen gjelder i 60 år fra konsesjonens datum. Reguleringskonsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsattes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall i samme vassdrag nedenfor anleggene.

Ved utløpet av den i reguleringskonsesjonen fastsatte tid har staten rett til å kreve avstått uten godtgjørelse regulerings- og overføringsanleggene med tilliggende grunn og rettigheter og med de bygninger og andre innretninger som er oppført av hensyn til reguleringen. Hvilke bygninger og innretninger staten kan forlange avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

17.

I det 35. år etter konsesjonens datum skal staten kunne innløse det hele anlegg i den utstrekning hvori det etter post 15 tilfaller staten og etter post 16 kan kreves avstått ved konsesjonstidens utløp. Benytter staten seg ikke herav, skal den i det 10. og 20. år deretter ha samme adgang. Bestemmelse om innløsning må være meldt konsesjonæren 5 år i forvegen. Innløsningssummen skal bestemmes således at vassfallet med tilhørende reguleringer, overføringer, grunnstykker, rettigheter samt vannbygningsarbeider og hus betales med hva de bevislig har kostet konsesjonæren, med fradrag for amortisasjon i forhold til den forløpne del av konsesjonstiden, mens rørledninger, maskiner og annet tilbehør innløses for deres tekniske verdi etter skjønn på statens bekostning.

Såfremt anleggene innløses, plikter staten å overta de av konsesjonæren med offentlig tillatelse inngåtte kontrakter om bortleie av kraft for et tidsrom som ikke må strekke seg utover 5 år etter innløsningen. Staten har rett til for sådan bortleie av kraft å kreve en godtgjørelse som svarer til den gjennomsnitt-

lige betalte pris på elektrisk kraft her i riket for lignende formål. I mangel av minnelig overenskomst herom fastsettes prisen ved et av Kongen oppnevnt skjønn, hvis avgjørelse ikke kan påankes.

18.

Nærmere bestemmelse om betalingen av avgifter og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

19.

Innen reguleringen tas i bruk skal konsesjonæren innbetale til Vefsn og Tjøtta kommuner tilsammen kr. 75 000 som avsettes til et fond hvis renter etter nærmere bestemmelse av herredstyrene anvendes til fremme av jordbruk i distriktet. Fondets fordeling mellom kommunene fastsettes av Landbruksdepartementet. For fondet skal utarbeides vedtekter som må godkjennes av nevnte departement.

20.

Konsesjonæren er forpliktet til årlig å sette ut i vassdragene settefisk og/eller yngel, herunder også utvandningsferdige laks- og sjøaureunger, etter nærmere bestemmelser av vedkommende departement.

Om departementet finner det nødvendig med års mellomrom å foreta fiskeribiologiske undersøkelser i de vassdrag som berøres av reguleringene og overføringene, plikter konsesjonæren å bære utgiftene til disse undersøkelser.

21.

Det neddemte areal ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i en høyde av 25 cm over bakken. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høye. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest 2 år etter første neddemming av vedkommende areal.

Det foretas finrydding av hensyn til fisket på begrensede områder etter departementets nærmere bestemmelse.

22.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

23.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

For så vidt vannslipningen foregår i strid med reglementet, kan konsesjonshaveren pålegges en tvangsmulkt til statskassen av inntil kr. 500 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

24.

Anleggenes eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tapningsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

25.

Det påhviler anleggenes eier — i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidens fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernrådet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Anleggenes eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951, nr. 3, eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Anleggenes eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjæmmende

i terrenget. Plasering av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggenes eier plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

26.

Anleggenes eier plikter å treffe nødvendige tiltak for å søke å avhjelpe de skader og ulemper som reguleringene og overføringene fører med seg for samenes interesser. Spørsmålet om hvilke tiltak som skal treffes, avgjøres i tilfelle av tvist, ved skjønn, som i tilfelle kan fremmes i forbindelse med skjønnet etter reguleringslovens § 16, eventuelt § 19.

27.

For oppfyllelsen av de forpliktelser som ved anlegget eller dets drift pådras like overfor andre og for overholdelsen av de i konsesjonen fastsatte betingelser skal der stilles og til enhver tid opprettholdes sikkerhet for et beløp av kr. 10 000 etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

28.

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

29.

For så vidt det måtte påhvile de konsederte eiendommer eldre panteheftelser, servitutter av vesentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser, plikter konsesjonæren innen to år å fjerne disse eller sørge for at de viker prioritet for de i konsesjonen pålagte forpliktelser, derunder mulkt, som måtte pålegges i henhold til denne. Heftelser av mindre betydning kan av vedkommende departement tillates å forbli stående. Alle heftelser, som etter konsesjonens tinglysning (jfr. post 31) er påført vedkommende eiendommer og gjenstander, bortfaller når disse ifølge konsesjonen overgår til staten eller innløses av denne.

Hvis forholdet ikke er brakt i orden innen den fastsatte frist, kan departementet på-

legge konsesjonæren en mulkt, stor kr. 100 pr. dag, som løper inntil saken er ordnet.

30.

Overtredelse av foranstående poster 1, 11 og 28 medfører i gjentakelsestilfelle tap av konsesjonen således at reglene i lov nr. 16 av 14. desember 1917 §§ 31 og 32 får tilsvarende anvendelse.

31.

Idet konsesjonæren vedtar foranstående betingelser for konsesjon på vedkommende eiendomservvelser og regulerings- og overføringsarbeider som forpliktende for seg og de konsederte eiendommer, inngår han på at ervervs- og reguleringskonsesjonen, som ikke kan overdras uten kongelig tillatelse, på konsesjonærens bekostning tinglyses ved hans verneting og innen de jurisdiksjoner hvor de konsederte eiendommer og anlegg m. v. er beliggende.

Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget for hvilke reguleringene og overføringene kan medføre forpliktelser.

Departementet kan når som helst forlange at konsesjonæren sender inn kart i 2 eksemplarer over samtlige ervervede eiendommer og rettigheter, opptatt av en landmåler som departementet godkjenner og etter departementets nærmere bestemmelse.»

Det er i proposisjonen foreslått oppstillet som en forutsetning for regulerings- og overføringskonsesjonen at kraftlaget innløser to avsidesliggende bureisingsbruk dersom eierne ønsker det.

Departementet vil anbefale at Midt-Helgeland kraftlag A/L får konsesjon på erverv og regulering av Grytåvassdraget og regulering og overføring av Hundålavassdraget m. m. i samsvar med Stortingets vedtak.

Departementet vil videre anbefale at det fastsettes m a n ø v r e r i n g s r e g l e m e n t for regulering av Grytå-Hundålavassdragene m. m. i samsvar med det utkast som er tatt inn i proposisjonen. Utkastet er sålydende:

«1.

Reguleringsgrenser for Grytåvatn:

Øvre grense	190,0 m o. h.
Nedre grense	172,0 m o. h.
Reguleringshøyde	18,0 m
Normalvannstand	kote 184,4

Reguleringsgrenser for Hundålvatn:

Øvre grense	198,3 m o. h.
Nedre grense	173,3 m o. h.
Reguleringshøyde	25,0 m
Normalvannstand	kote 184,3

Reguleringsgrenser for Finnknevatn:

Øvre grense	353,0 m o. h.
Nedre grense	336,0 m o. h.
Reguleringshøyde	17,0 m
Normalvannstand	kote 350,0

Næverdalsvatn kan senkes 8 m til kote 377,0
Normalvannstand

kote 385,0

Langvatn kan senkes 8 m til ... kote 304,0

Normalvannstand

kote 312,0

Reguleringsgrensene skal betegnes med faste og tydelige vannstandsmerker som Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen godkjenner.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragenes flomvassføring ikke forhøyes. Heller ikke må lågvassføringen mellom Finnknevatn og Hundålvatn minskes til skade for andres rettigheter. For øvrig kan vannslipningen foregå etter behovet for Grytå kraftverk.

3.

Det skal påsees at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende og at reguleringsanleggene til enhver tid er i god stand.

Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander. Dersom det forlanges, observeres og noteres regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes ved hver månens utgang avskrift til Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen kan bestemme hvor damvokteren skal bo og at han skal ha telefon i sin bolig.

5.

Viser det seg at slipningen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

6.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.»

Industridepartementet

tilråder:

I medhold av lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast enendom av 14. desember 1917 og lov om vassdragsreguleringer av samme dag tillates Midt-Helgeland kraftlag A/L å erverve og regulere Grytåvassdraget og å regulere og overføre Hundålavassdraget til Grytåvassdraget m. m., alt i Vefsn og Tjøtta kommuner, på de betingelser og under den forutsetning som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 22. desember 1960.

Det fastsettes manøvreringsreglement for reguleringene i samsvar med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.

76. Vefsnavassdraget.

(Fastsettelse av reguleringsbestemmelser for overføring av vann fra Vefsnavassdraget til Røsvatn.)

Kgl. res. 22. desember 1960.

Stortinget har i følge meddelse fra dets presidentskap i møte 12. desember 1960 gjort følgende vedtak:

«Stortinget samtykker i at det fastsettes reguleringsbestemmelser for overføring av vann fra Vefsnavassdraget til Røsvatn i samsvar med Industridepartementets tilråding av 23. september 1960.»

Vedtaket er i samsvar med Innst. S. nr. 40 for 1960—61, som i det vesentlige samsvarer med St. prp. nr. 12 for s. å.

De reguleringsbestemmelser som er foreslått i Industridepartementets tilråding av 23. september 1960 er sålydende:

«1.

Reguleringsbestemmelsene gjelder i ubegrenset tid, men kan tas opp til alminnelig revisjon etter 50 år.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved overføringen erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.hk.

Til de fylkes-, herreds- og bykommer som Kongen bestemmer kr. 3,50 pr. nat.hk.

Etter 20 år kan fastsettelsen av avgiften tas opp til ny prøvelse.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lågvassføringen, som overføringene antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet med den tidligere bestående regulering og overføring. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved overføringene innvunne økning av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreter etter hvert som den ved overføringene innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 12. skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende departement.

4.

Røssåga kraftverk er forpliktet til, når vedkommende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer, i anleggstiden å skaffe arbeiderne og funksjonærene ved anleggene og disses familier den nødvendige legehjelp ved fastboende lege og å holde eller helt eller delvis dekke utgiftene til for øyemedet tjenlig sykehus eller sykestue med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

Det kan også pålegges kraftverket etter vedkommende departements nærmere bestemmelse, helt eller delvis å bære utgiftene til vedkommende kommuners alminnelige forebyggende helsetjeneste og alminnelige sosiale tiltak.

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan kraftverket etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å sørge for midlertidig forsamlingslokale til bruk for arbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget.

Røssåga kraftverk er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Kraftverket er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos det. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Bestemmelsen i tredje ledd får ikke anvendelse på leieforholdet mellom kraftverket og arbeider når § 38 i lov om husleie av 16. juni 1939 gjelder i kommunen og leieforholdet er beskyttet gjennom oppsingsregler i nevnte paragraf.

6.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse, ved skjønn på Røssåga kraftverks bekostning. Eventuell erstatning innbetales til Vegdirektoratet. Veger, bruer og kaier som anleggenes eier bygger, skal stilles til fri benyttelse for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

7.

Røssåga kraftverk er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune slike forsorgsutgifter som i vassdragsreguleringsloven er forutsatt dekket ved hjelp av fond i samsvar med reglene i lovens § 12, pkt. 7, 1. ledd og 2. ledds første og annet punktum.

8.

Dersom ombygging eller justering av lakse-trappene i den berørte del av Vefsna viser seg nødvendig, skal Røssåga kraftverk være forpliktet til å bekoste de nødvendige arbeider etter Landbruksdepartementets nærmere bestemmelse.

Røssåga kraftverk plikter etter nærmere bestemmelse av Landbruksdepartementet å sette ut i vassdraget settefisk og/eller yngel av laks, aure og røye.

Hvis det viser seg vanskelig å skaffe det nødvendige antall yngel og/eller settefisk på annen måte, kan Røssåga kraftverk pålegges å bekoste, bygge og drive en anstalt for klekking og oppdrett av laks og aure (røye) frem til utvandringsferdig alder og størrelse.

Planen for anstalten skal i tilfelle godkjennes av Landbruksdepartementet, som også fører kontroll med driften, settefiskens kvalitet og utsettingen. Utgiftene hermed bæres av Røssåga kraftverk.

De biologiske undersøkelser som Landbruksdepartementet finner nødvendige for å fastslå behovet av settefisk m. v., samt for å kontrollere virkningene av inngrepene, bekostes av Røssåga kraftverk.

Hvis Landbruksdepartementet finner det nødvendig, plikter Røssåga kraftverk å bekoste oppsetting av sperregitter foran tappe- og overføringstunneler.

9.

De neddemte områder ryddes for trær og busker som er over 1,5 m høye eller har over 8 cm stammediameter målt i 25 cms høyde. Gjenstående stubber skal ikke være over 25 cm høyde. Høyden regnes vinkelrett mot bakken. Ryddingen skal være fullført senest to år etter første neddemming av vedkommende areal.

Finrydding av hensyn til fisket foretas etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

10.

De partier av isen på magasinene som mister sin bæreevne på grunn av reguleringen eller overføringene, skal markeres slik:

Så snart isen er farbar om høsten innsirkles det svekkede parti med et tau festet til påler som settes fast i isen med passe mellomrom. Tauet skal til enhver tid ha en fri høyde over is- eller snøoverflate på mellom 0,5 og 1,0 m.

11.

Røssåga kraftverk skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Reguleringsgrensene betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som Røssåga kraftverk lar oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

12.

Røssåga kraftverk er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2).

Pålegget om avgivelse av kraft kan etter begjæring av en interessert tas opp til ny avgjørelse etter 30 år.

Kraften kan kreves avgitt med en brukstid ned til 5 000 brukstimer årlig.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningene eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggenes eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økede utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen, som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallene kan gi, er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og dennes fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av departementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

Eventuell avgivelse av overskytende kraftmengder i henhold til endret pålegg etter 2. ledd kan bare kreves etter hvert som kraft blir ledig.

13.

Ved damanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at Røssåga kraftverk har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anlegget eller dets benyttelse. Røssåga kraftverk må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anlegget som skjer i krigsøymed.

14.

Det påhviler anleggets eier i den utstrekning hvori dette kan skje uten urimelige ulemper og utgifter — å unngå ødeleggelse av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser samt i det hele naturforekomster og områder, når dette anses ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller

på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart.

Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Naturvernet i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Anleggets eier skal i god tid på forhånd undersøke om faste fortidsminner som er fredet i medhold av lov av 29. juni 1951 nr. 3 eller andre kulturhistoriske lokaliteter blir berørt, og i tilfelle straks gi melding herom til vedkommende museum.

Viser det seg først mens arbeidet er i gang at det kan virke inn på fortidsminne som ikke har vært kjent, skal melding som nevnt i foregående ledd sendes med en gang og arbeidet stanses.

Anleggets eier plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det kan skje uten urimelige ulemper og utgifter å dra omsorg for at hoved- så vel som hjelpeanlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget. Plasing av stein- og jordmasser skjer i samråd med vedkommende kommuner. Anleggets eier plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg er satt i drift. Overholdelsen av bestemmelsene i dette ledd undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

Om nærværende bestemmelser gis vedkommende arbeidsledere fornøden meddelelse.

15.

Til skjønn i anledning av overføringene skal skjønnsmenn oppnevnes av departementet.

16.

Røssåga kraftverk underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de fastsatte bestemmelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av Røssåga kraftverk etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

17.

Reguleringsbestemmelsene skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke overføringene kan medføre forpliktelser.»

Etter at proposisjonen var fremsatt mottok departementet med brev av 25. oktober 1960 fra stortingskomitéens ordfører i saken til ut-

talelse et brev fra h.r.advokat Erik Bryn av 27. september s. å., hvor han gjør oppmerksom på at en rekke bruk har klausuler i sine skjøter, hvorved staten har sikret seg rett til utnyttning av vassdraget til kraftproduksjon og til å foreta nødvendige reguleringer på samme måte som ved Røsvatn og Bleikvatn uten erstatning. Mens de klausulerte bruk ved Røsvatn og Bleikvatn ble tilkjent en billighetserstatning tilsvarende full erstatning, men uten 25 pst.-tillegget og uten adgang til anke til overskjønn, ber advokaten om at de klausulerte bruk denne gang blir stilt helt likt med de bruk som ingen klausuler har.

Henvendelsen ble forelagt for Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet, som i brev til departementet av 29. oktober 1960 fant det naturlig at de brukere som blir berørt av overføringene fra Vefsnvassdraget og som har klausuler på sine eiendommer, gis billighetserstatning etter de samme retningslinjer som er trukket opp for brukerne rundt Røsvatn-Tustervatn og Bleikvatn. I brev til komitéen av 3. november 1960 anbefalte departementet billighetserstatning, men fant det ikke rimelig at brukere med klausulerte eiendommer ble stilt bedre enn tilsvarende brukere ved Røsvatn-Tustervatn og Bleikvatn.

Fra stortingskomitéens ordfører i saken mottok departementet den 8. november 1960 til uttalelse en ny henvendelse fra h.r.advokat Erik Bryn av 1. s. m., hvor advokaten foruten å gjenta anmodningen om å se helt bort fra klausulene, gjør gjeldende at overføringen vil bevirke at gjennomstrømningen i Vesterbukkt og sundene ved Røssvassholmen vil øke, slik at vintertrafikken over isen vil bli umuliggjort og sommertrafikken på vannet vanskeliggjort. Under henvisning hertil ber advokaten om at brukerne på Røssvassholmen får full flytningserstatning på samme måte som brukerne ved Bleikvatn og at det bygges bru over Vesterbuktsundet eller veg rundt Vesterbukten.

Videre reiser advokaten krav om at konsesjonsavgiften til kommuner blir satt til kr. 4 pr. nat.-hk, at drikkevannsforsyningen til Hattfjelldal sentrum blir sikret ved at det blir tatt inn en bestemmelse om det i reguleringsbestemmelsene, at anlegget yter kr. 50 000 til svømmehall i samfunnshuset, at den foreslåtte plikt til opprettelse av klekkerianlegg blir gjort ubetinget, at plikten til utsetting av yngel og settefisk skal gjelde også andre vassdrag i de berørte kommuner, at plikt til terskelbygging slås fast i reguleringsbestemmelsene, at kommunen ikke indirekte må påføres utgifter til erstatning for grunn til kraftlinje til Haustreis og at den foreslåtte plikt til bygging av midlertidig forsamlingshus er-

stattes med et bidrag på kr. 25 000 til samfunnshus.

Henvendelsen ble forelagt for hovedstyret, som i brev til departementet av 17. november 1960 uttalte:

«Når det gjelder klausulspørsmålet, brevets avsnitt I, anses det besvart før, jfr. Hovedstyrets brev av 29. f. m.

Om brevets avsnitt II, skal Hovedstyret bemerke:

Etter planen skal avløpet fra felt på 317 km² føres over til Røssvatn i uregulert tilstand. Det vil si at vintertilslaget fra de nye felt blir bagatellmessig — tilsammen ca. 1,4 m³/sek. hvorav ca. 0,85 m³/sek. er nytt tilslig til Vesterbukta. For de 5 sommermånedene mai — september vil det nye midlere tilslig utgjøre i alt ca. 30 m³/sek. hvorav ca. 16 m³/sek. til indre del av Vesterbukta. Det maksimale tilslig bestemmes av tunnelenes vassføringskapasitet som regnes lik 22,5 m³/sek. for tunnelen fra Gluggvatn til Vesterbukta. Samlet maksimalt tilslig kan anslås til ca. 50 m³/sek. hvilket vil medføre at flomtilslaget til den delen av Røssvatn som ligger innenfor Røssvassholmen vil øke med ca. 60 pst. Denne delen av Røssvassmagasinet (som utgjør ca. 1/7 av hele magasinet) har allerede i dag så stort nedbørfelt (ca. 1/5 av hele feltet til Røssvatn) at man i fyllingstiden vil ha en viss strøm forbi holmen. Sundene forbi holmen har imidlertid selv ved laveste regulerte vannstand en bredde på flere hundre meter og en ikke ubetydelig dybde slik at strømmens hastighet må bli helt ubetydelig selv i flomtider (av størrelsesorden under 1 cm/sek. i middel). Selv om strømmen med 50 m³/sek. fra de nye felter vil øke til det 3-dobbelte, antar Hovedstyret at det ikke vil medføre merkbare virkninger.

Virkningen for eventuell fergetrafikk over til Vesterbukta-gårdene vil sannsynligvis bli: Gjennom dette sundet som er ca. 300 m bredt, renner i dag avløpet fra et ca. 135 km² stort felt med antatt maksimal flomvassføring ca. 37 m³/sek. Ved overføringen økes denne maksimale vassføring med ca. 60 pst. til ca. 60 m³/sek. Den tilsvarende strømhastighet i sundet avhenger av vannstanden, men selv ved laveste regulerte vannstand bare være av en størrelsesorden (0,1 m/sek.) som ikke sjenerer eventuell fergetrafikk på avgjørende vis.

Når det spesielt gjelder isvegene og forholdene om vinteren, kan ikke Hovedstyret tenke seg at overføringene kan forverre forholdene bortsett fra lokale små partier like ved de nye tilsligs utløp i magasinet. Man antar således at det lille vintertilslaget på ca. 1,4 m³/sek. ikke kan ha virkning av betydning for vintertrafikken over isen ved Vesterbukta

og fra Røssvassholmen. (Det dreier seg sannsynligvis her om endringer av strømhastigheten på under 1 mm/sek.).

Hovedstyret har ansett disse problemer for helt uvesentlige, og kan ikke se at høyesterettsadvokat Bryn har lagt fram opplysninger som kan medføre noen endring i dette syn. De ulemper og skader som eventuelt vil oppstå, er av en slik størrelsesorden at det anses fullt ut betryggende helt å overlate fastsettelsen av erstatninger (eventuelt tiltak) til skjønnet. Man kan derfor ikke anbefale at advokatens krav imøtekommes.

En del materiale som viser dybde- og strømningsforholdene vedlegges.»

Departementet skrev 19. november 1960 til komiteén sålydende:

«Den mottatte gjenpart av høyesterettsadvokat Bryns brev til komiteén av 1. d. m. med bilag har vært forelagt Hovedstyret for vassdrags- og elektrisitetsvesenet, som i brev til departementet av 17. d. m. har avgitt slik uttalelse som vedlagte gjenpart viser.

Angående I. Klausulspørsmålet, vises til departementets brev av 3. d. m. Advokatens nye henvendelse foranlediger ingen ytterligere bemerkninger fra departementets side.

Angående II. Overføringens virkninger på forholdene ved Røssvatn viser departementet til det hovedstyret har anført om strøm- og isforholdene i sundene ved Røssvassholmen og i Vesterbuktsundet, og kan i likhet med hovedstyret ikke anbefale at kravene om flytningserstatning fra brukene på Røssvassholmen og om bro over Vesterbuktsundet eller vei rundt Vesterbukten blir imøtekommet som konsesjonsvilkår. Departementet er således enig med hovedstyret i at det bør overlates til skjønnet å ta stilling til erstatning, eventuelt tiltak, på grunn av skader og ulemper som måtte oppstå.

Angående III. Andre skader og ulemper ved overføringen og reguleringen — konsesjonsbettingelsene, vises til det som fra departementets og hovedstyrets side er anført i proposisjonen. Kravet om tilskudd til svømmehall kan ikke anbefales imøtekommet. Departementet vil imidlertid for sin del ikke ha noe å bemerke til at plikten til å sørge for midlertidig forsamlingshus, post 5 i utkastet til konsesjonsvilkår, kan avløses av et bidrag til oppførelse av samfunnshus, under forutsetning av at kommunen i stedet sørger for midlertidig forsamlingslokale for anleggsarbeiderne og den øvrige befolkning som er knyttet til anlegget.

Et hefte inneholdene oversikt over avløps- og isforhold i Røssågvassdraget vedligger.»

Komitéen gir i innstillingen sin tilslutning til at de klausulerte bruk får erstatning etter de samme retningslinjer som ved Røsvatn, Tustervatn og Bleikvatn.

Komitéen er videre enig i «at konsesjonæren pålegges å bygge og drive et anlegg for klekking og oppdrett av laks og aure (røye) i samsvar med det Landbruksdepartementet finner nødvendig.»

Komitéen er ellers enig med departementet i at det må overlates til skjønnnet å vurdere spørsmålene om flytningserstatning for brukene på Røsvassholmen, eventuelt terskler og sikringen av drikkevannforsyningen for Hattfjelldal sentrum.

Departementet vil rå til at det blir fastsatt reguleringsbestemmelser i samsvar med Stortingets vedtak.

Industridepartementet

tilråder:

Det fastsettes reguleringsbestemmelser for overføring av vann fra Vefsnvassdraget til Røsvatn overensstemmende med Industridepartementets tilråding av 22. desember 1960.

77. A/S Norsk Aluminium Company.

(Midlertidig regulering av Uldalsvatn.)

Industridepartementets tillatelse 23. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates A/S Norsk Aluminium Company i lågvassperioden 1960—61 å senke Uldalsvatn 4,5 m til kote 582,50 ved pumping i det vesentlige i samsvar med søknad av 30. november 1960 og på følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med søknad 30. november 1960.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer etter nærmere bestemmelse av det offentlige tilsyn.

Tilsynets utgifter i forbindelse med reguleringen dekkes av A/S Norsk Aluminium Company.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal i mangel av minnelig overenskomst fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av ved-

kommende departement. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene til kommuner og til staten fastsettes til kr. 12 000 og kr. 2 000 og betales av konsesjonæren samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier kan i en del år fremover pålegges å sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — vedkommende departement finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av anleggets eier.

6.

Reguleringsanleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrologiske iakttakelser som i det offentlige interesser finnes påkrevd, og stille det innvunne materialet til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning av hvordan målingene er utført.

7.

Til sikkerhet for oppfyllelsen av de forpliktelser som følger av reguleringene stiller konsesjonæren en av departementet godkjent bankgaranti på kr. 20 000 — tyve tusen kroner.

Det er fastsatt følgende m a n ø v r e r i n g s r e g l e m e n t :

1. Uldalsvatn kan senkes ytterligere 4,5 m til kote 582,50.
2. Vannslippingen skjer etter A/S Norsk Aluminium Company's behov.
3. De tidligere vannstandsforhold skal gjenopprettes snarest mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961.

78. Krutvatn.

(Midlertidig statsregulering av Krutvatn.)

Industridepartementets tillatelse 31. desember 1960.

I medhold av lov om midlertidige vassdragsreguleringer av 2. desember 1960 tillates Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen i lågvassperioden 1960—61 å senke Krutvatn 3 m til kote 586,0 i det vesentlige i samsvar med søknad av 29. oktober 1960.

For tillatelsen gjelder følgende vilkår:

1.

Senkingen gjennomføres i det vesentlige i samsvar med den i søknad av 29. oktober 1960 fremlagte plan.

Så snart som mulig etter lågvassperiodens slutt våren 1961 skal de gamle vannstandsforhold gjenopprettes. Dette skjer ved stengning av kanalen. Overflødig masse må i tilfelle fjernes fra det nåværende frie flomprofil og om mulig tippes under nåværende lavvannstand.

2.

Erstatning for skade og ulempe ved reguleringen skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av Justitiarius i Høyesterett. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemdas skjønn kan ikke prøves ved over-skjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er 4 uker og kjæremålsfristen 7 dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av vedkommende departement.

Nemnda avgjør i hvert enkelt tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likear-

tede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

3.

Avgiftene fastsettes til kr. 19 200 til kommuner og kr. 3 200 til staten og betales av Røssåga kraftverk samtidig med at reguleringen settes i verk. Etter forfall betales 6 pst. rente.

4.

Vannslippingen skjer i samsvar med et manøvreringsreglement som departementet på forhånd utferdiger.

5.

Reguleringsanleggets eier skal sette ut yngel og/eller settefisk hvis — og i den utstrekning — Landbruksdepartementet finner det nødvendig for å avhjelpe eventuell skade på fiskebestanden.

Departementets utgifter til undersøkelse av reguleringens virkning på fiskebestanden dekkes av Røssåga kraftverk.

6.

Røssåga kraftverk skal utføre de hydrologiske iakttagelser som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte laveste tappingsgrense betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som opptas i anledning av anlegget skal tilstilles Norges geografiske oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

For senkingen fastsettes følgende m a n ø v r e r i n g s r e g l e m e n t :

1.

Krutvatn kan i lågvassperioden 1960—61 senkes 3 m til kote 586,0.

2.

Vannslippingen skjer etter Røssåga kraftverks behov.

3.

De naturlige vannstandsforhold gjenopprettes snarest mulig etter avslutningen av lågvassperioden 1960—61.